

SIMONA ANDERÁKOVÁ

ODPUSTKOVÉ LISTINY ZA VLÁDY ANJOUOVCOV A ŽIGMUNDA LUXEMBURSKÉHO NA ÚZEMÍ SLOVENSKA

TRNAVA 2020

RECENZENTI

prof. PhDr. Vladimír Rábik, PhD.

doc. ThDr. PaedDr. Šimon Marinčák, PhD.

ODPUSTKOVÉ LISTINY ZA VLÁDY ANJOUOVCOV A ŽIGMUNDA LUXEMBURSKÉHO NA ÚZEMÍ SLOVENSKA

SIMONA ANDERÁKOVÁ

Katedra histórie Filozofická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave

Na obálke je použitá fotografia odpustkovej listiny z roku 1519 udelená pre všetkých veriacich, ktorí navštívia kaplnku sv. Žofie v Dúbravici. Listina je uložená v archíve rímskokatolíckej farnosti v Dúbravici.

Monografia vznikla ako súčasť vedeckého projektu APVV-16-0619 Rímska kúria a Uhorské kráľovstvo v komunikačnej interakcii v stredoveku (s osobitným zreteľom na územie dnešného Slovenska). Monografia bola vydaná vďaka finančnej podpore Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

© Mgr. Simona Anderáková, PhD., 2020

© Filozofická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave, 2020

OBSAH

Úvod.....	6
Odpustky.....	10
Situácia vo Svätej stolici.....	12
Situácia v Uhorsku.....	15
Analýza odpustkových listín.....	17
Odpustky pre inštitúcie.....	17
Žiadatelia a intervienti.....	30
Inštitúcie ako adresáti.....	33
Odpustky osobné (personálne).....	51
Žiadatelia a intervienti.....	61
Osoby ako adresáti.....	64
Patrocínia.....	86
Záver.....	96
Regesty odpustkových listín – materiállová príloha.....	99
Prehľad literatúry a prameňov.....	135
Archívne pomôcky.....	135
Archívne pramene.....	135
Zoznam použitých prameňov.....	135
Zoznam použitej literatúry.....	138
Menný register.....	143
Miestny register.....	153
Príloha	158

ZOZNAM POUŽÍVANÝCH SKRATIEK A ZNAČIEK

AMB	Archív mesta Bratislavy. Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomností
ASV	Archivio Segreto Vaticano
CDSI	MARSINA, Richard (ed.). Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae. Tomus I. - II. Bratislavae : Sumptibus Consilii nationalis Bratislaviensis, Capitalis Reipublicae Socialisticae Slovacae editrice Libraria Obzor, 1971, 1987, 435 s.; 608 s.
č.	číslo
f.	fólia
Lukcsics	LUKCSICS, Pál. XV. századi papák oklevelei I. - II. Budapest : Magyar Tudományos Akadémia, 1931, 1938
MVH	Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia I. – II.
MVSI	Monumenta Vaticana Slovaciae I. – III.
r.	retro (zadná strana)
RA	Avignonské registre
Reg. Suppl.	Registra supplicationum
s.	strana
sv.	svätý / á
t.	tergum (zadná strana)
Theiner	THEINER, Augustin. Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia. Tomus I. - II. Romae : Typis Vaticanis, 1859-1860, 837 s.; 534 s.
v.	verso (predná strana)
Vol.	volumen (kniha)
ZsO	Zsigmondkori oklevéltár I. – II.

ÚVOD

Fenomén odpustkov nepochybne patrí medzi najvýraznejšie historické javy v stredovekej spoločnosti. Historické udalosti dokumentujú, že ich akceptovanie alebo odmietnutie mali za následok vážne štrukturálne zmeny v spoločnosti a v prípade ich negácie v čase nástupu reformácie sa dokonca stali jedným zo symbolických znakov zániku tradičných stredovekých poriadkov. Ide teda o dôležitý jav, ktorý si zaslúži dôkladnú pozornosť zo strany historického výskumu aj v rámci slovenskej historiografie. Cieľom práce bolo tak predovšetkým prispieť k poznaniu problematiky odpustkových listín slovacikálneho charakteru, a to nielen z náboženského, právneho a liturgického hľadiska, ale aj z hľadiska ich významu pre vývoj administratívnych, správnych, štrukturálnych, architektonicko-historických a vlastníckych vzťahov.

V súčasnosti sa v slovenskej historiografii nenachádza žiadna monografia, ktorá by sa zaoberala nami skúmanou problematikou odpustkových listín slovacikálneho charakteru v stredoveku. Existuje len niekoľko prác, ktoré sa priamo dotýkajú odpustkových listín, ako napríklad dizertačná práca od českého historika Jána Hrdinu¹, ktorá sa týka odpustkových listín z čias pontifikátu Bonifáca IX. (1389 – 1404) v strednej Európe.

Doplňujúci materiál k našej téme predstavuje obrovské množstvo prameňov, ktoré však nie sú publikované. Ide hlavne o pramene mestských archívov Bratislavy, Banskej Bystrice a registre Vatikánskeho tajného (apoštolského) archívu², v ktorom sme mali možnosť uskutočniť vlastný, paleograficky i filologicky náročný výskum stredovekých písomností tak zachovaných v origináli, ako i edične spracovaných, napísaných v latinskom jazyku, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom týkajú územia Slovenska.³ Ide o výsledok štúdií v uvedenom archíve v rokoch 2018 až 2020 ako súčasť výskumného projektu Slovenského historického ústavu v Ríme pri Trnavskej univerzite v Trnave s názvom Rímska kúria a Uhorské kráľovstvo v komunikačnej interakcii v stredoveku (s osobitným zreteľom na územie dnešného Slovenska).

Keď pápež Lev XIII. v roku 1880 otvoril Vatikánsky archív pre historický výskum, skoro všetky kresťanské národy zakladali v Ríme svoje historické ústavy, alebo aspoň vysielali vedcov, aby v tomto archíve zbierali materiály k svojim národným a cirkevným dejinám. Napriek tomu, že listiny takéhoto charakteru figurujú len v malom počte vydaných edícií, musíme z najstarších zahraničných vydavateľov spomenúť nemeckého klerika a pápežského protonotára Augustína Theinera⁴, ktorého práca vydaná v rokoch 1859 – 1860 zahŕňa výber listín Uhorského kráľovstva do roku 1526 uverejnených v podobe regestov. Uhorsko síce nezaložilo v Ríme osobitný ústav, ale cirkevní predstavitelia

¹ HRDINA, Ján. *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404)*: dizertačná práca. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra pomocných vied historických a archivního studia, 2010, 238 s.

² Archivio Segreto Vaticano, Registra supplicationum (ďalej ASV, Reg. Suppl.). Dňa 28. 10. 2019 pápež Franišek vydal Motu proprio, ktorým zmenil dovtedajší názov archívu na nový: Archivio Apostolico Vaticano (Archivum Apostolicum Vaticanum); porov. <http://www.archivioapostolicovaticano.va/content/dam/aav/documenti/Motu%20Proprio%20AAV.pdf> [30.3.2019]. Vzhľadom na konkordanciu archívnych dokumentov v našej práci zostaneme pri tradičnom označení ASV.

³ Údaje o osobách, inštitúciách a funkčných cirkevno-organizačných zložkách pôsobiach na Slovensku, údaje o hodnostároch, ktorých jurisdikcia siahala na naše územie, a údaje, ktoré svojim obsahom zasahujú akýmkoľvek spôsobom našu krajinu.

⁴ THEINER, Augustin. *Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia* (ďalej Theiner). Tomus I. - II. Romae: Typis Vaticanis, 1859-1860, 837 s.; 534 s.

vytvorili osobitnú komisiu, ktorá mala riadiť výskum vo Vatikánskom archíve na vydávanie dokumentov. Túto činnosť vykonávala skupina pod vedením maďarského historika Ladislava Fejérpatakyho, ktorá na základe prameňov vydávala edície pod názvom Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia⁵. Nešlo v nich o sprístupňovanie prameňov podľa chronológie, ale podľa tematických celkov. Táto edícia bola predchodcom vzniku edícií pod názvom Collectanea Vaticana Hungariae⁶, v ktorých Maďarský historický ústav v Ríme vydáva pramene k uhorským dejinám. Opäť však len podľa tematického kľúča a nie systematicky.

V susednom Česku vydáva Český historický ústav v Ríme edície Monumenta Vaticana res Gestas Bohemicas illustrantia⁷, v ktorých sú zahrnuté písomne pramene rímskych aj avignonských pápežov a rímskej kúrie k českým stredovekým dejinám. Niektoré z dokumentov majú presah aj do Uhorského kráľovstva, sú preto pre výskum slovacikálnych poznatkov dôležité.

Rovnako ako v Maďarsku a Česku, aj v našej krajine (aj keď so značným časovým oneskorením) vznikol v roku 2005 na pôde Trnavskej univerzity Slovenský historický ústav v Ríme s cieľom systematicky skúmať písomnosti týkajúce sa nášho územia. Tento ústav vydáva edície pod názvom Monumenta Vaticana Slovaciae⁸, ktoré sú pre našu prácu najvýznamnejším zdrojom informácií.

Z domáceho prostredia je tiež treba spomenúť Richarda Marsinu⁹ a Vincenta Sedláka¹⁰, ktorých edície obsahovali texty všetkých stredovekých listín týkajúcich sa priamo alebo len okrajovo územia dnešného Slovenska v danom období (828 – 1260, 1301 – 1323).

Vzhľadom na význam a dosah odpustkov pre stredoveký život bude mať literatúra danej problematiky v našej práci tri podoby, a to cirkevno-liturgickú, cirkevno-právnu a všeobecný historický charakter.

⁵ *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia*. Tomus I – VI. (Magyarországai vatikáni okirattár). Budapest – Rome, 1885-1891.

⁶ *Collectanea Vaticana Hungariae*. Classis I. Volumen I. – XVI. Budapest – Rome, 2004-2018. *Collectanea Vaticana Hungariae*. Classis II. Tomus I. – VI. Budapest – Rome, 2006-2017.

⁷ *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus I. – VII. Pragae – Romae, 1903-2001.

⁸ SEDLÁK Vincent (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae* (ďalej MVS). Tomus I. *Rationes collectorum pontificiorum in annis 1332 – 1337*. Trnavae – Romae: Vincentus Sedlák a Institutum Historicum Slovacum in Roma, MMVIII., 234 s. RÁBIK, Vladimír (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus II. *Registra supplicationum ex actis pontificum Romanorum res gestas Slovacas illustrantia*. Volumen 1 (1342 – 1415). Trnavae – Romae: Vladimír Rábik a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMIX., 342 s. MAREK, Miloš (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus III. *Registra Vaticana ex actis Clementis papae VI. res gestas Slovacas illustrantia*. Volumen 2 (1342 – 1352). Trnavae – Romae: Miloš Marek a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMX, 362 s. MAREK, Miloš (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus III. *Registra Vaticana ex actis Innocentii papae VI. res gestas Slovaciae illustrantia*. Volumen 3 (1352 – 1362). Trnavae – Romae: Miloš Marek a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMXIV., 320 s. RÁBIK, Vladimír (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus IV. *Camera apostolica I. (Libri formatarum 1424 – 1524)*. Trnavae – Romae: Vladimír Rábik a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMXIV., 317 s.

⁹ MARSINA, Richard (ed.). *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae* (ďalej CDS). Tomus I. Inde ab a. DCCCXV usque ad a. MCCXXXV. Bratislavae: Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae 1971, 435 s. + XXV tab. MARSINA, Richard (ed.). *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus II. Inde ab a. MCCXXXV usque ad a. MCCLX. Bratislavae: Sumptibus Consilii nationalis Bratislaviensis, Capitalis Reipublicae Socialisticae Slovacae editrice Libraria Obzor 1987, 608 s. + XXV tab.

¹⁰ SEDLÁK, Vincent (ed.). *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. Tomus I. Inde ab a. MCCCCI usque ad a. MCCCXIV. Bratislavae: Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae MCMLXXX, 651 s. + XLIV tab. SEDLÁK, Vincent (ed.). *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. Tomus II. Inde ab a. MCCCXV usque ad a. MCCCXXXIII. Bratislavae: Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae MCMLXXXVII, 634 s. + VII tab.

Pri cirkevno-liturgickej stránke nám bude nápomocná práca maďarského historika Karola Péterffyho¹¹, ale aj Katechizmus katolíckej cirkvi¹², od ktorého pri opisovaní odpustkov vychádzajú aj viacerí autori, ako napríklad Alfons Józef Skowronek¹³ alebo Józef Augustyn¹⁴. Tie však navzájom neprinášajú nové poznatky k sledovanej problematike.

Z cirkevno-právneho hľadiska, pri ktorom budeme sledovať vývoj patronátneho práva, sa vo veľkom rozsahu danej problematiky zaoberali autori Vincent Múcska¹⁵ či Jozef Tomko¹⁶.

A napokon pre všeobecný historický charakter, ktorý nám bude slúžiť pri lokalizácii a identifikácii miestnych názvov, ako aj pri vývoji osídlenia, možno použiť historické práce Milana Majtána¹⁷, kolektív autorov okolo Miroslava Kropiláka¹⁸, Ferdinanda Uličného¹⁹, ako aj maďarského historika Györgya Györffyho²⁰. Dôležité informácie o charaktere osídlenia prináša aj monografia Juraja Žudela²¹ či iné práce²².

Heuristika bola zameraná predovšetkým na pramene diplomatického charakteru, ktoré môžeme považovať za najhodnovernejšie (bez znižovania významu iných prameňov). Výskumu v archívoch predchádzalo systematické vyhľadávanie písomností v dôležitých pramenných edíciách – slovenských, celouhorských, ako aj regionálnych. Celkovo sa pre obdobie od roku 1301 do roku 1437 podarilo zhromaždiť viac ako 300 dokumentov viazucich sa k odpustkovým listinám tykajúcich sa nášho územia.

Predkladaná publikácia je rozdelená na tri časti. Prvá sa zaoberá vývojom samotného fenoménu odpustkov v historicko-cirkevnom a všeobecno-historickom kontexte a

len stručne ozrejmuje čitateľovi situáciu, ktorá sa v tom čase diala v prostredí Uhorska a Svätej stolice. Druhá časť, obsahovo najrozsiahlejšia, ktorá tvorí jadro práce, analyzuje tento druh prameňov chronologicky, na základe komunít a osôb, pri ktorých rozlišujeme žiadateľov (suplikantov), intervientov a adresátov (destinátorov) pápežských milostí. Tretia časť je venovaná patrocíniám kostolov, kláštorov, ako aj iných sakrálnych objektov, ktoré na vlastné náklady (*sumptu proprio*) zakladali duchovní a laickí fundátori.

Publikácia vychádza z dizertačnej práce na získanie akademického titulu *philosophiae doctor*, ktorá vznikla pod vedením prof. PhDr. Vladimíra Rábika, PhD. na Katedre histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave v rokoch 2017 – 2020. Patrí mu veľká vďaka za jeho odborné konzultácie, cenné rady, ochotu a usmerňovanie pri písaní kvalifikačnej práce, ale aj tejto publikácie. Podiel na konečnej podobe tejto práce majú aj traja odborníci známi problematiky prof. PhDr. ThDr. Peter Zubko, PhD. z Arcidiecézneho archívu v Košiciach, doc. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD. z Katedry histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a Mgr. Adrián Lančarič, PhD. z Štátneho archívu v Trnave, ktorí svojimi podnetnými postrehmi v oponentských posudkoch obhájenej dizertačnej práce prispeli k skvalitneniu tohto textu. Práca má hlboký zmysel, otvára priestor pre ďalší vedecký výskum a prispieva k rozvoju vedy na Slovensku.

¹¹ PÉTERFFY, Carolus (ed.). *Sacra concilia ecclesiae Romano-catholicae in regno Hungariae celebrata ab anno Christi MXVI. usque ad annum MDCCXV. Accedunt Regnum Hungariae, et Sedis Apostolicae legatorum Constitutiones ecclesiasticae*. Viedeň : Typis Kaliwodianis, 1742, 365 s.

¹² *Katechizmus Katolíckej cirkvi*. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1998, 918 s.

¹³ SKOWRONEK, J. Alfons. Odpustky. In AUGUSTYN, Józef, SJ (ed.). *Umenie spovedať, Poradca pre kňazov a laikov*. Trnava : Dobrá kniha Trnava a Spolok svätého Vojtecha, 2010, s. 90-92.

¹⁴ AUGUSTYN, Józef. *Sviatosť zmierenia: inšpirácia nielen pre spovedníkov*. 1. vyd. Trnava : Spolok svätého Vojtecha, 2002, 101 s.

¹⁵ MÚCSKA, Vincent. Cirkevné zákony Štefana I. Svätého. In ATTILA, Simon (ed.). *Acta Historica Danubien-sia 1*. Komárno : Katedra histórie Pedagogickej fakulty Univerzity Jána Selyeho v Komárne, 2007, s. 11–17. MÚCSKA, Vincent. *Uhorsko a cirkevné reformy 10. a 11. storočia*. Bratislava : Stimul, 2004, 139 s.

¹⁶ TOMKO, Jozef. *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku*. Spišská Kapitula – Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka, 1995, 222 s.

¹⁷ MAJTÁN, Milan. *Názvy obcí Slovenskej republiky. (Vývin v rokoch 1773 – 1997)*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1998, 600 s.

¹⁸ KOLEKTÍV, *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I. – III*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1977, 1978.

¹⁹ ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Šariša*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1990, 520 s. ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Užskej župy*. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafaríka v Košiciach 1995, 554 s. ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Zemplínskej župy*. Michalovce : Zemplínska spoločnosť, 2001, 763 s.

²⁰ GYÖRFFY, György. *Az Árpádkori Magyarországnak történeti földrajza I. – IV*. Budapest : Akadémiai Kiadó, 1987 - 1988, 945 s.; 666 s.; 587 s.; 742 s.

²¹ ŽUDEL, Juraj. *Stolice na Slovensku*. Bratislava : Obzor, 1984, 202 s.

²² BEŇKO, Ján. *Osídlenie severného Slovenska*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1985, 316 s. BEŇKO, Ján. *Starý Turiec*. Martin : Osveta, 1996, 278 s. CSÁNKI, Dezső. *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában*. Tomus I. – III. Budapest, 1890 – 1897 (CD verzia, Arcanum Adatabázis). RÁBIK, Vladimír. *Nemecké osídlenie na území východného Slovenska v stredoveku. (Šarišská župa a slovenské časti žúp Abovskej, Zemplínskej a Užskej)*. Bratislava : Karpatskonemecký Spolok na Slovensku, 2006, 433 s. ŠMILAUER, Vladimír. *Vodopis Starého Slovenska*. Práce Učené spoločnosti Šafaříkovy v Bratislavě IX. Praha a Bratislava : Nákladem Učené spoločnosti Šafaříkovy v Bratislavě 1932, 564 s. VARSÍK, Branislav. *Osídlenie Košickej kotliny I-III*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1964, 1973, 1977; 475 s.; 561 s.; 575 s. VARSÍK, Branislav. *Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1984, 256 s.

ODPUSTKY

Formálne bol odpustok listina (lat. *littera indulgentia*) vydávaná biskupmi, kardinálmi, ako aj samotným pápežom, ktorá svojmu príjemcovi potvrdzovala odpustky. Podľa oficiálnej definície katolíckej cirkvi sú odpustky úplným alebo čiastočným odpustením časných trestov - penitencií za hriechy.²³ Existujú dva druhy trestov. Jeden je večný, za smrteľný hriech, keď človek stratí osobné spoločenstvo s Bohom, ide do pekla, večného zatratenia, a druhý je časný trest, keď je hriech spojený s trestom vzhľadom na spravodlivosť a tu majú miesto odpustky. Každý hriech má dve časti, a to vinu a dôsledky hriechu. Ak hriešnik oľutuje svoje hriechy úprimne, Boh mu odpúšťa vinu, ale následky hriechu pretrvávajú. Hriešnik má však možnosť zbaviť sa následkov hriechu, či už tu na zemi, alebo po smrti, v tzv. očistci, a získať tak úplné očistenie.²⁴ Odpustky teda znamenajú odpustenie časných trestov za hriechy, ktorých vina je už odstránená.²⁵ Aj prví kresťania vedeli, že s odpustením hriechov nekončí spôsobené utrpenie ani náklonnosť k zlému. Tieto následky mali byť odstránené úkonmi pokánia. Čiže za určitý hriech bol určený určitý skutok pokánia.

Prax a učenie o odpustkoch vznikli v západnej cirkvi niekedy začiatkom 11. storočia, avšak ich pôvod možno nájsť oveľa hlbšie, a to ako súčasť sviatosti pokánia už niekedy v prvom tisícročí, od ktorej sa neskôr odtrhli. Aby sme lepšie pochopili pojem odpustkov, nazrime do minulosti. Už prví kresťania si uvedomovali zlo hriechu. Prijatím krstu zanechali hriešneho človeka a v čistote od dedičného hriechu sa tak usilovali zotrvať až do konca života. V staroveku sa verilo, že modlitba mučeníka alebo vyznávača pomáha k intenzívnejšiemu pokániu kajúcnika. Ich príhovor u biskupa mal zaručiť úprimnosť pokánia hriešnika a vtedy sa mohla dĺžka pokánia skrátiť. Sami kajúcnici si hľadali niekoho, kto by sa za nich prihovril u predstavených, aby tak čo najskôr mohli získať rozhrešenie. Z cirkevnoprávnej stránky sú odpustky pozostatkom starej praxe pokánia, pričom sa celé spoločenstvo podieľalo na pokání svojho člena, ktorý upadol do hriechu. To znamená, že veriaci spoločne prosili Boha tzv. absolúciami (*absolutiones*), aby bol hriešnikovi odpustený trest. Boli to úradne ustálené modlitby príhovoru a sčasti prešli aj do liturgie. Verilo sa, že účinnosťou týchto cirkvou odporúčaných modlitieb bolo kajúce zmýšľanie penitenta s primeranými skutkami pokánia.

Po období prvých kresťanov prišla v praktizovaní pokánia veľká zmena. Najprv bol prehodený sled jednotlivých častí sviatostného pokánia. To znamená, že hriešnici najprv dostali rozhrešenie po vyznaní hriechov a až po tom vykonávali skutky kajúcnosti. Pri výbere skutkov pokánia ako pomôcka pre spovedníkov slúžili aj tzv. knihy pokánia (*libri poenitentiales*). Bol v nich zoznam previnení s uvedeným pokáním, ktoré mali pri spovedi udeliť. Skutky pokánia uvedené v knihách boli niekedy ťažké, prísne a čoskoro narazili na odpor. Postupne však dostali charakter normy, ktorá pomáhala ustáliť primerané a rozumne pokánie. V Európe ich rozšírili írskoti mnísi, ale v malej miere boli známe

²³ Katechizmus Katolíckej cirkvi. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1998, s. 376.; MAREK, Miloš. Cirkevné inštitúcie na území stredovekého Slovenska a ich predstavitelia v prameňoch Vatikánskych archívov. Obdobie pontifikátu Klementa VI. (1342-1352) a Inocenta VI. (1352-1362). In KOHÚTOVÁ, M. (ed.) *Studia Historica Tyrnaviensia XVIII*. Kraków – Trnava : Towarzystwo Slowaków w Polsce a Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave a Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, 2016, s. 38.

²⁴ SKOWRONEK, *Odpustky*, s. 90.

²⁵ SKOWRONEK, *Odpustky*, s. 90.

aj v Byzancii. Penitenčnú knihu nachádzame aj na Veľkej Morave ako zaužívanú kajúcu prax. Treba dodať, že išlo o súkromné iniciatívy niektorých reholí alebo dobových duchovných prúdov, nikdy ich výslovne neschválili najvyššie cirkevné authority. Napokon západoeurópski benediktíni írskoti penitenčné knihy nazvali pochybnými spolu s ich autormi, takže táto prax zanikla, v latinskej cirkvi už v stredoveku, vo východnej až v novoveku.

V stredoveku sa začalo objavovať zmiernené pokánie prostredníctvom odpustkových úkonov, ktoré tiež prešli svojím vývojom. Pre milosrdenstvo voči hriešnikovi sa namiesto dlhotrvajúcich trestov zavádzali náhradné formy pokánia, napríklad púte, účasť na kržiackych výpravách, modlitby, návštevy kostolov a dary na ich prestavbu, pomoc sirotám, almužna pre chudobných a iné dobročinné skutky. V minulosti sa k odpustkom určovali aj dni, v ktorých bol kajúcnik oslobodený od prísneho starokresťanského pokánia, najčastejšie vo forme pôstu o chlebe a vode. Ak však kajúcnik v duchu pokánia venoval napríklad almužnu pre chudobných, mohla sa mu doba trestu za jeho previnenie znížiť na tridsať, prípadne dvadsať dní pokánia.

Celá situácia však nabrala pomyselný zlý smer, keď pápež Július II. vo svojej bule *Liquet omnibus*, vydané v roku 1510, stanovil jasné finančné podmienky pre všetkých kresťanov, ktorí dúfali, že získajú odpustenie.²⁶ Jeho hlavným zámerom bolo získať veľkú sumu peňazí na vybudovanie novej Baziliky sv. Petra²⁷ a pritiahnúť tak veriacich do Ríma. Rovnaké zmýšľanie mal aj pápež Lev X., ktorý v osobitnej bule z roku 1515 dal v celej cirkvi vyhlásiť, že všetci kresťania, ktorí vykonajú pokánie za svoje hriechy a venujú príspevok na dostavanie veľkolepého Chrámu sv. Petra v Ríme, získajú úplné odpustky²⁸. Čoraz viac sa k nim pridávali aj iní kazatelia, ktorí kládli pri odporúčaní odpustkov väčšiu váhu na almužnu ako na samu kajúcnosť. A hoci cirkev bola v učení o odpustkoch jednoznačná, niektorí nadšenci z bohatých kajúcnikov, ale aj z radov kléru využívali možnosť finančného príspevku, aby získali alebo mohli ponúknuť čo najviac odpustkov. Tieto pápežské buly nakoniec vyvolali o dva roky neskôr dobre známu Lutherovu vzburu a otvorili cesty pre tridentský koncil, v ktorom sa dňa 4. decembra 1563 ustanovilo, že cirkev má plné právo udeľovať odpustky, no zároveň musí vždy bezodkladne zakročiť proti akýmkoľvek pokusom o obchodovanie s nimi.²⁹ Dňa 8. februára 1567 zrušil pápež Pius V. vo svojej bule všetky typy milodarových odpustkov a vo svojej bule z 2. januára 1570 pohrozil exkomunikáciou každému, kto by chcel s odpustkami obchodovať. Tento trest bol zahrnutý v roku 1917 aj do Kódexu kánonického práva.

S rozvojom náuky cirkvi a praxe pokánia bolo stále jasnejšie, že pre spovedníkov je náročné a takmer nemožné objektívne priradovať druh a dĺžku pokánia k jednotlivým druhom previnení. Navyše si cirkev bola stále viac vedomá, že jej úloha nespočíva vo vymeriavaní skutkov pokánia, ale v jej sprostredkovaní na pomoc hriešnikovi, ktorý mal podľa svojich síl a možnosti robiť pokánie.

²⁶ JUSTICE, Ginny. *The Role of Indulgences in the Building of New Saint Peter's Basilica* : nepublikovaná diplomová práca. Winter Park : Univerzita Rollins, 2011, s. 27.

²⁷ JUSTICE, *The Role of Indulgences*, s. 19.

²⁸ KRÁĽOVÁ, Dagmar. *Odpustky. Historický prežitok?* Bratislava : Vydavateľstvo Don Bosco, 2015, s. 16.

²⁹ HRDINA, Ignác Antonín (ed.). *Dokumenty tridentského koncilu*. 1. vyd. Praha : Krystal OP, 2015, 283 s.

SITUÁCIA VO SVÄTEJ STOLICI

Celé obdobie (viac či menej intenzívne) bolo až do 13. storočia vyplnené bojom medzi najvýznamnejšími dobovými autoritami, cisárstvom a pápežstvom, ktorý napokon viedol k ich úpadku. Cisárstvo stratilo autoritu medzi kresťanskými národmi a pápežstvo hľadalo ochranu vo Francúzsku. Úpadok v cirkevno-politickom postavení stredovekého pápežstva sa začína pontifikátom pápeža Bonifáca VIII.³⁰, ktorý sa už od svojho začiatku dostal do sporu s francúzskym kráľom Filipom IV., keď viedol vojnu proti anglickému kráľovi Eduardovi I. Táto vojna pohlcovala veľké sumy, ktoré aj Filip, aj Eduard vymáhali hlavne z cirkevných majetkov. Pápež Bonifác preto v roku 1296 vydal bulu „*Clericis laicos*“, v ktorej pod trestom kлятby zakázal zaťaženie cirkevného majetku pre vojenské ciele³¹. Ako odpoveď na to Filip vydal zákaz vyvážať z Francúzska zlato, striebro a iné drahocennosti. Aby dôchodky kúrie z Francúzska pápež získal, žiadal kráľa, aby tento zákaz zrušil. Mier však netrval dlho. V roku 1302 pápež vydal bulu „*Unam sanctam*“, ktorá jasne hovorí o duchovnej a svetskej moci pápeža. Podľa tejto doktríny Boh cirkvi zveril dva meče, jeden duchovný a jeden svetský. Duchovným mečom vládne cirkev. Svetský zverila štátnej vrchnosti, ktorá ho ale má použiť podľa jej vôle a pokynov. Kráľ Filip ho v roku 1303 obvinil z herézy, smilstva a nevery a následne ho francúzski prívrženci kráľa zajali. Po dvoch dňoch zajatia sa vrátil do Ríma, kde zlomený bolesťou zomrel.

Po Bonifácovej smrti kardináli zvolili za pápeža Benedikta XI.³² Jeho pôsobenie však netrvalo dlho a v roku 1304 zomiera. Po jeho smrti zvolili za pápeža Klementa V.³³, ktorého korunovali v Loyone. Kardináli žiadali pápeža, aby prišiel do Ríma. Aj keď Klement nemal zo začiatku úmysel ostať vo Francúzsku, nakoniec sa pre Filipa a stále trvajúce rímske nepokoje rozhodol zostať v Avignone. V roku 1309 sa tak začala smutná doba „*avignonského zajatia pápežov*“. Sídлом pápeža sa stalo Francúzsko. Rím a cirkevný štát pomaly upadali a avignonskí pápeži strácali v očiach širokého kresťanstva autoritu. Pre nedostatok peňazí na prepychovú francúzsku rezidenciu pápežov a ich úradnícky aparát sa avignonskí pápeži rozhodli uvaliť nové cirkevné dane. Táto finančná politika kúrie vyvolala veľa nespokojností, ktoré viedli k neskoršej dobre známej reformácii.

Po smrti Klementa V. bol pápežský trón na viac ako dva roky neobsadený. Po ňom si zvolili za pápeža Jána XXII.³⁴, ktorý podobne ako jeho predchodca ostal v Avignone. Za jeho panovania sa odohral posledný krutý boj medzi pápežskou a cisárskou mocou. Hoci Ľudovít IV. Bavorský³⁵ nebol korunovaný za cisára, zmocnil sa Talianska. Pápež ho preto v roku 1324 exkomunikoval. Ľudovít ho na to vyhlásil za kacíra a za pápeža si zvolil Mikuláša V. Keď sa ale Ľudovít Bavorský dozvedel, že do krajiny prichádza Róbert Neapolský, odišiel s protipápežom a s celým svojím sprievodom naspäť do Nemecka.

Nástupcom Jána XXII. bol Benedikt XII.³⁶, ktorý sa chcel zmieriť s Ľudovítom Bavorským, ale francúzsky dvor mu z obavy, že sa pápež vráti do Ríma, zmaril všetky mierové pokusy. Nemeckí kurfirsti, znechutení z ustavičných bojov, sa napokon dohodli,

³⁰ Bonifác VIII., pápež (1294 – 1303).

³¹ ŠPIRKO, Jozef. *Cirkevné dejiny*. II. zväzok. Turčiansky Svätý Martin : Neografia, 1943, s. 8; KUMOR, Boleslav. *Cirkevné dejiny. Jeseň cirkevného stredoveku*. Levoča : Polypress, 2002, s. 16.

³² Benedikt XI., pápež (1303 – 1304).

³³ Klement V., pápež (1305 – 1314).

³⁴ Ján XXII., pápež (1316 – 1334).

³⁵ Ľudovít IV. Bavorský, rímsko-nemecký kráľ a cisár (1314 – 1328).

³⁶ Benedikt XII., pápež (1334 – 1342).

že nemecký kráľ, zvolený väčšinou kurfirstských hlasov, nepotrebuje pre svoje panovanie nijaké pápežské potvrdenie a nemecký kráľ, nimi právoplatne zvolený, sa zároveň stáva aj rímskym cisárom. Pápežovi ostala už len formalita korunovať cisára³⁷. Po Benediktovi nasledoval pápež Klement VI.³⁸, ktorý úplne vyprázdnil naplnenú pápežskú pokladnicu. Po jeho smrti nastúpil nový pápež Inocent VI.³⁹, ktorý sa za svojho pôsobenia snažil napraviť situáciu po svojom predchodcovi.

Situácia v Ríme a cirkevnom štáte bola zložitá a neprítomnosť pápežov sa prejavovala v každom ohľade. Počet obyvateľstva večného mesta klesal, pustli kostoly a iné pamiatky. V Kostole sv. Petra rástla tráva, mramor z rímskych palácov upotrebovali na budovanie menších obytných domov.

Po Inocentovi VI. nasledoval Urban V.⁴⁰, ktorému prišla deputácia z Ríma, aby sa vrátil do večného mesta. Pápež vyhovel želaniu celého kresťanstva a v roku 1367 sa presídlil do Ríma. Situáciu v rozháranom meste však nezvládol, a preto sa rozhodol vrátiť do Avignonu, kde onedlho zomrel. Novým pápežom sa stal Gregor XI.⁴¹, ktorý sa na naliehanie Kataríny Sienskej rozhodol v roku 1377 vrátiť do Ríma⁴². Neusídlil sa však v Lateráne, kde dosiaľ pápeži bývali, ale vo Vatikáne. Rímske nepokoje sa však neutíšili ani po pápežovom príchode, ktorý začal premýšľať o návrate do Avignonu. Náhle však zomiera a novým pápežom sa stáva Urban VI.⁴³. Ten mal rozhodnú vôľu zreformovať cirkev a predovšetkým kúriu. Začal od kardinálskeho zboru, čo mu bolo osudné. Francúzski kardináli sa nechceli podrobiť pápežským nariadeniam, oznámili kresťanskému svetu neplatnosť Urbanovej voľby a zvolili si nového pápeža Klementa VII.⁴⁴. Kresťanský svet sa rozštiepil na dve obediencie - urbanovskú a klementínsku. Na strane Urbana bolo stredné a severné Taliansko, Nemecko na čele s cisárom Karolom IV., Uhorsko, Anglicko a škandinávské štáty. Za Klementom stálo Francúzsko, Španielsko, Neapol, Sicília, Škótsko, časť Nemecka a tretia svetová mocnosť — Parížska univerzita⁴⁵.

Po smrti Urbana VI. si kardináli za nového pápeža zvolili Bonifáca IX.⁴⁶ a po ňom Inocenta VII.⁴⁷ a Gregora XII.⁴⁸ Po Klementovej smrti si avignonskí kardináli rýchlo zvolili za pápeža Benedikta XIII.⁴⁹ Aby došlo k obnove jednoty pápežského stolca, v roku 1408 sa v Livorne zišlo 13 kardinálov z obediencie oboch pápežov a rozhodli sa, že zvolajú všeobecný cirkevný snem do Pisy. Snem sa uskutočnil v roku 1409 a za nového pápeža si zvolili Alexandra V.⁵⁰, ktorý sa usídlil v Bologni. Pisanský snem však úniu neuskutočnil, ba naopak, urobil ešte väčší zmätok. Kresťanstvo tak nemalo dvoch, ale až troch pápežov. Po náhlej smrti Alexandra V. kardináli zvolili za pápeža Jána XXIII.⁵¹ Ten podľa uznesenia pisanského snemu zvolal v roku 1412 synodu do Ríma, ktorú však kvôli malému počtu prítomných rozpustil a hľadal novú ochranu u uhorského kráľa

³⁷ ŠPIRKO, *Cirkevné dejiny II.*, s. 20.

³⁸ Klement VI., pápež (1342 – 1352).

³⁹ Inocent VI., pápež (1352 – 1362).

⁴⁰ Urban V., pápež (1362 – 1370).

⁴¹ Gregor XI., pápež (1370/1371 – 1378).

⁴² DOLINSKÝ, Juraj. *Cirkevné dejiny Slovenska I*. Bratislava : Dobrá kniha, s. 77.

⁴³ Urban VI., pápež (1378 – 1389).

⁴⁴ Klement VII., protipápež (1378 – 1394).

⁴⁵ ŠPIRKO, *Cirkevné dejiny II.*, s. 24; KUMOR, *Cirkevné dejiny. Jeseň cirkevného stredoveku*, s. 77.

⁴⁶ Bonifác IX., pápež (1389 – 1404).

⁴⁷ Inocent VII., pápež (1404 – 1406).

⁴⁸ Gregor XII., pápež (1406 – 1409/1415).

⁴⁹ Benedikt XIII., protipápež (1394 – 1417).

⁵⁰ Alexander V., pápež (1409 – 1410).

⁵¹ Ján XXIII., pápež (1410 – 1415).

Žigmunda Luxemburského⁵², vtedy už aj nemeckého kráľa a budúceho rímskeho cisára. Žigmund sa len nedávno odvrátil od Gregora XII. a priklonil sa k Jánovi. Kresťanský svet naliehal, aby sa obnovila jednota pápežského stolca. Žigmund videl, čo hrozí kresťanstvu od Osmanov a revolučných husitských hnutí, a bol presvedčený, že skaze sa dá predísť, len ak sa kresťanský svet zjednotí. Preto sa sám snažil obnoviť úniu. Nemecké cisárstvo sa v tomto neľahkom položení cirkvi opäť preukázalo ako ochranca kresťanstva, tak ako už niekoľko ráz v dejinách.

V roku 1414 pápež Ján XXIII. zvolal do Kostnice 16. všeobecný snem, na ktorom sa mali riešiť tri veci. Prvou sa zamýšľalo odstrániť schizmu (*causa unionis*), druhou potlačiť Viklefovo a Husovo učenie (*causa fidei*) a treťou zreformovať cirkev (*causa reformationis*)⁵³. Snem vedel, že by bolo najlepšie, keby odstúpili všetci traja pápeži. Legáti Gregora XII. vyhlásili, že Gregor ochotne odstúpi, keď tak urobia Benedikt XIII. a Ján XXIII., ktorého medzičasom pre jeho pohoršujúci život zbavili pápežskej hodnosti. Najťažšie bolo odstrániť pápeža Benedikta XIII. Sám cisár Žigmund sa k nemu vybral, aby ho prehovoril k abdikácii. Pápež však rozhodne odmietol. Nakoniec ho snem zosadil a označil za heretika a schizmatika, čím odstránili tzv. trojpápežstvo. Dňa 11. novembra 1417 legáti snemu jednohlasne zvolili za pápeža Martina V.⁵⁴, ktorého uznal celý kresťanský svet. Tým sa odstránila aj 40 rokov trvajúca schizma. Kostnický snem síce prvú z úloh vyriešil, no pri potláčaní kacírskych náuk a reformovaní cirkvi nebol taký úspešný. S upálením Husa a jeho pražského priateľa Hieronyma sa ešte viac rozbúrilo ich hnutie. Pápež preto vydal v roku 1420 bulu, ktorou vyzval celé kresťanstvo na križiacku výpravu proti husitom a iným kacírom. V roku 1431 sa uskutočnil koncil v Bazileji. Pred otvorením snemu však pápež Martin V. zomrel a novým pápežom sa stal Eugen IV.⁵⁵ Keďže účasť na sneme v Bazileji bola slabá, Eugen IV. sa ju rozhodol rozpustiť a zvolal novú na rok 1433 do Bologne. Medzitým sa však do Bazileja zišlo viac prelátov, ktorí začali rokovať s husitmi o zmierení s cirkvou a o cirkevnej reforme. Keď sa ale dozvedeli, že pápež snem rozpustil, boli presvedčení, že nechce synodu a tak ani reformu cirkvi. Účastníci snemu však pápeža neposlúchli a ostali pohromade a na najbližšom zasadnutí obnovili zásadu, ktorá odznela aj na kostnickom sneme, a totiž, že všeobecný snem stojí aj nad pápežom. Vtedy na naliehanie Žigmunda, ktorého práve vtedy korunovali za cisára v Ríme, pápež ustúpil a bulou „*Dudum sacrum*“ zo dňa 15. decembra 1433 uznal bazilejský snem⁵⁶.

⁵² Žigmund Luxemburský, uhorský kráľ (1387 – 1437).

⁵³ BAGIN, Anton. *Cirkevné dejiny - Stredovek*. II. vydanie. Bratislava : Spolok sv. Vojtecha v Trnave v Cirkevnom nakladateľstve, 1986, s. 186.

⁵⁴ Martin V., pápež (1417 – 1431).

⁵⁵ Eugen IV., pápež (1431 – 1447).

⁵⁶ ŠPIRKO, *Cirkevné dejiny II.*, s. 34; KUMOR, *Cirkevné dejiny. Jeseň cirkevného stredoveku*, s. 94.

SITUÁCIA V UHORSKU

Začiatok 14. storočia ako vo Svätej stolici, tak aj v Uhorsku priniesol nové zmeny. V tom čase v Uhorsku dochádzalo k vojensko-politickým udalostiam a spoločensko-štrukturálnym zmenám. Hradské komitáty sa pretvorili na šľachtické stolice, rozvíjali sa privilegované mestá a mestečká a došlo aj k vytvoreniu právne jednotného šľachtického stavu veľmožov a na druhej strane poddaných⁵⁷. V roku 1301 po vymretí posledného člena rodu Arpádovcov súperili o uhorský trón príslušníci anjouovskej, premyslovskej a wittelsbachovskej dynastie. Karol Róbert⁵⁸ z Anjou musel v rokoch 1301 – 1305 o kráľovskú korunu tvrdo bojovať najprv proti Václavovi Přemyslovskému a potom až do roku 1308 proti Otovi Wittelsbachovi. Ani jednému z troch kráľov sa však v prvom desaťročí 14. storočia nepodarilo získať patričnú autoritu suveréna a skutočnú moc v krajine. Z týchto výbojov ťažili predovšetkým uhorskí veľmoži. V tom čase bola krajina rozdelená na viacero dŕžav, v ktorých takmer neobmedzene vládli oligarchovia. Na našom území to boli predovšetkým Matúš Čák Trenčiansky, Abovci, páni z Kyseku a Štefan Ákoš. Uhorský kráľ Karol Róbert z Anjou sa snažil obmedziť moc veľmožov. Samozrejme nie všetkých naraz, na to bol stále vojensky prislabý. Veľmoži však nepostupovali jednotne a ich vzájomné vzťahy sa trvale vyznačovali otvoreným nepriateľstvom. V roku 1310 kráľ zbavil palatínskej hodnosti Matúša Čáka a Omodeja Abu. Bolo viac ako isté, že čoskoro dôjde k bitke, ktorá sa aj napokon dňa 15. júna 1312 neďaleko Rozhanoviec uskutočnila⁵⁹. Kráľovskému vojsku sa podarilo nad nepriateľmi zvíťaziť. Bitka pri Rozhanovciach znamenala prelom vo vývoji ďalších udalostí v Uhorsku. Mnohí, najmä strední šľachtici, sa pridali do tábora prívržencov kráľa, ktorý ich za to odmenil majetkami porazených nepriateľov. Postupne sa mu podarilo získať si väčšinu uhorskej šľachty na svoju stranu a upevniť tak moc v krajine. Kráľovi sa napokon podarilo obmedziť moc veľmožov. Svojho najväčšieho a úhlavného protivníka Matúša Čáka však vojensky nikdy neporazil. Po upevnení moci sa kráľ Karol I. sústredil na obnovu vojnou zničenej krajiny a stabilizovanie zahraničnopolitického postavenia Uhorského kráľovstva.

Počas ďalšej vlády kráľa Karola I. a jeho syna Ľudovíta I.⁶⁰ a vlastne až do konca 14. storočia územie Slovenska nebolo dejiskom žiadnych väčších vojenských udalostí. Uhorsko bolo v tomto období jednou z najvýznamnejších európskych veľmocí, k čomu prispela aj skutočnosť, že Ľudovít I. sa v roku 1370 stal tiež poľským kráľom⁶¹ a svoje dobyvačné alebo spojenecké vojny viedol prevažne za hranicami svojej ríše. Záver anjouovskej doby v Uhorsku charakterizuje nepokojné obdobie. Kráľ Ľudovít I. Veľký totiž nezanechal následníka trónu, a preto sa usiloval zabezpečiť plynulý prechod nástupníckych práv na svoje dcéry Máriu⁶² a Hedvigu⁶³. Hedviga bola formálne korunovaná za poľskú kráľovnú. Matka Alžbeta⁶⁴ sa postarala, aby bola Mária korunovaná za uhorskú panovníčku.

⁵⁷ SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena (eds.). *Pramene k vojenskej dejinám Slovenska I/2*. 1000 - 1387. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2011, s. 156.

⁵⁸ Karol Róbert I., uhorský kráľ (1308 – 1342).

⁵⁹ KOLEKTÍV, *Dejiny Slovenska I*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1986, s. 311.

⁶⁰ Ľudovít I. z Anjou, uhorský kráľ (1342 – 1382).

⁶¹ DVOŘÁKOVÁ, Daniela. *Rytier a jeho kráľ. Stibor zo Stiboric a Žigmund Luxemburský*. Sonda do života stredovekého uhorského šľachtica s osobitným zreteľom na územie Slovenska. Budmerice : Vydavateľstvo Rak, 2003, s. 34.

⁶² Mária z Anjou, uhorská kráľovná (1382 – 1395).

⁶³ Hedviga I., poľská kráľovná (1384 – 1399).

⁶⁴ Alžbeta, uhorská kráľovná z rodu Piastovcov, manželka Karola Róberta I., uhorského kráľa, matka Ľudo-

Mária mala len dvanásť rokov. Formálne sa za regentku vyhlásila jej matka. Mária bola zasnúbená so Žigmundom Luxemburským. Na uhorský trón si nárokoval aj Karol II.⁶⁵, ktorého však v roku 1386 zavraždili, a tak sa vlády opäť ujala Mária. Formálne panovala až do svojej smrti roku 1395, no moc hneď po korunovácii za uhorského kráľa roku 1387 získal jej manžel Žigmund Luxemburský.

Aj po zvolení a korunovaní nového kráľa Žigmunda Luxemburského nepokoje v Uhorsku nestíchlí. Celú situáciu zhoršovalo neustále súperenie magnátskych vrstiev a rástlo napätie na medzinárodnej scéne, a to predovšetkým na Balkáne. Od druhej polovice 14. storočia tam totiž začali nebezpečne prenikať a upevňovať si pozície Osmani, ktorí v roku 1389 porazili Srbov na Kosovom poli a stali sa tak bezprostredným susedom Uhorska⁶⁶. Odvtedy sa v balkánskom priestore odohrávali takmer ustavične pohraničné boje. Žigmundova vláda však spočiatku nebola najpevnejšia, keďže v krajine si silný mocenský vplyv udržiavalo viacero magnátov a prelátov. Snažil sa preto relatívne pokojnou cestou o upevnenie svojho postavenia voči uhorskej šľachte. Spojencov hľadal v obyvateľoch slobodných kráľovských i banských miest, ktoré aj vďaka tomu zaznamenali hospodársky vzrast, čím sa Žigmundovi podarilo naplniť svoje mocenské ambície. V snahe čeliť osmanskej expanzii a v záujme posilnenia svojej pozície Žigmund v roku 1396 zorganizoval veľkú križiacku výpravu. V bitke pri Nikopole však sultán Bajazid porazil križiacke kresťanské vojsko a Žigmundovo postavenie sa tým zhoršilo⁶⁷. Nespokojnosť šľachty a veľmožov vyvrcholila koncom apríla 1401, keď vzbúrenci zajali Žigmunda na Budínskom hrade. Vládu v krajine prevzala rada zložená z niekoľkých prelátov a barónov. Na jej čele stál ostrihomský arcibiskup Ján z Kaniže⁶⁸. Ukázalo sa však, že krajina nemohla zostať bez kráľa. Po rokovaniach nakoniec kráľa Žigmunda zo zajatia prepustili.

V roku 1409 bola situácia vo Svätej stolici neľahká. Na pápežskom stolci neboli dvaja, ale rovno traja pápeži, dôsledkom čoho sa začalo formovať husitské hnutie. Vďaka Žigmundovej diplomatickej politike sa podarilo ukončiť cirkevnú schizmu, ktorá trvala od roku 1378. Odsúdenie a upálenie Jana Husa v júli 1415 v Kostnici však vyvolalo veľké pobúrenie a v roku 1419 vypukla husitská revolúcia⁶⁹. Spočiatku sa hnutie obmedzovalo na krajiny českej koruny. Neskôr však dochádza k zmene a husitské vojská začali organizovať vojenské výpravy proti zahraničným nepriateľom, najmä na území dnešného Slovenska. Husitov sa podarilo poraziť až v roku 1434 v bitke pri Lipanoch. Takmer pätnásťročné boje s husitmi značne poznačili krajinu. Po Žigmundovej smrti v roku 1437 nastal v krajine politický a mocenský úpadok, ktorý sa upevnil až za vlády Mateja Korvína (1458 – 1490).

víta I., uhorského kráľa, (+1380).

⁶⁵ Karol II. Malý, uhorský kráľ (1385 – 1386).

⁶⁶ KOLEKTÍV, *Dejiny Slovenska I.*, s. 320.

⁶⁷ SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena (eds). *Pramene k vojenskej dejinám Slovenska I/3. 1387 - 1526*. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2013, s. 11.

⁶⁸ Ján z Kaniže, ostrihomský arcibiskup (1387 – 1418).

⁶⁹ VARSÍK, Branislav. *Husitské revolučné hnutie a Slovensko*. Bratislava : SAV, 1965, s. 11.

ANALÝZA ODPUSTKOVÝCH LISTÍN

Predmetom analýzy sledovanej problematiky z materiálnej strany bolo viac ako 300 odpustkových listín, ktorých časť tvorili tzv. listiny „*de indulgentia*“⁷⁰ (124 listín) a časť listiny „*de absolutio*ne“⁷¹ (178 listín). Zdrojom týchto listín sú suplikačné registre (*Registra Supplicationum*), ktoré patria k najbohatším vatikánskym stredovekým prameňom a sú špecifickým druhom prameňa v pápežskej kúrii, ktorým sa eviduje súpis žiadostí zapisovaných v skrátenej (registovej) forme k Svätej stolici, tvorených v kuriálnej kancelárii⁷². Z formálneho hľadiska sú zviazané do kníh, ktoré obsahovali agendu z jedného roku pontifikátu. Všetky registre sú písané výlučne na papieri, úhladným písmom. Na označovanie kníh sa používali rímske číslice a na označovanie fólií zas arabské číslice, zapísane v pravom hornom rohu. Každý žiadateľ musel podať žiadosť (suplikáciou), alebo ho niekto vyšší na určitú hodnotu musel navrhnuť. Pisár pri každej suplike zaznamenal, ktorej diecézy sa táto žiadosť týka, a to vo forme majuskulnej začiatkovej litery označujúcej jednotlivú diecézu v latinčine.⁷³ Jednotlivé žiadosti sa do registra evidovali formulkou „*supplica(n)t Sanctitati Vestre*“. Po ňom nasledovalo meno a stav (duchovný alebo svetský), prípadne hodnota žiadateľa a niekedy aj obec, či mesto, kde žiadateľ žil. Ak žiadateľ nie je totožný s osobou, pre ktorú má byť určená pápežská milosť, uvádza sa aj meno, stav, prípadne hodnota príjemcu indulgencie. Pretože cudzie mená im zaiste robili ťažkosť, zapisovali iba krstné meno a otcovo meno, napríklad *Stephanus Nicolai* (Štefan, syn Mikuláša). Suplikačné registre obsahujú okrem žiadosti aj vyjadrenia o rozhodnutí najvyššieho pontifika, prípadne ním povereného úradníka kúrie⁷⁴, ktorý osobne na ne napísal „*Fiat*“ a svoj monogram. Tieto písomnosti sú najvýznamnejším zdrojom stredovekých listín, nielen pre samotnú cirkev, ale aj pre národnú historiografiu. Treba pripomenúť, že k téme významne prispeli aj také listiny, ktoré sa priamo nedotýkajú nášho územia, ale vo všeobecnosti sa vzťahujú na Uhorské kráľovstvo, jeho kráľa a kráľovnú a krajiných hodnostárov. Ich nariadenia mali totiž často všeobecnú krajiniskú platnosť, a teda aj dosah na územie dnešného Slovenska.

Odpustky pre inštitúcie

Medzi dôležité architektonicko-sídliskové prvky patrili predovšetkým cirkevné inštitúcie a iné kultové zariadenia. Vyplývalo to z ich formálnej odlišnosti a hierarchickej nadradenosti voči ostatným obytným či hospodárskym budovám. Spravidla boli umiestnené v strede obce, na terénnych vyvýšeninách. Šlo najmä o kostoly a cintoríny, ktoré slúžili viacerým okolitým lokalitám na náboženské účely. V 13. – 14. storočí mala takmer každá rozvinutá obec na Slovensku kostol. Vo väčšine obcí boli kostoly najdominantnejšími budovami bez ohľadu na to, či boli drevené alebo murované. Ku kostolu sa zvyklo pristavovať aj kamennú vežu, ktorá tak okrem obradovej funkcie zvyrazňovala viditeľnosť sakrálneho objektu,

⁷⁰ Išlo v nich o udelenie odpustenia pre tých, ktorí navštívia kostol počas určitých sviatkov.

⁷¹ Vtedy môže veriaci získať úplne odpustenie všetkých hriechov svedníkom, ktorého si sám vyberie.

⁷² RÁBIK, Vladimír. *Registra supplicationum a ich význam pre výskum stredovekého Slovenska*. In KOHU-TOVÁ, Mária – LOPATKOVÁ, Zuzana a kol. (eds.). *Metodologické limity historického prameňa*. Kraków – Trnava : Towarzystwo Slowaków w Polsce a Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2014, s. 81-92.

⁷³ V prípade nášho územia išlo o litery S (Strigoniensis), A (Agriensis) a N (Nitriensis).

⁷⁴ RÁBIK, Vladimír. *Suplikačné registre pápežskej kúrie a Slovensko za pontifikátu pápežov Klementa VI., Inocenta VI. a Urbana V. (1342 – 1370)*. In DOBROTKOVÁ Marta – KOHÚTOVÁ, Mária (eds.). *Slovensko a Svätá Stolica*. Trnava : Slovenský historický ústav v Ríme, 2008, s. 62-73.

upozorňovala na jeho polohu a symbolicky vyzdvihovala jeho dôležitosť. Stavali sa sakristie, oltáre a ďalšie objekty náboženskej povahy, ako napríklad kaplnky. V tejto súvislosti je treba spomenúť aj kláštory, ktoré na našom území vznikali najneskôr od 11. storočia. Kláštory ovplyvňovali život ľudí nielen z hľadiska cirkevného, ale aj hospodárskeho a sociálneho, pretože tam vlastnili feudálne majetky. Keďže kostoly a kláštorné kostoly boli väčšinou kamennými stavbami, ich využitie sa nevzťahovalo len na náboženské účely, ale stávali sa útočiskom pre miestnych obyvateľov počas vojen alebo živelných pohromách.

Z hľadiska významu kostola a ostatných cirkevných kultových zariadení vyplýva, že obec, ktorá v stredoveku nemala kostol, bola fakticky menejcenná. Obyvatelia takých lokalít museli pre svoje náboženské účely vyhľadávať kostoly a cintoríny v okolí. Často sa stávalo, že k tomu potrebovali okrem súhlasu príslušného farára aj povolenie od miestneho zemepána a súhlas zo strany susednej obce⁷⁵. Túto situáciu im zhoršovalo aj prekonávanie väčšej vzdialenosti miesta, nepriazeň počasia alebo zlé cesty. Preto neraz žiadali o povolenie postaviť si v obci vlastný kostol. Rovnaký záujem o existenciu kostolov v obci mali aj zemepáni. Tí využívali služby cirkvi nielen pre vlastné náboženské potreby, ale pomocou kňazov mohli do určitej miery ovplyvňovať myslenie a konanie obyvateľov. Stavbu kostola musela povoliť vyššia cirkevná inštitúcia. Na Slovensku to bol najčastejšie ostrihomský arcibiskup. Na Spiši povoľoval stavby kostolov spišský prepoš, respektíve Spišská kapitula. Patronátne právo zavazovalo zemepána kostol postaviť, zariadiť a finančne ho zabezpečiť pre potreby farára, prípadne ďalších klerikov. Prítomnosť zemepána bola pri zakladaní kostola najmä organizačná a finančná. Samotná práca spočívala v rukách predstaviteľov miestnej samosprávy, ktorí úzko spolupracovali so zemepánom, prípadne s jeho úradníkmi a kamenárskymi, murárskymi, tesárskymi majstrami. Pri jednoduchých objektoch si dokázala obec postaviť svätostánok sama, pri väčších a zložitejších stavbách musel zemepán prizývať aj cudzích odborníkov. Zemepán, ktorý mal nad kostolom patronátne právo, si určoval aj kňaza. Biskup sa staral o jeho vybavenie liturgickými pomôckami a knihami, ako aj o právoplatné uvedenie kňaza do farského úradu⁷⁶. Obec nemohla v žiadnom prípade zasahovať do výberu. Výnimku tvorili tie obce, ktorým bolo udelené privilegium slobodnej voľby farára v kostole, ktorý si obec postavila vo vlastnom sídle, na vlastné náklady a bez priamej účasti zemepána. Na základe tejto výsady možno vidieť celkový význam sakrálnych objektov v živote stredovekej obce na Slovensku.

Ako sme už vyššie spomenuli, odpustky je možné podľa ich charakteru rozdeliť do viacerých skupín. Prvú skupinu tvoria odpustky týkajúce sa farských kostolov a iných sakrálnych objektov. V nami skúmanom období sa prvá odpustková listina takéhoto charakteru objavuje v období pontifikátu pápeža Bonifáca VIII., pričom bola vydaná v januári roku 1300⁷⁷ kardinálom Maurusom z Amelie (Taliansko) a ďalšími 14 rímskymi kardinálmi, ktorí udelili odpustky pre farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici⁷⁸. Táto odpustková listina je jednou z najstarších na našom území a najstaršou odpustkovou listinou, ktorá sa zachovala v Archíve mesta Banská Bystrica.

⁷⁵ SOKOLOVSKÝ, Leon. *Správa stredovekej dediny na Slovensku*. Bratislava : AEPRESS, 2002, s. 204.

⁷⁶ SOKOLOVSKÝ, *Správa stredovekej dediny na Slovensku*, s. 205.

⁷⁷ MATULAY, Ctibor. *Mesto Banská Bystrica. Katalóg administratívnych a súdnych písomností (1020) 1255 – 1536*. I. Bratislava : Archívna správa MV SR, 1980, s. 21, č. 21 (1300).

⁷⁸ Ide o farský kostol titulu Nanebovzatej Panny Márie, ktorý postavili v polovici 13. storočia bohatí nemeckí mešťania a majitelia baní. V roku 1255 dostala Banská Bystrica privilegium zaručujúce slobodnú voľbu farára, ktorého však mali predstaviť ostrihomského arcibiskupovi. Znamenalo to, že mestská komunita mala takto už od začiatku značnú cirkevnú autonómiu a ovládala cirkevný život. Pozri MELIŠ, Jozef Bernard. *Cirkevné výsady miest a mestečiek v stredoveku na Slovensku*. In *Historický zborník*. Martin : Matica Slovenská, 2006, roč. 26, č. 2, s. 11.

O rok na to, v roku 1301⁷⁹, kaločský arcibiskup Ján⁸⁰ spoločne s jágerským biskupom Ondrejom⁸¹, vacovským biskupom Hádom⁸², spišským biskupom Jakubom⁸³ a čanádkym biskupom Antonom⁸⁴ udelili v Trnave odpustky pre Kostol sv. Panny Márie, v ktorom pôsobil mníšsky rád – Rád sv. Kláry v Trnave⁸⁵.

Chronologicky ďalšia odpustková listina z roku 1319⁸⁶ bola určená pre Kaplnku sv. kráľa Ladislava⁸⁷, ktorú postavil istý augustiniánsky pustovník Egid na ostrove pri vode Hornád, v blízkosti obce Közepnémeti⁸⁸ (dnes Tornyosnémeti na území Maďarska), v ktorej augustiniáni slúžili Bohu⁸⁹. V roku 1320⁹⁰ bola táto odpustková listina potvrdená ostrihomským arcibiskupom Tomášom⁹¹. Aj napriek tomu, že obec, v ktorej sa nachádza kaplnka, nie je na území dnešného Slovenska, táto odpustková listina sa ho bezprostredne týka, a to nielen z hľadiska vydavateľov listín, v tomto prípade šlo o jágerského biskupa a ostrihomského arcibiskupa, ale aj žiadateľov, ktorým bol spišský župan Filip Druget⁹².

O rok neskôr⁹³ bolo pápežom Jánom XXII.⁹⁴ udelené odpustky pre kostol v Ostrihome⁹⁵ (Esztergom na území Maďarska).

⁷⁹ NAGY, Imre. *Anjoukori, Okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis*. I. kotet (1301–1321). Budapest : A.M. Tud. Akadémia Könyvtudó-hivatala, 1878, s. 14, č. 9 (1301). KNAUZ, Ferdinandus (ed.). *Monumenta ecclesiae Strigoniensis*. Tomus II.. Esztergom : Typis descriptis Gustavus Buzárovits, 1882, s. 494, č. 522 (1301).

⁸⁰ Ján, kaločský arcibiskup (1278 – 1301). Pri identifikovaní cirkevných, či svetských osôb pozri ENGEL, Pál. *Magyarország világi archontológiája 1301 – 1457*. Budapest, 2001 (CD verzia, Arcanum Adatabázis).

⁸¹ Ondrej, jágerský biskup (1275 – 1305).

⁸² Hába (Aba), vacovský biskup (Aba) (1294 – 1311).

⁸³ Jakub, spišský biskup (1293 – 1301).

⁸⁴ Čanádky biskup Anton (1298 – 1307).

⁸⁵ Kostol bol postavený hneď po príchode klarisiek do Trnavy v roku 1239, neskôr bol viackrát prestavaný a rozšírovaný. Pôvodne bol zasvätený Blahoslavenej Panny Márie a Všetkým svätým, neskôr sa premenoval na Kostol nanebovzatia Panny Márie, v súčasnosti v kláštore sídli Západoslovenské múzeum v Trnave. Trnava získala privilegium od uhorského kráľa Bela IV. v roku 1238, zaručujúce slobodnú voľbu farára s povinnosťou predstaviť ho ostrihomskému arcibiskupovi. V Uhorskom kráľovstve panovníci podporovali vznik diecéz, farností, opátstiev, kláštorov a iných sakrálnych stavieb. Možno to vidieť aj na príklade, keď v roku 1264 panovník Belo IV., na žiadosť trnavských klarisiek, napomínal richtára a hostí mesta, aby nevyberali žiadne dane a poplatky od obyvateľov a remeselníkov na území mimo kláštorného areálu, ktoré boli majetkom kláštora. Pozri CDSI II., s. 31, č. 44; RÁBIK, Vladimír. Trnava. In ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján a kol. *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2010, s. 528; RÁBIK, Vladimír. Počiatky konventu klarisiek v Trnave v stredoveku. In *Studia Capuccinorum Boziniensia III*. Bratislava : Minor, Kapucíni na Slovensku, 2017, s. 58-71.

⁸⁶ NAGY, *Anjoukori, Okmánytár*, s. 531, č. 477 (1319).

⁸⁷ Ladislav IV. Kumánsky, uhorský kráľ (1272 – 1290).

⁸⁸ BELÉNYESY, Károly. *Pálos kolostrok az Abaúji–Hegyalján*. Borsod–Abaúj–Zemplén megye régészeti emlékei 3. Miskolc : Typo–Top Kft. Nyomdaüzemében, 2004, s. 15.

⁸⁹ V listine sa spomína aj to, že udelením odpustenia očakávajú vyšší nárast počtu pútnikov a milodarov pre sakrálny objekt a bratov pustovníkov.

⁹⁰ NAGY, *Anjoukori, Okmánytár*, s. 540, č. 489 (1320).

⁹¹ Ostrihomský arcibiskup Tomáš (1305 – 1321).

⁹² Filip Druget, spišský (1315 – 1327), abovský župan (1317), kráľovský sudca (1317), kráľovský taverník (1322 – 1323), palatín (1323 – 1327).

⁹³ Theiner I., s. 474, č. 722 (1321).

⁹⁴ Ján XXII., pápež (1316 – 1334).

⁹⁵ V tom čase máme zmienky o existencii viacerých kostolov na Hradnom návrší. Približne na mieste dnešnej baziliky - Ostrihomskej baziliky alebo inak zvanej Katedrály Panny Márie a svätého Vojtecha - ležala Katedrála Sv. Vojtecha, ktorá bola podľa písomných prameňov postavená okolo roku 1010. Išlo nielen o náboženské centrum krajiny, ale aj o centrum Ostrihomskej župy a najdôležitejšie sídlo kráľa a až do tatárskeho vpádu. Na sever od nej, pri severnej veži dnešnej baziliky, sa nachádzal Kostol Sv. Štefana Prvomučeníka, ktorý postavil knieža Gejza. V listine z roku 1284 je zmienka aj o Kaplnke Svätého Víta. Existuje aj ďalší kostol - kruhová Kaplnka Svätého Štefana a hradná Kaplnka Svätého Vojtecha III. - umiestnená v paláci Arpádovcov.

S odpustkami určenými pre farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici sa stretávame aj v roku 1323⁹⁶ a 1324⁹⁷.

V nasledujúcom roku⁹⁸ bola vydaná odpustková listina pre kostol zasvätený Jánovi Krstiteľovi, ktorý postavil na vlastné náklady uhorský kráľ Karol I. vo svojom hrade vo Vyšehrade (Visegrád na území Maďarska).

Takmer o desať rokov neskôr, v roku 1332⁹⁹ a 1335¹⁰⁰, sa opäť stretávame s odpustkami určenými pre farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici. To naznačuje, že práve banské mestá boli tie, ktoré inštitút odpustkov spomedzi inštitucionálnych príjemcov využívali najčastejšie. To súviselo nielen s ekonomickou silou lokalít, ale aj s banským zamestnaneckým charakterom takýchto miest, kde vysoká úmrtnosť a zložité životné podmienky v stredovekom svete podnecovali súčasníkov k vyššej nábožnosti.

Medzi sakrálné objekty, ktorým boli v sledovanom období pápežom Klementom VI.¹⁰¹ udelené odpustkové listiny z roku 1344¹⁰², patrili Kostol sv. apoštola Tomáša v Šuranoch¹⁰³, Kostol sv. apoštola Petra v Csór, Kostol sv. Panny Márie v Keede, ktoré na vlastné náklady postavil liptovský župan Tomáš¹⁰⁴, ďalej Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Veči, ktorý na vlastné náklady postavil suplikant Tomáš¹⁰⁵, syn Aladára (Vladimíra), holičský župan. Napokon podobná milosť bola udelená aj pre Kláštor sv. Benedikta v Hronskom Svätom Beňadiku, ktorého časť bola po invázii Tatárov v roku 1241 zničená. Po roku¹⁰⁶ sa odpustky opäť udelili Kostolu sv. Jána Krstiteľa vo Veči, ale aj Kostolu sv. Panny Márie v Nadliciach¹⁰⁷ a Kostolu sv. Panny Márie z Görcsöny (Maďarsko), všetko v obciach patriacich holičskému županovi Tomášovi.

V roku 1346¹⁰⁸ sa prvýkrát stretávame s listinou týkajúcou sa Spiša. Ide o farský Kostol sv. Kataríny v Spišskom Hrušove, ktorému edesský arcibiskup Ján spolu s ďalší biskupmi z poverenia Rímskej kúrie udelili odpustky.

⁹⁶ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 25 (1323). Na ľavom margu potvrdenie ostrihomského vikára v pontifikáte z roku 1396 (č. 150) a z roku 1398 (č. 174).

⁹⁷ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 26 (1324).

⁹⁸ Theiner I., s. 500, č. 768 (1325).

⁹⁹ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 23, č. 29 (1332).

¹⁰⁰ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 23, č. 30 (1335).

¹⁰¹ Klement VI., pápež (1342–1352).

¹⁰² *MVSI II/1*, s. 68, č. 57 (1344); *MVSI II/1*, s. 73, č. 68 (1344); *MVSI III/2*, s. 99, č. 55 (1344); *MVSI III/2*, s. 112, č. 67 (1344); *MVSI III/2*, s. 98–99, č. 54 (1344); *MVSI III/2*, s. 100, č. 56 (1344); *MVSI III/2*, s. 100–101, č. 57 (1344); *MVSI II/1*, s. 79–80, č. 81 (1344); *MVSI II/1*, s. 80, č. 82 (1344); *MVSI II/1*, s. 80–81, č. 83 (1344).

¹⁰³ V tomto prípade sa nedá bezpečne zistiť, o aké Šurany tu vlastne ide. Môže ísť o nitrianske Šurany (dnes Šurianky), o novohradské Šurany (Cserhátsurany, v maďarskej časti Novohradskej stolice) alebo o Šurany v okrese Nové Zámky, v ktorých má kostol patrocínium sv. Mikuláša. TROCHTA, Jozef. *Zoznam cirkevných miest Slovenska, zostavený podľa pápežských účtovných registrov o desiatkoch zaplatených užívateľmi cirkevných benefícií v 14. storočí*. Zoznam fár II. Nitrianska stolica. Rukopis, Bratislava, 1964, s. 67, č. 89. Tento kostol však mohol vzniknúť na základoch Kostola sv. Štefana alebo iného zaniknutého kostola. JUDÁK, Viliam – POLÁČIK, Štefan. *Katalóg patrocínií na Slovensku*. Bratislava : Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave, 2009, s. 215.

¹⁰⁴ Tomáš, liptovský župan (1338 – 1350), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety. Stal sa županom hneď, ako sa liptovská župa oddelila od zvolenskej (1388) a vystriedal zvolenského župana Magistra Donča (1312 – 1338).

¹⁰⁵ Tomáš, holičský župan (1341 – 1349), zakladateľ rodu Aponiovcov, kastelán, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I.

¹⁰⁶ *MVSI II/1*, s. 91, č. 100 (1345); *MVSI II/1*, s. 91–92, č. 101 (1345); *MVSI II/1*, s. 92, č. 102 (1345); *MVSI III/2*, s. 135, č. 89 (1345); *MVSI III/2*, s. 136–137, č. 92 (1345); *MVSI III/2*, s. 134–135, č. 88 (1345).

¹⁰⁷ Nadlický kostol bol zrejme pôvodne postavený z dreva. Pretože suplikant Tomáš sa v žiadosti o odpustenie adresovanej pápežovi Klementovi VI. vyjadril, že ho chce postaviť z kameňa a zväčšiť.

¹⁰⁸ WAGNER, Carolus (ed.). *Analecta Scepusii Sacri et Profani I*. Viennae, 1774, s. 269, č. 4 (1346).

V nasledujúcom roku¹⁰⁹ sa nám zachovali odpustkové listiny určené pre Kostol Kristovho tela v Trebišove, ktorý na vlastné náklady postavil Albert, tajomník uhorskej kráľovnej Alžbety, ďalej pre Kostol sv. Mikuláša v Chrastinciach a pre Katedrálu sv. Jána v Jágri¹¹⁰ (Eger na území Maďarska).

V roku 1348¹¹¹ pápež udelil odpustky pre Kostol sv. Cecílie v Bologni, v ktorom pôsobil kardinál Guido¹¹², legát Apoštolskej stolice v Uhorskom kráľovstve. Hoci listina priamo nesúvisí s územím Slovenska, je pozoruhodná svojím dokladom o intenzívnych oficiálnych vzťahoch medzi Svätou stolicou a Uhorským kráľovstvom.

V roku 1349¹¹³ bola podobná milosť udelená aj pre Kostol sv. Juraja v Plešivci¹¹⁴, Kostol sv. Martina, biskupa a spovedníka, v Hevesi (Maďarsko) a pre kláštorný Kostol sv. Anny, rodičky Panny Márie, v Ostrihome, postavený v roku 1224 bratmi františkánmi.

V lete toho istého roku¹¹⁵ ostrihomský arcibiskup Čanád¹¹⁶ a jeho podporovatelia nariadili, aby boli v jubilejnom roku 1350 udelené odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme.

V jubilejnom roku 1350¹¹⁷ nájdeme odpustky udelené pre Kostol¹¹⁸ Panny Márie a sv. Antona v Sásovej (obec je dnes zlúčená s Banskou Bystricou).

Vo Zvolenskej župe ostaneme aj v nasledujúcej odpustkovej listine, ktorú v roku 1357¹¹⁹ udelil pápež Inocent VI.¹²⁰ pre farský Kostol sv. kráľa Štefana v Zolnej¹²¹ (dnes zlúčená do obce Zvolen).

Ďalšiu odpustkovú listinu udelil pápež v roku 1358¹²² pre Kostol sv. apoštola Pavla v Kaloči (Kalocsa na území Maďarska) a Kostol sv. Vojtecha v Ostrihome.

Po tejto listine sa nám opäť naskytá indulgencia z banskobystrického regiónu. Udelená je v roku 1359¹²³ pre Špitál sv. Alžbety v Banskej Bystrici, ktorého začatie stavby schválil bohatý ťažiar Peter Karoli z Banskej Bystrice na pomoc pre chudobných, odkázaných na starostlivosť o ich telesné i duševné potreby.

¹⁰⁹ *MVSI II/1*, s. 108–109, č. 139 (1347); *MVSI II/1*, s. 112, č. 146 (1347); *Theiner I.*, s. 747, č. 1123 (1347).

¹¹⁰ Keďže katedrála bola v roku 1241 vpádmi Tatárov zničená, suplikant jágersky biskup Mikuláš Dörögdi (1330 – 1361) sa ju rozhodol prestavať.

¹¹¹ *MVSI III/2*, s. 229, č. 181 (1348).

¹¹² Guido z Bologne, od roku 1342 presbyter a kardinál Kostola sv. Cecílie, legát Apoštolskej stolice v časti Uhorska, Lombardska a provincie Salzburg.

¹¹³ *MVSI II/1*, s. 128, č. 184 (1349); *Theiner I.*, s. 772, č. 1170 (1349); *Theiner I.*, s. 772, č. 1172 (1349); *MVSI III/2*, s. 276, č. 252 (1349).

¹¹⁴ Tento rodový kostol v sídle svojho panstva v Plešivci dali postaviť Bebekovci niekedy v prvej polovici 14. storočia. Ako svoj rodový chrám ho vnímal aj príbuzný rod pánov zo Štítnika.

¹¹⁵ *MVSI III/2*, s. 276, č. 252 (1349).

¹¹⁶ Čanád, ostrihomský arcibiskup (1330 – 1349).

¹¹⁷ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 24–25, č. 33 (1350).

¹¹⁸ Kostolík, s dnešným patrocíniom sv. Antona a Pavla Pustovníkov, dal v miernej vyvýšenej polohe v obci postaviť okolo roku 1330 Mikuláš, syn magistra Donča, zvolenského župana (1312 – 1338).

¹¹⁹ *MVSI II/1*, s. 189–190, č. 316 (1357).

¹²⁰ Inocent VI., pápež (1352 – 1362).

¹²¹ V Zolnej mohli tamojší šľachtici postaviť kostol, ktorý ostrihomský arcibiskup vyňal spod právomoci archidiakona a v roku 1311 ho postavil priamo pod svoj úrad. Na pôvodnom kostole bol postavený dnešný kostol s patrocíniom sv. Matúša. Podľa listiny ostrihomského arcibiskupa Tomáša z roku 1311 získali Bychor a Zubrata, synovia zvolenského župana Tobiáša, povolenie postaviť v obci opevnený kostol s cintorínom. Pre tento kostol žiadali aj vlastného kňaza vyňatého z archidiakonovej právomoci. Odôvodnili to tým, že bývajú ďaleko od materskej fary, akoby v pustatine. Tieto farárove výsady boli na žiadosť magistra Donča, zvolenského župana, potvrdené v roku 1325 aj ostrihomským arcibiskupom Boleslavom.

¹²² *MVSI II/1*, s. 204, č. 349 (1358); *MVSI III/3*, s. 241, č. 159 (1358).

¹²³ *MVSI II/1*, s. 219–220, č. 387 (1359).

O rok¹²⁴ na to boli odpustky určené aj pre Kaplnku sv. Márie Magdalény a Oltár Kristovho tela vo farskom Kostole sv. Panny Márie vo Vyšehrade a v tom istom roku aj pre Kostol sv. Štefana Kráľa v Piešťanoch, vybudovaný Mikulášom Kontom¹²⁵.

V roku 1363¹²⁶ bola udelená indulgencia pápežom Urbanom V.¹²⁷ pre farský kostol v majetku Ónod (Maďarsko), ktorý postavili rytier Peter Zudor¹²⁸ a jeho bratia¹²⁹, a podobnej milosti sa dostalo tiež pre Kostol sv. Panny Márie v Podvini (Slovinsko).

V roku 1366¹³⁰ odpustky získala Kaplnka sv. Panny Márie, ktorú dal uhorský kráľ Ľudovít I. postaviť vo vlastnom paláci vo Vyšehrade.

V roku 1369¹³¹ získal odpustky farský Kostol sv. Panny Márie¹³² v Pezinku, s dnešným patrocíniom nanebovzatia Panny Márie.

Do skupiny za sebou nasledujúcich písomností patria aj odpustkové listiny vydané pápežom Bonifácom IX.¹³³, ktorý dňa 21. decembra 1390¹³⁴ udelil odpustenia pre farský Kostol sv. Panny Márie v Ľubici¹³⁵, pre Kostol sv. Agnesy v Ruskinovciach, dnes zaniknutej oblasti, pre farský Kostol¹³⁶ sv. Ducha v Spišských Vlachoch¹³⁷, Kaplnku sv. Juraja¹³⁸ a Oltár

¹²⁴ *MVSI III/1*, s. 232, č. 419 (1360); *MVSI III/3*, s. 37, RA 24, fol. 368v. (1360). Listiny chýbajúce vo vatikánskych registroch, no zapísaných v avignonských registroch; *MVSI II/1*, s. 231, č. 415 (1360).

¹²⁵ Mikuláš zvaný Kont, bratislavský župan (1349 – 1351), palatín (1356 – 1367).

¹²⁶ *MVSI III/1*, s. 256, č. 473 (1363); *MVSI III/1*, s. 259, č. 479 (1363).

¹²⁷ Urban V., pápež (1362 – 1370).

¹²⁸ Peter Cudar (*?, Bócs - †1396, Ónod), zbrojnoš kráľa Karola Róberta, za kráľa Ľudovíta I. šarišský, trenčiansky, zvolenský župan, kapitán hradu Diósgyőr, slavónsky bán (1368 – 1371), krajiný sudca (1372 – 1373).

¹²⁹ Štefan, Michal, Šimon, Juraj, Ján, Imrich.

¹³⁰ *MVSI II/1*, s. 280, č. 521 (1366).

¹³¹ *Theiner II.*, s. 94, č. 182 (1370).

¹³² Beneficiátorom fary i kostola bola šľachtická rodina grófov zo Svätého Jura, ktorým patrilo aj Pezinok.

¹³³ Pápež Bonifác IX., pápež (1389 – 1404).

¹³⁴ FRAKNÓI, Guilielmus. *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia* (ďalej *MVH*). Series I. Tomus III. *Bullae Bonifacii IX. P. M. IX. Bonifác pápa bullái*. (Vatikáni magyar okirattár). 1389–1396. Budapestini : Franklin Társulat, 1888, s. 111, č. 128 (1390); *MVH I/3*, s. 111–112, č. 129 (1390); *MVH I/3*, s. 112, č. 130 (1390); *MVH I/3*, s. 114, č. 134 (1390); *MVH I/3*, s. 114, č. 135 (1390); Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404) – RL 17, f. 208v* (1390); *MVH I/3*, s. 115–116, č. 138 (1390).

¹³⁵ Z pôvodného farského Kostola nanebovzatia Panny Márie, postaveného Ľubickými nemeckými kolonistami krátko po tatárskom vpáde, sa zachovala len veža s časťou obvodného múra lode. Stavba bola totiž za drobných vojen v 14. storočí niekoľkokrát po sebe vypálená. Ľubica rovnako ako Levoča a ďalšie spišské mestá (Spišská Nová Ves, Mlynica, Odorín, Spišské Podhradie, Harichovce, Iliašovce, Vlkovce, Spišský Štvrtok, Hrabušice, Švabovce, Poprad, Veľká, Spišská Sobota, Mlynica, Veľká Lomnica, Žakovce, Vrbov, Huncovce, Spišská Belá, Ruskinovce, Tvarožná) získala v roku 1271 od uhorského kráľa Štefana V. privilegium zaručujúce slobodnú voľbu farára bez povinnosti predstaviť zvoleného farára príslušnému biskupovi a za správne centrum ich provincie (Spoločenstvo Spišských Sasov) označuje Levoču. Poloha Levoče bola významná. Ležala na prednej obchodnej košicko-kežmarskej ceste, odkiaľ sa viedol aktívny obchod s Poľskom a už od začiatku bola hlavou bohatých osád spišských Nemcov. Pozri Meliš, *Cirkevné výsady miest a mestečiek v stredoveku na Slovensku*, s. 33.

¹³⁶ Možno sa domnievať, že v skutočnosti ide o Kostol sv. Ducha v Žehre.

¹³⁷ Aj tunajší hostia získali listinou Ladislava IV. Kumánskeho z roku 1273 udelené práva v cirkevnej oblasti. Predovšetkým dostali výsadu voliť si vlastného farára, ktorého však nemali predstaviť spišskému prepoštovi – vtedy najvyššiemu cirkevnému hodnostárovi na Spiši, ako bolo zvykom u ostatných osadách s nemeckým osídlením, ale mali voľbou nového farára oboznámiť ostrihomského arcibiskupa, ktorému bola táto fara priamo podriadená. Pozri JUCK, Ľubomír (ed.). *Výsady miest a mestečiek na Slovensku I. (1238-1350)*. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1984, s. 49, č. 33 (1273).

¹³⁸ Kaplnka je najstaršou prístavbou Kostola sv. Jakuba, ktorá je umiestnená na jeho severnej strane. Podľa dokladu z roku 1377 sa dozvedáme, že Kaplnku sv. Juraja a Oltár sv. apoštolov Petra a Pavla dali so súhlasom mestského farára a mestskej rady vystavať levočský mešťan Juraj z Bystrian (Ewlenbach) s manželkou Kristínou z Košíc. Zasvätenie kaplnky volil Juraj podľa svojho osobného patróna sv. Juraja a kaplnku si určil za miesto posledného odpočinku. Juraj sa v roku 1390 vydal z príležitosti jubilejného roku do Ríma, kde si

sv. apoštolov Petra a Pavla, umiestnené vo farskom Kostole sv. Jakuba apoštola, v dnešnej Bazilike minor v Levoči, špitálny Kostol sv. Ducha za hradbami mesta Levoče¹³⁹ a Kaplnku sv. Antona v Stojanoch, dnes zaniknutej obci pri Poprade, ktorá ako filiálka prislúchala farskému Kostolu sv. Juraja v Spišskej Sobote. O mesiac neskôr, dňa 19. januára 1391¹⁴⁰, boli opäť pápežom vydané indulgencie pre pohrebnú Kaplnku sv. Barbory vo farskom Kostole sv. Vavrince v Hrabušiciach, ďalej všetkým tým, ktorí aspoň raz za rok navštívili farský Kostol sv. Panny Márie v Spišskej Novej Vsi, špitálnu Kaplnku sv. Ondreja, Troch kráľov a sv. Agnesy v Banskej Bystrici, ktorá je zároveň aj prvou známou milosťou určenou pápežom Bonifácom IX. pre beneficium na dnešnom Slovensku mimo Spiša, a farský Kostol sv. Juraja v Plešivci na Gemeri. V roku 1392¹⁴¹ udelil odpustky pre Oltár sv. Jána Krstiteľa, Márie Magdalény, Barbory a Heleny, umiestnený v Kaplnke sv. Juraja, ktorý bol za hradbami farského Kostola sv. Jakuba v Levoči, pre Oltár Najsvätejšej Trojice a Antona a Anny, umiestnený vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči, a pre Kostol sv. Alžbety v Košiciach¹⁴². Ďalšou listinou vydanou pápežom Bonifácom IX. z roku 1393¹⁴³ sa udelili odpustky Kaplnke sv. Doroty, umiestnenej vo farskom Kostole sv. Michala Archanjela v Jasove.

V roku 1396¹⁴⁴ sa nám opäť naskytá odpustková listina týkajúca sa farského Kostola Panny Márie v Banskej Bystrici, keď pápež potvrdil odpustkovú listinu udelenú v roku 1323 Jánom¹⁴⁵, vikárom ostrihomského arcibiskupa Jána z Kaniže.

O rok neskôr¹⁴⁶ kninský biskup Ladislav¹⁴⁷ udelil odpustky pre Kostol sv. Michala Archanjela ležiaci v dedine Harakovce a v roku 1398¹⁴⁸ spoločne so splitským

vyprosil odpustky pre Kaplnku sv. Juraja a rodový Oltár sv. Petra a Pavla, ktoré fundoval. Kristína po smrti svojho manžela získala plné dispozičné práva ku kaplnke a zachovala patronátne právo v dedičskej, resp. nástupnickej línii. Pred svojou smrťou prenechala patronátne právo ku kaplnke mestskej rade v Levoči. Pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404)*, s. 174.

¹³⁹ Dobové pramene, literatúra aj archeologické výskumy však presvedčivo dokazujú, že špitálny Kostol sv. Ducha ležal vo vnútri hradieb. Išlo o románsku rotundu z 11. storočia (1045), ktorá stojí na mieste dnešného minoritského kostola pri Košickej bráne.

¹⁴⁰ *MVH I/3*, s. 130–131, č. 157 (1391); *MVH I/3*, s. 134, č. 161 (1391); Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404) – RL 12, f. 209r–v* (1391); Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404) – RL 10, f. 228v–229r* (1391).

¹⁴¹ Doteraz needitované, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404) – RL 25, f. 209v* (1392), *RL 25, f. 210r* (1392), *RL 25, f. 209r–v* (1392). Všetky tri listiny unikli pozornosti G. Fraknóia. V tomto prípade nie je vylúčené, že Juraj Ewlenbach v predtuche z blízkej smrti sa ešte v zime roku 1392 snažil získať tieto odpustky.

¹⁴² Možno sa domnievať, že indulgencia bola udelená z úcty a spomienke na zbožný pár Juraja z Bystran a Kristíny z Košíc. Košice získali v roku 1347 privilegium od kráľa Ľudovíta I. zaručujúce slobodnú voľbu farára, bez povinnosti predstaviť zvoleného farára príslušnému biskupovi. JUCK, *Výsady miest a mestečiek na Slovensku (1238-1350)*, s. 147, č. 188 (1347).

¹⁴³ *MVH I/3*, s. 211, č. 236 (1393).

¹⁴⁴ MATULAY. *Mesto Banská Bystrica*, s. 53, č. 150 (1396).

¹⁴⁵ Ján, syn Ondreja, ostrihomský kanonik (1352 – 1375), ostrihomský vikár (1373), sriemský biskup (1375). KOLLÁNYI, Ferencz. *Esztergomi kanonokok 1100 – 1900*. Esztergom : Buzárovits Gusztáv Könyvnyomdája, 1900, s. 56.

¹⁴⁶ MÁLYUSZ, Elemér (ed.). *Zsigmondkori oklevéltár* (ďalej *ZsO*) I. (1387–1399). Budapest : Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 1. 1951, s. 549, č. 4973 (1397).

¹⁴⁷ Ladislav z Farkašoviec, syn Michala Franka zo Spiša, kninský vacovský a zvolenský biskup, gubernátor cisterciatského opátstva v Spišskom Štiavniku.

¹⁴⁸ Doteraz needitovaná. Originál listiny (29,6 x 20,7 cm) sa nachádza v Archíve biskupského úradu Spišská kapitula, fond Hodnoverné miesto Spišská kapitula, sign. Scr. 9. Fasc. 14. Nr. 28. Rozličné výtahy z listiny pozri WAGNER, Carolus (ed.). *Analecta Scepusii sacri et profani III*. Possonii et Cassoviae, 1778, s. 154–155; JAKUBČIN, Pavol. *Dejiny kláštora cistercitov v Spišskom Štiavniku* : diplomová práca. Trnava 2007, s. 87.; *ZsO*

arcibiskupom Ondrejom a 16 dalmatskými biskupmi vydal odpustkovú listinu týkajúcu sa štiavnického kláštora¹⁴⁹ a ďalších 15 kostolov a kaplniek vo svojej rodovej doméne na Spiši, odkiaľ pochádzal. Ide o Kostol Panny Márie v Štiavniku, Kostol sv. Márie Magdalény v Hranovnici, sv. Michala Archanjela v Spišskom Bystrom, sv. Alžbety v Kravanoch, sv. Martina vo Vikartovciach, sv. Šimona a Júdu apoštolov vo Vydrníku, Kostol sv. Šimona a Júdu v Šuňave, Kostol sv. Petra a Pavla v Lučivnej, sv. Tomáša v Mengusovciach, Kostol sv. Ducha v Spišskej Teplici, Kostol sv. Doroty v dnes zaniknutej Olcave pri Poprade, Kostol sv. Antona v Stojanoch, Kostol sv. Vavrinca s Kaplnkou sv. Barbory v Hrabušiciach, Kostol sv. Pavla vo Vlkovej a Kostol sv. Márie Magdalény v Rakúsoch. Impulzom pre získanie tohto kolektívneho odpustenia možno chápať ako novinku, s ktorou sa zoznámili u svojich susedoch v obciach, ktoré patrili do Spoločenstva spišských Sasov, alebo šlo o konkurenciu voči saskému spoločenstvu.

V roku 1398¹⁵⁰ máme k dispozícii odpustkovú listinu, ktorá sa opätovne týka farského Kostola Panny Márie v Banskej Bystrici, udelená ešte v roku 1323. Z toho sa dá usudzovať, že v tom období bol kostol ešte stále vo výstavbe.¹⁵¹

Pápež Bonifác IX. v roku 1400¹⁵² udelil odpustky pre farský Kostol sv. Panny Márie v Olcave¹⁵³, farský Kostol sv. Jakuba v Levoči¹⁵⁴, farský Kostol sv. Štefana, uhorského kráľa, v Matejovciach, ktorý patrilo do Farnosti sv. Juraja v Spišskej Sobote¹⁵⁵. Podobnej milosti sa dostalo aj špitálnej Kaplnke sv. Ducha¹⁵⁶ mimo hradieb mesta Bardejov, ďalej

---

I., s. 595, č. 5407 (1398). HRADSKZY, Josephus. *Additamenta ad Initia progressus ac praesens status capituli*. Szepesváralja 1903 – 1904, s. 682. V polovici júla 1398 sa stretli z poverenia Žigmunda Luxemburského preláti z adriatických biskupstiev k diplomatickému jednaniu s Ladislavom Neapolským v Knine (Chrovátsko). Medzi nimi sa pohyboval aj kninský biskup Ladislav zo Spišskej Vlkovej, ktorý sa po obsadení mesta kráľom Ladislavom v roku 1395 uchýlil zo svojej rezidencie na Spiš a o rok na to sa stal správcom a provizorom kláštora cistercitov v Štiavniku. Politické misie v lete 1398 využil k získaniu kolektívnej odpustkovej listiny.¹⁴⁹ Šlo o prvý kláštor rehole cistercitov založený pred rokom 1223 na území dnešného Slovenska.

¹⁵⁰ MATULAY. *Mesto Banská Bystrica*, s. 59, č. 174 (1398).

¹⁵¹ ZAREVÚCKY, Anton. *Katalóg farností a kostolov bansko-bystrického biskupstva*. Banská Bystrica, 1976, 11. s.
¹⁵² *MVH I/4*, s. 171, č. 219 (1400). Hrdina píše, že dátum je v edícii zle uvedený, v skutočnosti šlo o 23.1.1400 a *ZsO II.* je 21.2.1400; *MVH I/4*, s. 172, č. 221 (1400). Hrdina píše, že dátum je v edícii zle uvedený, po správnosti to je 29.1.1400 a *ZsO II.* je 27.2.1400; *MVH I/4*, s. 191–192, č. 243 (1400); *MVH I/4*, s. 196–197, č. 249 (1400); *MVH I/4*, s. 234, č. 290 (1400); *MVH I/4*, s. 241, č. 301 (1400); *MVH I/4*, s. 241–242, č. 302 (1400); *MVH I/4*, s. 244, č. 305 (1400); *MVH I/4*, s. 252, č. 312 (1400); *MVH I/4*, s. 292, č. 353 (1400); *MVH I/4*, s. 293, č. 354 (1400); *MVH I/4*, s. 296, č. 358 (1400); *MVH I/4*, s. 299, č. 362 (1400).

¹⁵³ Tento kostol je treba stotožniť s kostolom, ktorý v roku 1300 žiadal postaviť Jordan na svojom dedičnom majetku vo Vítkovciach, na ktorý získal od spišského biskupa Jakuba povolenie.

¹⁵⁴ Pápež príjemcovi povoľoval, aby vo svojom kostole vyhlasoval práve také odpustky (ad instar), ktoré boli obvykle u niektorých významných svätých, v tomto prípade určené pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi. Medzi laikmi i klerikmi zavládla predstava, že ide o formu plnomocných odpustení aj napriek tomu, že sa to nikdy priamo neuvádzalo. Bonifác ich však kvôli kritike všetky v decembri roku 1402 anuloval.

¹⁵⁵ Pre malý počet katolíckych veriacich, vykonával pre nich bohoslužby farár zo Spišskej Soboty. Filiálny Kostol sv. Štefana Kráľa v Matejovciach sa uvádza v roku 1284, keď spišský prepošť Jakub po svojom nástupe povolil Matejovčanom postaviť si kostol. Udialo sa to však bez súhlasu administrátora spiško-sobotskej farnosti, kam Matejovce jurisdikčne patrili. Totiž ostrihomský arcibiskup Vladimír hneď po svojom nástupe na arcibiskupský stolec v roku 1279 zakázal prepoštom povoľovať stavby nových kostolov a novopostavené chrámy potom posväcovať, a tiež zakázal povoľovať výstavbu nových kaplniek na ujmu farských kostolov. Smel tak urobiť výlučne s povolením biskupa. V roku 1293 bol ale Jakub vysvätený za biskupa a už mu nič nebránilo vo výkone pastoračných činností. Právomoci, ktoré užíval ako biskup ohľadom rozvoja farskej štruktúry prepošťstva prešli aj na ďalších prepoštoch. Postaral sa tak o to, aby aj prepošti mohli dávať súhlas na stavbu kostola. Takéto povolenie treba považovať za vznik nároku na patronátne právo v danom kostole. Pozri LABANC, Peter. *Spišskí prepošti do roku 1405*. Trnava : Poľsko Filozofická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave – Spolok Slovákov v Poľsku, 2011, s. 32–34.

¹⁵⁶ Špitál sv. Ducha v Bardejove existoval už v druhej polovici 14. storočia. Zabezpečoval potrebné služby pre chudobných mrzákov, siroty a starých ľudí. Prvá práva o ňom pochádza práve z tejto odpustkovej listiny,

pre farský Kostol sv. Ondreja v Koválove, farský Kostol sv. Márie vo Vojke, farský Kostol sv. Michala v majetku Lastomír, farský Kostol sv. Martina¹⁵⁷ v Martine, farský Kostol sv. Márie z Vrabel¹⁵⁸, farský Kostol sv. kráľa Štefana v Koliňanoch, Kaplnku sv. Panny Márie v Seredi¹⁵⁹, Kostol sv. Jána Krstiteľa v augustiánskom kláštore v Bardejove, farský Kostol sv. Kríža v Zemplínskej Teplici. O rok neskôr¹⁶⁰ pápež Bonifác IX. udelil odpustky pre Kostol sv. Panny Márie v benediktínskom kláštore¹⁶¹ v Krásnej nad Hornádom¹⁶² (dnes zlúčená do obce Košice), Kaplnku sv. Ducha, ktorá bola súčasťou mestského špitála v Hlohovci, a tiež aj farské kostoly Panny Márie, sv. Petra, Mikuláša a všetkých svätých nachádzajúce sa v tomto meste¹⁶³.

V roku 1402¹⁶⁴ pápež Bonifác IX. udelil odpustky pre novopostavený Kostol sv. Alžbety, dnešný Dóm svätej Alžbety v Košiciach¹⁶⁵, pre Kostol¹⁶⁶ sv. Martina v Spišskom Podhradí, farský Kostol¹⁶⁷ sv. Antona v Dravciach, ďalej odpustky pre farský Kostol sv. Juraja, mučeníka zo Želiezoviec, Kostol nanebovzatia Panny Márie v Ostrihome, Kaplnku sv. Panny Márie a sv. kráľa Ladislava v Tekovských Lužianok (dnes zlúčená do obce Tekovské Lužany) a Kaplnku sv. Panny Márie v Plavých Vozokanoch, ktorý sa nachádza v blízkosti farského kostola v Želiezovciach.

---

ktorá bola udelená na podporu jeho činnosti. Bardejov sa od roku 1376 Ľudovítom I. začal oficiálne riadiť v otázkach vnútornej správy podľa pravidiel kráľovských miest Košíc a Budína. V tomto prípade je zaujímavé, že na rozdiel od ostatných miest sa pri udelení práv nespomína slobodná voľba farára. Tá bola buď starším zaužívaným pravidlom, alebo túto výsadu nebolo nutné dodatočne zvýrazniť. Pozri HUDÁČEK, Pavol. Bardejov. In ŠTEFÁNIK, – LUKAČKA, a kol., *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*, s. 81–82.

¹⁵⁷ Tento kostol bol postavený v 70. rokoch 13. storočia na mieste staršej románskej rotundy z 12. storočia a staršieho cintorína, na ktorom sa pochovávalo už v 11. storočí.

¹⁵⁸ Aj v tomto prípade išlo o tzv. odpustenie ad instar, ktoré bolo určené pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi a mariánsky dom v Cáchách.

¹⁵⁹ Je pozoruhodné, že v Seredi v stredoveku nevznikol farský kostol, ale bola tu už pred rokom 1400 dôležitá Kaplnka Panny Márie, ktorú často navštevovali veriaci. Pozri RÁBIK, Vladimír. Formovanie farskej siete na juhozápadnom Slovensku v stredoveku (Bratislavské prepošťstvo). In RÁBIK, Vladimír a kol. (eds.). *Vývoj cirkevnej správy na Slovensku*. Trnava - Krakov : Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave - Spolok Slovákov v Poľsku, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków, 2010, s. 41.

¹⁶⁰ *MVH I/4*, s. 314–315, č. 381 (1401).

¹⁶¹ Ide o najstarší kláštor na východnom Slovensku, postavený v roku 1143.

¹⁶² Aj v tomto prípade išlo o tzv. odpustenie ad instar, ktoré bolo určené pre chrám sv. Marka v Benátkach.

¹⁶³ V Hlohovci sa však v skutočnosti nachádzala iba jedna fara. Ostatné kostoly boli len kaplnkami. Pozri MAREK, Miloš. Formovanie farskej siete na území Nitrianskej župy v stredoveku. In RÁBIK, Vladimír a kol. (eds.). *Vývoj cirkevnej správy na Slovensku*. Trnava - Krakov : Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave - Spolok Slovákov v Poľsku, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków, 2010, s. 162. Aj v tomto prípade išlo o tzv. odpustenie ad instar, ktoré bolo určené pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi a mariánsky dom v Cáchách.

¹⁶⁴ *MVH I/4*, s. 417–418, č. 475 (1402); *MVH I/4*, s. 416, č. 474 (1402); *MVH I/4*, s. 422, č. 480 (1402); *MVH I/4*, s. 471–472, č. 533 (1402).

¹⁶⁵ Aj v tomto prípade išlo o tzv. odpustenie ad instar, ktoré bolo určené pre chrám sv. Marka v Benátkach a Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi. Viac o indulgencii v Košiciach pozri ZUBKO, Peter. *Kult svätej kroi v Košiciach : Rozprávania o stratených stredovekýchchrelikviách*. Košice : Viliam Ščavnický, 2012, s. 43–46 s.

¹⁶⁶ Dnešný katedrálly chrám spišského biskupstva postavili niekedy v prvej tretine 13. storočia na mieste staršej stavby, neďaleko benediktínskeho kláštora z 11. storočia. Začali ju stavať ako reprezentatívny chrám spišského prepošťstva v súvislosti s usadením sa kniežaťa Kolomana, syna kráľa Ondreja II., na Spišskom hrade v roku 1221. Aj v tomto prípade išlo o tzv. odpustenie ad instar, ktoré bolo určené pre chrám sv. Marka v Benátkach.

¹⁶⁷ Kostol postavili antoniti ako svoj kláštorňý chrám niekedy okolo roku 1300. Do Draviec prišli okolo roku 1288 a okrem svojho kláštora tu postavili aj jeden z najstarších na Slovensku doložených špitálov.

V roku 1406¹⁶⁸ fráter Benedikt pravdepodobne z rádu Bratstva sv. Augustína udelil odpustky pre novopostavenú Kaplnku¹⁶⁹ sv. Michala (neskôr známa ako Kostol sv. Kríža) v Banskej Bystrici, ktorú založil Michal Königsberger pri farskom Kostole Panny Márie v hradnom areáli. To, že banskobystriční mešťania boli nábožní, je možné vidieť aj v ich donátorstve pri zakladaní a udržiavaní kaplniek farského kostola. Brali to ako formu pokánia za spáchané hriechy.

V tom istom roku¹⁷⁰ pápež Gregor XII.¹⁷¹ obnovil nariadenie jeho predchodcu Inocenta VII.¹⁷² Ustanovenie sa týkalo odpustenia určeného pre všetkých tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Štefana Prvomučeníka, neskôr zasvätený sv. Ladislavovi v Mojmírovciach.

Z archívu mesta Bratislava sa nám zachovala aj odpustková listina z roku 1411¹⁷³, ktorou ostrihomský arcibiskup Ján udelil odpustky pre Kaplnku bratstva Božieho tela v Bratislave¹⁷⁴.

V roku 1413¹⁷⁵ pápež Ján XXIII.¹⁷⁶ udelil odpustky pre Kostol sv. Panny Márie vo františkánskom kláštore vo Vranove nad Topľou.

V roku 1413¹⁷⁷ a 1414¹⁷⁸ sidonský biskup Benedikt¹⁷⁹, vikár *in pontificalibus* ostrihomského arcibiskupa Jána, udelil odpustky pre Kostol sv. Jakuba apoštola na donačnom území mesta (vo vtedajšej obci Sv. Jakuba) v Banskej Bystrici.

O rok neskôr¹⁸⁰ je odpustková listina vydaná pápežom Jánom XXIII. určená pre farský Kostol¹⁸¹ sv. Bartolomeja v Prievidzi¹⁸² a Kostol sv. Štefana v Ostrihomskom hrade, v ktorom sa narodil Štefan I., uhorský kráľ.

V tomto roku¹⁸³ sidonský biskup Benedikt rozšíril odpustky udelené ešte v roku 1350 pre Kaplnku Panny Márie a sv. Antona v Sásovej.

V roku 1418¹⁸⁴ pápež Martin V.¹⁸⁵ udelil odpustky pre Kaplnku sv. Kríža vo Vinnom, postavenú bratmi pavlínmi, ďalej pre farský Kostol¹⁸⁶ Blaženej Márie, sv. Stanislava a

sv. Anny v Starom, farský Kostol sv. Kataríny vo Vinnom, farský Kostol sv. Mikuláša vo Vojnatine, ďalej pre farský Kostol sv. Mikuláša v Porube pod Vihorlatom¹⁸⁷, farský Kostol všetkých svätých v Sobranciach, farský Kostol sv. kráľa Štefana v Lúčkach, farský Kostol sv. Ondreja v Tarpe (Maďarsko), ďalej pre Kaplnku sv. Mikuláša, umiestnenú na vrchu v blízkosti Michaloviec, Kaplnku sv. Martina v Porube pod Vihorlatom, Kaplnku sv. Márie v Petrovciach nad Laborcom, Kostol Blaženej Panny Márie, sv. Agáty, sv. Michala, sv. Mikuláša, sv. Jána, sv. Dominika v Sárospataku (Maďarsko), Kostol sv. Egida, sv. Imricha a sv. Panny Márie v Novom Meste pod Šiatrom (Sátoraljaújhely na území Maďarska), Kostol sv. Mikuláša v Seni, Kostol sv. Juraja v Períne, dnes Perín–Chym, Kostol sv. Petra v Pavlovciach nad Uhom, farský Kostol sv. Petra apoštola v Piešťanoch, Kaplnku Blaženej Panny Márie, umiestnenú v Katedrále sv. Vojtecha v Ostrihome, pavlínsky Kláštor sv. Jána Krstiteľa v obci Kurityán (Maďarsko).

O rok neskôr¹⁸⁸ sa objavuje pápežská odpustková listina pre kolegiálny Kostol sv. Martina inak nazývaný aj Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave.

V roku 1420¹⁸⁹ bola udelená indulgencia pre Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole sv. Martina Vyznávača v Lipanoch a farský Kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov v Bystranoch.

V roku 1423¹⁹⁰ sa nám naskytá odpustková listina pre farský Kostol sv. Michala v Bratislave.

V roku 1429¹⁹¹ získal odpustky farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v Jelke a odpustky boli udelené aj pre Kaplnku¹⁹² sv. Ondreja apoštola, pôvodne zasvätenú sv. Michalovi¹⁹³, v Kremnici¹⁹⁴. Pre túto kaplnku nájdeme odpustky aj v roku 1430¹⁹⁵, kedy bola milosť určená aj pre Kostol¹⁹⁶ Panny Márie v Kremnici, Kaplnku sv. Jána Krstiteľa, ktorá ležala za mestom Kremnica¹⁹⁷, Kaplnku sv. Michala v Bojniciach, farský Kostol sv. Martina v obci Bátorovce a Kláštor¹⁹⁸ sv. Kríža za Prievidzou. Pri Prievidzi ostaneme aj v nasledujúcej listine, keď Eberhard Horgasser, hornonemecký provinciál, v lete 1430¹⁹⁹ priniesol prievidzským karmelitánom pápežskú odpustkovú listinu, ktorou udelil plnomocné odpustky návštevníkom Kostola nanebovzatia Panny Márie na cintoríne, ktorý patrilo Kláštoru sv. Kríža.

¹⁶⁸ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 62–63, č. 190 (1406).

¹⁶⁹ Táto kaplnka bola nedávno identifikovaná a archeologicky doložená ako Karner sv. Michala.

¹⁷⁰ *ZsO II.*, s. 654–655, č. 5162 (1406).

¹⁷¹ Gregor XII., pápež (1406 – 1415).

¹⁷² Inocent VII., pápež (1404 – 1406).

¹⁷³ *AMB I.*, s. 117, č. 794 (1411), *ZsO III.*, s. 276, č. 1014 (1411).

¹⁷⁴ Bratislava si získala v roku 1302 výsadu slobodnej voľby mestského farára, ktorého boli povinní predstaviť na schválenie prepoštovi.

¹⁷⁵ BORSA, Iván (ed.). *Zsigmondkori oklevéltár IV. (1413–1414)*. Budapest : Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 25., 1994, s. 345, č. 1423 (1413).

¹⁷⁶ Ján XXIII., protipápež (1410 – 1415).

¹⁷⁷ *ZsO IV.*, s. 357, č. 1496, (1413).

¹⁷⁸ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 64, č. 194 (1414).

¹⁷⁹ Benedikt z Pätkostolia, sidonský biskup.

¹⁸⁰ BORSA, Iván (ed.). *Zsigmondkori oklevéltár V. (1415–1416)*. Budapest : Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 27., 1997, s. 62, č. 17 (1415); s. 86–87, č. 118 (1415).

¹⁸¹ Keďže pôvodný farský Kostol sv. Bartolomeja už nestačil pojať narastajúci počet farníkov, predstavitelia mesta sa ho rozhodli prestavať, k čomu mali dopomôcť aj odpustky. Pri prestavbe farského kostola finančne pomáhal aj samotný suplikant Juraj, kráľovský hodnostár a majiteľ hradného panstva Bojnice.

¹⁸² Prievidza získala v roku 1383 od kráľovnej Márie privilegium zaručujúce slobodnú voľbu farára s povinnosťou predstaviť zvoleného kňaza príslušnému biskupovi, ktorý ho mal potvrdiť. Pozri LUKAČKA, Ján. Prievidza. In ŠTEFÁNIK, – LUKAČKA, a kol., *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*, s. 355.

¹⁸³ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 64, č. 195 (1415).

¹⁸⁴ LUKCSICS, Pál. *XV. századi papák oklevelei (ďalej Lukcsics) I. - II.* Budapest : Magyar Tudományos Akadémia, 1931, 1938, s. 53, č. 34 (1418). *Lukcsics I.*, s. 56, č. 49 (1418); *Lukcsics I.*, s. 56, č. 50 (1418); *Lukcsics I.*, s. 59–60, č. 63 (1418); *Lukcsics I.*, s. 60, č. 64 (1418).

¹⁸⁵ Martin V., pápež (1417 – 1431).

¹⁸⁶ Trochta pochybuje o tom, že by mal kostol troch svätcov za patrocínium, tí prví dvaja pravdepodobne

budú patriť do iných nemenovaných miest. Viac pozri: TROCHTA, *Zoznam fár XVII. Zemplínska stolica*. Rukopis, 1968, s. 32–33, č. 49.

¹⁸⁷ Podľa Trochty by tu do úvahy prichádzali tie poddanské dediny, ktorých bol zemepánom Albert z Michaloviec a ktoré mali kostol alebo kaplnku. V tomto prípade mohlo ísť o Porubu pod Vihorlatom, Porúbku, prípadne aj Priekopu či Tibavu, ale tá nepatrila Albertovi. TROCHTA, *Zoznam fár XVIII. Užská stolica*. Rukopis, 1968, s. 13, č. 7.

¹⁸⁸ *Lukcsics I.*, s. 87, č. 214 (1419).

¹⁸⁹ *Lukcsics I.*, s. 88, č. 223 (1420); *Lukcsics I.*, s. 88, č. 224 (1420).

¹⁹⁰ *Lukcsics I.*, s. 135, č. 543 (1423).

¹⁹¹ *Lukcsics I.*, s. 233, č. 1240 (1429); *Lukcsics I.*, s. 234, č. 1250 (1429).

¹⁹² Kaplnka bola pôvodne karnerom – kaplnkou rotundy sv. Michala.

¹⁹³ V roku 1423 došlo kvôli vražde mešťana Fridricha k jej znesväteniu, preto bola zasvätená novému svätcovi sv. Ondrejovi.

¹⁹⁴ Patronátne právo mala Kremnica už od svojho založenia roku 1328. Pozri ŠTEFÁNIK, Martin. Kremnica. In ŠTEFÁNIK, – LUKAČKA, a kol., *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*, s. 231.

¹⁹⁵ *Lukcsics I.*, s. 258, č. 1416 (1430).

¹⁹⁶ Táto kaplnka je stotožňovaná s pôvodným starším Kostolom sv. Kataríny v Kremnici.

¹⁹⁷ Ide o dnešný Kostol sv. Jána Krstiteľa v Kremnických Baniach.

¹⁹⁸ Kláštor sv. Kríža začali stavať karmelitáni, pravdepodobne koncom 14. storočia po usadení sa v Prievidzi s povolením zemepána palatína Leustacha. Náklady na stavbu čiastočne uhradil zemepán Juraj, syn palatína Leustacha, ktorý roku 1400 prispel vo svojom testamente sumou 150 zlatých. Pozri LUKAČKA, Prievidza, s. 358.

¹⁹⁹ LUKAČKA, Prievidza, s. 358.

Medzi prvými sakrálnymi objektmi, ktorým pápež Eugen IV.²⁰⁰ v roku 1432²⁰¹ udelil odpustky, boli (uhorský) Špitál sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme, Kaplnka alebo Oltár sv. Božej Rodičky Panny Márie a sv. Jána Krstiteľa a evanjelistu Jána v Kostole sv. Mikuláša, v dnešnej Bazilike minor v Trnave, a farský Kostol sv. Jakuba v Levoči.

V roku 1433²⁰² sa nám opäť naskytajú odpustky udelené pre Kostol Blaženej Panny Márie v Banskej Bystrici, Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole Sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote²⁰³, farský Kostol sv. Alžbety vo Zvolene²⁰⁴, pre Kostol sv. Martina, Kaplnku sv. Márie Magdalény v Gemerskej Hôrke, Kaplnku sv. Tomáša apoštola v Boľkovciach (*in Polk*), Kaplnku²⁰⁵ sv. Márie v Radvani, (dnes zlúčená do obce Banská Bystrica). O tom, že v banských lokalitách bol o odpustkovú agendu veľký záujem, svedčí najmä množstvo zachovaných odpustkov pre tento región. Veď už v roku 1300 sa nám ako prvá v nami skúmanom období vyskytuje indulgencia pre Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici, pre ktorú sa udeľujú odpustky ešte aj v roku 1323, 1324, 1332, 1335, 1396 a 1398. Možno to vidieť aj v prípade Sásovej, kedy boli kostolu udelené odpustky v roku 1350 a potom ešte aj v roku 1415. Ako sa už spomenulo vyššie, nebolo náhodou, že práve v banských lokalitách dochádzalo k intenzívnemu udeľovaniu odpustkov, a to aj v opakujúcich sa intervaloch v mladšom období. Tento postup možno pripísať aj zbožnosti baníkov, ktorí boli v neustálom nebezpečenstve života a odpustenie sa tak pre ich život stalo nevyhnutým pocitom, zaručujúcim istoty spásy. Banské mesta boli aj jednými z najbohatších území, preto si mohli dovoliť finančne podporiť kostoly, ich prestavby do aktuálnych moderných architektonických štýlov, pre čo využívali aj inštitúty milosti odpustkov.

V roku 1433²⁰⁶ boli udelené odpustkové listiny aj pre Kaplnku Blaženej Panny Márie v Smoleniciach, farský Kostol všetkých svätých v Malých Trakanoch, farský Kostol sv. Panny Márie v Krepši (Gerepse - dnes zaniknutá obec v katastri Veľkého Kamenca), farský Kostol sv. Martina v Uníne, farský Kostol sv. Petra vo Svätom Petre, Kostol Blaženej Márie v Lule, farský Kostol sv. Martina v Senici, Kostol Blaženej Panny Márie v Kostolnej Vsi, Blaženej Márie Magdalény v Čermanoch, sv. Martina v Bošanoch, farský Kostol všetkých svätých v Drienčanoch, Kostol Blaženej Panny Márie v Tekovských Lužanoch a Kostol sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote, farský Kostol sv. Mikuláša v dnes

²⁰⁰ Eugen IV., pápež (1431–1447).

²⁰¹ *Lukcsics II.*, s. 57, č. 76 (1432); *Lukcsics II.*, s. 60, č. 91 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 277, fol. 18t.* (1432); *Lukcsics II.*, s. 64, č. 108 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 279, fol. 13t.* (1432); *Lukcsics II.*, s. 64, č. 109 (1432).

²⁰² *Lukcsics II.*, s. 72, č. 143 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 294, fol. 42t.* (1432).

²⁰³ Rimavská Sobota získala v roku 1334 výsady a slobody, aké užívali meštania či hostia kráľovského mesta Budín, čo znamenalo slobodnú voľbu farára, no predstavenie farára ostrihomskému arcibiskupovi tu chýba.

²⁰⁴ Zvolen tiež získal v roku 1243 privilégium, ktoré zaručovalo slobodnú voľbu farára bez povinnosti predstaviť zvoleného farára príslušnému biskupovi. Túto výsadu využila nová mestská komunita na stavbu Kostola sv. Alžbety na najvýznamnejšom mieste zvolenského námestia, kde stojí dodnes.

²⁰⁵ V roku 1309 sa uvádza radvanský materský a farský Kostol Blaženej Panny Márie filiálky Lehoty (Hornej Mičinej). Šlo asi o dnešnú Kaplnku Sedembolestnej Panny Márie.

²⁰⁶ *Lukcsics II.*, s. 73, č. 148 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 286, fol. 255* (1433); *Lukcsics II.*, s. 76, č. 163 (1433); *Lukcsics II.*, s. 76, č. 164 (1433); *Lukcsics II.*, s. 81–82, č. 184 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 287, fol. 30t.* (1433); *Lukcsics II.*, s. 81–82, č. 184 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 287, fol. 30t.* (1433); *Lukcsics II.*, s. 88–89, č. 206 (1433); *Lukcsics II.*, s. 89–90, č. 209 (1433); *Lukcsics II.*, s. 90–91, č. 212 (1433); *Lukcsics II.*, s. 92, č. 217 (1433); *Lukcsics II.*, s. 99, č. 244 (1433); *Lukcsics II.*, s. 104–105, č. 255 (1433); *Lukcsics II.*, s. 95, č. 230 (1433); *Lukcsics II.*, s. 97, č. 237 (1433); *Lukcsics II.*, s. 99–100, č. 245 (1433); *Lukcsics II.*, s. 100–101, č. 247 (1433); *Lukcsics II.*, s. 105–106, č. 257 (1433); *Lukcsics II.*, s. 107–108, č. 263 (1433); *Lukcsics II.*, s. 109, č. 267 (1433); *Lukcsics II.*, s. 116, č. 300 (1433); *Lukcsics II.*, s. 114–115, č. 293 (1433).

zaniknutej osade Ropov²⁰⁷, ktorá patrila obci Hilboké, podobnej milosti pre Kaplnku sv. Barbory v Šuriankoch, farský Kostol²⁰⁸ sv. Michala v Hornej Mičinej, Kostol sv. Márie v Maťovciach, (dnes zlúčená do obce Maťovské Vojkovce), Kostol sv. Jakuba z Dlhého Klčova²⁰⁹, Kostol Blaženej Panny Márie, dnešnú Baziliku minor narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou, Kostol Najsvätejšej Trojice v Tate (Maďarsko), pre farský Kostol²¹⁰ sv. Anny v Gemerskej Panici, Kaplnku sv. Petra a Benedikta v Michalovciach, Kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov v Bukovciach, Kaplnku sv. Anny v Stankovciach, Kaplnku sv. Ondreja v Parchovanoch, farský Kostol sv. Márie Magdalény v Sečovciach, Kostol všetkých svätých v Božčiaciach, Kostol sv. Ladislava v Jasenove, farský Kostol všetkých svätých v Revúcej, Kostol Blaženej Panny Márie v Tekovských Lužanoch, Kostol sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote, farský Kostol Blahoslavenej Panny Márie v Hédervári (Maďarsko), podobnej milosti pre Kostol sv. Pavla v Pavlovej, sedem kostolov²¹¹, ktoré vo svojom pozemku postavil otec Ladislava²¹² zo Štítnika, po tom ako spolu navštívili sedem hlavných pútnických kostolov v Ríme. Aj v tomto prípade je možné vidieť, že príslub anulovania trestov za spáchané hriechy pri plnení predpísaných podmienok sa ponúkal pomerne jednoducho a v závislosti na hustote farskej siete si takýmto spôsobom mnohí mohli „skrátit“ utrpenie v očistci. Týkalo sa to nielen Bratislavskej či Nitrianskej župy, ktoré mali významné postavenie ohľadom cirkevnej jurisdikcie a kultúrneho života, ale vidieť to aj v prípade Gemera, Zemplína a iných žúp. Môžeme to chápať ako indikátor poukazujúci na regióny so silnejším vývojovým potenciálom, na oblasti, ktoré sú nositeľmi kultúrnohistorických inovácií. Znamená to, že odpustky sa koncentrovali do oblastí s výraznejšou hustotou farskej siete a vhodnými sídelnými podmienkami. Osobitné postavenie majú odpustky, ktoré sú v staršom období podnietené odpustkami z mladšieho obdobia. Aj tu je možno vidieť, že odpustky v staršom období boli pravdepodobne podnietené odpustkami z mladšieho obdobia. Napríklad pre kostoly v Bratislave sa udeľovala indulgencia v roku 1411, 1419 a potom aj v roku 1423, v Nitrianskej župe bola prvá udelená v roku 1344 vo Veči a posledná v roku 1436 vo Svätom Petre.

Ďalšia indulgencia sa objavuje v roku 1434²¹³ a je udelená pre farský Kostol Blaženej Márie v Maškovej a pre farský Kostol sv. Demetera Mučeníka v Bušinciach.

V roku 1435²¹⁴ boli udelené odpustky pre Kaplnku sv. Panny Márie v kolegiálnom Kostole sv. Márie v Stoličnom Belehrade a pre Kostol Najsvätejšej Trojice v Tate. Udelené

²⁰⁷ Osada Ropov sa nachádzala niekde medzi Prietržou a Osuským, pri rieke Myjave, kde bol aj kostolík a cintorín, na ktorom sa pochovávalo už od 12. storočia. Znamená to, že kamennému kostolu predchádzala drevená sakrálna stavba ešte zo staršieho obdobia.

²⁰⁸ Ostrihomský arcibiskup Tomáš povolil obyvateľom Hornej Mičinej postaviť kaplnku s cintorínom z dôvodu veľkej vzdialenosti od materskej fary v Radvani a pre časté záplavy Hrona.

²⁰⁹ V Zemplínskej stolici existovali štyri dediny tohto názvu - Vranovské Dlhé (dnes súčasťou Vranova nad Topľou), Dlhé nad Cirochou, Zbudské Dlhé a Dlhé Klčovo. V našej listine sa spomína Kostol sv. Jakuba, ktorý však ani v jednej z obcí nie je doložený. Podľa Trochtu ide o Dlhé Klčovo. O stredovekej fare však nemá žiaden záznam. TROCHTA, *Zoznam fár XVII. Zemplínska stolica*, s. 13–14, č. 12.

²¹⁰ Dedina mala pôvodne filiálnu Kaplnku sv. Anny. V roku 1349 ostrihomský arcibiskup povolil, aby si jej zemanovia mohli postaviť murovaný farský kostol pre značnú vzdialenosť materskej cirkvi Blahoslavenej Panny Márie v dedine Gemer, najmä v čase záplav, keď nemohli chodiť do Gemera na bohoslužby.

²¹¹ V tomto prípade by mohlo ísť o farský Kostol sv. Panny Márie a jeho kaplnky alebo o kostoly umiestnené na území celého panstva, nielen v Štítniku.

²¹² Ladislav zo Štítnika, z rodu Csetnekovcov, prepoš (1397 – 1439) nitriansky biskup (1439 – 1448), kancelár kráľovnej (1432).

²¹³ *Lukcsics II.*, s. 124, č. 340 (1434); *Lukcsics II.*, s. 125, č. 341 (1434).

²¹⁴ *Lukcsics II.*, s. 130, č. 369 (1435).

odpustky sa síce netýkajú nášho územia, no v tejto chvíli má pre nás väčší význam meno suplikanta, ktorým bol barón Štefan²¹⁵ z Rozhanoviec.

V roku 1436²¹⁶ udelil pápež odpustky pre farský Kostol sv. Agnesy v Ruskinovciach, farský Kostol sv. Kríža v Smižanoch²¹⁷, farský Kostol sv. Mikuláša vo Veľkom Mederi, farský Kostol sv. Martina z Nových Sad a farský Kostol sv. Petra a Pavla vo Svätom Petre.

Medzi poslednými odpustkovými listinami vydanými pápežom Eugenom IV. z roku 1437²¹⁸ vystupujú odpustky určené pre farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v obci Stráže pod Tatrami (dnes zlúčená do obce Poprad). Spiš patril k najviac urbanizovaným regiónom so všetkými náležitostiami, ktoré z toho vyplývajú pre kultiváciu a komunikáciu v kultúrno-náboženskej sfére. Cirkevné privilégia našli na Spiši ohlas predovšetkým v saských, majoritne nemeckých osadách ako mestského (Levoča, Spišská Nová Ves, Lúba, Spišskej Vlady, Spišské Podhradie, Poprad), tak aj vidieckeho charakteru (Matejovce, Ruskinovce, Hrabušice, Olcava), ktoré boli združené v Spoločenstve 24 spišských miest v centrálnej oblasti regiónu. Z uvedeného pravidla tvoril výnimku iba farský kostol v Dravciach, ktorý bol súčasťou kláštora antonitov a do istej miery Stojany, ktoré podliehali cisterciánskemu kláštoru v Štiavniku. Spôsob vedúci k získaniu odpustkov pravdepodobne vychádza zo saského spoločenstva, ale aj z ich religiozity. Kolektívny záujem nám potvrdzujú rovnaké dátumy vystavenia listín v niekoľkých vlnách, či už za nimi stojí osobná prítomnosť prosebníkov v Ríme alebo vypravenie poverených osôb v záujme obcí či celého spoločenstva. Aj v tomto prípade je možné vidieť, že udelené odpustky z mladšieho obdobia boli inšpiráciou pre odpustky udelené o tridsať rokov neskôr. Príkladom je farský Kostol sv. Jakuba v Levoči, ktorému bola udelená indulgencia v roku 1400 a potom aj v roku 1432, či v Ruskinovciach, ktorých odpustky pre Kostol sv. Agnesy siaha do roku 1390 a objavuje sa znova až takmer po 50 rokov, v roku 1436. Adresáti sa pravdepodobne spoliehali na to, že odpustenie, ktoré už raz dostali, im bude opäť udelené.

Žiadatelia a intervienti

Pri pápežských odpustkoch sú žiadatelia a intervienti, ktorí sa pričínili o získanie odpustkov pre inštitúcie, často neznámi. Domnievame sa, že za prosebníkmi sa skrývajú držitelia benefícií, patronátna vrchnosť, farská obec, prípadne majetní jednotlivci farského obvodu, ktorí zároveň predstavujú najviac zastúpenú skupinu.

V rámci spoločenského postavenia krajiny možno suplikantov rozdeliť do viacerých skupín. Ako vieme, na čele ústrednej vlády v stredovekom Uhorsku stál kráľ. Neraz sa medzi suplikantmi objavujú mená kráľov a kráľovien, medzi ktorými nájdeme uhorskú kráľovnú Alžbetu, uhorského kráľa Ľudovíta I. a uhorského kráľa Žigmunda Luxemburského, ktorý ako suplikant vystupoval v osobe brata Juraja, profesného mnícha z rehole kapucínov, správcu Nemocnice sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme. Ľudovít bol dokonca pápežskou kúriou titulovaný ako „*devotus vester et sancte Romane matris ecclesie filius*“, čo bolo oslovenie, ktoré sa nedostávalo ani francúzskemu kráľovi. Uhorský kráľ vďaka svojmu zastúpeniu na pápežskom dvore patril k najinformovanejším

európskym panovníkom s nezanedbateľným vplyvom na politiku Svätej stolice. Jeho vyslanci predkladali pápežskej kancelárii žiadosti, z čoho možno vidieť výraznú snahu uhorského panovníka o zachovanie čo najusporiadanejších pomerov v uhorskej cirkvi.

Do druhej skupiny zaraďujeme barónov (*barones*). K nim patrili palatín (*palatinus*), krajský sudca (*iudex curiae regiae*), chorvátsko-slavónsky bán (*banus Croatiae et Slavoniae*), taverník (*magister tavernicorum regalium*) a bratislavský župan (*komes Posoniensis*), ako aj uhorské kráľovské dvorské hodnosti, ako sú dvorník/dvormajster (*magister curiae regiae*), dverník (*magister ianitorum*), stajník (*magister agazonum*) pohárnik/časník (*magister pincernarum*) stolník (*magister dapiferorum*), vrátnik (*magister ianitorum regalium*), pokladník (*thesaurarius*) a komorník (*magister cubiculariorum*). Medzi suplikantmi, ktorých zaraďujeme do tejto skupiny, nájdeme baróna Štefana a Juraja z Rozhanoviec, Štefana z Rozhanoviec s jeho manželkou grófkou Cecíliou, palatína Mikuláša Konta²¹⁹, kráľovského pokladníka Jána Kaplatowského, stajníka Vavrince²²⁰ z Héderváru a Juraja²²¹, pohárnika kráľovnej z Prievidze, syna nebohého palatína Leustacha²²² z Jelšavy.

Ďalšiu skupinu tvoria cirkevné osoby z vyššieho kléru, zahŕňajúce jágerského biskupa Mikuláša, opáta Sigfridusa²²³, presbytera a legáta Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu Guida a prepošta Ladislava zo Štítnika, ktorý bol aj kancelárom kráľovnej. Z nižšieho kléru ide o banskobystrického viceplebána Jána²²⁴, kanonika z Vacova a klerika uhorskej kráľovnej Alžbety Martina, správcu farského Kostola apoštolov sv. Petra a Pavla v Bystranoch, ktorého meno nie je známe, a klerika Juraja Lryssera zo vznešeného rodu z Ostrihomskej arcidiecézy.

Medzi suplikantmi nájdeme aj reprezentantov kráľovskej kancelárie, do ktorej patrili kancelár (*cancellarius aule regie*), vicekancelár (*aule regie vicecancellarius*) a tajomník (*secretarius cancellarius*). V prameňoch sú doklady aj o tajomníkovi Albertovi, Imrichovi z Perína a Ladislavovi z Čopu.

Svoje zastúpenie mali aj členovia dvora, medzi ktorými vystupovali rytieri (*militēs*) - synovia²²⁵ Mikuláša Sasa²²⁶, rytier Albert z Michaloviec, zbrojnoš Ladislav z Temnej Studne, rytier Juraj z Bošian, rytier Pavol²²⁷ z Drienčan, zbrojnoš Mikuláš Hluboczsky z Hlbokého, zbrojnoš Petermann z Dlhého Klčova, rytier Blažej²²⁸ z Vacova a rytier Juraj Šebastián z Geče.

Ďalšími suplikantmi boli spišský župan (*komes*) Filip Druget, liptovský župan Tomáš, holičský župan Tomáš, hevešský župan Juraj²²⁹, pilišský župan Benedikt Heem, kráľovský radca a abovský župan Matúš z Pavloviec nad Uhom, spišský župan Peter²³⁰ z Brezovice, zvolenský podžupan Štefan z Hornej Mičinej.

²¹⁹ Mikuláš Kont, kráľovský palatín (1356 – 1367), bratislavský župan (1349 – 1351).

²²⁰ Vavrinc z Héderváru, stajník (1428 – 1437), palatín Uhorského kráľovstva (1437 – 1447), mošonský (1437 – 1447), chorvátsky (1445 – 1447) župan, rytier a senešal (*senescallus*).

²²¹ Juraj, kráľovský hodnostár a majiteľ Bojnického hradného panstva.

²²² Leustach z Jelšavy, palatín (1392 – 1396), ktorý okolo roku 1400 v zajatí Osmanov zomrel.

²²³ Sigfridus, opát Kláštora sv. Benedikta z Hronského Svätého Beňadika (1330 – 1355).

²²⁴ Ján, banskobystrický farár (1332).

²²⁵ Jeho synovia sa označujú ako milites, čo pravdepodobne vyjadruje povinnosti osobne slúžiť v kráľovskom vojsku, prípadne v jeho zvolenskej hradnej alebo župnej jednotke.

²²⁶ Mikuláš nazývaný Sas, syn prvého banskobystrického richtára Ondreja, zvolenský zeman, zemepán dediny Sásovej a člen banskobystrickej mestskej rady.

²²⁷ Pavol Derencsenyi, rytier kráľovského dvora (1429 – 1434).

²²⁸ Blažej, rytier z Vacova, budúci hontiansky a novohradský (1437) župan.

²²⁹ Juraj Bubek, komes z Heves, spolu s jeho bratom Štefanom (1346 – 1350).

²³⁰ Peter z obce Brezovica, spišský (1411 – 1433), liptovský župan (1419 – 1430), komes palatína Mikuláša Gorjanského (1402 – 1433).

²¹⁵ Štefan z Rozhanoviec, barón Jágerskej diecézy, stoličnobelehradský župan, gubernátor (1425 – 39), bakoňský župan (1410 – 1425), témešský župan (1427 – 1438) komárňanský župan (1417 – 1426).

²¹⁶ Lukcsics II., s. 138, č. 418 (1436); Lukcsics II., s. 141, č. 434 (1436); Lukcsics II., s. 142, č. 441 (1436).

²¹⁷ Kostoly boli útokmi husitov značne poškodené. Mohla za to výbojná politika Žigmunda Luxemburského a nepriateľstvo s husitmi, na čo Smižany doplatili vyplienením tohto mestečka.

²¹⁸ Lukcsics II., s. 156, č. 516 (1437); Lukcsics II., s. 154, č. 507 (1437).

Zastúpenie mali aj mešťania, medzi ktorými vystupujú levočský mešťan Juraj z Bystrian, trnavský a kremnický mešťan laik Erhard Modrer²³¹, laik Ján Kromer²³² z Trnavy, laik Benedikt z Unína.

Suplikantom z nižšej šľachty bol Mikuláš Sas, zemepán Sásovej pri Banskej Bystrici.

V prameňoch sa objavujú aj dvaja suplikanti, konkrétne istý Mikuláš, Karolov syn, a Juraj z Maťoviec, o ktorých však nemáme žiadne informácie.

Vo väčšine prípadov šlo o žiadosti pre objekty, ktoré si vyššia vrstva postavila na vlastné náklady vo svojom vlastníctve, prípadne bol objekt postavený ich predkami. Napríklad uhorská kráľovná Alžbeta žiadala o odpustky pre kaplnku, ktorú dal jej syn uhorský kráľ Ľudovít I. postaviť vo Vyšehrade. Suplikant palatín Mikuláš Kont, liptovský župan Tomáš, tajomník Albert a levočský mešťan Juraj z Bystrian žiadali o odpustky pre kostoly, ktoré na vlastné náklady postavili a fundovali. V prameňoch sme sa stretli aj so suplikantom holičským županom Tomášom, ktorý žiadal o odpustky pre nadlický kostol, pôvodne postavený z dreva. Ten sa suplikant rozhodol prestavať z kameňa a zväčšiť. Udelením odpustkov očakával vyšší nárast počtu veriacich a tým aj milodarov pre objekt.

Možno z úcty a spomienke k nebohému kráľovi Štefanovi sa kráľ Ľudovít I. rozhodol žiadať o odpustky pre Kostol sv. kráľa Štefana v Zolnej. Takýto dôvod možno aplikovať aj v prípade odpustkov košickej katedrály udelených ako spomienku na zbožný pár Juraja z Bystrian a Kristíny z Košíc.

Dôležitou skupinou boli aj zbrojnoši alebo rytieri, o ktorých sa možno domnievať, že ako suplikanti, vedomí si nebezpečenstva prichádzajúceho zo strany Osmanov a neskôr aj husitov, žiadali o odpustenie. Veď napokon skrz týchto schizmatikov a pohanov boli do značnej miery poškodené časti kostolov a iných sakrálnych objektov, čo bolo ďalším dôvodom žiadostí o odpustky. Dosvedčuje nám to suplika opáta Sigfrida, ktorý žiadal o odpustky pre kláštor v Hronskom Beňadiku, ktorého časti boli po invázii Tatárov zničené, alebo v suplike jágerského biskupa Mikuláša, ktorý sa rozhodol prestavať Katedrálu sv. Jána v Jágri, ktorá bola v roku 1241 vpádmi Tatárov zničená, či kostoly v Smižanoch a Ruskinovciach, ktoré boli útokmi husitov značne poškodené.

To, že sa medzi suplikantmi objavujú aj cirkevní hodnostári, možno pripisovať ich postaveniu v kráľovských službách, keď si uhorskí panovníci čoraz častejšie vyberali prepoštov a kanonikov za členov svojej kancelárie, dvorských kaplánov a osobných lekárov (*physici*), ktorí mali navyše aj potrebné vzdelanie. Boli ich dôvernými radcami. Postavenie kráľovského osobného lekára bolo vrcholným postom, ktorý sa dal v lekárskom povolani dosiahnuť²³³.

Na základe vymenovaných suplikantov si môžeme všimnúť aj to, že kráľ a kráľovná mali ako keby „svojich ľudí“. Napríklad uhorský kráľ Ľudovít I. mal vlastného vyslanca v osobe holičského župana Tomáša. V osobách kráľovnej Alžbety možno spomenúť tajomníka Alberta, kanonika Martina z Vacova alebo jej kancelára prepošta Ladislava zo Štítnika. Medzi suplikantmi však nájdeme aj ich spoločného vyslanca Tomáša, liptovského župana. V prípade kráľa Žigmunda Luxemburského ide o jeho tajomníka

²³¹ Erhard Modrer (* pred 1418 – + po 1440) – trnavský a kremnický mešťan, člen vnútornej mestskej rady (prísažný mešťan) (1418 – 1427), richtár v Trnave (1424 – 1425), richtár v Kremnici (1433). Viac o ňom pozri RÁBIK, Vladimír. Erhard Modrer z Trnavy a Kremnice – počiatky rodu. Modelová analýza premeny mešťanských elit v stredovekom Uhorskom kráľovstve. In Mesto a dejiny [online]. Košice : UPJŠ Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, 2018, roč. 7, č. 2, s 75-93. [Citované 05. októbra 2019]. Dostupné na internete: <https://www.upjs.sk/public/media/19917/MaD_2_2018_komplet.pdf>.

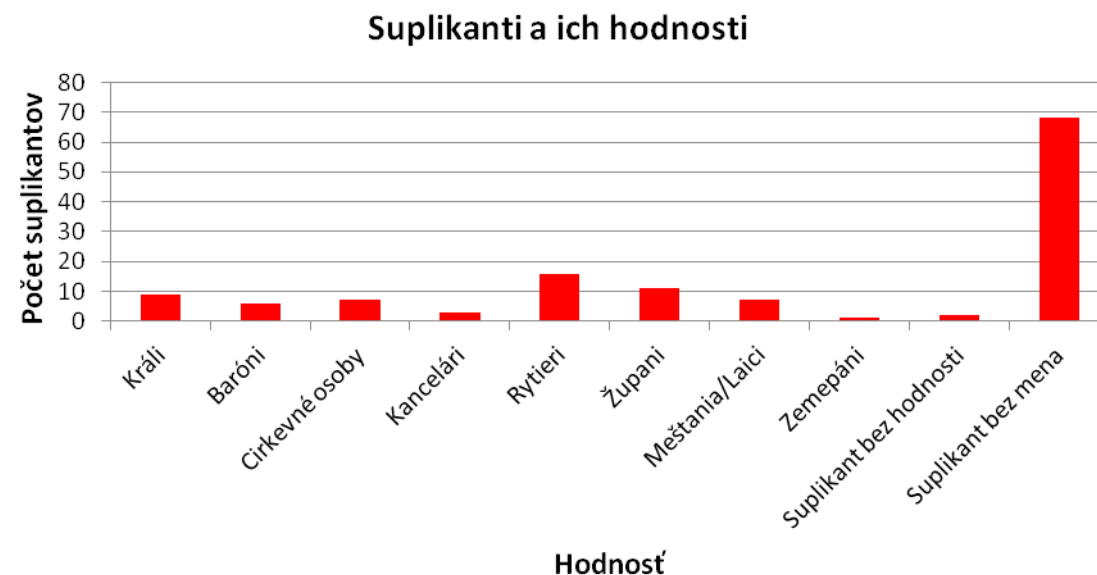
²³² Ján Kromer, brat Mikuláša Kromera, notára mesta Trnavy (1394 – 1444).

²³³ HLAVAČKOVÁ, Miriam. Kapitula pri Dóme sv. Martina. Intelektuálne centrum Bratislavy v 15. storočí. Bratislava : Spoločnosť Pro Historia, o.z., 2008, s. 80.

Imricha z Perína, tajomníka Ladislava z Čopu, pokladníka Jána Kaplatowského, vlastného stajníka Mikuláša z Perína a Vavrinca z Héderváru.

Aj napriek tomu, že sa mená osôb v suplike vo väčšom počte neuvádzali, vieme na základe sledovania vlastníckej príslušnosti a majetkovo-právneho režimu kostola, vyjadrujúceho patronátne práva, vrátane svetského a cirkevného práva, povedať, že tieto jurisdikcie si aj v tomto prípade ponecháva ústredná vláda na čele s kráľom.

Graf č. 1 Suplikanti a ich hodnosti

Inštitúcie ako adresáti

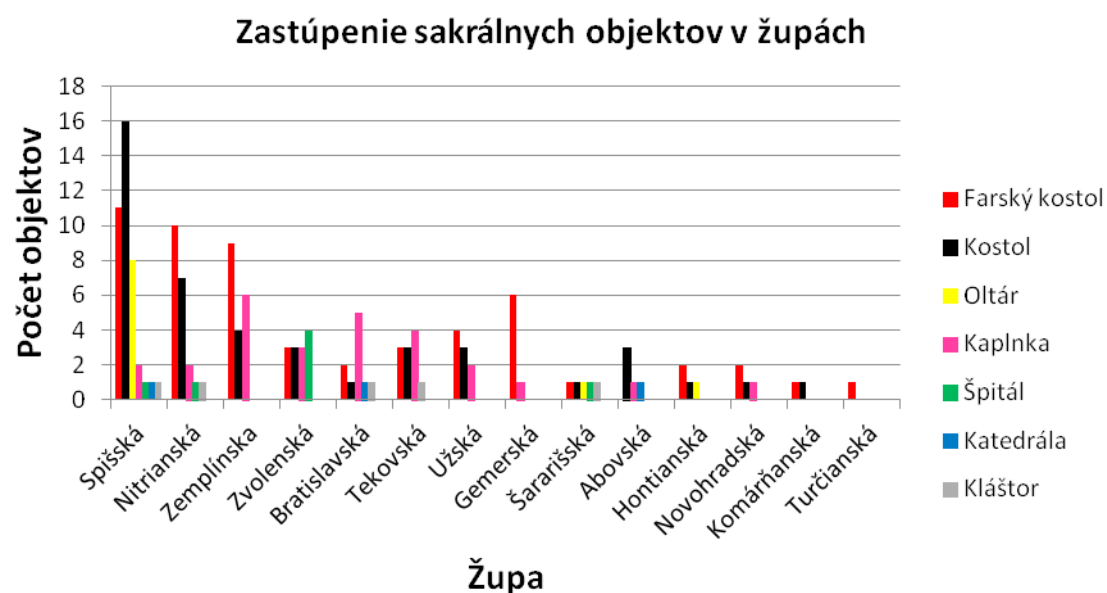
V sledovanom období nájdeme doklady celkom o 187 sakrálnych objektoch, pričom 151 stavieb sa vzťahuje na naše územie a 36 mimo krajiny, väčšinou zo susedného Maďarska. Sakrálné objekty v našej práci možno rozdeliť na farské kostoly, filiálne kostoly, kaplnky, oltáre, špitály, kláštory a katedrály. Na našom území máme doložených 55 farských kostolov, 44 filiálnych kostolov, 27 kaplniek, 10 oltárov, 7 špitálov (z toho 1 špitálny kostol, 5 špitálnych kaplniek a 1 špitál), 5 kláštorov (z toho 3 kláštory, 2 kláštorne kostoly) a 3 katedrály. Mimo nášho územia máme doložených 20 kostolov, 5 kaplniek, 3 farské kostoly, 2 katedrály a po 1 kláštor, špitál, baziliku a oltár.

Najväčšie zastúpenie objektov sa nám z nášho územia zachovalo v Spišskej župe, ktorých je 40 (z toho 11 farských kostolov, 16 filiálnych kostolov, 8 oltárov, 2 kaplnky, 1 špitálny kostol, 1 katedrála, 1 kláštor). Druhé najväčšie zastúpenie mala v počte 21 objektov Nitrianska župa (z toho 10 farských kostolov, 7 filiálnych kostolov, 2 kaplnky, 1 kláštor, 1 špitálna kaplnka). Za ňou Zemplínska župa v počte 19 (z toho 9 farských kostolov, 4 kostoly, 6 kaplniek), Zvolenská 13 (z toho 3 farské kostoly, 3 kostoly, 3 kaplnky, 3 špitálne kaplnky a 1 špitál), Bratislavská župa mala zastúpených 10 objektov (z toho 2 farské kostoly, 1 kostol, 5 kaplniek, 1 kláštor, 1 kostol a 1 katedrála). Tekovská župa 11 objektov (z toho 3 farské kostoly, 3 kostoly, 4 kaplnky a 1 kláštor), Užská 9 (z toho 4 farské kostoly, 3 kostoly a 2 kaplnky). V Gemerskej župe sa nachádzalo 7 objektov (z toho 6 farských kostolov a 1 kaplnka), v Šarišskej 5 (z toho 1 farský kostol, 1 filiálny kostol, 1

oltár, 1 špitálna kaplnka a 1 kláštor) rovnaký počet objektov mala aj Abovská župa (z toho 3 kostoly, 1 kaplnka a 1 katedrála). Hontianska župa mala 4 (z toho 2 farské kostoly, 1 filiálny kostol a 1 oltár), rovnaký počet objektov mala aj Novohradská (z toho 2 farské kostoly, 1 filiálny kostol a 1 kaplnka). Najmenej zastúpené objekty nájdeme v Komárňanskej župe, v ktorej nachádzame 2 objekty (z toho 1 farský kostol a 1 filiálny kostol) a v Turčianskej župe 1 farský kostol.

Mimo nášho územia, najmä z Maďarska, má najväčšie zastúpenie Boršodská župa v počte 12 objektov (z toho 1 farský kostol, 9 filiálnych kostolov, 1 kaplnka, a 1 kláštor), Ostrihomská župa 6 objektov (z toho 4 filiálne kostoly, 1 kaplnka a 1 katedrála), Peštianska župa 5 (z toho 2 filiálne kostoly, 2 kaplnky a 1 oltár), Hevešská 2 objekty (z toho 1 kostol a 1 katedrála) rovnaký počet mala aj Sabolčská župa (z toho 1 farský kostol, 1 kostol), Stolično-belehradská mala 1 kaplnku, Rábska 1 farský kostol, v Baranskej a Bácskej župe po 1 kostole. Zastúpenie objektov nájdeme aj v Taliansku a to konkrétne kostol v Bologni a baziliku, kostol a špitál v Ríme a v Slovinsku kostol v Podvini.

Graf č. 2 Zastúpenie sakrálnych objektov v župách

Zaujímavým je pohľad na odpustky z chronologického hľadiska. Keď sa pozrieme na prvé tri desaťročia nami skúmaného obdobia, väčšina indulgencií sa vzťahovala na oblasť stredného Slovenska, konkrétne pre farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici. Raz sa spomínali v Trnave a trikrát mimo nášho územia v lokalite Közepnémeti, v Ostrihome a Vyšehrade. Po takmer desiatich rokoch sa objavujú odpustky pre Šurany, Veču, Nadlice, Kláštor sv. Benedikta v Hronskom Svätom Beňadiku, nachádzajúce sa v blízkom susedstve na území Nitrianskej, Novohradskej a Tekovskej župy. Odpustky v tom čase nájdeme aj mimo nášho územia v Csór, Keede a Göröcsöny. V päťdesiatych rokoch 14. storočia sa po prvýkrát objavujú odpustky udelené na Spiši v Spišskom Hrušove a na východe v Trebišove. V roku 1347 – 1359 sa opäť objavujú odpustky, väčšinou vzťahujúce sa na územie stredného Slovenska, konkrétne pre Chrastince v Hontianskej župe, Plešivci v Gemerskej župe, v Sásovej, Zolnej, Banskej Bystrici, všetky

vo Zvolenskej župe a mimo nášho územia šlo o Jáger, Bolognu, Heves, Rím, Ostrihom a Kaloču. V šesťdesiatych rokoch 14. storočia sa objavujú pre Piešťany v Nitrianskej župe, pre Pezinok v Bratislavskej župe a mimo nášho územia vo Vyšehrade, Ónode a Podvini. Od roku 1390 nepretržite až do roku 1400 okrem výnimky, ktorú v roku 1391, 1396 a 1398 tvorili objekty v Banskej Bystrici, v roku 1391 v Plešivci a v roku 1392 v Košiciach a Jasove v Abovskej župe, sa odpustky udeľovali pre územie Spiša, konkrétne v Ľubici, Ruskinovciach, Spišských Vlachoch, Levoči, Stojanoch, Hrabušiciach, Spišskej Novej Vsi, Harakovciach. V roku 1398 kolektívny odpustok pre objekty v Štiavniku, Hranovnici, v Spišskom Bystrom, Kravanoch, Vikartovciach, Vydrníku, Šuňave, Lučivnej, Mengusovciach, Spišskej Teplici, Olcnave, Stojanoch, Hrabušiciach, Vlčkovej a Rakúsoch. V rokoch 1400 – 1402 nájdeme odpustky udelené väčšinou pre východné Slovensko, konkrétne pre Bardejov v Šarišskej župe, pre Vojku, Lastomír a Zemplínsku Teplicu v Zemplínskej župe, Krásnej nad Hornádom a v Košiciach v Abovskej župe, na Spiši v Spišskom Podhradí a Dravciach. V tom čase však nájdeme odpustky aj na západnom Slovensku - v Koválove, Hlohovci a Koliňanoch v Nitrianskej župe, v Seredi v Bratislavskej župe, v Martine v Turčianskej župe, Vrábľoch, Plavých Vozokanoch, Tekovských Lužian v Tekovskej župe a mimo nášho územia v Ostrihome. Od roku 1406 – 1418 sa väčšina odpustkov udelila v Nitrianskej (Mojmírovce, Prievidza), Zvolenskej (Banská Bystrica a Sásová) a Bratislavskej župe (Bratislava), výnimku tvorí odpustok vo Vranove nad Topľou v Zemplínskej župe a mimo nášho územia pre Ostrihom. Od roku 1418 – 1420 boli takmer všetky odpustky až na zopár výnimiek sústredované na východnom Slovensku. Ide o Vinné, Porubu pod Vihorlatom, Sobrance, Pavlovce nad Uhom, Vojnatinu, všetky v Užskej župe, ďalej v Michalovciach, Petrovciach nad Laborcom, Starom, všetky v Zemplínskej župe, potom v Seni, Períne, obe v Abovskej župe, v Lúčkach a Lipanoch v Šariši a na Spiši v Spišskom Bystrom. Výnimku tvorili odpustky udelené v roku 1418 pre Piešťany a v roku 1419 pre Bratislavu. Od roku 1429 – 1437 sa odpustky udeľujú rôznorodo po celom Slovensku. V Bratislavskej župe (Jelka, Trnava a Smolenice), v Nitrianskej župe (Unín, Senica, Kostolná Ves, Čermany, Bošany, Ropov, Šurianky, Svätý Peter a Prievidza), v Hontianskej župe (Rimavská Sobota a Bátovce), vo Zvolenskej župe (Horná Mičiná, Banská Bystrica, Zvolen a Radvaň), v Gemerskej župe (Gemerská Hôrka, Drienčany a Štítnik), v Novohradskej župe (Boľkovce, Mašková a Bušince), v Spišskej župe (Levoča, Ruskinovce, Smižany a Stráže), v Tekovskej župe (Kremnica, Tekovské Lužany a Lula), v Zemplínskej župe (Malé Trakany, Krepša, Dlhé Klčovo, Michalovce, Vranov nad Topľou, Božčice, Parchovany a Sečovce), v Užskej župe (Maťovce), v Šarišskej župe (Bukovce), v Komárňanskej župe (Pavlová a Veľký Meder). Mimo nášho územia Rím, Tata, Hédervár, Stoličný Belehrad.

Z uvedeného vyplýva, že odpustky sa väčšinou koncentrovali do oblastí s výraznejšou hustotou farskej siete, s vhodnými sídelnými podmienkami a patrili k najviac urbanizovaným regiónom so všetkými náležitostami, ktoré z toho vyplývajú pre kultiváciu a komunikáciu v kultúrno-náboženskej sfére. Práve tam, kde došlo k intenzívnemu udeľovaniu odpustkov, nájdeme o pár rokov neskôr opätovne udelené odpustky. Možno sa domnievať, že sa nimi inšpirovali aj susedné obce, pre ktoré boli odpustky novinkou, a tak sa začali udeľovať aj tam, kde dovtedy udelené neboli. Spočiatku sa odpustky udeľovali len na strednom a západnom Slovensku, časom sa čoraz viac začali vyskytovať na Spiši, kde máme aj najviac doložených objektov, pre ktoré boli udelené odpustky. Neskôr sa odpustky objavili výraznejšie aj v iných častiach Slovenska, nikde však v takej koncentrácii ako na Spiši.

V rámci architektonicko-historickej stránky máme v niektorých prípadoch doložené informácie aj o tom, v akom stave sa nachádzali sakrálné objekty, či bol objekt v tom čase už postavený, alebo bol vo výstavbe, prípadne, či je značne poškodený. Napríklad v odpustkovej listine udelenej pre Kaplnku sv. Michala v Banskej Bystrici je zmienka, že kaplnka bola novopostavená, v prípade kolegiálneho Kostola sv. Martina alebo Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave kostol síce začali stavať (presnejšie prestavovať starší sakrálny objekt), ale ešte stále nebol dokončený. V 39 prípadoch nájdeme objekty, ktoré boli vo výstavbe. A v 3 prípadoch sa spomínajú objekty, ktoré bolo treba z určitých dôvodov opraviť (napríklad Kostol sv. Alžbety v Košiciach, ktorý vyhorel, Kláštor sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku, ktorý bol po invázii Tatárov zničený, a sakrálné objekty v Ruskinovciach a Smižanoch, ktoré boli zničené husitmi).

Tabuľka č. 1 Prehľad odpustkov pre inštitúcie

Dátum vydania	Meno a hodnosť vydavateľa	Meno a hodnosť žiadateľa/intervienta	Druh indulgencie	Kostol alebo iný sakrálny objekt, ktorému je určená indulgencia
23.1.1300	Maurus z Amelie a ďalší 14 rímski kardináli		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici
30.7.1301	Ján, kaločský arcibiskup, a ďalší biskupi		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	špitálsky Kostol sv. Panny Márie v Trnave
12.8.1319	Martin, jágerský biskup	Magister Filip, spišský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. kráľa Ladislava v Közepnémethy
3.1.1320	Tomáš, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. kráľa Ladislava v Közepnémethy
8.12.1321	pápež Ján XXII.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Katedrála sv. Vojtecha v Ostrihome
12.12.1323	Viliam zo Soltanie a ďalší 12 rímski kardináli	Mikuláš Sas, zvolenský zemepán	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici
10.11.1324	Boleslav, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici
1.9.1325	pápež Ján XXII.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Vyšehrade
17.3.1332	Ján a ďalší 5 rímski kardináli	Ján, viceplebán	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici
25.2.1335	František a ďalší 2 rímski kardináli	Mikuláš, Karolov syn	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici

14.2.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. apoštola Tomáša v Šuranoch
15.2.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, holičský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Veči
9.3.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. apoštola Petra v Csór
9.3.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. apoštola Tomáša v Šuranoch
9.3.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Panny Márie v Keede
2.9.1344	pápež Klement VI.	Sigfridus, opát	odpustky pre tých, ktorí navštívia kláštor a prispievajú svojou pomocou na jeho opravu	Kláštor sv. Benedikta v Hronskom Svätom Beňadiku
14.9.1345	pápež Klement VI.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Panny Márie v Görcsöny, v obci patriacej Tomášovi, synovi Aladára, županovi z Holíča
14.9.1345	pápež Klement VI.	Tomáš, holičský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na výstavbu	Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Veči
14.9.1345	pápež Klement VI.	Tomáš, holičský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Panny Márie v Nadliciach
3.5.1346	Ján, edesský arcibiskup a ďalší biskupi		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Kataríny v Spišskom Hrušove

25.1.1347	pápež Klement VI.	Albert, tajomník uhorskej kráľovnej Alžbety	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Božieho tela v Trebišove
8.6.1347	pápež Klement VI.	Martin, klerik uhorskej kráľovnej Alžbety	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Mikuláša v Chrastinciach
14.11.1347	pápež Klement VI.	Mikuláš, jágerský biskup	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Katedrála sv. Jána v Jágri
30.11.1348	pápež Klement VI.	Kvido, presbyter a kardinál kostola sv. Cecílie, legát Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu	odpustky pre tých, ktorí prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Cecílie v Bologni
22.3.1349	pápež Klement VI.	Juraj, hevešský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Juraja v Plešivci
22.3.1349	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Martina, biskupa a spovedníka, v Hevesi
22.3.1349	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Anny, rodičky Panny Márie, v Ostrihome
18.8.1349	Čanád, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia baziliku v jubilejnom roku 1350	Bazilika sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme
13.2.1350	Rajmund a ďalší 14 rímski kardináli	Vavrinec a jeho bratia, synovia Mikuláša Sása	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Panny Márie a sv. Antona v Sásovej
7.12.1350	Mikuláš, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Panny Márie a sv. Antona v Sásovej
27.4.1357	pápež Inocent VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. kráľa Štefana v Zolnej
8.4.1358	pápež Inocent VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. apoštola Pavla v Kaloči

20.12.1358	pápež Inocent VI.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Katedrála sv. Vojtecha v Ostrihome
18.5.1359	pápež Inocent VI.	Benedikt Heem, pilišský župan	odpustky pre tých, ktorí navštívia a podporia špitál	Špitál sv. Alžbety v Banskej Bystrici
20.4.1360	pápež Inocent VI.	Mikuláš Kont, kráľovský palatín	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Štefana Spovedníka v Piešťanoch
20.4.1360	pápež Inocent VI.	Mikuláš Kont, kráľovský palatín	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Márie Magdalény vo Vyšehrade
20.4.1360	pápež Inocent VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustky pre tých, ktorí navštívia oltár	Oltár Kristovho tela vo farskom Kostole sv. Panny Márie vo Vyšehrade
22.2.1363	pápež Urban V.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol v majetku Ónod
24.5.1363	pápež Urban V.	Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Panny Márie v Podvini
23.6.1366	pápež Urban V.	Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Panny Márie vo Vyšehrade
13.1.1369	pápež Urban V.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Panny Márie v Pezinku
21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Panny Márie v Ľubici
21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Agnesy v Ruskinovciach

21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Ducha v Spišských Vlachoch
21.12.1390	pápež Bonifác IX.	Juraj z Bystrian, levočský mešťan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a prispejú svojou pomocou na jej výstavbu	Kaplnka sv. Juraja vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči
21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia oltár	Oltár sv. apoštolov Petra a Pavla vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči
21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia špitálny kostol	špitálny Kostol sv. Ducha v Levoči
21.12.1390	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Antona v Stojanoch
19.1.1391	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a prispejú svojou pomocou na jej výstavbu	pohrebná Kaplnka sv. Barbory vo farskom Kostole sv. Vavrince v Hrabušiciach
19.1.1391	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Panny Márie v Spišskej Novej Vsi
19.1.1391	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia špitálnu kaplnku	špitálna Kaplnka sv. Ondreja, Troch kráľov a sv. Agnesy v Banskej Bystrici
8.4.1391	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol.	farský Kostol sv. Juraja v Plešivci

10.2.1392	pápež Bonifác IX.	Juraj z Bystrian, levočský mešťan	odpustky pre tých, ktorí navštívia oltár	Oltár sv. Jána Krstiteľa, Márie Magdalény, Barbory a Heleny, umiestnený v Kaplnke sv. Juraja vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči
10.2.1392	pápež Bonifác IX.	Juraj z Bystrian, levočský mešťan	odpustky pre tých, ktorí navštívia oltár	Oltár Najsvätejšej Trojice a Antona a Anny vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči
10.2.1392	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Alžbety v Košiciach
24.1.1393	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a prispejú svojou pomocou na jej výstavbu	Kaplnka sv. Doroty v Jasove
1396	Ján, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici
15.9.1397	Ladislav, kninský biskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	navštívia Kostol sv. Michala ležiaci v Harakovciach
1398	Ján, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici

15.7.1398	Ladislav, kninský biskup spoločne so splitským arcibiskupom Ondrejom a 16 dalmatskými biskupmi		odpustky pre tých, ktorí navštívia kláštor, kostol, kaplnku a prispajú svojou pomocou na ich výstavbu	kláštor cistercitov v Štiavniku, Kostol Panny Márie v Štiavniku, Kostol sv. Márie Magdalény v Hranovnici, Kostol sv. Michala v Spišskom Bystrom, Kostol sv. Alžbety v Kravanoch, Kostol sv. Martina vo Vikartovciach, Kostol sv. Šimona a Júdu Apoštolov vo Vydrníku, Kostol sv. Šimona a Júdu v Šuňave, Kostol sv. Petra a Pavla v Lučivnej, Kostol sv. Tomáša v Mengusovciach, Kostol sv. Ducha v Spišskej Teplici, Kostol sv. Doroty v Olcnave, Kostol sv. Antona v Stojanoch, Kostol sv. Vavrinca s kaplnkou sv. Barbory v Hrabušiciach, Kostol sv. Pavla vo Vlkovej, Kostol sv. Márie Magdalény v Rakúsoch
20.2.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Panny Márie v Olcnave
27.2.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Jakuba v Levoči

6.4.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Štefana, uhorského kráľa, v Matejovciach
13.4.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a podporia špitál	Kaplnka Špitálu sv. Ducha v Bardejove
11.10.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Ondreja v Koválove
1.11.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Márie vo Vojke
1.11.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Michala v Lastomíre
6.11.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Martina v Martine
9.11.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Márie vo Vrábľoch
15.12.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. kráľa Štefana v Kolíňanoch
15.12.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Panny Márie v Seredi

17.12.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Jána Krstiteľa v augustiniánskom kláštore v Bardejove
19.12.1400	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Kríža v Zemplínskej Teplici
30.3.1401	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Panny Márie v benediktínskom Kláštore sv. Panny Márie v Krásnej nad Hornádom
8.4.1401	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a prispejú svojou pomocou na jej výstavbu	špitálna Kaplnka sv. Ducha v Hlohovci
1.3.1402	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho opravu	Kostol sv. Alžbety v Košiciach
1.3.1402	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Martina v Spišskom Podhradí
7.3.1402	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Antona v Dravciach

9.11.1402	pápež Bonifác IX.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol, kaplnku a prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola	farský Kostol sv. Juraja mučeníka v Želiezovciach, Kostol nanebovzatia Panny Márie v Ostrihome, Kaplnka sv. Panny Márie a sv. kráľa Ladislava v Tekovských Lužiankach, farský Kostol sv. Panny Márie v Plavých Vozokanoch
1.3.1406	brat Benedikt z rehole sv. Augustína		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Michala v Banskej Bystrici
19.12.1406	pápež Gregor XII.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Štefana, Prvomučeníka v Mojmírovciach
3.10.1411	Ján, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka Božieho tela v Bratislave
18.12.1413	pápež Ján XXIII.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kostol sv. Panny Márie vo františkánskom kláštore vo Vranove nad Topľou
1413	sidonský biskup Benedikt, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Jakuba Apoštola v Banskej Bystrici
1414	sidonský biskup Benedikt, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Jakuba v obci Jakub
1415	sidonský biskup Benedikt, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Panny Márie a sv. Antona v Sásovej

5.1.1415	pápež Ján XXIII.	Juraj z Prievidze, syn Leustacha z Jelšavy	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi
22.1.1415	pápež Ján XXIII.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Štefana v Ostrihomskom hrade
13.1.1418	pápež Martin V.	Albert, rytier z Michaloviec	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a kostol	Kaplnka sv. Kríža vo Vinnom, farský Kostol Blahoslavenej Márie, sv. Stanislava a sv. Anny v Starom, farský Kostol sv. Kataríny vo Vinnom, farský Kostol sv. Mikuláša vo Vojnatine, farský Kostol sv. Mikuláša v Porube pod Vihorlatom, farský Kostol všetkých svätých v Sobranciach, farský Kostol sv. kráľa Štefana v Lúčkach, farský Kostol sv. Ondreja v Tarpe, Kaplnka sv. Mikuláša v Michalovciach, Kaplnka sv. Martina v Porube pod Vihorlatom, Kaplnka sv. Márie v Petrovciach nad Laborcom
2.2.1418	pápež Martin V.	Mikuláš, syn Mikuláša, bána z Perína, vojak	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Blahoslavenej Panny Márie, sv. Agáty, sv. Michala, sv. Mikuláša, sv. Jána, sv. Dominika v Sárospataku, Kostol sv. Egída, sv. Imricha a sv. Panny Márie v Sátoraljaújhely, Kostol sv. Mikuláša v Seni, Kostol sv. Juraja v Períne
6.2.1418	pápež Martin V.	Matúš, kráľovský radca z Pavloviec nad Uhom	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Petra v Pavlovciach nad Uhom

16.3.1418	Ján, ostrihomský arcibiskup		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol, kaplnku a katedrálu	farský Kostol Blahoslaveného Petra Apoštola v Piešťanoch, Kaplnka Blahoslavenej Panny Márie v katedrále sv. Vojtecha v Ostrihome
18.3.1418	pápež Martin V.	Imrich z Perína, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského	odpustky pre tých, ktorí navštívia kláštor	pavlínsky Kláštor sv. Jána Krstiteľa v obci Kuritýán
20.10.1419	pápež Martin V.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	kolegiálny Kostol sv. Martina inak nazývaný aj Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave
3.1.1420	pápež Martin V.	Peter, spišský župan z Brezovice	odpustky pre tých, ktorí navštívia oltár	Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole sv. Martina spovedníka v Lipanoch
3.1.1420	pápež Martin V.	správca farského Kostola apoštolov sv. Petra a Pavla v Bystranoch	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol apoštolov sv. Petra a Pavla v Bystranoch
8.4.1429	pápež Martin V.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v Jelke
15.4.1429	pápež Martin V.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku	Kaplnka sv. Ondreja apoštola v Kremnici
14.7.1430	pápež Martin V.	Erhard Modrer, trnavský a kremnický mešťan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku, kostol, kláštor	Kaplnka sv. Ondreja v Kremnici, Kostol Panny Márie v Kremnici, Kaplnka sv. Jána Krstiteľa v Kremnici, Kaplnka sv. Michala v Bojniciach, Kláštor sv. Kríža v Prievidzi, farský Kostol sv. Martina v obci Bátovce
v lete 1430	pápež Martin V.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol nanebovzatia Panny Márie na cintoríne pri Kláštore Svätého Kríža V Prievidzi

22.2.1432	pápež Eugen IV.	Žigmund Luxemburský, uhorský kráľ v osobe brata Juraja, profesora kapucínov, správcu špitála sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme	odpustky pre tých, ktorí navštívia špitál	Špitál sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme
29.4.1432	pápež Eugen IV.	Ján Kromer, laik z Trnavy	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku, oltár a prispajú svojou pomocou na ich výstavbu	Kaplnka alebo Oltár sv. Božej Rodičky Márie a sv. Jána Krstiteľa a evanjelistu Jána v Kostole sv. Mikuláša v Trnave
17.7.1432	pápež Eugen IV.	Ján Kromer, laik z Trnavy	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku, oltár a prispajú svojou pomocou na ich výstavbu	Kaplnka alebo Oltár sv. Božej Rodičky Márii a sv. Jána Krstiteľa v Kostole sv. Mikuláša v Trnave
19.7.1432	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Jakuba v Levoči
2.4.1433	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol, oltár, kaplnku	Kostol Blahoslavenej Panny Márie v Banskej Bystrici, Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole Sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote, farský Kostol sv. Alžbety vo Zvolene, farský Kostol sv. Martina v Gemerskej Hôrke, Kaplnka sv. Márie Magdalény v Gemerskej Hôrke, Kaplnka sv. Tomáša v Boľkovciach, Kaplnka sv. Márie v Radvani
17.5.1433	pápež Eugen IV.	Juraj Lrysser, klerik z Ostrihomskej arcidiecézy	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	Kaplnka Blahoslavenej Márie v Smoleniciach

29.6.1433	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Farský Kostol v Malých Trakanoch
29.6.1433	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol v Krepši
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Benedikt, syn Jána z Unína, laik	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu	farský Kostol sv. Martina v Uníne
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského Ladislav, zbrojnoš, syn Ondreja z Temnej Studne Suplikant, ktorého meno nie je uvedené	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Petra vo Svätom Petre Kostol Blahoslavenej Márie v Lule farský Kostol sv. Martina v Senici
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj, syn Šimona z Bošian, vojak	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Blahoslavenej Panny Márie v Kostolnej Vsi, Kostol Blahoslavenej Márie Magdalény v Čermanoch, Kostol sv. Martina v Bošianoch
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Pavol, syn Imricha z Drienčan, vojak	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol všetkých svätých v Drienčanoch, Blahoslavenej Panny Márie v Tekovských Lužanoch a sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote, patrónom niektorých je suplikant Pavol
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Pavol, Peter, Ján a Mikuláš, synovia Imricha z Drienčan	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol všetkých svätých v Drienčanoch
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol, kaplnku	farský Kostol sv. Mikuláša v osade Ropov, Kaplnka sv. Barbory v Šuriankach
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Michala v Hornej Mičinej

13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj z Maťoviec	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Márie v Maťovciach, v ktorom je Juraj patrónom
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Petermannus, zbrojnoš z Dlhého Klčova	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Jakuba v Dlhom Klčove
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Štefan a Juraj, baróni z Rozhanoviec Cecília, manželka Štefana, baróna z Rozhanoviec	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol Blahoslavenej Panny Márie vo Vranove nad Topľou Kostol Najsvätejšej Trojice v Tate
13.7.1433		Blažej, vojak z Vacovskej diecézy	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol, kaplnku	farský Kostol sv. Anny v Gemerskej Panici a Kaplnka sv. Petra a Benedikta v Michalovciach
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj Šebastián z Geče, vojak a familiár	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov v Bukovci
21.7.1433	pápež Eugen IV.	Ladislav z Čopu tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského a jeho bratia Štefan a Augustín, vznešení vojaci	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku, kostol	Kaplnka sv. Anny v Stankovciach, Kaplnka sv. Ondreja v Parchovanoch, farský Kostol sv. Márie Magdalény v Sečovciach, Kostol všetkých svätých v Božčiciach, Kostol sv. Ladislava v Jasenove
23.7.1433	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol všetkých svätých v Revúcej, Kostol Blahoslavenej Panny Márie v Tekovských Lužanoch, Kostol Blahoslaveného Jána v Rimavskej Sobote
13.8.1433	pápež Eugen IV.	Vavrinec, barón z Héderváru	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Blahoslavenej Panny Márie v Hédervár, Kostol sv. Pavla v Pavlovej
14.8.1433	pápež Eugen IV.	Ladislav zo Štítnika, presbyter a správca Kostola Najsvätejšej Trojice z Budína	odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Panny Márie v Štítniku
1.4.1434	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol Blahoslavenej Márie v Maškovej

1.4.1434	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Demetera Mučeníka v Bušinciach
9.5.1435	pápež Eugen IV.	Štefan, barón z Rozhanoviec Cecília, manželka Štefana, baróna z Rozhanoviec	odpustky pre tých, ktorí navštívia kaplnku odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	Kaplnka sv. Panny Márie v Stoličnom Belehrade Kostol Najsvätejšej Trojice v Tate
20.3.1436	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol a prispievajú svojou pomocou na ich opravu	farský Kostol sv. Agnesy v Ruskinovciach, farský Kostol sv. Kríža v Smižanoch
16.8.1436	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Mikuláša vo Veľkom Mederi
17.12.1436	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Martina v Nových Sadoch, farský Kostol sv. Petra a Pavla vo Svätom Petre
20.3.1437	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v Strážach pod Tatrami
28.11.1437	pápež Eugen IV.		odpustky pre tých, ktorí navštívia kostol	farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v Strážach pod Tatrami

Odpustky osobné (personálne)

Druhú skupinu tvoria odpustky udelené jednotlivým osobám. S takýmto druhom odpustkov sa po prvýkrát, v nami skúmanom období, stretávame v listine pápeža Jána XXII., ktorý v roku 1320²³⁴ udelil plné odpustenie všetkých hriechov prostredníctvom spovedníka pre uhorského kráľa Karola I., ktorému spolu s jeho manželkou Alžbetou udelil odpustenie aj v nasledujúcom roku²³⁵.

V roku 1324²³⁶ udelil pápež plné odpustenie všetkých hriechov nebohej uhorskej kráľovnej Agnese²³⁷.

V roku 1328²³⁸ takto omilostil v suplike Paschu, manželku veľmoža Jána²³⁹, palatína uhorského kráľa Karola I.

²³⁴ Theiner I., s. 467, č. 708 (1320).

²³⁵ Theiner I., s. 475, č. 723 (1321).

²³⁶ Theiner I., s. 498, č. 762 (1324).

²³⁷ Agnesa Habsburská, uhorská kráľovná (1296 – 1301).

²³⁸ Theiner I., s. 520–521, č. 805 (1328).

²³⁹ Ján Druget, palatín (1328 – 1333), zemplínsky župan.

V roku 1330²⁴⁰ podobnú milosť udelil Čanádovi, kedysi jágerskému biskupovi, teraz ostrihomskému arcibiskupovi.

O dva roky neskôr²⁴¹ udelil pápež odpustky aj rytierovi Štefanovi z Lučenca.

V roku 1334²⁴² sa nám opäť naskytá indulgencia pre uhorského kráľa Karola I., ktorý tak mohol získať odpustenie počas omše na jeden rok a stoštyridsať dní, ak ju bude celebrowať biskup alebo vyšší prelát, na sto dní, ak opát alebo prelát kolegiálneho kostola, a na šesťdesiat dní, ak kňaz nižšej cirkevnej hodnosti.

Poslednou odpustkovou listinou vydanou pápežom Jánom XXII. bolo odpustenie z roku 1334²⁴³ udelené všetkým tým, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom.

Rovnaký charakter mala aj listina vydaná v roku 1339²⁴⁴ pápežom Benediktom XII.²⁴⁵

V roku 1343²⁴⁶ bolo novým pápežom Klementom VI. udelené odpustenie pre jágerského biskupa Mikuláša²⁴⁷, uhorského kráľa Ľudovíta I.²⁴⁸ a jeho matku Alžbetu, pre všetkých tých, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom, a podobná milosť bola udelená tiež ostrihomskému arcibiskupovi Čanádovi, slavonskému bánovi Mikčovi²⁴⁹ a jeho synom Štefanovi a Akušovi, Beatrix²⁵⁰, dauphine z Viennois, Fortaneriusevi²⁵¹, generálnemu predstaviteľovi rehole františkánov, dvom rehoľníkom a dvom svetským klerikom.

O rok neskôr, v roku 1344²⁵², sa stretávame s odpustkami udelenými liptovskému županovi Tomášovi a jeho manželke Margaréte, jeho bratovi Petrovi, jeho manželke a ich synovi Petrovi, svokrovi Štefanovi²⁵³, pilišskému županovi, a jeho manželke, ďalej Aladárovmu synovi Tomášovi, holičskému županovi, a jeho manželke Kláre, jeho bratovi vojakovi Mikulášovi²⁵⁴ a jeho manželke Elene, železnohradskému županovi Štefanovi Ločkovi²⁵⁵ z Vasváru a jeho manželke Kláre.

²⁴⁰ Theiner I., s. 529, č. 818 (1330).

²⁴¹ Theiner I., s. 546, č. 849 (1332).

²⁴² Theiner I., s. 600, č. 893 (1334).

²⁴³ Theiner I., s. 600, č. 894 (1334).

²⁴⁴ Theiner I., s. 629, č. 945 (1339).

²⁴⁵ Benedikt XII., pápež (1334 – 1342).

²⁴⁶ *MVSI II/1*, s. 46–47, č. 13 (1343) - BOSSÁNYI, Árpád (ed.). *Regesta supplicationum. A pápai kérvénykönyvek magyar vonatkozású okmányai. I. (1342 – 1352)*. Budapest : Stephaneum Nyomda, 1916, s. 8 – 9, č. XI. (1343) – PITI, Ferenc (ed.) *Anjou–kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia XXVII. (1343)*. Budapest – Szeged, 2007, s. 185, č. 256 (1343); *MVSI II/1*, s. 47–48, č. 15 (1343); *MVSI II/1*, s. 50, č. 21 (1343); *MVSI II/1*, s. 48, č. 16 (1343); *MVSI II/1*, s. 50, č. 22 (1343); *MVSI II/1*, s. 48–49, č. 17 (1343); *MVSI II/1*, s. 51, č. 23 (1343); *MVSI II/1*, s. 52, č. 26 (1343) – BOSSÁNYI, *Regesta supplicationum. A pápai kérvénykönyvek magyar vonatkozású okmányai. I. (1342 – 1352)*, s. 18 – 19, č. XXXI. (1343) – DEDEK, Crescens Lajos (ed.). *Monumenta ecclesiae Strigoniensis. Tomus III. Esztergom : Typis descriptis Gustavus Buzárovits, 1924, s. 495, č. 654 (1343) – PITI, Anjou–kori oklevéltár*, s. 197, č. 285 (1343); *MVSI II/1*, s. 52, č. 27 (1343); *MVSI III/2*, s. 52–53, č. 15 (1343); *MVSI II/1*, s. 55, č. 32 (1343); *MVSI II/1*, s. 58, č. 36 (1343).

²⁴⁷ Mikuláš, jágerský biskup (1330 – 1361).

²⁴⁸ Ľudovít I. z Anjou, uhorský kráľ (1342 – 1382).

²⁴⁹ Mikch, bán Slavónskeho kráľovstva (1325 – 1343).

²⁵⁰ Beatrix Uhorská z Anjou (1290 – 1354), dcéra Karola I. Martela a setra Karola I. Róberta, uhorského kráľa, manželka Jána II., dauphina z Viennois. Dauphin de Viennois bol titul udeľovaný v rokoch 1350 – 1791 následníkom francúzskeho trónu.

²⁵¹ Fortanerius Vasalli, generálny predstaviteľ rehole františkánov (1342 – 1348).

²⁵² *MVSI III/2*, s. 78, č. 36 (1344); *MVSI II/1*, s. 66–67, č. 54 (1344); *MVSI II/1*, s. 67, č. 55 (1344); *MVSI II/1*, s. 67, č. 56 (1344); *MVSI III/1*, s. 72, č. 66 (1344); *MVSI III/2*, s. 86, č. 43 (1344); *MVSI III/2*, s. 86, č. 44 (1344); *MVSI III/2*, s. 87, č. 46 (1344); *MVSI II/1*, s. 81–82, č. 85 (1344); *MVSI III/2*, s. 112, č. 67 (1344).

²⁵³ Štefan, pilišský župan (1321 – 1342). V tom čase však pilišským županom bol Teutes (1343 – 1353).

²⁵⁴ Mikuláš z rodu Aponiovcov, hontiansky župan (1328 – 1340).

²⁵⁵ Štefan Lackfi, železnohradský župan (1340 – 1344).

V roku 1344²⁵⁶ sa udeľuje odpustenie pre Pavla, vyslanca uhorského kráľa Ľudovíta I., ďalej pre laika Ponča z Rohožnice a jeho syna klerika Jána, pre Juraja²⁵⁷ zvaného Vessos a Štefana²⁵⁸ zvaného Teutes.

V roku 1345²⁵⁹ pápež Klement VI. udelil plné odpustenie všetkých hriechov Chale Sinke a Helene Sinke, ženám z Jágerskej diecézy, Petrovi Sinkemu, rytierovi Jágerskej diecézy, Petrovi a Mersovi, synom Benedikta, rytierom Jágerskej diecézy. V tomto prípade absentuje názov obce, odkiaľ osoby, ktorým je určená žiadosť, pochádzajú. Spomínajú iba Jágerskú diecézu, ktorej súčasťou bolo aj naše územie, preto by bolo chybou, ak by sme ju v našej práci nespomenuli. Ďalej udelil odpustenie Mikulášovmu²⁶⁰ synovi Štefanovi z Perína a jeho manželke Margaréte, jeho bratom Pavlovi a Mikulášovi²⁶¹, Jánovmu synovi Mikulášovi, bratom Omodejovi a Lothardovi z Ostrihomskej arcidiecézy. Podobnej milosti pre Jána a jeho manželku, pre Jurajovho syna Petra z Koprivnice (Chorvátsko), pre magistra Olivera, sudcu kráľovskej rady, pre prepošta Martina z Dömösa (Maďarsko), pre bratislavského sudcu Jakuba Diprehta a jeho manželku Alžbetu, ďalej pre magistra Martina Bellina, kanonika zo Záhrebu (Zagreb na území Chorvátska), pre Štefanovho syna Dominika z Koprivnice a pre arcidiakona Benedikta Iwasseho z obce Veliki Kalnik (Chorvátsko), pre magistra Štefana, protonotára uhorského kráľa Ľudovíta I., jeho manželku a ich deti, pre Máriu Feuliae, manželku nebohého palatína²⁶² Uhorského kráľovstva, a Štefanovmu synovi Tomášovi, kanonikovi Kostola sv. Martina v Spišskom Podhradí.

V roku 1346²⁶³ boli odpustky udelené pre Mikuláša, brata kaločského arcibiskupa Štefana²⁶⁴, a jeho manželku. Obaja pritom pochádzali z Ostrihomskej arcidiecézy.

Ďalšia pápežom vydaná odpustková listina je z roku 1348²⁶⁵, ktorou udelil plné odpustenie pre Agnesu, vdovu po Deziderovi z Lefantoviec, podobnej milosti sa dostalo rytierovi Michalovi, synovi nebohého Dezidera z Lefantoviec, a jeho manželke Margaréte a pre rodinu Guida, presbytera a kardinála Kostola sv. Cecílie v Bologni, legáta Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu.

O rok neskôr²⁶⁶ sa objavuje odpustková listina udelená pre uhorského kráľa Ľudovíta I., pre nitrianskeho biskupa Mikuláša²⁶⁷ a jeho bratov Jána a Tomáša. Podobnej milosti sa dostalo pre Arnalda z Chaussin, učiteľa z Krakova a nuncia Apoštolskej stolice pre Poľské a Uhorské kráľovstvá, a pre jeho notárov a príbuzných - Jána Dзецzkona, Alberta z Turbia (Poľsko) a Jaroslava, správcu kostola v Kazimierzi (Poľsko).

²⁵⁶ *MVSI II/1*, s. 81–82, č. 85 (1344); *MVSI III/2*, s. 112, č. 67 (1344).

²⁵⁷ Juraj zvaný Vesszős z Becse, tekovský župan (1334 – 1335). Obec Becse ležala na ostrove Csepel v Maďarsku a zanikla za čias tureckej nadvlády.

²⁵⁸ Štefan zvaný Tötös z Becse, pilišský župan (1334 – 1345).

²⁵⁹ *MVSI III/2*, s. 141, č. 96 (1345); *MVSI III/2*, s. 142, č. 97 (1345); *MVSI II/1*, s. 94–95, č. 108 (1345); *MVSI II/1*, s. 98–99, č. 118 (1345); *MVSI II/1*, s. 99, č. 120 (1345); *MVSI III/1*, s. 101, č. 124 (1345); *MVSI II/1*, s. 101, č. 125 (1345); *MVSI III/2*, s. 164, č. 118 (1345).

²⁶⁰ Mikuláš z Perína, šarišský župan (1334).

²⁶¹ Šľachtická rodina Perényiovcov patrila medzi najbohatšie a najvplyvnejšie rodiny celého Uhorska. Vlastnili rozsiahle majetky na východnom Slovensku, severovýchodnom Maďarsku i na dnešnej Ukrajine. Bližšie pozri NERER, Michal. *Uhorskí šľachtici Mikuláš z Perína, Stibor zo Stiboric a Ladislav z Ludanic vo víre husitských bojov* : diplomová práca. Brno : Masarykova univerzita Filozofická fakulta, Historický ústav, 2010, s. 79.

²⁶² Viliam Druget, uhorský palatín (1334 – 1342).

²⁶³ *MVSI II/1*, s. 104–105, č. 132 (1346).

²⁶⁴ Štefan, kaločský arcibiskup (1346 – 1347).

²⁶⁵ *MVSI III/2*, s. 203–204, č. 149 (1348); *MVSI III/2*, s. 205–206, č. 151 (1348); *MVSI III/2*, s. 227–228, č. 178 (1348).

²⁶⁶ *MVSI II/1*, s. 121–122, č. 168 (1349); *MVSI III/2*, s. 263, č. 235 (1349); *MVSI II/1*, s. 124, č. 174 (1349); *MVSI III/1*, s. 130, č. 191 (1349).

²⁶⁷ Mikuláš, nitriansky biskup (1347 – 1348), záhrebsky biskup (1349).

V roku 1350²⁶⁸ udelil pápež plné odpustenie všetkých hriechov pre viaceré osoby, medzi ktorými vystupujú kanonik Mikuláš z Paniowice (Poľsko), františkán Egid, svedník kráľovnej Alžbety, ďalej klerik Demeter z Marjád (Maďarsko), Henrich, prezývaný Honberth, a jeho manželka Offca z Vroclavskej arcidiecézy, Leonard Stephlin a Herman, synovia Mikuláša z Budína (Buda na území Maďarska).

V nasledujúcom roku 1351²⁶⁹ pápež Klement VI. udelil plné odpustenie všetkých hriechov pre uhorskú kráľovnú Alžbetu, pre slavónskeho vojvodu Štefana²⁷⁰, syna uhorského kráľa Karola I., a jeho manželku slavónsku vojvodkyňu Margarétu²⁷¹, v prípade, ak v predošlom roku 1350 navštívili Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme, ďalej pre nitrianskeho biskupa Štefana²⁷², opäť pre uhorskú kráľovnú Alžbetu, podobnú milosť udelil pápež pre prepošta Mikuláša²⁷³, Petrovho syna z Jasova, pre spišského prepošta Mikuláša²⁷⁴, pre kanonika-kustóda Petra z Bratislavskej kapituly, pre bratislavského župana Mikuláša Konta, pre Jakuba z Košíc a jeho manželku Alžbetu a pre sto ďalších osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii.

Posledná odpustková listina vydaná pápežom Klementom VI. bola z roku 1352²⁷⁵, pričom bolo udelené odpustenie Deziderovi z Lučenca, rytierovi Ostrihomskej arcidiecézy, Tomášovmu synovi Štefanovi, obyvateľovi Ostrihomskej arcidiecézy, a podobnú milosť pápež udelil aj uhorskému kráľovi Ľudovítovi I. a jeho bratovi Štefanovi.

V tomto období nastupuje na pápežsky trón Inocent VI. Prvou ním vydanou odpustkovou listinou so vzťahom k nášmu územiu udelil v roku 1353²⁷⁶ plné odpustenie všetkých hriechov pre Petrovho syna Tomáša, laika Ostrihomskej arcidiecézy, ďalej pre Alžbetu, vdovu po nebohom Jánovi Sanctovi z Ostrihomskej arcidiecézy, uhorskému kráľovi Ľudovítovi I. a jeho matke kráľovnej Alžbete, Štefanovi z Mojzesova, rytierovi Ostrihomskej arcidiecézy, Jánovmu synovi Jánovi a jeho manželke Kláre, Nitrianskej diecézy, Abrahámovmu synovi rytierovi Levkovi a jeho manželke Agnese z Ostrihomskej arcidiecézy, Vítovmu synovi rytierovi Jánovi a jeho manželke Kataríne z Ostrihomskej arcidiecézy, uhorskému kráľovi Ľudovítovi I. a jeho manželke uhorskej kráľovnej Alžbete²⁷⁷, jágerskému biskupovi Mikulášovi²⁷⁸ a Imrichovmu synovi Vöszösovi, rytierovi Ostrihomskej arcidiecézy, trenčianskemu županovi a rytierovi Matúšovi z Pražskej arcidiecézy a jeho manželke a ďalším šiestim osobám osobitne vymenovaným v Apoštolskej kancelárii.

²⁶⁸ *MVSI II/1*, s. 134, č. 199 (1350).

²⁶⁹ *MVSI III/2*, s. 296, č. 269 (1351); *MVSI III/2*, s. 297, č. 271 (1351); *MVSI II/1*, s. 138, č. 208 (1351); *MVSI II/1*, s. 141–142, č. 216 (1351); *MVSI III/2*, s. 306–307, č. 281 (1351); *MVSI III/2*, s. 307, č. 282 (1351); *MVSI III/2*, s. 307–308, č. 283 (1351); *MVSI III/2*, s. 308–309, č. 285 (1351).

²⁷⁰ Štefan z Anjou, syn uhorského kráľa Karola I., vodca Slavónska, Spiša a Šariša (1332–1354).

²⁷¹ Margaréta, vodkyňa Slavónska, manželka slavónskeho vodcu Štefana.

²⁷² Štefan, nitriansky biskup (1349 – 1367).

²⁷³ Mikuláš, jasovský prepošt (1351 – 1375).

²⁷⁴ Mikuláš, spišský prepošt (1349 – 1356). Pozri PIRHALLA, Márton. *A Szepesi prépostság vázlatos története kezdetétől a püspökség felállításáig*. Lőcse 1899, s. 51.

²⁷⁵ *MVSI III/2*, s. 326, č. 296 (1352); *MVSI III/2*, s. 326–327, č. 297 (1352); *MVSI II/1*, s. 153, č. 237 (1352).

²⁷⁶ *MVSI III/3*, s. 72–73, č. 12 (1353); *MVSI III/3*, s. 80–81, č. 18 (1353); *MVSI II/1*, s. 168, č. 270 (1353) –BOS-SÁNYI, Árpád (ed.). *Regesta supplicationum. A pápai kérvénykönyvek magyar vonatkozású okmányai*. II. (1352 – 1394). Budapest : Stephaneum Nyomda, 1918, s. 274, č. XXVII (1353); *MVSI III/3*, s. 104, č. 37 (1353); *MVSI III/3*, s. 113, č. 44 (1353); *MVSI III/3*, s. 113–114, č. 45 (1353); *MVSI III/3*, s. 114–115, č. 46 (1353); *MVSI III/3*, s. 115, č. 47 (1353); *MVSI III/3*, s. 116, č. 48 (1353); *MVSI III/3*, s. 116–117, č. 49 (1353).

²⁷⁷ Alžbeta Kotromaničová, od 20. júna 1353 manželka Ľudovíta I., uhorského kráľa, dcéra Štefana II., bosnianskeho bána, zomrela v roku 1387.

²⁷⁸ Mikuláš, jágersky biskup (1330 – 1361).

Podobnú milosť udelil v roku 1354²⁷⁹ pápež Inocent VI. Kadoldovi Perkmánovi, obyvateľovi Ostrihomskej arcidiecézy.

V roku 1355²⁸⁰ Petrovmu synovi Jánovi z Niedzice²⁸¹, dvoranovi uhorského kráľa Ľudovíta I., a jeho bratovi Petrovi.

V lete nasledujúceho roku 1356²⁸² pápež Inocent VI. napomenul všetkých kresťanov, aby sa modlili za uhorského kráľa Ľudovíta I. a jeho víťazstvo v boji proti schizmatikom v Raške (Srbsko), za čo im udelil štyridsaťdňové odpustenie.

V roku 1357²⁸³ udelil odpustenie pre Pavlovho syna Mikuláša a Jánovho syna Sebeka, vojakov z Uhorska, z Ostrihomskej a Kaločskej arcidiecézy, ich manželkám a ich bratom Mikulášovi a Gregorovi Tiburovcom, zbrojnošom z Čanádu (dnes Cenad na území Rumunska).

V ďalšom roku 1358²⁸⁴ udelil odpustky rytierovi Mikulášovi Lachovi, palatínovi uhorského kráľa Ľudovíta I., a jeho manželke a dvadsiatim ďalším osobám menovaných v Apoštolskej kancelárii.

V roku 1359²⁸⁵ udelil pápež odpustenie pre Jána z Jágra, učiteľa z rehole františkánov, svedníka a kazateľa kaplnky uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanca uhorskej kráľovnej Alžbety, a pre ďalších desať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii. Podobnej milosti sa dostalo aj pre pilišského župana Benedikta Heema²⁸⁶, jeho brata Petra a pre ich manželky, pre Jakuba, syna Maurícia, a Blažeja, prezývaného Mačka, laikov z Ostrihomskej arcidiecézy, pre Ondrejovho syna Michala, kanonika Sedmohradského kostola, a tiež pre päťdesiatich familiárov, ktorí zahynuli v bojoch proti schizmatikom, Tatárom a pohanom. Pre Dominikovho syna Gregora a jeho manželku boli udelené podobné milosti, rovnako aj pre osem ďalších osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii a pre Keminovho syna Jána, služobníkov sedmohradského vojvodu Ondreja a jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy.

Medzi posledné listiny vydané pápežom Inocentom VI. z roku 1360²⁸⁷ patria milosti udelené pre Heidenrika z Lippe (Nemecko), magistra slobodných umení, osobného lekára uhorského kráľa Ľudovíta I., pre jeho brata kňaza Jána z Lippe, pre šesťnásť osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, pre Martina, arcidiakona z Branjina (Chorvátsko), posla kráľovnej Alžbety, a pre ďalších desať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii.

V lete roku 1365²⁸⁸ pápež Urban V. udelil na žiadosť sufragána, biskupa podriadeného ostrihomskému arcibiskupovi, odpustenie všetkým tým, ktorí zahynuli v bojoch proti schizmatikom, Tatárom a pohanom v Uhorskom kráľovstve.

O rok neskôr, v roku 1366²⁸⁹, udelil odpustenie bosnianskému biskupovi Petrovi²⁹⁰, Simonovi, komesovi z Mediaș (Rumunsko), trenčianskemu podžupanovi Pavlovi²⁹¹ a jeho

²⁷⁹ *MVSI III/3*, s. 134, č. 64 (1354).

²⁸⁰ *MVSI II/1*, s. 186, č. 308 (1355); *MVSI III/3*, s. 35, RA 11, fol. 330r. (1355) - Listiny chýbajúce vo vatikánskych registroch, no zapísaných v avignonských registroch.

²⁸¹ Niedzica bola pôvodne obec na Spiši takmer výlučne osídlená slovenským etnikom, dnes pričlenená k Poľsku.

²⁸² *MVSI III/3*, s. 198, č. 120 (1356).

²⁸³ *MVSI II/1*, s. 196, č. 331 (1357).

²⁸⁴ *MVSI II/1*, s. 200, č. 339 (1358); *MVSI II/1*, s. 203–204, č. 348 (1358).

²⁸⁵ *MVSI II/1*, s. 213, č. 372 (1359); *MVSI II/1*, s. 217, č. 380 (1359); *MVSI II/1*, s. 217, č. 381 (1359); *MVSI II/1*, s. 218, č. 383 (1359); *MVSI II/1*, s. 219, č. 385 (1359); *MVSI II/1*, s. 220, č. 389 (1359).

²⁸⁶ Benedikt Heem, pilišský župan (1358 – 1360).

²⁸⁷ *MVSI II/1*, s. 230, č. 413 (1360); *MVSI III/1*, s. 233, č. 420 (1360); *MVSI II/1*, s. 244, č. 448 (1360).

²⁸⁸ *Theiner II.*, s. 76–79, č. 146 (1365).

²⁸⁹ *MVSI III/1*, s. 278–279, č. 517 (1366); *MVSI II/1*, s. 282–283, č. 526 (1366), *MVSI II/1*, s. 284, č. 530 (1366), *MVSI II/1*, s. 284, č. 531 (1366).

²⁹⁰ Peter, bosniansky biskup (z Đakova) (1356 – 1376).

²⁹¹ Pavol, kastelán a trenčiansky podžupan (1356 – 1366).

manželke, šľachticovi Ladislavovi Tuteusovi a jeho manželke, Ladislavovi, kaločskému prepoštovi a osobnému lekárovi uhorského kráľa Ľudovíta I., Michalovi zo Šúroviec, rytierovi z Lefantoviec a jeho manželke, ďalej magistrovi Jakubovi²⁹², zbrojnošovi a protonotárovi kráľovského palatína Mikuláša Konta, magistrovi Štefanovi, synovi Chemeka, zbrojnošovi a protonotárovi kúrie kráľovského sudcu²⁹³, Antonovmu synovi Jánovi, presbyterovi kaplnky uhorskej kráľovnej Alžbety, Benediktovmu synovi Galovi z Monkad (dnes zlúčená do obce Vrábľa), Mikulášovmu synovi Jánovi z Hrkáča v Gemerskej Vsi, Pavlovmu synovi Ondrejovi z Frankenau v Rakúsku, Mikulášovi, synovi Mikocha z Veľkých Vozokán, Michalovmu synovi Bricciovi zo Sv. Jána²⁹⁴, zbrojnošom uhorskej kráľovnej Alžbety a pre nitrianskeho biskupa Štefana²⁹⁵.

Rok 1391²⁹⁶ uzatvára indulgencia vydaná pápežom Bonifácom IX. uhorskému kráľovi Žigmundovi Luxemburskému a všetkým tým, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom, Tatarom a pohanom.

V lete, dňa 4. júla 1402²⁹⁷, pápež Bonifác IX. udelil odpustenie všetkým tým, ktorí pri príležitosti rakúskej kongregácie rakúskych františkánov pristúpili k sviatostiam a dajú peňažné dary na dobročinné ciele. Táto odpustková listina je najstaršou odpustkovou listinou, ktorá sa zachovala v Archíve mesta Bratislavy.

V roku 1417 sa novým pápežom stáva Martin V.²⁹⁸, ktorý po svojom zvolení²⁹⁹ udelil odpustenie Štefanovi, prezývanému Jakch, barónovi zo Sedmohradskej diecézy, jeho manželke Uršule, jeho synom Michalovi a Ladislavovi a ich manželkám, Jánovi a Ladislavovi, synom Juraja, prezývaného Jakch, a ich manželkám Margaréte a Anne, Dionýzovi a Michalovi Jakchovi, Ladislavovi³⁰⁰, synovi Dionýza, bána z Lučenca, a jeho manželke, podobne aj Benediktovi Zudarovi³⁰¹ a jeho manželke z Jágerskej diecézy, tiež sedmohradskému biskupovi Štefanovi.

V roku 1418³⁰² udelil odpustky rytierovi Albertovi³⁰³ z Michaloviec, Donynovi Kyzýneczkemu, zbrojnošovi Ostrihomskej arcidiecézy a príbuznému kráľa Žigmunda Luxemburského, a jeho manželke Kataríne. Podobnej milosti sa dostalo Jurajovi, vicekomorníkovi kráľa Žigmunda Luxemburského, a Valentínovi, synom Petra z Valče. Ďalej udelil odpustenie pre osoby z kráľovského sprievodu, konkrétne pre rytiera

Imricha³⁰⁴ z Pavloviec nad Uhom a jeho manželku Veroniku, pre Matúša³⁰⁵ z Pavloviec nad Uhom a jeho manželku Agátu, pre ich matku Annu, vdovu po Petrovi z Pavloviec nad Uhom, a pre Margarétu vdovu po Šimonovi³⁰⁶ z Rozhanoviec. Odpustenie udelil aj Jánovi z Vergy (Burgundsko), pánovi hradu Kaynten, (Lingen v rímsko-nemeckej ríši), a jeho synom Antonovi a Jánovi, ktorí boli obvinení z krádeže cenného majetku ostrihomskeho arcibiskupa. Podobnej milosti sa dostalo Mikulášovi³⁰⁷, synovi Mikuláša³⁰⁸ z Perína, kráľovskému stajníkovi, jeho bratovi Ladislavovi, ich matke Margaréte, vdove po Mikulášovi, bánovi z Perína, a ich sestre Kataríne. Podobnej milosti sa ďalej dostalo Imrichovi³⁰⁹ z Perína, tajomníkovi kráľa Žigmunda Luxemburského, a jeho manželke, ďalej Jurajovi³¹⁰, rábskemu a ostrihomskému prepoštovi a vicekancelárovi kráľa Žigmunda Luxemburského, a v neposlednom rade aj Barbore³¹¹, uhorskej a rímsko-nemeckej kráľovne.

V roku 1420³¹² udelil plné odpustenie všetkých hriechov suplikantovi Mikulášovi Gebhaltzovi, richtárovi z Prešova, a jeho manželke Kataríne a suplikantovi Michalovi Cauponovi z Lipian a jeho manželke.

V roku 1421³¹³ udelil odpustky Jurajovi Vlenezovi z Ľubietovej a jeho manželke Kristíne, podobne aj Margaréte, vdove po Mikulášovi, bánovi z Perína a vojakovi Jágerskej diecézy.

V roku 1422³¹⁴ Ondrejovmu synovi Pavlovi zo Sučian a jeho manželke Anne, ďalej Pavlovi, správcovi Kostola sv. Ladislava z Bodoviec, Mikulášovi Bacheuserovi zo Spišskej Novej Vsi³¹⁵ a jeho manželke Margaréte, Jánovi Chrafft a jeho manželke, Jágerskej diecézy, Petrovi Rotelovi alias Osunczerovi a jeho manželke Zuzane z Jágerskej diecézy.

V roku 1423³¹⁶ je pápežom udelená indulgencia Margaréte, vdove po nebohom Šimonovi z Rozhanoviec, Jurajovi, správcovi farskeho Kostola sv. Kríža v Huncovciach,

²⁹² Jakub, magister, zbrojnoš, protonotár kráľovského palatína Mikuláš Konta (1356 – 1367).

²⁹³ Štefan Bubek, sudca kráľovskej kúrie (1360 – 1369).

²⁹⁴ V tomto prípade však mohlo ísť aj o mesto Jánossomorja v Maďarsku.

²⁹⁵ V tomto prípade sa stretávame po prvýkrát aj s menom spovedníka Jána Capriho, ktorého si mohli zvoliť.

²⁹⁶ *MVH I/3*, s. 178–179, č. 203 (1391).

²⁹⁷ Archív mesta Bratislavy. *Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomností* (ďalej *AMB*) I, č. 698.1 (1402). Tieto odpustky spomína aj FRIMMOVÁ, Eva. Bratislavské odpustkové listiny. In AMBRÚŽOVÁ PORIEZOVÁ, Miriam (ed.). *Studia Bibliographica Posoniensia*. Bratislava : Univerzita knižnica v Bratislave, 2018, s. 25–38.

²⁹⁸ Martin V., pápež (1417 – 1431).

²⁹⁹ *Lukcsics I.*, s. 46, č. 1 (1417).

³⁰⁰ Ladislav z Lučenca, vojak, kráľovský familiár, majiteľ hradu Slanec.

³⁰¹ Benedikt z rodu Cudarovcov, majiteľ hradu Makovica.

³⁰² *Lukcsics I.*, s. 53, č. 35 (1418); *Lukcsics I.*, s. 54, č. 37 (1418); *Lukcsics I.*, s. 54, č. 38 (1418); *Lukcsics I.*, s. 54, č. 41 (1418); *Lukcsics I.*, s. 56, č. 48 (1418); *Lukcsics I.*, s. 56, č. 49 (1418); *Lukcsics I.*, s. 60, č. 64 (1418); *Lukcsics I.*, s. 61, č. 71 (1418); *Lukcsics I.*, s. 63, č. 84 (1418); *Lukcsics I.*, s. 66, č. 99 (1418).

³⁰³ Albert z Michaloviec (alebo aj Albert Užský či Albert Viniansky), dalmátsko-chorvátsky bán (1419 - 1426). Žigmund Luxemburský mu v roku 1417 udelil hodnosť priora Vrany, čím sa stal najvyšším predstaviteľom johanitského rádu v Uhorsku. Johaniti boli členmi pôvodne jeruzalemského cirkevného rytierskeho Rádu svätého Jána a ich predstaviteľom v Uhorsku bol prior sídlaci na chorvátskom hrade Vrana.

³⁰⁴ Imrich z Pavloviec nad Uhom, radca (1414 – 1418), vojak (1416 – 1418), kastelán hradu Diosgyor a Regéc (1419 – 1427), tajomník (1419 – 1423) boršódsky župan (1419 – 1427) sabolčský, hevešský (1409 – 1427), berežský (1419), abovský župan (1409 – 1425), aradský župan (1427).

³⁰⁵ Matúš z Pavloviec nad Uhom, radca, kastelán hradu Diosgyor a Regéc (1410 – 1427), tajomník (1419 – 1423), boršódsky (1405 – 1406, 1409 – 1427), hevešský (1409 – 1427), abovský župan (1409 – 1425) sabolčský (1409 – 1435), berežský (1419 – 1435, 1435 – 1436), užský župan (1423 – 1436), krajinský sudca v Hontianskej župe (1425 – 1435) palatín (1435 – 1436).

³⁰⁶ Šimon z Rozhanoviec, krajinský sudca (1409 – 1414).

³⁰⁷ Mikuláš z Perína, správca stajní (1420 – 1428), rytier (1414), maramošský župan (1420 – 1428), stajník kráľa Žigmunda Luxemburského (1420), trenčiansky župan a kastelán (1421 – 1428), zemplínsky župan (1423 – 1428), nitriansky župan (1425 – 1428), člen rytierskeho Dračieho rádu.

³⁰⁸ Mikuláš z Perína, severínsky bán (1390 – 1391).

³⁰⁹ Imrich z Perína, čašník (1402 – 1406), tajomník kráľa Žigmunda (1405 – 1418), abovský správca (1397 – 1404), boršódsky župan (1402 – 1404).

³¹⁰ Juraj z Kežmarku, vicekancelár kráľa Žigmunda Luxemburského (1411 – 1418); rábsky (1413 – 1433) a spišský prepoš (1419 – 1433). Pozri LABANC, Peter – GLEJTEK, Miroslav. *Spišské prepošstvo na prelome stredoveku a novoveku I. Príspevok k náboženským dejinám Spiša*. Trnava – Poľsko : Filozofická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave – Spolok Slovákov v Poľsku, 2015, s. 33.

³¹¹ Barbora Celjská, manželka uhorského kráľa Žigmunda Luxemburského (1387 – 1437), uhorská (1408 – 1437), rímsko-nemecká (1411 – 1437) a česká kráľovná (1419 – 1437), cisárovná rímskonemeckej ríše (1433 – 1437), matka Alžbety Luxemburskej, uhorskej a českej kráľovnej (1439 – 1442), zomrela v roku 1451.

³¹² *Lukcsics I.*, s. 89, č. 229 (1420); *Lukcsics I.*, s. 89, č. 230 (1420).

³¹³ *Lukcsics I.*, s. 103, č. 324 (1421); *Lukcsics I.*, s. 111, č. 383 (1421).

³¹⁴ *Lukcsics I.*, s. 123, č. 455 (1422); *Lukcsics I.*, s. 125, č. 472 (1422); *Lukcsics I.*, s. 126, č. 478 (1422); *Lukcsics I.*, s. 126, č. 484 (1422); *Lukcsics I.*, s. 126, č. 485 (1422).

³¹⁵ V tomto prípade môže ísť aj o Tekovskú Novú Ves, Chminiansku Novú Ves, Iľanovo.

³¹⁶ *Lukcsics I.*, s. 134, č. 536 (1423); *Lukcsics I.*, s. 137, č. 560 (1423); *Lukcsics I.*, s. 137, č. 561 (1423); *Lukcsics I.*, s. 137, č. 562 (1423); *Lukcsics I.*, s. 144, č. 615 (1423); *Lukcsics I.*, s. 146, č. 648 (1423); *Lukcsics I.*, s. 146, č. 651 (1423); *Lukcsics I.*, s. 147, č. 660 (1423); *Lukcsics I.*, s. 148, č. 662 (1423); *Lukcsics I.*, s. 148, č. 664 (1423); *Lukcsics I.*, s. 148, č. 665 (1423); *Lukcsics I.*, s. 148, č. 670 (1423); *Lukcsics I.*, s. 149, č. 682 (1423); *Lukcsics I.*, s. 149, č. 681 (1423); *Lukcsics I.*, s. 150, č. 686 (1423); *Lukcsics I.*, s. 150, č. 691 (1423).

Jánovmu synovi Ondrejovi z Kamenice, správcovi farského Kostola sv. Margity v Plavči. Podobnej milosti sa dostalo Petrovmu synovi Matejovi, laikovi z Jágerskej diecézy, a jeho manželke, ďalej Anne, vdove po Ladislavom synovi Ondrejovi z Michaloviec, Petrovmu synovi Ladislavovi z Veľkých Slemeniec, laikovi z Jágerskej diecézy, a jeho manželke Alžbete. Podobnej milosti Ulrichovi Guczlovi, laikovi z Banskej Bystrice, a jeho manželke Margaréte, Mikulášovi Russerschdorffovi, laikovi z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Kláre. Ďalej presbyterovi Jurajovi³¹⁷, synovi krajčira Pavla z Oždian, Margaréte, žene Jurajovho syna Jána z Ostrihomskej arcidiecézy, Michalovmu synovi Jurajovi z Modran³¹⁸ a jeho manželke. Ďalej Michalovmu synovi Ondrejovi z Veľkého Blahova, laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Margaréte, podobne aj Kláre, vdove po Mikulášovi Forgáčovi³¹⁹ z Jelenca, Helene, vdove po Jánovi z Humenného, Jánovmu synovi Ladislavovi z Jakubovian a jeho manželke Zuzane, Jurajovmu synovi Ondrejovi z Trávnice, laikovi z Ostrihomskej arcidiecézy.

V roku 1424³²⁰ boli odpustky udelené Jánovi, prezývanému Pemezek, obyvateľovi Trenčína, a jeho manželke Kláre a Barbore, uhorskej a rímsko-nemeckej kráľovnej.

V roku 1425³²¹ udelil pápež podobnú milosť Petrovmu synovi Jurajovi z Dubovice, Petrovmu synovi Jánovi z Perína, Mikulášovi Vsterlumniczovi a jeho manželke Kataríne z Ostrihomskej arcidiecézy, Štefanovi³²² z Rozhanoviec, barónovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke.

V roku 1426³²³ udelil odpustky Jurajovi Schnilemu, laikovi z Prešova, a jeho manželke Kataríne, ďalej jágerskému biskupovi Petrovi³²⁴, jágerskému kustódovi a kanonikovi Blažejovi³²⁵ a Anne, vdove po Jánovi³²⁶ z Perína. V roku 1427³²⁷ Alžbete, vdove z Michaloviec.

V roku 1428³²⁸ udelil pápež odpustky Mikulášovi Vzovi, zbrojnošovi z Uzovskej Panice, a jeho manželke Margaréte, podobne aj Alžbete, vdove po Jánovi Veľkom (Magnus) z Plešivca, Vavrincovi zo Sene, presbyterovi Jágerskej diecézy, Ladislavovi Gervasovi, laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Veronike, podobne tiež Alžbete, žene Blažeja z Choče, a Elene, vdove po Petrovi z Teriakoviec.

V roku 1429³²⁹ získali odpustky Ondrejov syn Tomáš, presbyter a správca farského Kostola sv. Vavrince v Zbudzi, Matej, syn Juraja z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta, ďalej Margaréta Swertfegerinne, vdova z Ostrihomskej arcidiecézy, Gertrúda, vdova po Jánovi, krajčírovi z Čaky, Ondrej, syn Ján, presbyter a správca

³¹⁷ Juraj, presbyter, zvolenský hlavný dekan (1421 – 1425).

³¹⁸ V tomto prípade však mohlo ísť aj o Modru, Modranku alebo Modrovku.

³¹⁹ Mikuláš Forgáč, gymešský zemepán.

³²⁰ *Lukcsics I.*, s. 163, č. 757 (1424); *Lukcsics I.*, s. 164, č. 767 (1424); *Lukcsics I.*, s. 164, č. 769 (1424).

³²¹ *Lukcsics I.*, s. 168, č. 789 (1425); *Lukcsics I.*, s. 168, č. 790 (1425); *Lukcsics I.*, s. 168, č. 793 (1425); *Lukcsics I.*, s. 170, č. 809 (1425).

³²² Štefan z Rozhanoviec, barón Jágerskej diecézy, stoličnobelehradký župan, gubernátor (1425 – 1439), bakonský župan (1410 – 1425), témešský župan (1427 – 1438) komárnanský župan (1417 – 1426).

³²³ *Lukcsics I.*, s. 177, č. 848 (1426); *Lukcsics I.*, s. 172, č. 849 (1426); *Lukcsics I.*, s. 172, č. 850 (1426); *Lukcsics I.*, s. 181, č. 872 (1426).

³²⁴ Peter Rozgonyi, jágerský biskup (1425 – 1438).

³²⁵ Blažej, jágerský kustód kanonikov (1422 – 1426), syn Jána zo Zemplínskej Teplice (de Keresztúr).

³²⁶ Ján z Perína, abovský župan (1394 – 1396), hlavný čašník (1390 – 1396).

³²⁷ *Lukcsics I.*, s. 186, č. 901 (1427).

³²⁸ *Lukcsics I.*, s. 210, č. 1065 (1428); *Lukcsics I.*, s. 210, č. 1066 (1428); *Lukcsics I.*, s. 211, č. 1068 (1428); *Lukcsics I.*, s. 211, č. 1072 (1428); *Lukcsics I.*, s. 211, č. 1073 (1428); *Lukcsics I.*, s. 211, č. 1074 (1428).

³²⁹ *Lukcsics I.*, s. 212, č. 1083 (1429); *Lukcsics I.*, s. 229, č. 1208 (1429); *Lukcsics I.*, s. 230, č. 1212 (1429); *Lukcsics I.*, s. 232, č. 1234 (1429); *Lukcsics I.*, s. 232, č. 1235 (1429); *Lukcsics I.*, s. 241, č. 1302 (1429).

farského Kostola sv. Klimenta z Veľkého Kýra, Ondrej Bernhertil, mešťan Bratislavy, a jeho manželka Barbora.

V roku 1430³³⁰ boli odpustkami omilostení Lukášov syn Ladislav z Hontianskych Nemcov, správca farského Kostola sv. Martina v Bojniciach, a Anna, žena Valentína Mórica z Ostrihomskej arcidiecézy.

V nasledujúcom roku³³¹ pápež udelil odpustenie Jánovi Frustukchel, laikovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke Alžbete, Matejovi Criseunorly, laikovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke Anne, zbrojnošovi Leonardovi Onufrimu, šľachticovi talianskeho pôvodu a majiteľovi Bojnického panstva³³², Štefanovi³³³ z Perína, zbrojnošovi Jágerskej diecézy, Pavlovmu synovi Ondrejovi, zvanému Pohárnik (Pohormok) z Kyjatíc. Táto indulgencia je poslednou, ktorú pápež Martin V. udelil počas svojho pontifikátu vo vzťahu k nášmu územiu.

V roku 1431³³⁴ nový pápež Eugen IV. udelil odpustenie tak duchovným, ako aj svetským úradníkom rímskeho, uhorského a českého kráľa Žigmunda Luxemburského, ďalej Jánovi Eylausnuokovi z Ostrihomskej arcidiecézy a jeho manželke Kataríne, podobne aj pre Jána Prunera a jeho manželku Katarínu, tiež z Ostrihomskej arcidiecézy, pre Štefanovho syna Lukáša, správca farského Kostola sv. Panny Márie z Čierneho Brodu, pre Michala, syna Jána Dycha, laika Ostrihomskej arcidiecézy, a pre jeho manželku Margarétu.

V roku 1432³³⁵ udelil odpustenie Jánovi³³⁶ z Perína, vojakovi Jágerskej diecézy, a Jánovi Sinisterovi, presbyterovi Ostrihomskej arcidiecézy.

O rok neskôr³³⁷ pre Gašpara Ventura³³⁸ z Bratislavy, jeho manželku a ich deti, rovnako pre laika Benedikta z Unína a jeho otca Jána Win (! tu mal pisár pápežskej kancelárie zaiste na mysli predikát „z Unína“). Podobnej milosti sa dostalo aj pre Jána Kaplatowskeho, vojaka, zbrojnoša a pokladníka kráľa Žigmunda Luxemburského, a jeho manželku, matku, súrodencov a jeho strýka Juraja Kaplatowského, ďalej zbrojnošovi Ladislavovi, synovi Ondreja z Temnej Studne, v dnes zaniknutej osade v Tekovskej župe, jeho otcovi a súrodencom, zbrojnošovi Mikulášovi Hluboczskemu z Hilbokého, jeho matke a súrodencom, ďalej Šimonovmu synovi Jurajovi³³⁹ z Bošian, vojakovi Ostrihomskej

³³⁰ *Lukcsics I.*, s. 253, č. 1376 (1430); *Lukcsics I.*, s. 254, č. 1385 (1430); *Lukcsics I.*, s. 256, č. 1406 (1430).

³³¹ *Lukcsics I.*, s. 261, č. 1430 (1431); *Lukcsics I.*, s. 260, č. 1433 (1431); *Lukcsics I.*, s. 262, č. 1441 (1431); *Lukcsics I.*, s. 262, č. 1442 (1431); *Lukcsics I.*, s. 262, č. 1450 (1431).

³³² HLAVAČKOVÁ, Miriam. *Hradné kaplnky*. In VOX. Dvojtyždenník o náboženstve a kultúre. Bratislava, 2018, roč. 5, č. 1, s. 16.

³³³ Štefan z Perína (1408 – 1437), zbrojár, zemplínsky župan a stolár (1435 – 1437).

³³⁴ *Lukcsics II.*, s. 42, č. 4 (1431); *Lukcsics II.*, s. 43, č. 15 (1431); *Lukcsics II.*, s. 43, č. 16 (1431); *Lukcsics II.*, s. 43, č. 17 (1431); *Lukcsics II.*, s. 44, č. 18 (1431).

³³⁵ *Lukcsics II.*, s. 59, č. 84 (1432); *Lukcsics II.*, s. 68, č. 126 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 282, fol. 5t.* (1432).

³³⁶ Ján starší z Perína, taverník (1438 – 1443), stolár (1431 – 1437), zemplínsky župan (1435 – 1439).

³³⁷ *Lukcsics II.*, s. 76, č. 165 (1433); *Lukcsics II.*, s. 81–82, č. 184 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 287, fol. 30t.* (1433); *Lukcsics II.*, s. 88–89, č. 206 (1433); *Lukcsics II.*, s. 89–90, č. 209 (1433); *Lukcsics II.*, s. 91–92, č. 215 (1433); *Lukcsics II.*, s. 92, č. 217 (1433); *Lukcsics II.*, s. 99, č. 244 (1433); *Lukcsics II.*, s. 104–105, č. 255 (1433); *Lukcsics II.*, s. 95, č. 230 (1433); *Lukcsics II.*, s. 97, č. 237 (1433); *Lukcsics II.*, s. 99–100, č. 245 (1433); *Lukcsics II.*, s. 100–101, č. 247 (1433); *Lukcsics II.*, s. 105–106, č. 257 (1433); *Lukcsics II.*, s. 80, č. 182 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 287, fol. 30t.* (1433); *Lukcsics II.*, s. 107–108, č. 263 (1433).

³³⁸ Gašpar Ventúr, kráľovský komorský úradník (pred rokom 1400, po 1446), člen mestskej rady, richtár Židov, predstavený bratislavskej tridsiatkovej stanice, od roku 1407 kráľovský familiár. Bol synom Jakuba Ventúry, bratislavského mešťana, významného obchodníka a finančníka, podielníka florentskej mediciovskej banky, výberca daní, predstavený mincovej komory.

³³⁹ Juraj z rodu Bossányiovcov, rytier kráľovského dvora (1433).

arcidiecézy a jeho manželke Margaréte, jeho matke Margaréte, vdove po Šimonovi z Bošian, Jánovi Barlinovi a jeho manželke z Ostrihomskej arcidiecézy. Podobnej milosti sa dostalo pre Antonovho syna Filipa z Ostrihomskej arcidiecézy a jeho manželku Margarétu, pre Pavla, Petra, Jána a Mikuláša, synov vznešeného baróna Imricha³⁴⁰ z Drienčian, a ich rodičov, pre Passkoni³⁴¹ Pssak z Jablonice, zbrojnošovi Ostrihomskej arcidiecézy, jeho manželke a ich deťom, pre Štefana³⁴², syna Ladislava z Hornej Mičinej, vojaka a príbuzného kráľa Žigmunda Luxemburského, jeho otca a bratov a sestry, ďalej Jurajovi³⁴³ z Maťoviec a jeho manželke, Petermannusovi³⁴⁴ z Dlhého Klčova, zbrojnošovi z Jágerskej diecézy, a jeho manželke Margaréte a ich deťom, Štefanovi³⁴⁵, synovi Ladislava³⁴⁶ z Rozhanoviec, županovi Temešvárskeho, Rábskeho a Dolnobelehrádskeho komitátu, ďalej pre tých, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom, pre Štefana³⁴⁷ a Juraja³⁴⁸, synov Šimona z Rozhanoviec, pre manželku spomínaného Štefana Cecíliu³⁴⁹. Podobnej milosti s dostalo Mikulášovmu synovi Blažejovi³⁵⁰, vojakovi z Vacovskej diecézy a jeho manželke Dorote, Jurajovi Šebastiánovi³⁵¹ z Geče, vojakovi a príbuznému kráľa Žigmunda Luxemburského, jeho matke Marte, jeho bratovi Petrovi, Štefanovi, Jánovi a Mikulášovi, jeho bratrancovi Michalovi Etrechovi a jeho manželke Elene, pre jeho uja Ladislava³⁵² z Geče a jeho manželku. Ďalej Markusovi Crausovi, kňazovi Ostrihomskej arcidiecézy, kaplánovi a spolustolovníkovi kráľa Žigmunda Luxemburského, Ladislavovi³⁵³ z Čopu (Ukrajina), tajomníkovi kráľa Žigmunda a jeho vlastným bratom Štefanovi³⁵⁴ a Augustínovi³⁵⁵, vznešeným rytierom Jágerskej diecézy.

Podobnú milosť udelil pápež v roku 1435³⁵⁶ Ladislavovmu synovi Blažejovi zo Zemplínskej Novej Vsi a jeho manželke Helene.

V sledovanom období bol posledným pápežom Eugen IV., ktorý udelil niektoré odpustky osobám z nášho prostredia. Konkrétne v roku 1436³⁵⁷ udelil odpustkovú milosť

Affre, vdove po nebohom vznešenom mužovi Ondrejovi z rodu Bátoriovcov z Jágerskej diecézy, Ladislavovmu synovi Ondrejovi a jeho manželke Dorote z Ostrihomskej arcidiecézy, Mikulášovi, laikovi z Veľkého Kamenca, jágerskému prepoštovi a vikárovi Mikulášovi³⁵⁸ z obce Čazma (Chorvátsko), podobne tak aj Anne, vdove po Klementovi³⁵⁹ z Kamenice, Uršule, vdove po Žigmundovi³⁶⁰ z Humenného, a Štefanovi³⁶¹ z Humenného a jeho manželke Kataríne.

Žiadatelia a intervienti

V rámci spoločenského postavenia v krajine treba medzi žiadateľov a intervientov osobitne zaradiť ako špecifickú kategóriu v prvom rade panovníkov. Ako prvý sa spomína Ľudovít I., uhorský kráľ, ktorý v prameňoch vystupuje nielen ako suplikant, ktorý žiadal o plné odpustenie hriechov pre seba, svoju matku, manželku a všetkých tých, ktorí bojovali proti schizmatikom, ale vystupuje aj ako intervient, ktorý sa prihovára za odpustky pre jasovského prepošta Mikuláša; spišského prepošta Mikuláša; kustóda z Bratislavy Petra; bratislavského župana Mikuláša Konta; Jakuba z Košíc a jeho manželku Alžbetu; bosniankého biskupa Petra z Ďakova; komesa z Mediaš Šimona; trenčianskeho podžupana Pavla a jeho manželku; pre Ladislava Tuteusa a jeho manželku; kaločského prepošta a jeho osobného lekára Ladislava; vojaka Ladislava z Lefantoviec a jeho manželku; zbrojnoša a protonotára kráľovského palatína Mikuláša Konta magistra Jakuba; zbrojnoša a protonotára kúrie kráľovského sudcu magistra Štefana. Jeho matka Alžbeta, uhorská kráľovná, žiadala o odpustky pre seba a svojho syna a ako intervientka sa prihovárala za kanonika z Paniowice Mikuláša; za svojho spovedníka františkána Egídia; klerika Demetera z Marjád; Henricha, prezývaného Honberth, a jeho manželku Ofce z Vroclavskej arcidiecézy; za Loranda Stephlina a Hermana, synov Mikuláša z Budína, a tiež pre sto osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii. V prameňoch nachádzame aj manželku Ľudovíta I. Alžbetu, ktorá žiadala o odpustenie pre seba a svojho manžela a ako intervientka pre jej presbytera Jána; pre Gala, syna Benedikta z Monkad vo Vrábľoch; Jána, syna Mikuláša z Hrkáča v Gemerskej Vsi; Ondreja, syna Petra z Frankenau; Mikuláša, syna Mikocha z Malých Vozokán; Bricciusa, syna Michala zo Sv. Jána; ktorí vystupovali ako jej zbrojnoši. Z kráľovien sa ešte spomínajú kráľovná Beatrix, dauphina z Viennois (manželka následníka francúzskeho trónu), a uhorská a rímsko-nemecká kráľovná Barbora, ktoré žiadali o plné odpustenie hriechov pre svoju spásu.

V druhej skupine suplikantov evidujeme barónov, medzi ktorými vystupujú palatín Mikuláš Kont, richtár Mikuláš Gebhaltz z Prešova, ktorí žiadali o odpustenie pre seba, ďalej baróni Štefan a Juraj z Rozhanoviec a Štefan z Rozhanoviec, ktorí žiadali o plné odpustenie hriechov pre seba a svojich blízkych a odpustky v čase, keď bojovali proti schizmatikom a Tatárom za obranu katolíckej cirkvi. Ďalším bol Ondrej, sedmohradský vojvoda a szolnocký župan, ktorý sa ako intervient prihovárал vo veci odpustkov pre

s. 138, č. 417 (1436); *Lukcsics II.*, s. 139, č. 423 (1436); *Lukcsics II.*, s. 140, č. 426 (1436).

³⁵⁸ Mikuláš, syn Jána z Čazma, zemplínsky dekan (1429, 1430), jágerský vikár a kanonik (1424 – 1436), prepošt kaplnky Panny Márie, Jágerskej diecézy (1430, 1436). Pozri TÓTH, Norbert C. Az egri káptalan archontológiája 1387–1526. In RÁCZ, György – KOVÁCS, Eleonóra (eds.). *TURUL*. Budapest: Kiadja a Magyar történelmi társulat szerkesztőség; Magyar nemzet levéltár országos levéltára 2015, s. 54.

³⁵⁹ Klement Kamenický, syn Rikolfa II., zemepán Kamenického hradu, dvorský rytier (1321 – 1381).

³⁶⁰ Žigmund (+1434) z rodu Drugetovcov vetva z Humenného, člen dvora (1423).

³⁶¹ Štefan (+1434) z rodu Drugetovcov vetva z Humenného, užhorodský kapitán (1440) a zemplínsky župan (1449).

³⁴⁰ Imrich „Székely“ (*1394 – +1434), gemerský župan (1419 – 23).

³⁴¹ Pasko z Jablonice, majiteľ hradu Dobrá Voda (okolo roku 1430).

³⁴² Štefan z rodu Mičinských, podžupan Zvolenskej župy.

³⁴³ Pravdepodobne šlo o Juraja z rodu Perényocov, ktorí v tom čase vlastnili obec Maťovce.

³⁴⁴ Petermannus z rodu Hosszúmezey – zemepáni, ktorí vlastnili obec Dlhé Klčovo.

³⁴⁵ Štefan (starší) z Rozhanoviec, temešský župan (1427 – 1438), rábsky župan (1422 – 1439), stolično-belehrádskeho župan (1425 – 1439), bakonský župan (1410 – 1425), hlavný veliteľ uhorského vojska (1428).

³⁴⁶ Ladislav z Rozhanoviec, rytier (1361 – 1376).

³⁴⁷ Štefan mladší z Rozhanoviec, bratislavský župan (1421 – 1443), čím postúpil na baróna (titul baróna pri-slúchal len trom županom – bratislavskému, temešskému a županovi Sikulov), nitriansky (1429 – 1443) komárňanský (1430 – 1439), spišský župan (1437 – 1443).

³⁴⁸ Juraj z Rozhanoviec, bratislavský župan (1425 – 1450), nitriansky župan (1429 – 1446) komárňanský (1430 – 1439), krajinský sudca (1441 – 1446), abovský župan (1445), zemplínsky župan (1440 – 1446), spišský župan (1437 – 1445).

³⁴⁹ Cecília, grófká zo Svätého Jura a Pezinka, ktorá sa vyznamenala ako veliteľka radiaca paľbu v bitke proti Osmanskej ríši pri Golubci v roku 1428.

³⁵⁰ Blažej, hontiansky a novohradský župan (1437).

³⁵¹ Juraj Šebastián z Geče, rytier kráľovského dvora (1412 – 1480). Tieto odpustky Šebastián žiadal v Ríme od pápeža, v čase keď bol prítomný v sprievode kráľa Žigmunda Luxemburského, ktorého korunovali za cisára.

³⁵² Ladislav z Geče, abovský vicežupán (1410 – 1439).

³⁵³ Ladislav Csapi, vicekancelár (1424 – 1433), hlavný šafár (1424 – 1426, 1428, 1430 – 1431), tajomník cisára Žigmunda (1433 - v tom období sa Žigmund stal aj cisárom), majiteľ hradu Drégely (1432).

³⁵⁴ Štefan Csapi, dvorský rytier (1427 – 1433), majiteľ hradu Drégely (1432), Szeged (1434), Jdioara (1432).

³⁵⁵ Augustín Csapi (1433 – 1441), kastelán hradu Parchovany (1447), člen dvora, dvorský rytier (1433, 1441) kráľovský rytier a radca (1439).

³⁵⁶ *Lukcsics II.*, s. 135, č. 398 (1435).

³⁵⁷ *Lukcsics II.*, s. 136, č. 401 (1436); *Lukcsics II.*, s. 137, č. 409 (1436); *Lukcsics II.*, s. 138, č. 415 (1436); *Lukcsics II.*,

svojho sluhu Jána a jeho manželku. Tiež Štefan, prezývaný Jakch, barón zo Sedmohradskej diecézy, žiadal o odpustky pre seba a svojich najbližších, pričom spomínal aj Ladislava, syna Dionýza, bána z Lučenca, a jeho manželku, Benedikta Zudara a jeho manželku z Jágerskej diecézy a sedmohradského biskupa Štefana. Ďalej kráľovský pohárnik Dorozl Imrich de Rumj z Rábskej diecézy, ktorý ako intervient žiadal o odpustky pre osoby z kráľovského sprievodu, konkrétne pre vojaka Imricha z Pavloviec nad Uhom a jeho manželku Veroniku; pre rytiera Matúša z Pavloviec nad Uhom a jeho manželku Agátu a ich matku Annu, vdovu po Petrovi z Pavloviec nad Uhom; Margarétu, vdovu po Šimonovi, krajinskom sudcovi z Rozhanoviec. Rytier Mikuláš, syn Mikuláša z Perína, kráľovsky stajník, vo svojej osobe a v osobe svojho brata Ladislava žiadal o odpustenie pre ich matku Margarétu, vdovu po Mikulášovi, bánovi z Perína, a ich sestru Katarínu. Ďalším suplikantom bol kráľovský familiár Gašpar Ventur z Bratislavy, ktorý žiadal o plné odpustky pre seba. Vicekomorník Juraj a jeho brat Valentín, synovia Petra z Valče, žiadali o odpustky pre seba. Poslednými suplikantmi sú Ján, syn Petra z Niedzice, dvoran uhorského kráľa Ľudovíta I., ktorý žiadal o odpustky pre seba a svojho brata, domicelus Gregor, ktorý žiadal o odpustky pre seba, svoju manželku a 8 osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii. Posledným suplikantom je komes Pavol, vyslanec uhorského kráľa, ktorý žiadal o odpustky pre seba a ako intervient pre laika Ponča z Rohožnice a jeho syna klerika Jána; pre Mikuláša; bratov Omodeja a Lothara z Ostrihomskej arcidiecézy. Pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského Ján Kaplatowsky, ktorý bol súčasne aj vojak, žiadal o odpustky pre seba, svoju manželku, súrodencov a strýka Juraja Kaplatowskeho a potom znova pre seba v čase, keď bojoval proti schizmatikom a pohanom.

Medzi suplikantmi nájdeme aj príslušníkov z radov vysokého kléru ako bol jágerský biskup Mikuláš, ktorý žiadal o odpustky pre seba, takisto ostrihonský arcibiskup Čanád, ktorý žiadal o odpustky pre seba, ale aj ako intervient sa prihovára za slavónskeho bána Mikča a jeho synov Štefana a Akusa. Ďalším suplikantom je brat Fortanerius, generálny predstaviteľ rehole františkánov, ktorý žiadal o odpustky pre seba, dvoch rehoľníkov a dvoch svetských klerikov. Ako intervient vystupuje čanádsky biskup Gregor³⁶², ktorý žiadal o odpustky pre istého Jána a jeho manželku; pre Petra z Koprivnice; pre sudcu kráľovskej rady magistra Olivera; pre prepošta Martin z Dömösu; pre sudcu z Bratislavy Jakuba Diprehta a jeho manželku Alžbetu; pre kanonika zo Záhrebu magistra Martina Bellina; ďalej pre Dominika z Koprivnice a arcidiakona Benedikta Iwasse z obce Veliki Kalnik. Ako intervient vystupuje aj kaločský arcibiskup Štefan, ktorý sa prihovára za odpustky pre istého Mikuláša a jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy. Medzi suplikantmi vystupuje aj Kvido, kardinál presbyter Kostola sv. Cecílie, legát Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu, ktorý žiadal o odpustky pre svoju rodinu. Suplikant Mikuláš, nitriansky biskup, žiadal o odpustky pre seba a svojich bratov Jána a Tomáša. Arnald z Chaussin, nuncius Apoštolskej stolice pre Poľské a Uhorské kráľovstvo, žiadal odpustky pre seba a svojich notárov a familiárov - Jána Dзецzkona, Alberta z Turbia a Jaroslava, správcu kostola v Kazimierzi. Ján z Jágra, scholarius z rehole františkánov, spovedník a kazateľ uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety, žiadal o odpustky pre 10 osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii. Ďalším suplikantom je Martin, arcidiakon z Branjina a nuncius uhorskej kráľovnej Alžbety, ktorý žiadal o odpustky pre seba a 10 osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii. Sufragan, ktorého meno nie je uvedené, žiadal o odpustky pre tých, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom a Tatárom. Medzi suplikantmi nájdeme aj nitrianskeho

³⁶² Gregor, čanádsky biskup (1345 – 1350).

biskupa Štefana, ktorý žiadal o odpustky pre seba skrz spovedníka, pri ktorom sa po prvýkrát stretávame aj s menom, ide o spovedníka Jána Capriho. O úplne odpustky pre spásu svojej duše žiadali presbyter Ján Sinister; kaplán a spolustolovník (*commensalis*) kráľa Marek Craus; lekár a vikár Mikuláš z obce Čazma a rábsky a ostrihonský prepošt Juraj, ktorý bol súčasne aj vicekancelárom kráľa Žigmunda Luxemburského. Posledným suplikantom je Heidenrik z Lippe, magister slobodných umení a osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I., ktorý žiadal o odpustky pre seba, svojho brata kňaza Jána z Lippe a 6 osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii.

Medzi suplikantmi nájdeme aj tajomníkov Imricha z Perína a Ladislava z Čopu, ktorí žiadali o odpustky pre seba, a Ladislav spolu so svojimi bratmi aj v čase, keď bojovali v bojoch proti schizmatikom.

Ďalšiu skupinu tvoria vojaci, medzi ktorými vystupuje Mikuláš, syn Pavla, a Sebek, syn Jána z Uhorska, rytieri Ostrihomskej arcidiecézy a Kaločskej arcidiecézy, ktorí žiadali o odpustenie pre seba, svoje manželky a ich bratov - Mikuláša a Gregora Tiburovcov, čanádskych zbrojnošov. Ďalším suplikantmi, ktorí žiadali o úplne odpustky, evidujeme vojaka Mikuláša Lacha, rytiera Alberta z Michaloviec, zbrojnoša Donyňa Kyzýneczkého z Ostrihomskej arcidiecézy, zbrojnoša Ladislava, syna Ondreja z Temnej Studne, ktorý žiadal o odpustenie pre seba, svojho otca, súrodencov a opäť pre seba v čase, keď bojoval proti schizmatikom. Medzi suplikantmi vystupuje zbrojnoš Mikuláš Hluboczsky, ktorý žiadal o úplne odpustky pre seba, svoju matku a súrodencov a ako intervient pre zbrojnoša Passkona Pssak z Jablonice, jeho manželku a ich deti. Ďalším suplikantom je rytier Juraj, syn Šimona z Bošian, ktorý žiadal o odpustky pre seba, svoju manželku Margaréta, jeho matku Margarétu, vdovu po Šimonovi z Bošian, a prihovára sa aj za Jána Barlina a jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy. Suplikant vojak Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal o odpustky pre seba, svojho otca a jeho súrodencov a potom znova pre seba v čase, keď bojoval proti schizmatikom a pohanom. Zbrojnoš Petermannus, zemepán z Dlhého Klčova, žiadal o odpustky pre seba, svoju manželku Margarétu a ich deti. Suplikant Blažej, vojak z Vacovskej diecézy, žiadal o odpustky pre seba a svoju manželku Dorotu a potom pre seba v čase, keď bojoval proti schizmatikom. Posledným suplikantom je Juraj Šebastián z Geče, vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, ktorý žiadal o úplne odpustky pre seba, svoju matku Martu, jeho bratov Petra, Štefana, Jána a Mikuláša, jeho bratranca Michala Etrecha a jeho manželku Elenu a pre jeho uja Ladislava, abovského podžupana z Geče, a jeho manželku.

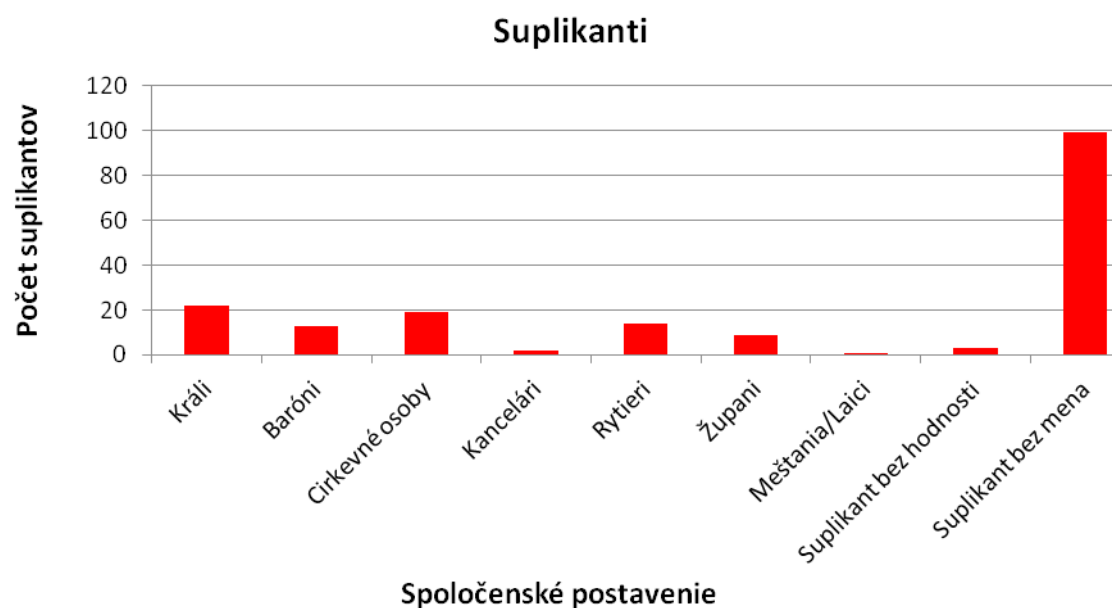
Svoje zastúpenie majú aj župani, medzi ktorými vystupuje liptovský župan Tomáš, ktorý žiadal o odpustenie pre seba a svoju manželku, pre svojho brata Petra a svokra Štefana, pilišského župana, spolu s ich rodinou. Ďalším suplikantom je holičský župan Tomáš, ktorý žiadal o odpustenie pre seba, svoju manželku a brata a ako intervient sa prihovára za železnohradského župana Štefana Ločka. Suplikantom je trenčiansky župan Matúš, ktorý žiadal o odpustky pre seba, svoju manželku, ale aj pre 6 ľudí vymenovaných v Apoštolskej kancelárii. Pilišský župan Benedikt Heem ako suplikant žiadal o odpustky pre seba, svojho brata, ich manželky a pre tých, ktorí zahynuli v bite proti schizmatikom a Tatárom, a ako intervient vystupuje v žiadosti o odpustky pre Jakuba, laika z Ostrihomskej arcidiecézy, a Michala, kanonika sedmohradského kostola. Posledným zo žiadateľov je Štefan, syn Mikuláša, šarišského župana z Perína, ktorý žiadal o úplne odpustky pre seba, svoju manželku Margarétu a ich synov Mikuláša a Pavla.

V prameňoch sa objavujú aj suplikanti, ktorí žiadali o odpustenie pre seba a svojich blízkych, medzi ktorými vystupujú laik Benedikt, syn Jána z Unína, a Michal Caupon

z Lipian, Juraj z Maťoviec, Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy, o ktorých však informácie nemáme.

Graf č. 3 Suplikanti a ich hodnosti

Osoby ako adresáti

Z hore uvedeného je jasné, že medzi adresátov, ktorým boli udeľované odpustky, patrili predovšetkým králi. Spomedzi uhorských kráľov sa ako prvý spomína Karol I., jeho manželka Alžbeta, uhorská a chorvátska kráľovná, manželka posledného Arpádovca Ondreja III. Agnesa, ďalej uhorský kráľ Ľudovít I., jeho manželka Alžbeta a Žigmund Luxemburský.

Medzi adresátmi evidujeme palatína Mikuláša Konta, županov Štefana a Juraja z Rozhanoviec a Štefana z Rozhanoviec spolu s jeho manželkou Cecíliou. Ďalej stajníka Mikuláša z Perína; domicela Gregora; domicela Kadolda Perkmana, vicekomorníka Juraja a jeho brata Valentína, synov Petra z Valče; Štefana, slavónskeho vojvodu, a jeho manželku Margarétu; Mikča, slavónskeho bána, a jeho synov Štefana a Akusa; Štefana, prezývaného Jakch, baróna zo Sedmohradskej diecézy; kráľovského familiára Gašpara Ventura z Bratislavy; Jána, syna Petra z Niedzice, dvorana uhorského kráľa Ľudovíta; sudcu kráľovskej rady magistra Olivera; richtára z Bratislavy Jakuba Diprehta a richtára z Prešova Mikuláša Gebhaltza. Do tejto skupiny zaraďujeme aj tých, ktorí boli úzko spätí s príslušníkmi rodiny, ktorí niesli hodnosť baróna. Šlo najmä o synov nebohých otcov alebo vdovy nebohých manželov. Napríklad, keď sa odpustky udeľovali Margaréte, vdove po nebohom Šimonovi, krajinskom sudcovi z Rozhanoviec; Margaréte, vdove po Mikulášovi, bánovi z Perína; Pasche, manželke nebohého palatína Jána Drugeta; Márii Feuliae, manželke nebohého palatína Viliama Drugeta, alebo Ladislavovi, synovi Dionýza, bána z Lučenca.

Ďalších adresátov nájdeme medzi tajomníkmi, akým bol Ladislav z Čopu a Imrich z Perína. Z notárov Jána Dзецzkona a Alberta z Turbia, protonotárov magistra Jakuba,

ktorý bol protonotárom kráľovského palatína Mikuláša Konta, a magistra Štefana, ktorý bol protonotárom kúrie kráľovského sudcu Štefana.

Veľký počet odpustkov bol adresovaný aj vysokému kléru, kde sa objavuje ostrihomský arcibiskup Čanáď; jágerský biskup Mikuláš; kanonik Kostola sv. Martina v Spišskom Podhradí Tomáš; nitriansky biskup Štefan; jágerský biskup Mikuláš; jágerský biskup Peter z Rozhanoviec; jágerský kustód kanonikov Blažej; jasovský prepoš Mikuláš; spišský prepoš Mikuláš; kustód Peter z Bratislavy; bosniacký biskup Peter z Ďakova; kaločský prepoš a osobný lekár kráľa Ladislav; presbyter uhorskej kráľovnej Ján; prepoš Martin z Dömösu; kanonik Mikuláš z Paniowice; nitriansky biskup Mikuláš; rábsky a ostrihomský prepoš a vicekancelár kráľa Juraj; sedmohradský biskup Štefan.

Adresátmi bol aj stredný a nižší klérus: boli nimi správca Kostola sv. Ladislava z Bodoviec Pavol; správca farského kostola v Huncovciach Juraj; správca farského kostola v Plavči Ondrej z Kamenice; presbyter Juraj, syn krajčira Pavla z Oždian; presbyter Vavrinc z Seni; presbyter a správca farského kostola v Zbudzi Tomáš; presbyter a správca farského Kostola sv. Klimenta z Veľkého Kýra Ján; správca farského Kostola sv. Martina v Bojniciach Ladislav, syn Lukáša z Hontianskych Nemcov; správca farského Kostola sv. Panny Márie z Čierneho Brodu Lukáš; františkán Egid - svedník uhorskej kráľovnej Alžbety; klerik Demeter z Marjádu; magister Martin Bellin, kanonik zo Záhrebu; arcidiakon Benedikt Iwasse z obce Veliki Kalnik; nuncius Apoštolskej stolice Poľského a Uhorského kráľovstva Arnald z Chaussin; správca kostola v Kazimierzi Ján; učiteľ z rehole františkánov, svedník a kazateľ kaplnky uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety Ján z Jágra; arcidiakon z Branjina a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety Martin; presbyter Ostrihomskej arcidiecézy Ján Sinister; kňaz z Ostrihomskej arcidiecézy, kaplán a spolustolovník kráľa Markus Craus; lekár a vikár Mikuláš, syn Jána z obce Čazma; kanonik sedmohradského kostola Martin; klerik Ján, syn laika Ponča z Rohožnice; osobný lekár kráľa Heidenrik z Lippe, magister slobodných umení a jeho brat kňaz Ján z Lippe.

Medzi ďalšími adresátmi boli vo veľkom zastúpení rytieri a vojaci, konkrétne Štefan, vojak z Lučenca; Peter Sinke, Peter a Merso, vojaci Jágerskej diecézy; vojak Michal, syn nebohého Dezidera z Lefantoviec; vojak Dezider, syn Dionýza z Lučenca; Štefan, rytier z Mojzesova; Levko, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy; Ján, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy; Vöszös, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy; rytier Ján, syn Petra z Perína; Mikuláš Vza, zbrojnoš z Uzovskej Panice; Leonard Onufri, zbrojnoš z Bojníc; Štefan, zbrojnoš z Perína; Michal, ktorý bol vojakom v Lefantovciach; Gal, syn Benedikta z Monkad vo Vrábľoch; Ján, syn Mikuláša z Hrkáča v Gemerskej Vsi, Ondrej, syn Petra z Frankenau, Mikuláš, syn Mikocha z Malých Vozokán, Briccius, syn Michala zo Sv. Jána, všetci zbrojnoši uhorskej kráľovnej Alžbety; Mikuláš, syn Pavla, a Sebek, syn Jána, rytieri Ostrihomskej a Kaločskej arcidiecézy; Mikuláš a Gregor Tiburovci, zbrojnoši z Čanádu; vojak Mikuláš Lach; Albert, rytier z Michaloviec; Donyň Kyzýneczký, zbrojnoš z Ostrihomskej arcidiecézy; zbrojnoš Ladislav, syn Ondreja z Temnej Studne; Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého; rytier Juraj, syn Šimona z Bošian; Passkoni Pssak, zbrojnoš z Jablonice; vojak Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej; Petermann, zemepán z Dlhého Klčova a zbrojnoš; Blažej, vojak z Vacovskej diecézy a Juraj Šebastián, vojak z Geče.

Pozoruhodnou skupinou adresátov boli župani. Boli nimi tekovský župan Juraj zvaný Vessos a pilišský župan Štefan zvaný Teutes; vtedy bratislavský župan Mikuláš Kont; Šimon, komes z Mediaš; trenčiansky podžupan Pavol; pilišský župan Benedikt Heem; liptovský župan Tomáš; pilišský župan Štefan; holičský župan Tomáš; hontiansky župan

Mikuláš; železnohradský župan Štefan Ločk; trenčiansky župan Matúš; vtedy abovský župani Imrich a Matúš z Pavloviec nad Uhom a Ladislav; abovský podžupan Ladislav z Geče. Medzi županov sme zaradili aj tých, ktorí boli úzko spätí s príslušníkmi rodiny. Šlo najmä o synov nebohých otcov alebo vdovy nebohých manželov. Napríklad keď sa odpustky udeľovali pre Štefana, syna Mikuláša, šarišského župana z Perína, alebo pre Annu, vdovu po Jánovi z Perína, ktorý bol abovským županom.

Dalšími adresátmi boli laici Tomáš z Ostrihomskej arcidiecézy; Matej, syn Petra z Jágerskej diecézy; Ladislav, syn Petra z Veľkých Slemeniec; Ulrich Guצל z Banskej Bystrice; Mikuláš Russerschdorff z Ostrihomskej arcidiecézy; Ondrej, syn Michala z Veľkého Blahova; Ondrej, syn Juraja z Trávnice; Juraj Schnile z Prešova; Ladislav Gervasii z Ostrihomskej arcidiecézy; Ján Frustukchel z Jágerskej diecézy; Matej Criseunorly z Jágerskej diecézy; Michal, syn Jána Dycha z Ostrihomskej arcidiecézy; Mikuláš z Veľkého Kamenca; Jakub z Ostrihomskej arcidiecézy; Ponč z Rohožnice a Benedikt, syn Jána z Unína.

Z radu mešťanov sa odpustky udeľovali trenčianskemu mešťanovi Jánovi, prezývanému Pemezek, a bratislavskému mešťanovi Ondrejovi Bernhertilovi.

V práci nájdeme odpustky udelené aj pre Jána, sluhu sedmohradského vojvodu Ondreja, komesa zo Szolnoku (Maďarsko).

Zo zemepánov to bola Klára, vdova po Mikulášovi Forgáčovi, gymešskom zemepánovi z Jelenca.

Bohužiaľ, k veľkému počtu adresátov nemáme zachované informácie, ktoré by nám boli nápomocné pri ich zaraďovaní. Z nich sa v práci nachádzajú Chala Sinke a Helena Sinke, ženy z Jágerskej diecézy; Agnesa, vdova po Deziderovi z Lefantoviec; Alžbeta, vdova po nebohom Jánovi Sanctovi z Ostrihomskej arcidiecézy; Ján a jeho manželka Klára z Nitrianskej diecézy; Juraj Vlenez z Ľubietovej a jeho manželka Kristína; Mikuláš Bacheuser zo Spišskej Novej Vsi a jeho manželka Margaréta; Pavol, syn Ondreja zo Sučian, a jeho manželka Anna; Ján Chrafft a jeho manželka z Jágerskej diecézy; Peter Rotel alias Osunczer a jeho manželka Zuzana z Jágerskej diecézy; Anna, vdova po Ondrejovi, synovi Ladislava z Michaloviec; Margaréta, žena Jána z Ostrihomskej arcidiecézy; Juraj, syn Michala z Modran, a jeho manželka; Helena, vdova po Jánovi z Humenného; Ladislav, syn Jána z Jakobovian, a jeho manželka Zuzana; Juraj, syn Petra z Dubovice; Mikuláš Usterlumnicz a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy; Alžbeta, žena Blažej z Choče; Alžbeta, vdova po Jánovi z Plešivca; Elena, vdova po Petrovi z Teriakoviec; Juraj, syn Mateja z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta; Margaréta Swertfegerinna, vdova z Ostrihomskej arcidiecézy; Gertrúda, vdova po Jánovi, krajčírovi z Čaky; Anna, žena Valentína Maurícia z Ostrihomskej arcidiecézy; Ondrej, syn Pavla zvaného Pohromok z Kyjatíc; Ján Eylaunuok a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy; Ján Pruner a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy; Blažej, syn Ladislava zo Zemplínskej Novej Vsi, a jeho manželka Helena; Affra, vdova po nebohom vznešenom mužovi Ondrejovi Bátorovi z Jágerskej diecézy; Ondrej, syn Ladislava, a jeho manželka Dorota z Ostrihomskej arcidiecézy; Alžbeta, vdova z Michaloviec; Jakub z Košíc a jeho manželka Alžbeta; Ladislav Tuteus a jeho manželka; Ján a jeho manželka; Peter z Koprivnice; Dominik z Koprivnice; Mikuláš a jeho manželka z Ostrihomskej arcidiecézy; Mikuláša a bratia Omodej a Lothard z Ostrihomskej arcidiecézy; Michal Caupon z Lipian a jeho manželka; Juraj z Maťoviec a jeho manželka; Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta; Henrich, prezývaný Honberth, a jeho manželka Office z Vroclavskej arcidiecézy; Lorand Stephlin a Herman, synovia Mikuláša z Budína.

Najvyšší počet odpustkov bol adresovaný osobám menovaným v Apoštolskej kancelárii, o ktorých nemáme žiadne bližšie doložené správy.

Medzi adresátov patria aj tí, ktorí bojovali proti schizmatikom, modlili sa za uhorského kráľa Ludovíta I. a jeho víťazstvo v boji proti schizmatikom; a ktorí pri príležitosti rakúskej kongregácie rakúskych františkánov pristúpili k sviatostiam a finančne prispeli na dobročinné ciele.

Zvláštnym prípadom je odpustenie udelené skrz bazilejského biskupa Konráda³⁶³ a jeho generálneho vikára Jánovi z Vergy, pánovi hradu Kaynten, a jeho synom Antonovi a Jánovi z dôvodu krádeže majetku ostrihomskeho arcibiskupa.

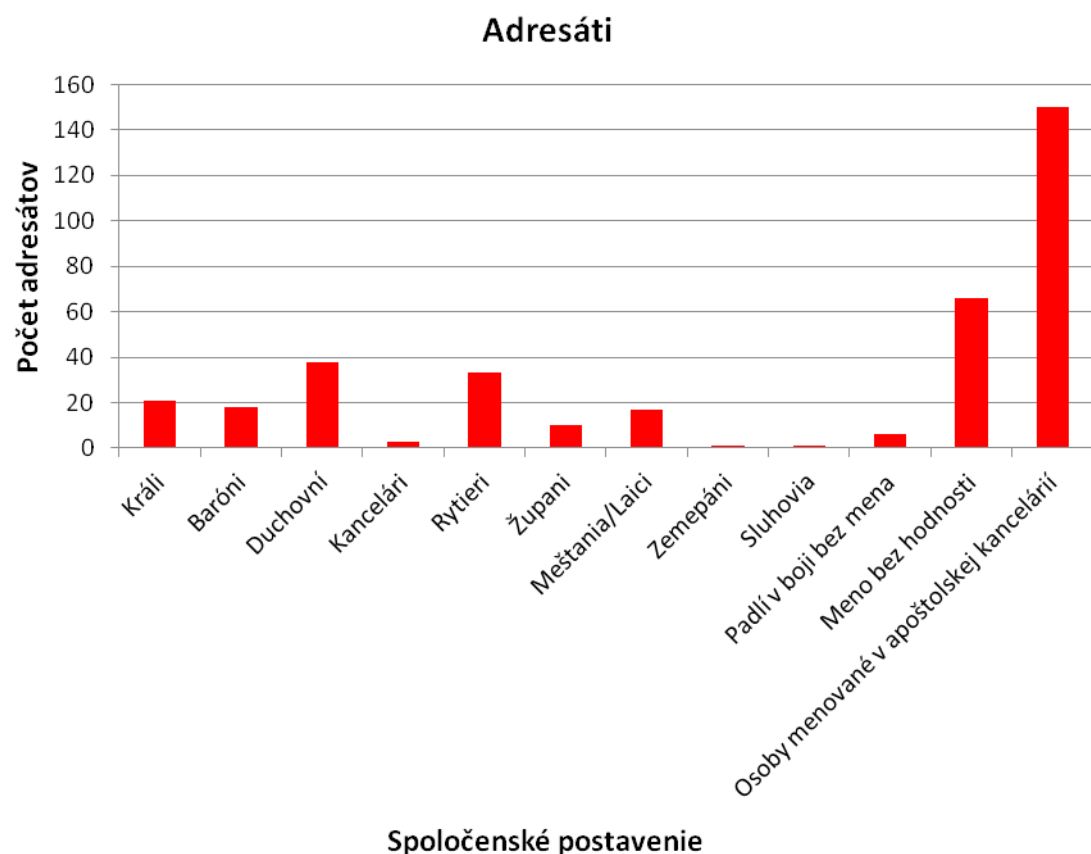
Pokiaľ ide o indulgencie alebo výsady udelené pre konkrétnu osobu, najčastejšie ide o výsadu zvolenia si spovedníka a možnosť rozhršenia všetkých hriechov v prípade smrti. Veď prísľub anulovania trestov za spáchané hriechy pri splnení predpísaných podmienok ponúkal pomerne jednoducho dostupnú variantu, ako si skrátiť utrpenie v očistci. Vydávanie veľkého počtu odpustkových listín súviselo s prebiehajúcou morovou epidémiou, ktorá trápila krajinu v rokoch 1345 – 1362. Neskôr pre Uhorsko predstavovala najväčšiu hrozbu Osmanská ríša. Pápež Bonifác IX. preto v roku 1391 udelil odpustky, aby tak podporil a vyzval kráľa Žigmunda na obranu Uhorského kráľovstva, Dalmácie a susedných krajín, vystavených častým vpádom Turkov, ktorí sa tieto krajiny pokúšali podriať. Vzhľadom na výnimočné ohrozenie Uhorského kráľovstva kráľ v roku 1397 nariadil, aby všetci občania a osobitne baróni boli povinní osobne a kedykoľvek povstať, a to aj prípade jeho neprítomnosti na výprave. Krajinu nielenže trápili boje s Osmanmi, ale k tomu všetkému vypukla v roku 1419 husitská revolúcia. Práve na základe týchto udalostí nájdeme čoraz viac záujemcov o odpustky nielen z radu barónov a prelátov, ale aj iných uhorských hodnostárov či vojakov.

Spôsob, akým mohli žiadať o odpustky, spočíval aj v osobnej prítomnosti kráľovského sprievodu. Ako vieme, panovníci a najvyšší cirkevní hodnostári trávili veľkú časť života na cestách, ktoré boli určované kráľovskými alebo dynastickými záujmami. Kráľ Žigmund Luxemburský v období posledného štvrtstoročia svojho panovania a života strávil takmer 15 rokov mimo Uhorska. Bol častým hosťom v krajinách Svätej rímskej ríše vrátane Čiech a Moravy, niekoľkokrát navštívil Taliansko a Švajčiarsko, prešiel Francúzskom i Nizozemskom a v roku 1416 strávil štyri mesiace v Anglicku. S panovníkmi cestovala aj časť kancelárskeho personálu (niektorí z protonotárov s niekoľkými notármi a pisármi dvorskej kancelárie). V sprievode kráľa nechýbali ani duchovní. Aj kráľovskí lekári sprevádzali svojho panovníka na cestách. Ich hlavou úlohou bola samozrejme liečba kráľa či dvoranov, ale príležitostne pôsobili aj ako radcovia alebo vyslanci. Počas dlhších zastávok sa k sprievodu postupne pripájali aj šľachtici a mešťania z krajín, ktorými sa prechádzalo a pri tejto príležitosti predkladali svoje žiadosti kráľovi.

Hoci sa v Uhorskom kráľovstve v 14. storočí za vlády Karola I. moc oligarchov eliminovala, ich pôsobenie v krajine naďalej pretrvávalo. Prejavilo sa to najmä za vlády Žigmunda Luxemburského, keď ho časť nespokojnej šľachty a veľmožov koncom apríla 1401 zajala a vládu v krajine prevzala rada zložená z niekoľkých prelátov a barónov. To všetko znamená, že vnútropolitický život Uhorského kráľovstva riadila relatívne úzka skupina aristokratov a prelátov na čele s kráľom.

³⁶³ Konrad Elye (*1375–+1423) v rokoch 1417/1418 ho pápež Martin V. vymenoval za bazilejského biskupa.

Graf č. 4 Adresáti a ich hodnosti

Tabuľka č. 2 Prehľad odpustkov pre osoby

Dátum vydania	Meno a hodnosť vydavateľa	Meno a hodnosť žiadateľa/intervienta	Druh indulgencie	Meno a hodnosť osoby, ktorej je určená indulgencia
2.7.1320	pápež Ján XXII.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Karol I., uhorský kráľ
8.12.1321	pápež Ján XXII.		odpustenie	Karol I., uhorský kráľ, Alžbeta, uhorská kráľovná
14.11.1324	pápež Ján XXII.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Agnesa, uhorská kráľovná
4.9.1328	pápež Ján XXII.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Pascha, manželka palatína Jána Drugeta

28.9.1330	pápež Ján XXII.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Čanád, ostrihomský arcibiskup
24.2.1332	pápež Ján XXII.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, vojak z Lučenca
11.7.1334	pápež Ján XXII.		odpustenie	Karol I., uhorský kráľ
11.7.1334	pápež Ján XXII.		odpustenie trestu za hriechy	tí, ktorí zahynuli v boji proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
17.1.1339	pápež Benedikt XII.		odpustenie trestu za hriechy	tí, ktorí zahynuli v boji proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
14.3.1343	pápež Klement VI.	Mikuláš, jágerský biskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, jágerský biskup
7.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie	Ľudovít I., uhorský kráľ, Alžbeta, uhorská kráľovná
7.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie trestu za hriechy	tí, ktorí zahynuli v boji proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
7.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie trestu za hriechy	Ľudovít I., uhorský kráľ, a tí, ktorí bojovali proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
9.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie	Ľudovít I., uhorský kráľ, Alžbeta, uhorská kráľovná
9.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie trestu za hriechy	tí, ktorí zahynuli v boji proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
9.5.1343	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	odpustenie trestu za hriechy	Ľudovít I., uhorský kráľ, a tí, ktorí bojovali proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
10.5.1343	pápež Klement VI.	Čanád, ostrihomský arcibiskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Čanád, ostrihomský arcibiskup
10.5.1343	pápež Klement VI.	Čanád, ostrihomský arcibiskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikč, slavónsky bán, a jeho synovia Štefan a Akus

4.11.1343	pápež Klement VI.	Beatrix, dauphina z Viennois	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Beatrix, dauphina z Viennois
29.11.1343	pápež Klement VI.	Brat Fortanerius, generálny predstaviteľ rehole františkánov	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	brat Fortanerius, dvaja rehoľníci a dvaja svetskí klerici
12.2.1344	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Tomáš, liptovský župan, a jeho manželka Margaréta
14.2.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Tomáš, liptovský župan, a jeho manželka Margaréta
14.2.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Peter, brat Tomáša, jeho manželka a ich syn Peter
14.2.1344	pápež Klement VI.	Tomáš, liptovský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, pilišský župan, svokor Tomáša, a jeho manželka
15.2.1344,	pápež Klement VI.	Tomáš, holičský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Tomáš, jeho brat Mikuláš, hontiansky župan, Štefan Ločk, železnohradský župan, a ich manželky
18.3.1344	pápež Klement VI.	Komes Pavol, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I.	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Komes Pavol, laik Ponč z Rohožnice a jeho syn klerik Ján
2.9.1344	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj zvaný Vessos, Štefan zvaný Teutes
26.9.1345	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Chala Sinke a Helena Sinke, ženy Jágerskej diecézy
26.9.1345	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Peter Sinke, Peter a Merso, vojaci Jágerskej diecézy
26.9.1345	pápež Klement VI.	Štefan, syn Mikuláša z Perína	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan z Perína, jeho manželka Margaréta, ich synovia Pavol a Mikuláš
12.10.1345	pápež Klement VI.	Komes Pavol	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, bratia Omodej a Lothard z Ostrihomskej arcidiecézy

16.10.1345	pápež Klement VI.	Gregor, čanádsky biskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján a jeho manželka, Peter z Koprivnice, magister Oliver, sudca kráľovskej rady, prepošt Martin z Dömösu, Jakub Dipreht, sudca z Bratislavy, a jeho manželka Alžbeta, magister Martin Bellin, kanonik zo Záhrebu, Dominik z Koprivnice arcidiakon Benedikt Iwasse z obce Veliki Kalnik
26.10.1345	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, protonotár uhorského kráľa Ľudovíta I., jeho manželka a ich deti
26.10.1345	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mária Feulia, manželka nebohého palatína Viliama Drugeta
4.11.1345	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Tomáš, kanonik Kostola sv. Martina v Spišskom Podhradí
12.9.1346	pápež Klement VI.	Štefan, kaločský arcibiskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš a jeho manželka z Ostrihomskej arcidiecézy
5.4.1348	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Agnesa, vdova po Deziderovi z Lefantoviec
17.4.1348	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Michal, syn nebohého Dezidera z Lefantoviec, vojak a jeho manželka Margaréta
30.11.1348	pápež Klement VI.	Guido, presbyter a kardinál Kostola sv. Cecílie, legát Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Šalzburgu	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	rodina presbytera Guida
14.3.1349	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ľudovít I., uhorský kráľ
22.3.1349	pápež Klement VI.	Mikuláš, nitriansky biskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, nitriansky biskup, a jeho bratia Ján a Tomáš

1.6.1349	pápež Klement VI.	Arnaldus z Chaussin nuncijs Apoštolskej stolice Poľského a Uhorského kráľovstva	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Arnaldus, jeho notári a príbuzní - Ján Dzeckzon, Albert z Turbia, Jaroslav, správca kostola v Kazimierzi
8.4.1350	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, kanonik z Paniowice, františkán Egídius - spovedník uhorskej kráľovnej Alžbety, klerik Demeter z Marjád, Henrich, prezývaný Honberth, a jeho manželka Ofce z Vroclavskej arcidiecézy, Lorand Stephlin a Herman, synovia Mikuláša z Budína
8.1.1351	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka ak navštívili Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme v jubilejnom roku 1350	Alžbeta, uhorská kráľovná, Štefan, slavónsky vodca, Margaréta, slavónska vodkyňa
11.1.1351	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Alžbeta, uhorská kráľovná
25.5.1351	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, nitriansky biskup
11.7.1351	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Alžbeta, uhorská kráľovná
11.7.1351	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, jasovský prepoš, Mikuláš, spišský prepoš, Peter, kustód z Bratislavy, Mikuláš Kont, bratislavský župan, Jakub z Košíc a jeho manželka Alžbeta
5.8.1351	pápež Klement VI.	Alžbeta, uhorská kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	sto osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii

30.1.1352	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Dezider z Lučenca, vojak
30.1.1352	pápež Klement VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, domicelus Ostrihomskej arcidiecézy
2.7.1352	pápež Klement VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ľudovít I. a jeho brat Štefan, slavónsky vodca
19.3.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Tomáš, laik Ostrihomskej arcidiecézy
8.4.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Alžbeta, vdova po nebohom Jánovi Sanctovi, Ostrihomskej arcidiecézy
31.8.1353	pápež Inocent VI.	Ľudovít I., uhorský kráľ, Alžbeta, uhorská kráľovná	odpustenie	Ľudovít I., uhorský kráľ, Alžbeta, uhorská kráľovná
13.9.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, rytier z Mojzesova
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján a jeho manželka Klára z Nitrianskej diecézy
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Levko, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Agnesa
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Katarína
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ľudovít I., uhorský kráľ, a jeho manželka Alžbeta, uhorská kráľovná
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, jágerský biskup
21.12.1353	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Vöszös, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy

15.4.1354	pápež Inocent VI.	Matúš, trenčiansky župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Matúš, trenčiansky župan a rytier, jeho manželka, šesť osôb, osobitne vymenovaných v Apoštolskej kancelárii
4.10.1354	pápež Inocent VI.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Kadold Perkman, domicelus z Ostrihomskej arcidiecézy
16.11.1355	pápež Inocent VI.	Ján, syn Petra z Niedzice, dvoran uhorského kráľa Ľudovíta I.	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján, syn Petra z Niedzice, dvoran uhorského kráľa Ľudovíta I. a jeho brat Peter
18.8.1356	pápež Inocent VI.		odpustenie	veriaci, ktorí sa modlili za uhorského kráľa Ľudovíta I. a jeho vítazstvo v boji proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom v Raške
12.12.1357	pápež Inocent VI.	Mikuláš, syn Pavla, a Sebek, syn Jána z Uhorska, vojaci Ostrihomskej a Kaločskej arcidiecézy	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš a Sebek, ich manželky a ich bratia Mikuláš a Gregor Tiburovci, rytieri z Čanádu
25.2.1358	pápež Inocent VI.	Mikuláš Lach, vojak	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš Lach, vojak, jeho manželka a dvadsať osôb, menovaných v Apoštolskej kancelárii
8.4.1358	pápež Inocent VI.	Mikuláš Kont, palatín	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš Kont, palatín
10.2.1359	pápež Inocent VI.	Ján z Jágru, učiteľ z rehole františkánov, spovedník a kazateľ kaplnky uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján z Jágru a desať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii
18.5.1359	pápež Inocent VI.	Benedikt Heem, pilišský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Jakub, laik z Ostrihomskej arcidiecézy, Michal, kanonik Sedmohradského kostola
18.5.1359	pápež Inocent VI.	Benedikt Heem, pilišský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Benedikt Heem, pilišský župan, jeho brat Peter a ich manželky
18.5.1359	pápež Inocent VI.	Gregor, domicelus	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Gregor, jeho manželka, osem osôb, menovaných v Apoštolskej kancelárii

18.5.1359	pápež Inocent VI.	Ondrej, sedmohradský vojvoda, komes zo Szolnok	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján, Ondrejov sluha, a jeho manželka z Ostrihomskej arcidiecézy
18.5.1359	pápež Inocent VI.	Benedikt Heem, pilišský župan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Benedikt Heem, pilišský župan a päťdesiat príbuzných, ktorí zahynuli v bitke proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
10.3.1360	pápež Inocent VI.	Heidenrik z Lippe, magister slobodných umení, osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I.	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Heidenrik z Lippe, jeho brat kňaz Jána z Lippe, šesť osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii
1.9.1360	pápež Inocent VI.	Martin, arcidiakon z Branjina nuncius uhorskej kráľovnej Alžbety	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Martin, arcidiakon z Branjina, nuncius uhorskej kráľovnej Alžbety, a desať osôb, menovaných v Apoštolskej kancelárii
1.7.1365	pápež Urban V.	Sufragán	odpustenie trestu za hriechy	všetci tí, ktorí zahynuli v bitke proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
19.6.1366	pápež Urban V.	Ľudovít I., uhorský kráľ	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Peter, bosniacký biskup z Ďakova, Šimon, komes z Mediaș, Pavol, trenčiansky podžupan, a jeho manželka, Ladislav Tuteus a jeho manželka, Ladislav, kaločský prepoš a osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I., Michal zo Šúroviec, vojak z Lefantoviec, a jeho manželka, magister Jakub, zbrojnoš a protonotár kráľovského palatína Mikuláša Konta, magister Štefan, zbrojnoš a protonotár kúrie kráľovského sudcu

23.6.1366	pápež Urban V.	Alžbeta, uhorská kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján, presbyter kaplnky uhorskej kráľovnej, Gal, syn Benedikta z Monkad vo Vrábľoch, Ján, syn Mikuláša z Hrkáča v Gemerskej Vsi, Ondrej, syn Petra z Frankenau, Mikuláš, syn Mikocha z Malých Vozokán, Briccius, syn Michala zo Sv. Jána, všetci zbrojnoši uhorskej kráľovnej Alžbety
6.7.1366	pápež Urban V.	Štefan, nitriansky biskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, nitriansky biskup
6.7.1366	pápež Urban V.	Štefan, nitriansky biskup	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka Jána Capriho	Štefan, nitriansky biskup
18.12.1391	pápež Bonifác IX.		odpustenie trestu za hriechy	Žigmund Luxemburský, uhorský kráľ, a tí, ktorí bojovali proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
4.7.1402	pápež Bonifác IX.		odpustenie	veriaci, ktorí pri príležitosti rakúskej kongregácie rakúskych františkánov pristúpia k sviatostiam a dajú peňažné dary na dobročinné ciele
25.11.1417	pápež Martin V.	Štefan, prezývaný Jakch, barón zo Sedmohradskej diecézy	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, prezývaný Jakch, barón zo Sedmohradskej diecézy, jeho manželka Uršuľa, jeho synovia Michal a Ladislav a ich manželky, Ján a Ladislav, synovia Juraja, prezývaného Jakch, a ich manželky Margaréta a Anna, Dionýz a Michal Jakch, Ladislav, syna Dionýza, bána z Lučenca, a jeho manželka, Benedikt Zudar a jeho manželka z Jágerskej diecézy, Štefan, sedmohradský biskup

13.1.1418	pápež Martin V.	Albert, rytier z Michaloviec, sluha kráľa Žigmunda Luxemburského Donym Kyzýneczky, zbrojnoš Ostrihomskej arcidiecézy a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Albert, rytier z Michaloviec a sluha kráľa Žigmunda Luxemburského Donym Kyzýneczky, zbrojnoš Ostrihomskej arcidiecézy a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, a jeho manželka Katarína
14.1.1418	pápež Martin V.	Juraj, vicekomorník a Valentín, synovia Petra z Valče	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj a Valentín, synovia Petra z Valče
15.1.1418	pápež Martin V.	Juraj, syn Petra z Valče	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj, syn Petra z Valče
23.1.1418	pápež Martin V.	Dorozl Imrich de Rumj, kráľovský podpohárník	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	vojak Imrich z Pavloviec nad Uhom a jeho manželka Veronika, Matúš z Pavloviec nad Uhom a jeho manželka Agáta, ich matka Anna, vdova po Petrovi z Pavloviec nad Uhom, Margaréta, vdova po Šimonovi, krajinskom sudcovi z Rozhanoviec
31.1.1418	pápež Martin V.		odpustenie skrz bazilejského biskupa Konráda a jeho generálneho vikára	Ján z Vergy, pán hradu Kaynten, a jeho synovia Anton a Ján - z dôvodu krádeže majetku ostrihomskeho arcibiskupa
2.2.1418	pápež Martin V.	Mikuláš, syn Mikuláša, bána z Perína, vojak a kráľovský stajník, vo svojej osobe a v osobe svojho brata Ladislava	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Margaréta, ich matka vdova po Mikulášovi, bánovi z Perína a ich sestra Katarína

18.3.1418	pápež Martin V.	Imrich z Perína, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského Juraj, rábsky a ostrihomský prepoš a vicekancelár kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Imrich z Perína, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského, a jeho manželka Juraj, rábsky a ostrihomský prepoš a vicekancelár kráľa Žigmunda Luxemburského
20.4.1418	pápež Martin V.	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná
4.5.1418	pápež Martin V.	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná
14.6.1418	pápež Martin V.	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná
8.1.1420	pápež Martin V.	Mikuláš Gebhaltz, richtár z Prešova	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš Gebhaltz, richtár z Prešova, a jeho manželka Katarína
8.1.1420	pápež Martin V.	Michal Caupon z Lipian	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Michal Caupon z Lipian a jeho manželka
12.1.1421	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj Vlenez z Ľubietovej a jeho manželka Kristína
27.4.1421	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Margaréta, vdova po Mikulášovi, bánovi z Perína
24.2.1422	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Pavol, syn Ondreja zo Sučian, a jeho manželka Anna
16.3.1422	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Pavol, správca Kostola sv. Ladislava z Bodoviec
27.3.1422	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Mikuláš Bacheuser zo Spišskej Novej Vsi a jeho manželka Margaréta
30.3.1422	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján Chrafft a jeho manželka z Jágerskej diecézy
30.3.1422	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Peter Rotel alias Osunczer a jeho manželka Zuzana z Jágerskej diecézy

3.1.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Margaréta, vdova po nebohom Šimonovi z Rozhanoviec
29.3.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj, správca farského kostola v Huncovciach
29.3.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej, syn Jána z Kamenice, správca farského kostola v Plavči
29.3.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Matej, syn Petra, laik, a jeho manželka z Jágerskej diecézy
15.6.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Anna, vdova po Ondrejovi, synovi Ladislava z Michaloviec
11.10.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ladislav, syn Petra z Veľkých Slemeniec, laik a jeho manželka Alžbeta
15.10.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ulrich Guצל, laik z Banskej Bystrice, a jeho manželka Margaréta
23.10.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Mikuláš Russerschdorff, laik, a jeho manželka Klára z Ostrihomskej arcidiecézy
2.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj presbyter, syn krajčira Pavla z Oždian
3.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Margaréta, žena Jána, Jurajov syn z Ostrihomskej arcidiecézy
3.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj, syn Michala z Modran, a jeho manželka
5.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej, syn Michala z Veľkého Blahova, laik, a jeho manželka Margaréta
13.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Klára, vdova po Mikulášovi Forgáčovi z Jelenca
13.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Helena, vdova po Jánovi z Humenného
16.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ladislav, syn Jána z Jakubovian, a jeho manželka Zuzana
19.11.1423	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej, syn Juraja z Trávnice, laik
2.12.1424	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján, prezývaný Pemezek, trenčiansky mešťan, a jeho manželka Klára
16.12.1424	pápež Martin V.	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná	možnosť zvoliť si spovedníka	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná

16.12.1424	pápež Martin V.	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná	plné odpustenie všetkých hriechov	Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná
13.3.1425	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	pán Juraj, syn Petra z Dubovice
13.3.1425	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján, syn Petra z Perína, vojak
29.3.1425	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Mikuláš Usterlumnicz a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy
30.5.1425	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan z Rozhanoviec, barón, a jeho manželka Cecília
22.2.1426	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj Schnile, laik z Prešova, a jeho manželka Katarína
25.2.1426	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Peter z Rozhanoviec, jágerský biskup
25.2.1426	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Blažej, jágerský kustód kanonikov
26.3.1426	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Anna, vdova po Jánovi z Perína, abovskom županovi
13.1.1427	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Alžbeta, vdova z Michaloviec
22.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Mikuláš Vza, zbrojnoš z Uzovskej Panice, a jeho manželka Margaréta
22.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Alžbeta, vdova po Jánovi Magni z Plešivca
22.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Vavrinec, presbyter zo Sene
23.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ladislav Gervasi, laik z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Veronika
23.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Alžbeta, žena Blažeja z Choče
23.12.1428	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Elena, vdova po Petrovi z Teriakoviec
3.1.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Tomáš, presbyter a správca farského kostola v Zbudzi

19.3.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Juraj, syn Mateja z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta,
19.3.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Margaréta Swertfegerinna, vdova z Ostrihomskej arcidiecézy
29.3.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Gertrúda, vdova po Jánovi, krajčirovi z Čaky
29.3.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján, presbyter a správca farského Kostola sv. Klimenta z Veľkého Kýra
16.6.1429	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej Bernhertil, bratislavský mešťan
1.4.1430	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ladislav, syn Lukáša z Hontianskych Nemcov, správca farského Kostola sv. Martina v Bojniciach
11.4.1430	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Anna, žena Valentína Maurícia z Ostrihomskej arcidiecézy
8.1.1431	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján Frustukchel, laik z Jágerskej diecézy, a jeho manželka Alžbeta
9.1.1431	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Matej Criseunorly, laik z Jágerskej diecézy, a jeho manželka Anna
22.1.1431	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Leonard Onufri, zbrojnoš z Bojníc
22.1.1431	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Štefan, zbrojnoš z Perína
23.1.1431	pápež Martin V.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej, syn Pavla zvaného Pohromok z Kyjatíc
11.3.1431	pápež Eugen IV.		možnosť zvoliť si spovedníka	duchovní, svetskí úradníci rímskeho, uhorského a českého kráľa Žigmunda Luxemburského a nasledovníci kráľovskej kúrie
27.3.1431	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján Eylausnuok a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy

27.3.1431	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján Pruner a jeho manželka Katarína z Ostrihomskej arcidiecézy
27.3.1431	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Lukáš, správca farského Kostola sv. Panny Márie z Čierneho Brodu
27.3.1431	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Michal, syn Jána Dycha, laik z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta
15.4.1432	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ján, syn Petra z Perína, vojak
22.12.1432	pápež Eugen IV.	Ján Sinister, presbyter Ostrihomskej arcidiecézy	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján Sinister, presbyter Ostrihomskej arcidiecézy
2.7.1433	pápež Eugen IV.	Gašpar Ventur z Bratislavy	možnosť vyspovedať sa	Gašpar Ventur z Bratislavy, jeho manželka a ich deti
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Benedikt, syn Jána z Unína, laik	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Benedikt, syn Jána z Unína, laik, a jeho otec Ján
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského, jeho manželka, matka, súrodenci, ujo Juraj Kaplatowsky
			odpustenie trestu za hriechy	Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského, v čase, keď bojoval proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
			plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Ladislav, syn Ondreja z Temnej Studne, zbrojnoš, jeho otec a súrodenci
			odpustenie trestu za hriechy	Ladislav Ondrej z Temnej Studne, zbrojnoš, v čase, keď bojoval proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
		Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého, jeho matka a súrodenci

13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj, syn Šimona z Bošian, rytier	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj, syn Šimona z Bošian, rytier, jeho manželka Margaréta, jeho matka Margaréta, vdova po Šimonovi z Bošian, Ján Barlin a jeho manželka z Ostrihomskej arcidiecézy
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželka Margaréta
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Pavol, Peter, Ján a Mikuláš, synovia baróna Imricha z Drienčan	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Pavol, Peter, Ján a Mikuláš, synovia baróna Imricha z Drienčan, a ich rodičia
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Passkoni Pssak, zbrojnoš z Jablonice, jeho manželka a ich deti
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej, rytier a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka odpustenie trestu za hriechy	Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej, jeho otec a jeho súrodenci Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej, v čase, keď bojoval proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj z Maťoviec	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj z Maťoviec a jeho manželka
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Petermannus, zbrojnoš z Dlhého Klčova	možnosť vyspovedať sa	Petermannus, zbrojnoš Dlhého Klčova, jeho manželka Margaréta a ich deti

13.7.1433	pápež Eugen IV.	Štefan a Juraj, baróni z Rozhanoviec	odpustenie trestu za hriechy	Štefan a Juraj, baróni z Rozhanoviec, v čase, keď bojovali proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
		Štefan, barón z Rozhanoviec	odpustenie trestu za hriechy	Štefan, barón z Rozhanoviec, v čase, keď bojoval proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
			plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Štefan, barón z Rozhanoviec, a jeho manželka Cecília
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Blažej, vojak z Vacovskej diecézy	odpustenie trestu za hriechy	Blažej, vojak z Vacovskej diecézy, v čase, keď bojoval proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom
			plné odpustenie všetkých hriechov	Blažej, vojak z Vacovskej diecézy, a jeho manželka Dorota
13.7.1433	pápež Eugen IV.	Juraj Šebastián z Geče, vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Juraj Šebastián z Geče, vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, jeho matka Marta, jeho bratia Peter, Štefan, Ján a Mikuláš, jeho bratranec Michal Etrech a jeho manželka Elena, jeho ujo Ladislav z Geče a jeho manželka
15.7.1433	pápež Eugen IV.	Markus Craus, kňaz z Ostrihomskej arcidiecézy, kaplán a spolustolovník kráľa Žigmunda Luxemburského	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Markus Craus, kňaz z Ostrihomskej arcidiecézy, kaplán a spolustolovník kráľa Žigmunda Luxemburského
21.7.1433	pápež Eugen IV.	Ladislav z Čopu, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského a jeho bratia Štefan Augustín, rytieri	odpustenie trestu za hriechy	Ladislav z Čopu tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského a jeho bratia Štefan a Augustín, rytieri, v čase, keď bojovali proti kacírom, schizmatikom či neveriacim pohanom

13.12.1435	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Blažej, syn Ladislava zo Zemplínskej Novej Vsi, a jeho manželka Helena
1.1.1436	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Affra, vdova po nebohom vznešenom mužovi Ondrejovi Bátorovi z Jágerskej diecézy
20.3.1436	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Ondrej, syn Ladislava, a jeho manželka Dorota z Ostrihomskej arcidiecézy
24.3.1436	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Mikuláš, laik z Veľkého Kamenca
27.3.1436	pápež Eugen IV.	Mikuláš, syn Jána z obce Čazma, lekár a vikár jágerského biskupa Petra z Rozhanoviec	plné odpustenie všetkých hriechov skrz spovedníka	Mikuláš, syn Jána z obce Čazma, lekár a vikár jágerského biskupa Petra z Rozhanoviec
4.5.1436	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Anna, vdova po Klementovi z Kamenice
10.5.1436	pápež Eugen IV.		plné odpustenie všetkých hriechov	Uršuľa, vdova po Žigmundovi z Humenného, Štefan z Humenného a jeho manželka Katarína

PATROCÍNIA

Hlavnú zásluhu na živote cirkvi treba pripisovať predovšetkým duchovným i laickým fundátorom, ktorí podporovali rôzne formy cirkevnej činnosti a na vlastné náklady (*sumptu proprio*) zakladali sakrálne objekty určené pre kresťanské spoločenstvo. Patrocínia, teda zasvätenie nebeskému patrónovi, pre jednotlivé kostoly súvisia so svätcami, ktorých kresťania uctievali pre ich zbožnosť a vernosť Bohu aj za cenu života. Šlo predovšetkým o mučeníkov – martýrov a vyznávačov (*confessores*)³⁶⁴. Na výber patrocínia však vplývalo viacero faktorov. Šlo nielen o náboženstvo či kultúru, ale zohľadňovalo sa aj teritoriálne hľadisko, štátne a dynastické pomery a ekonomická a sociálna stránka. Často je však problém určiť, ktorý z faktorov bol dominujúci.

V niektorých prípadoch sa patrocínia volili tým svätcom, ktorých relikvie boli uložené v sakrálnom objekte. V našej práci to môžeme vidieť v prípade Kaplnky sv. kráľa Ladislava v obci Tornyosnémeti, ktorej výber patrocínia nebol vôbec náhodný. Listina z roku 1319 totiž podáva svedectvo, že kosť prostredného prsta sv. kráľa Ladislava, ktorú nebohý varadínsky biskup Imrich stratil v dedine Felhevíz (Maďarsko), našiel pustovník Egid a daroval ju kaplnke. Neskôr sa stalo zvykom, že relikvie preniesli do kostolov, ktoré už mali svoje patrocínium a tak voľba patrocínia na základe relikvií prestala byť určujúca. Na Slovensku ani nemáme prípad, kedy by niektorý objekt nadobudol svoje patrocínium podľa toho, že v ňom boli uložené relikvie niektorého svätca. Možno len v prípade, ak sa pre ne vybudovali bočné kaplnky alebo oltáre.

Výber patrocínií objektov vplýval aj na stredoveké rehoľné spoločenstvá, ktoré mali svojich osobitných patrónov, či už to boli pustovníci, na ktorých sa odvolávali svojím pustovníckym životom, alebo ich bývalí príslušníci, zakladatelia rádu. Jedným z najčastejších a najobľúbenejších, ktorému zasväcovali svoje kostoly a kláštory, bol Ján Krstiteľ (v Bardejove). K ďalším svätcom, ktorým rehoľné spoločenstvá zasväcovali svoje objekty, patrí Anton Pustovník (v Dravciach a Stojanoch). Vyskytoval sa aj opát Benedikt (v Hronskom Svätom Beňadiku a Krásnej nad Hornádom), sv. Duch (v Bardejove, Levoči a Hlohovci) alebo patrocínium sv. Kríža (v Prievidzi) a iné.

Pri výbere patrocínií sa zohľadňovali aj štátne a dynastické činitele. V Uhorsku sa popri Panne Márii ako hlavnej patrónke kráľovstva a dynastie na čelo krajinských patrónov dostal sv. Martin z územia Panónie (neskôr pričlenené k uhorskému štátu), ktorého Arpádovci prijímali ako svojho, lebo nemali ešte vlastných³⁶⁵. Aby si ale každá dynastia vo svojej krajine posilnila svoju nadvládu, snažila sa získať vlastných svätých. Arpádovcom sa podarilo dosiahnuť, že boli kanonizovaní členovia ich rodu, čím dosiahli vlastné patrocínia. Medzi prvými vystupuje sv. Štefan Kráľ, kanonizovaný v roku 1083, ktorému sa zasväcovali kostoly na kráľovských majetkoch (dvorcoch, hradoch) a prenášalo sa i na neďaleké farské kostoly (v Zolnej, Matejovciach, Kolíňanoch a Lúčkach). Neskôr k nemu pribudlo aj ďalšie silné kráľovské patrocínium sv. Ladislava, kanonizovaný v roku 1192, ktorému sa objekty zasväcovali naplno až za vlády Anjouovcov (v Jasenove a Tekovských Lužanoch). V práci sa z nášho územia napríklad vôbec nevyskytuje patrocínium sv. Imricha. Ako kráľovské patrocínium vystupovala aj sv. Alžbeta (v Košiciach, Zvolene a Kravanoch), kanonizovaná v roku 1235, neskôr sa viac uplatnila ako špitálske patrocínium (v Banskej Bystrici).

Možnosť výberu patrocínia mali aj zemepáni, ktorí užívali nad kostolmi patronátne právo. To znamená, že ich finančne podporovali, stavali a udržiavali. Šlo o menšie rodové sakrálne objekty, kaštieľne kaplnky súkromného alebo poloverejného charakteru a rodinné hrobky³⁶⁶. Je možné, že zemepáni si volili patrocínia na základe svojho mena, prípadne mena svojej manželky. Takýto prípad možno vidieť pri Kaplnke sv. Juraja v Levoči, ktorú dal vystavať levočský mešťan Juraj z Bystrian a ktorej zasvätenie si vybral podľa svojho osobného mena.

Patrocínia súvisiace s profesiou obyvateľov sídlisk patria k sociálno-ekonomickým činiteľom, ktoré musia byť v súlade s patrónmi alebo aspoň nebyť s nimi v rozpore. Napríklad nie je možné, aby roľnícke patrocínium malo takéto patrocínium v mestskom spoločenstve, v ktorom prevládal obchod a remeslá. Každá profesia mala teda svojho patróna. Vo vojenských osadách a hradoch sa väčšinou používalo patrocínium sv. Martina alebo Juraja ako patrónov rytierov a vojakov. V mestských spoločenstvách našlo uplatnenie patrocínium sv. Mikuláša ako ochrancu obchodníkov a cestujúcich. V baníckych osadách to bola patrónka baníkov sv. Barbora. V mestských lokalitách sa objavovalo patrocínium sv. Kataríny ako patrónky vzdelanosti, ktorá neskôr nadobudla charakter patrónky remesiel, preto ju nájdeme aj na vidieku v hospodársky významnejších lokalitách.

Každé patrocínium bolo svojím spôsobom špecifikom lokality, ktoré možno rozdeliť na mestské a dedinské. Mestskými boli predovšetkým patrocínia zasvätené sv. Panne Márii, sv. Martinovi, Štefanovi Kráľovi a iným krajinským patrónom. Dedinskými boli patrocínium sv. Michala ako patróna víťazného boja proti pokušeniam a diablovi, ďalej patrocínium sv. Jána Krstiteľa, aj keď sa mohlo stať, že sa pri ňom vyvinulo sídlisko, ktoré postupne nadobudlo mestský charakter, a ostatné misijné patrocínia.

Dôležitosť pri výbere patrocínia treba pripisovať aj charakteru stavaného sakrálneho objektu. Pri výbere patrocínia stavaného sakrálneho objektu sa zohľadňovalo, či bol objekt určený na obyčajné, každodenné alebo týždenné liturgické používanie, alebo či sa mal používať len v určité dni v roku alebo iba v jeden deň, prípadne, taký, ku ktorému majú veriaci púťovať (pútnické kostoly a kaplnky)³⁶⁷. Významnú úlohu zohrávalo aj to, či bol objekt verejný (farské a filiálne kostoly), poloverejný (väčšinou stavovské kaplnky, hradné a kaštieľne kaplnky, špitály), alebo súkromný (menšie rodové sakrálne objekty, kaštieľne kaplnky súkromného alebo poloverejného charakteru a rodinné hrobky).

Z hľadiska patrocínií dominujú na Slovensku hagiologické, ktorých počet v našej práci je reprezentovaný 106 prípadmi. Z nich tvoria časť patrocínia mužských svätých s dvoma dominantnými - sv. Martinom (11-krát) a sv. Jánom Krstiteľom (8-krát). Časté je aj zasvätenie objektov s patrocíniom sv. Michala Archanjela (7-krát), sv. Mikuláša (7-krát) a sv. Štefana (6-krát). Zo ženských patrocínií má najpočetnejšie zastúpenie sv. Mária Magdaléna (6-krát), sv. Anna (4-krát), sv. Alžbeta Uhorská (4-krát). V druhej skupine prevládajú patrocínia mariologické (mariánske), zasvätené sv. Panne Márii, ktoré sa spomínajú 31-krát. Najmenej sú zastúpené soteriologické (salvatoriánske) patrocínia zasvätené napríklad sv. Duchovi (5-krát), Božiemu telu (4-krát) a sv. Krížu (4-krát). Najčastejšie vyskytujúce sa patrocínia boli zasvätené Panne Márii ako hlavnej patrónke kráľovstva a dynastie a patrocínium sv. Martina, uhorského panovníckeho svätca, na základe čoho môžeme s určitou povedať, že v oboch prípadoch šlo o propagáciu štátneho uhorského kultu.

³⁶⁴ JUDÁK, – POLÁČIK, *Katalóg patrocínií na Slovensku*, s. 20.

³⁶⁵ HUDÁK, Ján. *Patrocínia na Slovensku*. Bratislava : Umenovedný ústav SAV, 1984, s. 22.

³⁶⁶ JUDÁK, – POLÁČIK, *Katalóg patrocínií na Slovensku*, s. 25.

³⁶⁷ HUDÁK, *Patrocínia na Slovensku*, s. 28-29.

Tabuľka č. 3 Prehľad patrocínií

Obec	Objekt	Patrocínium	Rok	Mariologické patrocínium	Hagiologické patrocínium	Soteriologické patrocínium
Abovská župa						
Jasov	kaplnka	Sv. Dorota	1393		+	
Košice	katedrála	Sv. Alžbeta	1392, 1402		kráľovské	
Krásna nad Hornádom	kostol	Sv. Panna Mária	1401	+		
Perín	kostol	Sv. Juraj	1418		+	
Seňa	kostol	Sv. Mikuláš	1418		+	
Bratislavská župa						
Bratislava	katedrála	Sv. Martin/ Najsvätejší Spasiteľ	1419		+	+
Bratislava	kaplnka	Božie telo	1411			+
Bratislava	kostol	Sv. Michal	1423		+	
Jelka	farský kostol	Sv. Ján Krstiteľ	1429		+	
Pezinok	farský kostol	Sv. Panna Mária	1369	+		
Sereď	kaplnka	Sv. Panna Mária	1400	+		
Smolenice	kaplnka	Sv. Panna Mária	1433	+		
Trnava	kláštorový kostol	Sv. Panna Mária Nanebovzatá	1301	+		
Trnava	kaplnka/ oltár	Sv. Panna Mária	1432	+		
Trnava	kaplnka/ oltár	Sv. Ján Krstiteľ	1432		+	
Gemerská župa						
Drienčany	farský kostol	všetkých svätých	1433		+	

Gemerská Hôrka	farský kostol	Sv. Martin	1433		+	
Gemerská Hôrka	kaplnka	Sv. Mária Magdaléna	1433		+	
Gemerská Panica	farský kostol	Sv. Anna	1433			Sv. rodiny
Plešivec	farský kostol	Sv. Juraj	1349, 1391		+	
Revúca	farský kostol	všetkých svätých	1433		+	
Štítnik	farský kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Hontianska župa						
Bátovce	farský kostol	Sv. Martin	1430		+	
Chrastince	kostol	Sv. Mikuláš	1347		+	
Rimavská Sobota	oltár	Božie telo	1433			+
Rimavská Sobota	farský kostol	Sv. Ján Krstiteľ	1433		+	
Komárňanská župa						
Pavlová	kostol	Sv. Pavol	1433			apoštolov a evanjelikov
Veľký Meder	farský kostol	Sv. Mikuláš	1436		+	
Nitrianska župa						
Bojnice	kaplnka	Sv. Michal	1430		+	
Bošany	kostol	Sv. Martin	1433		+	
Čermany	kostol	Sv. Mária Magdaléna	1433		+	
Hlohovec	špitálna kaplnka	Sv. Duch	1401			+
Kolíňany	farský kostol	Sv. Štefan Kráľ	1400			kráľovské
Kostolná Ves	kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Koválov	farský kostol	Sv. Ondrej	1400			apoštolov a evanjelikov

Mojmírovce	farský kostol	Sv. Štefan	1406		+	
Nadlice	kostol	Sv. Panna Mária	1345	+		
Nové Sady	farský kostol	Sv. Martin	1436		+	
Piešťany	kostol	Sv. Štefan	1360		+	
Piešťany	farský kostol	Sv. Peter	1418			apoštolov a evanjelikov
Prievidza	farský kostol	Sv. Bartolomej	1415			apoštolov a evanjelikov
Prievidza	kláštor	Sv. Kríž	1430			+
Prievidza	kostol	Sv. Panna Mária Nanebovzatá	1430	+		
Ropov*	farský kostol	Sv. Mikuláš	1433		+	
Senica	farský kostol	Sv. Martin	1433		+	
Svätý Peter	farský kostol	Sv. Peter	1433, 1436			apoštolov a evanjelikov
Šurianky	kaplnka	Sv. Barbora	1433		+	
Unín	farský kostol	Sv. Martin	1433		+	
Veča	kostol	Sv. Ján Krstiteľ	1344, 1345		+	
Novohradská župa						
Boľkovce	kaplnka	Sv. Tomáš	1433			apoštolov a evanjelikov
Bušince	farský kostol	Sv. Demeter	1434		+	
Mašková	farský kostol	Sv. Panna Mária	1434	+		
Šurany	kostol	Sv. Tomáš	1344			apoštolov a evanjelikov
Spišská župa						
Harakovce	kostol	Sv. Michal	1397		+	

Hrabušice	farský kostol	Sv. Vavrinec	1391, 1398		+	
Hrabušice	kaplnka	Sv. Barbora	1398, 1391		+	
Hranovnica	kostol	Sv. Mária Magdaléna	1398		+	
Kravany	kostol	Sv. Alžbeta	1398			kráľovské
Levoča	kaplnka	Sv. Juraj	1390		+	
Levoča	oltár	Sv. Peter a Pavol	1390			apoštolov a evanjelistov
Levoča	oltár	Najsvätejšia Trojica	1392			+
Levoča	oltár	Sv. Anton	1392		+	
Levoča	oltár	Sv. Anna	1392			Sv. rodiny
Levoča	špitálny kostol	Sv. Duch	1390			+
Levoča	oltár	Sv. Ján Krstiteľ	1392		+	
Levoča	oltár	Sv. Mária Magdaléna	1392		+	
Levoča	oltár	Sv. Barbora	1392		+	
Levoča	oltár	Sv. Helena	1392		+	
Levoča	farský kostol	Sv. Jakub	1400, 1432			apoštolov a evanjelikov
Lubica	farský kostol	Sv. Panna Mária	1390	+		
Lučivná	kostol	Sv. Peter	1398			apoštolov a evanjelikov
Matejovce	farský kostol	Sv. Štefan Kráľ	1400			kráľovské
Mengusovce	kostol	Sv. Tomáš	1398			apoštolov a evanjelikov
Olcnavá	farský kostol	Sv. Panna Mária	1400	+		
Olcnavá*	kostol	Sv. Dorota	1398		+	
Rakúsy	kostol	Sv. Mária Magdaléna	1398		+	

Ruskinovce*	farský kostol	Sv. Agnesa	1390, 1436		+	
Smižany	farský kostol	Sv. Kríž	1436			+
Spišská Nová Ves	kostol	Sv. Panna Mária	1391	+		
Spišská Teplica	kostol	Sv. Duch	1398			+
Spišské Bystré	kostol	Sv. Michal	1398		+	
Dravce	farský kostol	Sv. Anton	1402		+	
Spišské Podhradie	katedrála	Sv. Martin	1402		+	
Spišské Vlachy	farský kostol	Sv. Duch	1390			+
Spišský Hrušov	farský kostol	Sv. Katarína	1346		+	
Stojany*	kostol	Sv. Anton	1390, 1398		+	
Stráže	farský kostol	Sv. Ján Krstiteľ	1437		+	
Štiavnik	kláštor	Sv. Panna Mária	1398	+		
Štiavnik	kostol	Sv. Panna Mária	1398	+		
Šuňava	kostol	Sv. Šimon a Júda	1398			apoštolov a evanjelikov
Vikartovce	kostol	Sv. Martin	1398		+	
Vlková	kostol	Sv. Pavol	1398			apoštolov a evanjelikov
Vydrník	kostol	Sv. Šimon a Júda	1398			apoštolov a evanjelikov
Šarišská župa						
Bardejov	špitálna kaplnka	Sv. Duch	1400			+
Bardejov	kláštorň kostol	Sv. Ján Krstiteľ	1400		+	
Lipany	oltár	Božie telo	1420			+
Lúčka	farský kostol	Sv. Štefan Kráľ	1418			kráľovské

Bukovce	kostol	Sv. Peter a Pavol	1433			apoštolov a evanjelikov
Tekovská župa						
Hronský Svätý Beňadik	kláštor	Sv. Benedikt	1344			+
Kremnica	kaplnka	Sv. Ondrej	1430, 1439			apoštolov a evanjelikov
Kremnica	kostol	Sv. Panna Mária	1430	+		
Kremnica	kaplnka	Sv. Ján Krstiteľ	1430			+
Lula	kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Plavé Vozokany	farský kostol	Sv. Panna Mária	1402	+		
Tekovské Lužianky	kaplnka	Sv. Panna Mária	1402	+		
Tekovské Lužianky	kaplnka	Sv. Ladislav	1402			kráľovské
Tekovské Lužany	kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Vráble	farský kostol	Sv. Panna Mária	1400	+		
Želiezovce	farský kostol	Sv. Juraj	1402			+
Turčianska župa						
Martin	farský kostol	Sv. Martin	1400			+
Užská župa						
Jasenov	kostol	Sv. Ladislav	1433			kráľovské
Maťovce	kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Pavlovce nad Uhom	kostol	Sv. Peter	1418			apoštolov a evanjelikov
Poruba pod Vihorlatom	farský kostol	Sv. Mikuláš	1418			+
Poruba pod Vihorlatom	kaplnka	Sv. Martin	1418			+
Sobrance	farský kostol	všetkých svätých	1418			+

Vinné	farský kostol	Sv. Katarína	1418		+	
Vinné	kaplnka	Sv. Kríž	1418			+
Vojnatina	farský kostol	Sv. Mikuláš	1418		+	
Zemplínska župa						
Božčice	kostol	všetkých svätých	1433		+	
Dlhé Klčovo	kostol	Sv. Jakub	1433		apoštolov a evanjelikov	
Krepša*	farský kostol	Sv. Panna Mária	1433	+		
Lastomír	farský kostol	Sv. Michal	1400		+	
Malé Trakany	farský kostol	všetkých svätých	1433		+	
Michalovce	kaplnka	Sv. Mikuláš	1418		+	
Michalovce	kaplnka	Sv. Peter	1433		apoštolov a evanjelikov	
Michalovce	kaplnka	Sv. Benedikt	1433		+	
Parchovany	kaplnka	Sv. Ondrej	1433		apoštolov a evanjelikov	
Petrovce nad Laborcom	kaplnka	Sv. Panna Mária	1418	+		
Sečovce	farský kostol	Sv. Mária Magdaléna	1433		+	
Stankovce	kaplnka	Sv. Anna	1433		Sv. rodiny	
Staré	farský kostol	Sv. Panna Mária	1418	+		
Staré	farský kostol	Sv. Stanislav	1418		+	
Staré	farský kostol	Sv. Anna	1418		Sv. rodiny	
Trebišov	kostol	Božie telo	1347			+
Vojka	farský kostol	Sv. Panna Mária	1400	+		
Vranov nad Topľou	kostol	Sv. Panna Mária	1413	+		

Zemplínska Teplica	farský kostol	Sv. Kríž	1400			+
Zvolenská župa						
Banská Bystrica	farský kostol	Sv. Panna Mária	1300, 1323, 1332, 1335, 1396, 1398, 1433	+		
Banská Bystrica	kaplnka	Sv. Michal	1406		+	
Banská Bystrica	špitálna kaplnka	Sv. Ondrej	1391		apoštolské a evanjelistov	
Banská Bystrica	špitálna kaplnka	Traja králi	1391		+	+
Banská Bystrica	špitálna kaplnka	Sv. Agnesa	1391		+	
Banská Bystrica	špitál	Sv. Alžbeta	1359		kráľovské	
Horná Mičiná	farský kostol	Sv. Michal	1433		+	
Jakub	kostol	Sv. Jakub	1413, 1414		apoštolské a evanjelistov	
Radvaň	kaplnka	Sv. Panna Mária	1433	+		
Sásová	kaplnka	Sv. Panna Mária	1350, 1415	+		
Sásová	kostol	Sv. Anton Pustovník	1350, 1415		+	
Zolná	farský kostol	Sv. Štefan Kráľ	1357		kráľovské	
Zvolen	kostol	Sv. Alžbeta	1433		kráľovské	

+ príslušnosť k jednotlivému patrocínium;

* dnes zaniknutá oblasť

ZÁVER

Neoddeliteľnou súčasťou našich národných dejín sú cirkevné dejiny. Cirkev bola počas niekoľkých stáročí jedinou nositeľkou a sprostredkovateľkou antickej vzdelanosti a duchovných hodnôt, na základe ktorých stojí súčasná moderná kultúra. Vďaka cirkvi sa z pohanských národov stali kultúrne národy Európy. Je všeobecne známe, že na začiatku kristianizačného procesu sa misionári uspokojovali s provizórnymi riešeniami pri priestoroch na bohoslužby, ktoré spočiatku vykonávali na voľnom priestranstve alebo v zastrešených priestoroch slúžiacich pôvodne na iné účely. Neskôr nasledovalo budovanie drevených a murovaných bohoslužobných objektov – kostolov. Hlavnú zásluhu na zakladaní sakrálnych objektov treba pripisovať predovšetkým duchovným a laickým fundátorom.

Pri pápežských odpustkoch boli takíto žiadatelia často neznámi a v našej práci predstavovali najviac zastúpenú skupinu (68). V rámci spoločenského postavenia krajiny mali ako suplikanti druhé najvyššie zastúpenie rytieri (16), po nich nasledovali župani (11), ďalej kráľovné a králi (9). Rovnaké zastúpenie mali cirkevné osoby (7) a mešťania/laici (7). Medzi suplikantmi sme našli aj barónov (6), reprezentantov kráľovskej kancelárie (3), suplikantov bez hodnosti (2) a zemepánov (1).

Počet sakrálnych objektov, ktorým boli určené odpustky, zahŕňal celkom 187, pričom 151 stavieb sa vzťahovalo na naše územie a 36 mimo krajiny. V rámci sakrálnych objektov mali na našom území najvyššie zastúpenie farské kostoly (55), ďalej nasledovali filiálne kostoly (44), kaplnky (27), oltáre (10), špitály (7), kláštory (5) a napokon aj katedrály (3). Najväčšie zastúpenie objektov sa nám z nášho územia zachovalo v Spišskej župe (40). Druhé najväčšie zastúpenie mala Nitrianska župa (21). Za ňou nasledovali Zemplínska (19), Zvolenská (13), Bratislavská (10), Tekovská (11), Užská (9), Gemerská (7), Šarišská (5), Abovská (5), Hontianska (4) a Novohradská župa (4). Najmenej zastúpené objekty nájdeme v Komárňanskej župe (2) a Turčianskej župe (1).

Odpustkové listiny sa najpočetnejšie dotýkali Ostrihomskej arcidiecézy, čo je prirodzené, keďže prevažná časť jej územia ležala na území dnešného Slovenska. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorila Jágerská diecéza, ku ktorej patrilo územie dnešného východného Slovenska, a v niekoľkých prípadoch je spomenutá aj Nitrianska diecéza.

Ak sa pozrieme záverom z vtáčej perspektívy na územie krajiny, vyjaví sa nám obraz, v ktorom je možné vidieť, že odpustky sa koncentrovali najmä do oblastí s výraznejšou hustotou farskej siete a vhodnými sídelnými podmienkami. Preto sú odpustky dobrými ukazovateľmi pre výskum osídlenia, na základe ktorého možno poukázať na nerovnomerný stupeň vývoja v jednotlivých obciach v tom istom čase.

Pochopenie nadmerného záujmu o indulgencie v rôznych regiónoch Slovenska možno hľadať práve v prítomnosti etnika, rozvinutej ekonomike či zbožnosti. Veď keď sa spätne pozrieme do práce, najväčšie zastúpenie odpustkov udelených pre sakrálné objekty nájdeme na Spiši. Spôsob vedúci k získaniu odpustkov pravdepodobne vychádza zo saského spoločenstva, tamojšej religiozity a z toho, že Spiš patril k najviac urbanizovaným regiónom so všetkými náležitosťami, ktoré z toho vyplývajú pre kultiváciu a komunikáciu v kultúrno-náboženskej sfére. Veľký záujem o odpustkovú agendu nájdeme aj v banských lokalitách. Súviselo to nielen s ekonomickou silou lokalít, ale aj s banským zamestnaním obyvateľov, ktorí boli v neustálom nebezpečenstve života a odpustky sa tak pre ich život stali nevyhnutým pocitom zaručujúcim istoty spásy. Okrem týchto lokalít sa veľký počet odpustkov sústreďoval aj na Nitriansku, Zemplínsku

a Bratislavskú župu. Znamená to, že odpustky sa koncentrovali do oblastí s výraznejšou hustotou farskej siete a vhodnými sídelnými podmienkami. Mestá mali vlastné práva, obchodovali, mali príjmy, ktoré zhodnotili aj v duchovnej a cirkevnej rovine získaním odpustkov. Odpustky boli často frekventované aj v Užskej stolici. Určite za tým treba vidieť ekonomickú silu týchto regiónov a aj keď nešlo o silne urbanizované stolice, zdroj financií treba vidieť v miestnom prosperujúcom hospodárstve, vinohradníctve. Pretože tieto regióny boli vinárskymi oblasťami, rozsah vinohradov bol väčší a obchod s vínom patril k najvýnosnejším. Frekvencia odpustkov súvisela s celkovou ekonomickou a spoločenskou úrovňou danej society a lokality.

Pre formujúcu sa stredovekú spoločnosť začalo byť od konca 12. storočia určujúce, že cesta k spásе viedla cez očistec. Prísľub večnej blaženosti motivoval veriacich k hľadaniu prostriedkov, vďaka ktorým by si tresty v očistci skrátili na minimum. To sa odzrkadlilo aj na ich veľkom záujme o získanie odpustkov. V našej práci išlo najčastejšie o výsadu zvolenia si svedníka a možnosť rozhrešenia všetkých hriechov v prípade smrti. Okrem toho krajinu v rokoch 1345 – 1362 trápil mor, čo tiež súviselo s vydávaním veľkého počtu odpustkových listín. Neskôr pre Uhorské kráľovstvo predstavovala najväčšiu hrozbu Osmanská ríša a k tomu všetkému vypukla husitská revolúcia. Aj tieto udalosti čoraz viac podnecovali záujemcov o odpustky.

Rovnako ako v žiadostiach o odpustky pre sakrálné stavby aj v tomto prípade predstavovali najviac zastúpenú skupinu suplikanti, ktorých mená sa neuvádzali (99). V rámci spoločenského postavenia krajiny mali ako suplikanti druhé najvyššie zastúpenie kráľovné a králi (22), po nich nasledovali cirkevné osoby (19). Svoje zastúpenie mali aj rytieri (14), baróni (13), župani (9), suplikanti bez hodnosti (3), príslušníci kráľovskej kancelárie (2) a laici (1).

Najvyšší počet odpustkov bol adresovaný osobám menovaným v Apoštolskej kancelárii (150), druhé najvyššie zastúpenie mali osoby, pri ktorých sa uvádzalo iba ich meno (66). Veľké zastúpenie mali aj cirkevné osoby (38), rytieri (33), kráľovné a králi (21). Ďalšími adresátmi boli baróni (18), mešťania/laici (17), župani (10), padlí v boji proti nepriateľom (6 – pričom pri jednej z odpustkových listín je spomenutý presný počet päťdesiatich osôb, ktoré zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatarom a pohanom), príslušníci kráľovskej kancelárie (3), zemepáni (1) a sluhovia (1).

Prax a učenie o odpustkoch boli definované v konkrétnej dobe stredoveku, ale to neznamená, že neexistovali aj predtým, aj keď v inej podobe a chápaní. Mohlo by sa totiž zdať, že ide o stredoveký výmysel, ako to radi zdôrazňovali napr. reformátori. Tu treba vždy k týmto otázkam pristupovať citlivo (pretože odpustková prax je v katolíckej cirkvi aktívna dodnes), logicky (filozoficky, kriticky) a teologicky (vzhľadom na cirkevnú prax a tradíciu a opierajúc sa o Sväté písmo). Modlenie za mŕtvych spomína už starozákonná Druhá kniha Makabejcov (12, 43-46), ktorá týmto potvrdzuje túto prax dve storočia pred Kristom a v ranom judaizme, z ktorého vyšlo kresťanstvo. Pôvod sviatku všetkých verných zosnulých a spolu s nimi aj všetkých svätých zas súvisí s prínosom reholí pre univerzálnu cirkev. Vo veľkej miere problémy riešené na lateránskych konciloch poukazujú, že isté povolania, najmä kupecké, boli morálne problematické a ich nositeľov podľa dobových názorov vylučovali z možnosti dosiahnuť spásu. To prirodzene otvorilo otázku možnosti spásy pre „hriešne“ povolania, čo bol len krôčik k definovaniu očistca so všetkým, čo je známe, teda aj s odpustkovou praxou. Pápež išiel ako najvyššia cirkevná autorita cestou odpustkových listín a tie boli vždy pred Bohom vykonateľné len v súvislosti so svedou, nikdy nezávisle od nej, vďaka čomu vznikla aj táto práca.

Aj keď duchovenstvo pre Anjouovcov mnoho obetovalo a pre spojenectvo s nimi si

veľa vytrpelo od oligarchov, Karol Róbert sa voči duchovenstvu zachoval nevďačne. Nerešpektoval jeho práva a svojvoľne zasahoval pri obsadzovaní biskupstiev a iných vyšších hodností, dosadzujúc všade cudzincov. Šťastnejšie boli cirkevné pomery za vlády Ľudovíta Veľkého. Vláda Anjouovcov priniesla Slovensku nemalý hospodársky a kultúrny rozmach. Za Ľudovíta Veľkého významnejšie cirkevné miesta obsadzujú domáci ľudia, potešiteľne sa vzráha aj rehoľný život. Po Ľudovítovej smrti však nastali v Uhorsku znovu spory o trón. Kráľom sa stal Žigmund Luxemburský, za ktorého vlády si Slovensko vytrpelo veľa aj od husitských vpádov.

Predložená práca je síce prvým krokom ku komplexnému zhodnoteniu významu odpustkových listín v našich dejinách, no nemožno ju ani dnes považovať za dostatočne odborne spracovanú, primerane našim poznatkom a zachovaniu pramenného materiálu. Pevne veríme, že jej závery a hypotézy budú kriticky analyzované ďalšími autormi, ktorí sa zamerajú aj na iné vecné okruhy.

Cieľom práce bolo predovšetkým prispieť k poznaniu problematiky odpustkových listín slovacikálneho charakteru s čo najkomplexnejším využitím dostupného archívneho materiálu a odbornej historickej literatúry. Sledovaním a analýzou odpustkových listín sme sa snažili zaznamenať ich dopad na vývoj samotného fenoménu odpustkov, teda jeho význam v náboženskom, právnom a liturgickom zmysle, ale aj ich dosah na administratívne, správne, architektonicko-historické, štrukturálne a vlastnícke vzťahy. Odpustkové listiny sme tak skúmali nielen z cirkevného, ale aj svetského hľadiska, ktoré nám prinášajú dôležité informácie pre naše územie, na základe čoho sme mali možnosť sledovať vývoj patronátneho práva, zachytiť rozmanitý vývin názvov obcí na Slovensku, ako aj administratívny vývin obcí, skúmať vývoj osídlenia, sledovať stav a charakter kostola, vlastnícku príslušnosť či majetkovo-právny režim objektu.

Odpustkové listiny sú špecifickým prameňom, ktorý nám prináša dôležité a mimoriadne informácie tak o cirkevných dejinách, ako aj o politickom a verejnom živote našej krajiny. Na ich základe môžeme usúdiť, že Slovensko vo vtedajšej dobe patrilo k neoddeliteľnej súčasť stredovekého európskeho kresťanstva.

REGESTY ODPUSTKOVÝCH LISTÍN – MATERIÁLOVÁ PRÍLOHA

1. Maurus Amisiensis a ďalších 14 rímskych kardinálov udelili po 23. januári 1300³⁶⁸ v Ríme odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*), a tiež tým, ktorí prispejú svojou pomocou na jeho výstavbu.
2. Kaločský arcibiskup Ján, jágerský biskup Ondrej, vacovský biskup Háb, spišský biskup Jakub a čanádsky biskup Anton udelili dňa 30. júla 1301³⁶⁹ v Trnave odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Panny Márie, v ktorom pôsobí mníšsky rád - Rád sv. Kláry v Trnave (*in Tyrna*) - vo sviatok narodenia Panny Márie, sv. Kláry a sv. Alžbety. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
3. Jágerský biskup Martin udelil dňa 12. augusta 1319³⁷⁰ v Jágri, z úcty k relikviám sv. kráľa Ladislava a na žiadosť magistra Filipa, spišského župana (*de Scepus*), odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kaplnku sv. kráľa Ladislava postavenú v pustatine v blízkosti Közepnémethy (*kuzepnemthy*), v ktorej slúžia augustiniáni, vo sviatok zasvätenia kaplnky. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na jednu kvadragénu.
4. Ostrihomský arcibiskup Tomáš potvrdzuje dňa 3. januára 1320³⁷¹ v Ostrihome odpustkovú listinu jágerského biskupa Martina z roku 1319³⁷², týkajúcu sa odpustkov pre všetkých tých, ktorí navštívia na jednu kvadragénu Kaplnku sv. kráľa Ladislava postavenú na ostrove pri vode Hornád, v blízkosti obce Közepnémethy (*kuzepnemty*) v Abovskom komitáte, ktorú postavil na vlastné náklady augustinián Egídius, aby tak získal duchovnú spásu pre seba, svojich rodičov a všetkých príbuzných.
5. Pápež Ján XXII. povolil dňa 2. júla 1320³⁷³ v Avignone uhorskému kráľovi Karolovi I., že jeho spovedník mu z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
6. Pápež Ján XXII. udelil dňa 8. decembra 1321³⁷⁴ v Avignone odpustky všetkým kresťanom a príslušníkom ortodoxnej cirkvi, ktorí ročne navštívia kostol v Ostrihome (*in Strigoniensis*). Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok.
7. Pápež Ján XXII. udelil dňa 8. decembra 1321³⁷⁵ v Avignone odpustenie uhorskému kráľovi Karolovi I. a jeho manželke Alžbete, uhorskej kráľovnej, na dobu dvadsiatich dní z nariadeného pokánia.
8. Guillelmus Soltaniensis a ďalších 12 kardinálov udelili dňa 12. decembra 1323³⁷⁶ v Avignone, na žiadosť istého Mikuláša, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*).
9. Ostrihomský arcibiskup Boleslav vydáva dňa 10. novembra 1324³⁷⁷ vo Vyšehrade súhlas k odpustkovej listine z 12. decembra 1323³⁷⁸ pre farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*).

³⁶⁸ MATULAY, Ctibor. *Mesto Banská Bystrica*, s. 21, č. 21 (1300).

³⁶⁹ NAGY, Imre. *Anjoukori, Okmánytár*, s. 14, č. 9 (1301).

³⁷⁰ NAGY, *Anjoukori, Okmánytár*, s. 531, č. 477 (1319).

³⁷¹ NAGY, *Anjoukori, Okmánytár*, s. 540, č. 489 (1320).

³⁷² NAGY, *Anjoukori, Okmánytár*, s. 531, č. 477 (1319).

³⁷³ Theiner I., s. 467, č. 708 (1320).

³⁷⁴ Theiner I., s. 474, č. 722 (1321).

³⁷⁵ Theiner I., s. 475, č. 723 (1321).

³⁷⁶ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 25 (1323).

³⁷⁷ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 26 (1324).

³⁷⁸ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 25 (1323).

10. Pápež Ján XXII. povolil dňa 14. novembra 1324³⁷⁹ v Avignone nebohej uhorskej kráľovnej Agnese, že jej spovedník jej iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
11. Pápež Ján XXII. udelil dňa 1. septembra 1325³⁸⁰ v Avignone odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia kostol zasvätený Jánovi Krstiteľovi, ktorý postavil na vlastné náklady uhorský kráľ Karol I. vo svojom hrade vo Vyšehrade (*de Altolapide*) v Ostrihomskej arcidiecéze, vo sviatok sv. Jána Krstiteľa, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok narodenia Pána. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom na šesťdesiat dní z nariadeného pokánia.
12. Pápež Ján XXII. povolil dňa 4. septembra 1328³⁸¹ v Avignone Pasche, manželke vznešeného muža Jána, palatína uhorského kráľa Karola I., že jej spovedník jej iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
13. Pápež Ján XXII. povolil dňa 28. septembra 1330³⁸² v Avignone Čánádovi, kedysi jágerskému biskupovi, teraz ostrihorskému arcibiskupovi, že jeho spovedník mu z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
14. Pápež Ján XXII. povolil dňa 24. februára 1332³⁸³ v Avignone Štefanovi, vojakovi z Lučenca (*de Lochouch*), v Ostrihomskej arcidiecéze, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
15. Ján a ďalších 5 kardinálov udelili dňa 17. marca 1332³⁸⁴ v Ríme, na žiadosť viceplebána Jána, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici (*de Novo Solio*).
16. Pápež Ján XXII. udelil dňa 11. júla 1334³⁸⁵ v Avignone odpustenie uhorskému kráľovi Karolovi I., ktoré získa počas omše na jeden rok a stoštyridsať dní, ak bude celebrowať omšu biskup alebo vyšší prelát, na sto dní, ak bude celebrowať omšu opät alebo prelát kolegiálneho kostola, a na šesťdesiat dní, ak kňaz nižšej hodnosti.
17. Pápež Ján XXII. udelil dňa 11. júla 1334³⁸⁶ v Avignone odpustenie trestu za hriechy všetkým tým, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom.
18. František a ďalší 2 kardináli udelili dňa 25. februára 1335³⁸⁷ v Ríme, na žiadosť Karolovho syna Mikuláša, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Solio*).
19. Pápež Benedikt XII. udelil dňa 17. januára 1339³⁸⁸ v Avignone odpustenie trestu za hriechy všetkým tým, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom.
20. Jágerský biskup Mikuláš žiadal dňa 14. marca 1343³⁸⁹ vo Villeneuve-lès-Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.

³⁷⁹ Theiner I., s. 498, č. 762 (1324).

³⁸⁰ Theiner I., s. 500, č. 768 (1325).

³⁸¹ Theiner I., s. 520–521, č. 520 (1328).

³⁸² Theiner I., s. 529, č. 818 (1330).

³⁸³ Theiner I., s. 546, č. 849 (1332).

³⁸⁴ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 23, č. 29. (1332).

³⁸⁵ Theiner I., s. 600, č. 893 (1344).

³⁸⁶ Theiner I., s. 600, č. 894 (1334).

³⁸⁷ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 23, č. 30 (1335).

³⁸⁸ Theiner I., s. 629, č. 945 (1339).

³⁸⁹ MVSI II/1, s. 46–47, č. 13 (1343).

21. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 7. mája 1343³⁹⁰ v Avignone pre seba a svoju matku, nech im je udelené odpustenie. V čase celebrowania sviatočných omší sa musia vyspovedať a oľutovať svoje hriechy. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
22. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 7. mája 1343³⁹¹ v Avignone pre všetkých tých, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom, nech im je obnovené odpustenie trestu za hriechy, ktoré kedysi udelili pápež Ján XXII. a Karol Róbert.
23. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 7. mája 1343³⁹² v Avignone pre seba a všetkých tých, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom, nech im je udelené odpustenie trestu za hriechy, a tiež pre tých, ktorí v čase pôstu požili mäso a iné jedlo, ktoré bolo v čase pôstu zakázané.
24. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 9. mája 1343³⁹³ v Avignone pre seba a svoju matku, nech im je udelené odpustenie. V čase celebrowania sviatočných omší sa musia vyspovedať a oľutovať svoje hriechy. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
25. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 9. mája 1343³⁹⁴ v Avignone pre všetkých tých, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom, nech im je obnovené odpustenie trestu za hriechy, ktoré kedysi udelili pápež Ján XXII. a Karol Róbert.
26. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 9. mája 1343³⁹⁵ v Avignone pre seba a všetkých tých, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom, nech im je udelené odpustenie trestu za hriechy a tiež pre tých, ktorí v čase pôstu požili mäso a iné jedlo, ktoré bolo v čase pôstu zakázané.
27. Ostrihorský arcibiskup Čánád žiadal dňa 10. mája 1343³⁹⁶ v Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
28. Ostrihorský arcibiskup Čánád žiadal dňa 10. mája 1343³⁹⁷ v Avignone pre slavonského bána Mikču a jeho synov Štefana a Akusa, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
29. Beatrix, dauphina z Viennois, žiadala dňa 4. novembra 1343³⁹⁸ v Avignone, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
30. Brat Fortanerius, generálny predstaviteľ rehole františkánov, žiadal dňa 29. novembra 1343³⁹⁹ v Avignone pre seba a dvoch rehoľníkov a dvoch svetských klerikov, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov v prípade ťažkej choroby skrz ich spovedníka.

³⁹⁰ MVSI II/1, s. 47–48, č. 15 (1343).

³⁹¹ MVSI II/1, s. 48, č. 16 (1343).

³⁹² MVSI II/1, s. 48–49, č. 17 (1343).

³⁹³ MVSI II/1, s. 50, č. 21 (1343).

³⁹⁴ MVSI II/1, s. 50, č. 22 (1343).

³⁹⁵ MVSI II/1, s. 51, č. 23 (1343).

³⁹⁶ MVSI II/1, s. 52, č. 26 (1343). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža MVSI III/2, s. 52–53, č. 15 (1343).

³⁹⁷ MVSI II/1, s. 52, č. 27 (1343).

³⁹⁸ MVSI II/1, s. 55, č. 32 (1343).

³⁹⁹ MVSI II/1, s. 58, č. 36 (1343).

31. Pápež Klement VI. povolil dňa 12. februára 1344⁴⁰⁰ v Avignone Tomášovi, liptovskému županovi (*de Liptoviensi*), a jeho manželke, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
32. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 14. februára 1344⁴⁰¹ vo Villeneuve-lès-Avignone pre seba a svoju manželku Margarétu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
33. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 14. februára 1344⁴⁰² vo Villeneuve-lès-Avignone pre brata Petra, jeho manželku a ich syna Petra, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
34. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 14. februára 1344⁴⁰³ vo Villeneuve-lès-Avignone pre svokra Štefana, pilišského župana (*de Pylis*), a jeho manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
35. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 14. februára 1344⁴⁰⁴ vo Villeneuve-lès-Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv. apoštola Tomáša zo Šurian (*de Suran*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorý na vlastné náklady postavil sám Tomáš, vo sviatok zasvätenia kostola a na šiesty deň v mesiaci október a v dňoch, keď sa tam konali procesie s Kristovým Telom.
36. Tomáš, syn Aladára, holičský župan (*de Uyuar*) z Ostrihomskej arcidiecézy, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 15. februára 1344⁴⁰⁵ vo Villeneuve-lès-Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Veči (*in Veche*) v Nitrianskej diecéze vo sviatok zasvätenia tohto kostola, ktorý na vlastné náklady postavil sám Tomáš, a tiež pre tých, ktorí prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom udelil odpustky na sto dní z nariadeného pokánia.
37. Tomáš, syn Aladára, holičský župan (*de Uyuar*) z Ostrihomskej arcidiecézy, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 15. februára 1344⁴⁰⁶ vo Villeneuve-lès-Avignone pre seba a svoju manželku Kláru, svojho brata, vojaka Mikuláša, syna Aladára, a Elenu, jeho manželku, pre železnohradského župana Štefana Ločka (*de Castri Ferrei*) a Kláru, jeho manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
38. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 9. marca 1344⁴⁰⁷ vo Villeneuve-lès-Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. apoštola Petra z Csór (*de Chour*)

⁴⁰⁰ *MVSI III/2*, s. 78, č. 36 (1344).

⁴⁰¹ *MVSI II/1*, s. 66–67, č. 54 (1344).

⁴⁰² *MVSI II/1*, s. 67, č. 55 (1344).

⁴⁰³ *MVSI II/1*, s. 67, č. 56 (1344).

⁴⁰⁴ *MVSI II/1*, s. 68, č. 57 (1344).

⁴⁰⁵ *MVSI II/1*, s. 73, č. 68 (1344).

⁴⁰⁶ *MVSI II/1*, s. 72, č. 66 (1344). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/2*, s. 86, č. 43 (1344); *MVSI III/2*, s. 86, č. 44 (1344); *MVSI III/2*, s. 87, č. 46 (1344).

⁴⁰⁷ *MVSI II/1*, s. 79–80, č. 81 (1344). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/2*, s. 100, č. 56 (1344).

- vo Vesprémskej diecéze vo sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, ktorý na vlastné náklady postavil Tomáš, a tiež pre tých, ktorí niesli hostiu pre chorých. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom udelil odpustky na desať dní z nariadeného pokánia.
39. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 9. marca 1344⁴⁰⁸ vo Villeneuve-lès-Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. apoštola Tomáša zo Šurian (*de Suran*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok sv. apoštola Tomáša a vo sviatok zasvätenia tohto kostola a tiež pre chodiacich s telom Kristovým. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom udelil odpustky na desať dní z nariadeného pokánia.
40. Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensis*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. a kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 9. marca 1344⁴⁰⁹ vo Villeneuve-lès-Avignone, nech sú zahrnuté odpustky do apoštolských listov jednotlivo pre kostoly z Csór (*de Chour*) a zo Šurian (*de Suran*) a pre tých, ktorí niesli hostiu pre chorých a vracali sa.
41. Pápež Klement VI. udelil dňa 9. marca 1344⁴¹⁰ vo Villeneuve-lès-Avignone odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Panny Márie z Keede (*de Keede*) vo Vacovskej diecéze vo sviatok narodenia Panny Márie a vo sviatok zasvätenia toho kostola, ktorý na vlastné náklady postavil Tomáš, liptovský župan (*de Liptoviensi*). Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
42. Komes Pavol, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 18. marca 1344⁴¹¹ vo Villeneuve-lès-Avignone pre seba, pre laika Ponča z Rohožnice (*de Gekenes*) v Ostrihomskej arcidiecéze a pre klerika Jána, syna tohože Ponča, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
43. Pápež Klement VI. povolil dňa 2. septembra 1344⁴¹² vo Villeneuve-lès-Avignone Jurajovi zvanému Vessos a Štefanovi zvanému Teutes, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti na desať dní z nariadeného pokánia
44. Pápež Klement VI. udelil dňa 2. septembra 1344⁴¹³ vo Villeneuve-lès-Avignone, na žiadosť opáta Sigfrida, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kláštor sv. Benedikta z Hronského Svätého Beňadiku (*de Gron*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok prenesenia relikvií sv. Benedikta a vo sviatok zasvätenia toho kláštora, z dôvodu zničenia častí kláštora po invázii Tatárov. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kláštora na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
45. Pápež Klement VI. udelil dňa 14. septembra 1345⁴¹⁴ v Avignone odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Panny Márie z Göröcsöny (*de Gerchin*) v Pätkostolnej diecéze, v obci patriacej Tomášovi, synovi Aladára, holičskému županovi (*de Noui*)

⁴⁰⁸ *MVSI II/1*, s. 80, č. 82 (1344). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/2*, s. 98–99, č. 54 (1344).

⁴⁰⁹ *MVSI II/1*, s. 80–81, č. 83 (1344).

⁴¹⁰ *MVSI III/2*, s. 99, č. 55 (1344).

⁴¹¹ *MVSI II/1*, s. 81–82, č. 85 (1344).

⁴¹² *MVSI III/2*, s. 112, č. 67 (1344).

⁴¹³ *MVSI III/2*, s. 113–114, č. 69 (1344).

⁴¹⁴ *MVSI III/2*, s. 135, č. 89 (1345); *MVSI III/2*, s. 135, č. 90 (1345).

- Castri*), vo sviatok nanebovzatia sv. Panny Márie a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež pre tých, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
46. Tomáš, syn Aladára, župan z Holíča (*de Noui Castri*) v Ostrihomskej arcidiecéze, vyslanec kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 14. septembra 1345⁴¹⁵ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Jána Krstiteľa vo Veči (*in Veche*) v Nitrianskej diecéze vo sviatok zasvätenia tohto kostola, ktorý na vlastné náklady postavil sám Tomáš, a tiež pre tých, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom udelil odpustky na sto dní z nariadeného pokánia.
47. Tomáš, syn Aladára, holičský župan (*de Noui Castri*) z Ostrihomskej arcidiecézy, vyslanec kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 14. septembra 1345⁴¹⁶ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí vykonávajú procesiu s telom Kristovým na oslavu Boha v Kostole sv. Jána Krstiteľa vo Veči (*in Veche*) v Nitrianskej diecéze a ktorí kostol ročne navštívia vo sviatok zasvätenia tohto kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a tým, ktorí vykonávajú procesiu s telom Kristovým, udelil odpustky na obdobie sto dní.
48. Tomáš, syn Aladára, župan z Holíča (*de Noui Castri*) v Ostrihomskej arcidiecéze, vyslanec kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 14. septembra 1345⁴¹⁷ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Panny Márie v Nadliciach (*in Nadlyam*) v Nitrianskej diecéze vo sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, ktorý postavil na vlastné náklady Tomáš, syn Aladára, holičský župan (*Novi Castri, Nadlyan vocata*) a tiež pre tých, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu a dobrodincom udelil odpustky na sto dní z nariadeného pokánia.
49. Pápež Klement VI. povolil dňa 26. septembra 1345⁴¹⁸ vo Villeneuve-les-Avignone Chale Sinke a Helene Sinke, ženám z Jágerskej diecézy, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
50. Pápež Klement VI. povolil dňa 26. septembra 1345⁴¹⁹ vo Villeneuve-les-Avignone Petrovi Sinke, vojakovi Jágerskej diecézy, Petrovi a Mersovi, synom Benedikta, vojakom Jágerskej diecézy, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
51. Štefan, syn Mikuláša z Perína (*de Peren*) v Jágerskej diecéze, žiadal dňa 26. septembra 1345⁴²⁰ vo Villeneuve-les-Avignone pre seba, svoju manželku Margarétu a ich synov Pavla a Mikuláša, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
52. Komes Pavol, vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 12. októbra 1345⁴²¹ v Avignone pre Mikuláša, Jánovho syna, pre bratov Omodeja a Lotharda

⁴¹⁵ *MVSI II/1*, s. 91, č. 100 (1345). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/2*, s. 135–136, č. 91 (1345); *MVSI III/2*, s. 136–137, č. 92 (1345).

⁴¹⁶ *MVSI II/1*, s. 91–92, č. 101 (1345).

⁴¹⁷ *MVSI II/1*, s. 92, č. 102 (1345). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/2*, s. 133–134, č. 87 (1345); *MVSI III/2*, s. 134–135, č. 88 (1345).

⁴¹⁸ *MVSI III/2*, s. 141, č. 96 (1345).

⁴¹⁹ *MVSI III/2*, s. 142, č. 97 (1345).

⁴²⁰ *MVSI II/1*, s. 94–95, č. 108 (1345).

⁴²¹ *MVSI II/1*, s. 98–99, č. 118 (1345).

z Ostrihomskej arcidiecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.

53. Čanádsky biskup Gregor žiadal dňa 16. októbra 1345⁴²² v Avignone pre Jána a jeho manželku, pre Petra, Jurajovho syna z Koprivnice (*de Kaproncha*), pre magistra Olivera, sudcu kráľovskej rady, pre prepošta Martina z Dömösu (*de Dimisiensi*), pre Jakuba Diprehta, sudcu z Bratislavy (*de Posoniensi*), a jeho manželku Alžbetu, ďalej pre magistra Martina Bellina, kanonika zo Záhrebu (*de Zagrabiansi*), pre Dominika, Štefanovho syna z Koprivnice (*de Kaproncha*), a pre arcidiakona Benedikta Iwasse z obce Veliki Kalnik (*de Kemluk*), nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
54. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 26. októbra 1345⁴²³ v Avignone pre magistra Štefana, protonotára uhorského kráľa Ľudovíta I., jeho manželku a ich deti, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
55. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 26. októbra 1345⁴²⁴ v Avignone pre Máriu Feuliae, manželku nebohého palatína Uhorského kráľovstva, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
56. Pápež Klement VI. povolil dňa 4. novembra 1345⁴²⁵ v Avignone, Tomášovi, synovi Štefana, kanonikovi Kostola sv. Martina v Spišskom Podhradí (*in Scepus*) v Ostrihomskej arcidiecéze, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
57. Edesský arcibiskup Ján, lampsacký biskup Gregor, corbavský biskup Ján, lancianský biskup Omodeus, budvanský biskup Henrich, stonský biskup Martin, makarský biskup Valentín, biskup Arkantius, ajacciský biskup Matúš, lasinský biskup Peter, rábsky biskup František a biskup Peter z Cali udelili dňa 3. mája 1346⁴²⁶ odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Kataríny v Spišskom Hrušove (*in Körtevényes*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, Zjavenia Pána, na prvý piatok, Veľkú noc, vo sviatok nanebovstúpenia Pána, Turíc, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok nájdenia a povýšenia sv. Kríža, vo sviatok sv. Michala Archanjela, vo sviatok narodenia Panny Márie, vo sviatok narodenia a sŕtia hlavy sv. Jána Krstiteľa, apoštolov sv. Petra a Pavla a všetkých apoštolov a evanjelistov, vo sviatok všetkých svätých a všetkých zosnulých, vo sviatok zasvätenia kostola, vo sviatok sv. Štefana, Vavrinca, Martina, Gregora, Mikuláša, Augustína, Ambrózia, Juraja, mučeníkov, vo sviatok sv. Márie Magdalény, Kataríny, Margaréty, Lucie, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti na jednu kvadragénu.
58. Kaločský arcibiskup Štefan (*de Colocensis*) žiadal dňa 12. septembra 1346⁴²⁷ v Avignone pre svojho brata Mikuláša, Pavlovho syna a jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.

⁴²² *MVSI II/1*, s. 99, č. 120 (1345).

⁴²³ *MVSI II/1*, s. 101, č. 124 (1345).

⁴²⁴ *MVSI II/1*, s. 101, č. 125 (1345).

⁴²⁵ *MVSI III/2*, s. 164, č. 118 (1345).

⁴²⁶ WAGNER, *Analecta Scepusii Sacri et Profani I.*, s. 269, č. 4 (1346).

⁴²⁷ *MVSI II/1*, s. 104–105, č. 132 (1346).

59. Albert, tajomník uhorskej kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 25. januára 1347⁴²⁸ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol Kristovho tela, ktorý on sám postavil v Trebišove (*in Terebris*) v Jágerskej diecéze, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Blahoslavenej Kataríny a na Troch kráľov Uhorska. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
60. Martin, syn Tomáša, klerik uhorskej kráľovnej Alžbety, kanonik z Vacova (*de Vaciensem*), žiadal dňa 8. júna 1347⁴²⁹ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Mikuláša v Chrastinciach (*in Harasti*) v Ostrihomskej arcidiecéze v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok zasvätenia tohto kostola a tiež pre tých, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu, a dobrodincom udelil odpustky na sto dní z nariadeného pokánia.
61. Pápež Klement VI. udelil dňa 14. novembra 1347⁴³⁰ v Avignone, na žiadosť jágerského biskupa Mikuláša, odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Katedrálu sv. Jána v Jágri (*in Agriensi*) vo sviatok narodenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, tiež vo sviatok 4 hlavných dní sv. Panny Márie, vo sviatok sv. Jána, evanjelistu, ktorému je kostol zasvätený, vo sviatok apoštola Barnabáša, v deň Poslednej večere nášho Pána a Turíc. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
62. Pápež Klement VI. povolil dňa 5. apríla 1348⁴³¹ v Avignone Agnese, vdove po Deziderovi z Lefantoviec (*de Elephant*), z Nitrianskej diecézy, že jej spovedník jej iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
63. Pápež Klement VI. povolil dňa 17. apríla 1348⁴³² v Avignone vojakovi Michalovi, synovi nebohého Dezidera z Lefantoviec (*de Elephant*), a Margaréte, jeho manželke, z Nitrianskej diecézy, že im spovedník iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
64. Pápež Klement VI. povolil dňa 30. novembra 1348⁴³³ v Avignone, na žiadosť Guida, presbytera a kardinála Kostola sv. Cecílie, legáta Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu, pre jeho rodinu, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
65. Pápež Klement VI. udelil dňa 30. novembra 1348⁴³⁴ v Avignone, na žiadosť Guida, presbytera a kardinála Kostola sv. Cecílie, legáta Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu, odpustenie všetkým tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti na sto dní z nariadeného pokánia.
66. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 14. marca 1349⁴³⁵ v Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
67. Nitriansky biskup Mikuláš a postulát zo Záhrebu (*de Zagreb*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 22. marca 1349⁴³⁶ v Avignone pre seba a svojich bratov Jána a Tomáša, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
68. Juraj, hevešský župan (*de Heueswyuar*), vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 22. marca 1349⁴³⁷ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv. Juraja v Plešivci (*in Pelsoucz*) vo sviatok sv. Juraja a vo sviatok zasvätenia kostola, a tiež pre tých, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež Klement VI. schválil túto žiadosť na tri roky a dobrodincom udelil odpustky na sto dní.
69. Pápež Klement VI. udelil dňa 22. marca 1349⁴³⁸ v Avignone, na žiadosť uhorskej kráľovnej Alžbety, odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Martina, biskupa a spovedníka, z Heves (*de Hotnoy*) v Jágerskej diecéze vo sviatok sv. Martina. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
70. Pápež Klement VI. udelil dňa 22. marca 1349⁴³⁹ v Avignone, na žiadosť uhorskej kráľovnej Alžbety, odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Anny, rodičky Panny Márie, v Ostrihome (*in Strigoniensi*), postavený skrz bratov františkánov, vo sviatok sv. Anny. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
71. Učiteľ z Krakova, Arnaldus z Chaussin (*de la Caucina*), nuncius Apoštolskej stolice Poľského a Uhorského kráľovstva, žiadal dňa 1. júna 1349⁴⁴⁰ v Avignone pre seba, pre Jána Dзецzkona, pre Alberta z Turbia (*de Turbia*), pre Jaroslava, správcu kostola v Kazimierzi (*in Kazimiria*), pre svojich notárov a príbuzných, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
72. Ostrihomský arcibiskup Čanád a jeho podporovatelia nariadili dňa 18. augusta 1349⁴⁴¹ v Avignone, aby boli v jubilejnom roku 1350 udelené odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme.
73. Rajmund a ďalších 14 kardinálov udelili dňa 13. februára 1350⁴⁴² v Avignone, na žiadosť Vavrinca, „zemanovho syna“ a jeho bratov, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol (capella) Panny Márie a sv. Antona v Sásovej (*villa militis*).
74. Uhorská kráľovná Alžbeta žiadala dňa 8. apríla 1350⁴⁴³ v Avignone pre viaceré osoby, medzi ktorými vystupujú kanonik Mikuláš z Paniowice (*de Paneviocz*) vo Vroclavskej arcidiecéze, františkán Egídius, spovedník kráľovnej Alžbety, ďalej klerik Demetrius

⁴²⁸ MVSI III/1, s. 108–109, č. 139 (1347). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža MVSI III/2, s. 191, č. 140 (1347).

⁴²⁹ MVSI III/1, s. 112, č. 146 (1347).

⁴³⁰ Theiner I., s. 747, č. 1123 (1347).

⁴³¹ MVSI III/2, s. 203–204, č. 149 (1348).

⁴³² MVSI III/2, s. 205–206, č. 151 (1348).

⁴³³ MVSI III/2, s. 227–228, č. 178 (1348).

⁴³⁴ MVSI III/2, s. 229, č. 181 (1348).

⁴³⁵ MVSI III/1, s. 121, č. 168 (1349). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža MVSI III/2, s. 263, č. 235 (1349).

⁴³⁶ MVSI III/1, s. 124, č. 174 (1349).

⁴³⁷ MVSI III/1, s. 128, č. 184 (1349). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža MVSI III/2, s. 268, č. 240 (1349); MVSI III/2, s. 269, č. 241 (1349).

⁴³⁸ Theiner I., s. 772, č. 1170 (1349).

⁴³⁹ Theiner I., s. 772, č. 1172 (1349).

⁴⁴⁰ MVSI III/1, s. 130, č. 191 (1349).

⁴⁴¹ MVSI III/2, s. 276, č. 252 (1349).

⁴⁴² MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 24–25, č. 33 (1350).

⁴⁴³ MVSI III/1, s. 134, č. 199 (1350).

- z Marjád (*de Mariad*) vo Vesprémskej diecéze, Henrich, prezývaný Honberth, a jeho manželka Office z Vroclavskej arcidiecézy, Lorand Stephlin a Herman, synovia Mikuláša z Budína (*de Buda*) vo Vesprémskej diecéze, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
75. Ostrihorský arcibiskup Mikuláš vydáva dňa 7. decembra 1350⁴⁴⁴ v Banskej Bystrici (*in Zolio*) súhlas k odpustkovej listine z 13. februára 1350⁴⁴⁵ pre kostol v Sásovej (*villa militis*).
76. Pápež Klement VI. povolil dňa 8. januára 1351⁴⁴⁶ v Avignone uhorskej kráľovnej Alžbete a vznešenému mužovi, vodcovi Štefanovi, synovi uhorského kráľa Karola I., a jeho manželke Margaréte, slavónskej vodkyňi, že ich spovedník im môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov v prípade, ak v predošlom roku 1350 navštívili Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme.
77. Pápež Klement VI. povolil dňa 11. januára 1351⁴⁴⁷ v Avignone, na žiadosť uhorskej kráľovnej Alžbety, že jej spovedník jej môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov v prípade, ak v predošlom roku 1350 navštívila Baziliku sv. Petra a Pavla a Lateránsky kostol sv. Jána v Ríme.
78. Pápež Klement VI. povolil dňa 25. mája 1351⁴⁴⁸ vo Villeneuve-les-Avignone bratovi Štefanovi, nitrianskemu biskupovi, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
79. Uhorská kráľovná Alžbeta žiadala dňa 11. júla 1351⁴⁴⁹ v Avignone, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
80. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 11. júla 1351⁴⁵⁰ v Avignone pre prepošta Mikuláša, Petrovho syna z Jasova (*de Jazaw*), pre spišského prepošta Mikuláša (Scepusiensis), pre kustóda Petra z Bratislavy (*Posoniensis*), pre Mikuláša, bratislavského župana (*de Posoniensi*), syna Vavrinca, pre Jakuba z Košíc (*de Chasscha*) a jeho manželku Alžbetu, z Ostrihomskej arcidiecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
81. Pápež Klement VI. povolil dňa 11. júla 1351⁴⁵¹ v Avignone uhorskej kráľovnej Alžbete, že jej spovedník jej iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
82. Pápež Klement VI. povolil dňa 5. augusta 1351⁴⁵² v Avignone, na žiadosť uhorskej kráľovnej Alžbety, pre sto ľudí, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
83. Pápež Klement VI. povolil dňa 30. januára 1352⁴⁵³ v Avignone Deziderovi z Lučenca (*de Luchunc*), vojakovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.

⁴⁴⁴ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 25, č. 34 (1350).

⁴⁴⁵ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 25, č. 33 (1350).

⁴⁴⁶ *MVSI III/2*, s. 296, č. 269 (1351).

⁴⁴⁷ *MVSI III/2*, s. 297, č. 271 (1351).

⁴⁴⁸ *MVSI III/2*, s. 302–303, č. 277 (1351).

⁴⁴⁹ *MVSI III/1*, s. 138, č. 208 (1351).

⁴⁵⁰ *MVSI III/1*, s. 141, č. 216 (1351). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža pre spišského prepošta Mikuláša *MVSI III/2*, s. 306–307, č. 281 (1351) a pre bratislavského župana Mikuláša *MVSI III/2*, s. 307, č. 282 (1351).

⁴⁵¹ *MVSI III/2*, s. 307–308, č. 283 (1351).

⁴⁵² *MVSI III/2*, s. 308–309, č. 285 (1351).

⁴⁵³ *MVSI III/2*, s. 326, č. 296 (1352).

84. Pápež Klement VI. povolil dňa 30. januára 1352⁴⁵⁴ v Avignone Štefanovi, synovi Tomáša, domicelovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
85. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 2. júla 1352⁴⁵⁵ v Avignone pre seba a svojho brata Štefana, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
86. Pápež Inocent VI. povolil dňa 19. marca 1353⁴⁵⁶ v Avignone Tomášovi, synovi Petra, laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
87. Pápež Inocent VI. povolil dňa 8. apríla 1353⁴⁵⁷ v Avignone Alžbete, vdove po nebohom Jánovi Sanctovi z Ostrihomskej arcidiecézy, že jej spovedník jej iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
88. Uhorský kráľ Ľudovít I. a jeho matka kráľovná Alžbeta žiadali dňa 31. augusta 1353⁴⁵⁸ vo Villeneuve-lès-Avignone, nech im je udelené odpustenie. V čase celebrowania sviatočných omší sa musia vyspovedať a oľutovať svoje hriechy. Pápež Inocent VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
89. Pápež Inocent VI. povolil dňa 13. septembra 1353⁴⁵⁹ vo Villeneuve-les-Avignon Štefanovi z Mojzesova (*de Magyar Izdegue*), rytierovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
90. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353⁴⁶⁰ v Avignone Jánovi, synovi Jána, a jeho manželke Kláre z Nitrianskej diecézy, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
91. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353⁴⁶¹ v Avignone rytierovi Levkovi, synovi Abraháma, a jeho manželke Agnese z Ostrihomskej arcidiecézy, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
92. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353 v Avignone rytierovi Jánovi, synovi Víta, a jeho manželke Kataríne z Ostrihomskej arcidiecézy, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
93. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353⁴⁶² v Avignone uhorskému kráľovi Ľudovítovi I. a jeho manželke, uhorskej kráľovnej Alžbete, že ich spovedník im iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
94. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353⁴⁶³ v Avignone jágerskému biskupovi Mikulášovi, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.

⁴⁵⁴ *MVSI III/2*, s. 326–327, č. 297 (1352).

⁴⁵⁵ *MVSI III/1*, s. 153, č. 237 (1352).

⁴⁵⁶ *MVSI III/3*, s. 72–73, č. 12 (1353).

⁴⁵⁷ *MVSI III/3*, s. 80–81, č. 18 (1353).

⁴⁵⁸ *MVSI III/1*, s. 168, č. 270 (1353).

⁴⁵⁹ *MVSI III/3*, s. 104, č. 37 (1353).

⁴⁶⁰ *MVSI III/3*, s. 113, č. 44 (1353).

⁴⁶¹ *MVSI III/3*, s. 113–114, č. 45 (1353).

⁴⁶² *MVSI III/3*, s. 115, č. 47 (1353).

⁴⁶³ *MVSI III/3*, s. 116, č. 48 (1353).

95. Pápež Inocent VI. povolil dňa 21. decembra 1353⁴⁶⁴ v Avignone Vöszösovi, synovi Imricha, rytierovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
96. Matúš, trenčiansky župan a rytier (*de Trentz*), vojak z diecézy v Prahe (*de Pragensis*), žiadal dňa 15. apríla 1354⁴⁶⁵ v Avignone pre seba, svoju manželku a pre šesť osôb osobitne vymenovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
97. Pápež Inocent VI. povolil dňa 4. októbra 1354⁴⁶⁶ v Avignone Kadoldovi Perkmanovi, domicelovi Ostrihomskej arcidiecézy, že jeho spovedník mu iba raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
98. Ján, syn Petra z Niedzice (*de Donauich*), dvoran uhorského kráľa Ľudovíta, žiadal dňa 16. novembra 1355⁴⁶⁷ v Avignone pre seba a svojho brata Petra, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
99. Pápež Inocent VI. napomína všetkých kresťanov, aby sa modlili za uhorského kráľa Ľudovíta I. a jeho víťazstvo v boji proti schizmatikom v Raške (*in Rasciae*), za čo im dňa 18. augusta 1356⁴⁶⁸ vo Villeneuve-les-Avignone udelil odpustenie trestu za hriechy trvajúce štyridsať dní.
100. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 27. apríla 1357⁴⁶⁹ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. kráľa Štefana v Zolnej (*in sancti Stephani*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok sv. kráľa Štefana a sv. Ladislava.
101. Mikuláš, syn Pavla, a Sebek, syn Jána z Uhorska, vojaci Ostrihomskej a Kaločskej arcidiecézy, žiadali dňa 12. decembra 1357⁴⁷⁰ v Avignone pre seba, ich manželky a ich bratov Mikuláša a Gregora Tiburcov, zbrojnošov z Čenad (*de Chanadiensis*), nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
102. Vojak Mikuláš Lach žiadal dňa 25. februára 1358⁴⁷¹ v Avignone pre seba, svoju manželku a pre dvadsať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
103. Mikuláš Kont, palatín Uhorského kráľovstva, žiadal dňa 8. apríla 1358⁴⁷² v Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
104. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 8. apríla 1358⁴⁷³ v Avignone, aby boli v Kostole sv. apoštola Pavla v Kaloči (*de Colocensis*), ktorý založili a dotovali jeho predkovia, zahrnuté odpustky.

⁴⁶⁴ *MVSI III/3*, s. 116–117, č. 49 (1353).

⁴⁶⁵ *MVSI II/1*, s. 176, č. 284 (1354).

⁴⁶⁶ *MVSI III/3*, s. 134, č. 64 (1354).

⁴⁶⁷ *MVSI II/1*, s. 186, č. 308 (1355). V tomto prípade vieme doložiť aj súhlas pápeža *MVSI III/3*, s. 35, *RA 11, fol. 330r.* (1355). Listiny chýbajúce vo vatikánskych registroch, no zapísaných v avignonských registroch.

⁴⁶⁸ *MVSI III/3*, s. 198, č. 120 (1356).

⁴⁶⁹ *MVSI II/1*, s. 189–190, č. 316 (1357).

⁴⁷⁰ *MVSI II/1*, s. 196, č. 331 (1357).

⁴⁷¹ *MVSI II/1*, s. 200, č. 339 (1358).

⁴⁷² *MVSI II/1*, s. 203–204, č. 348 (1358).

⁴⁷³ *MVSI II/1*, s. 204, č. 349 (1358).

105. Pápež Inocent VI. udelil dňa 20. decembra 1358⁴⁷⁴ v Avignone odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia ostrihomský kostol (*de Strigoniensem*), vo sviatok narodenia, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc a Najsvätejšej Trojice a v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok sv. Petra a Pavla a tiež sv. Gregora, Ambrózia, Augustína, Hieronyma, Štefana, Ladislava, Imricha a Vojtecha, spovedníkov a v deň Poslednej večere nášho Pána. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
106. Suplikant brat Ján z Jágru (*de Agria*), učiteľ z rehole františkánov, spovedník a kazateľ kaplnky uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 10. februára 1359⁴⁷⁵ v Avignone pre seba a desať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
107. Benedikt Heem, pilišský župan (*de Pelissiensis*), žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁷⁶ v Avignone pre Jakuba, syna Maurícia, a Blažeja, prezývaného Mačka, laikov z Ostrihomskej arcidiecézy, a pre Michala, syna Ondreja, kanonika sedmohradského kostola, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
108. Benedikt Heem, pilišský župan (*de Pelissiensis*), žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁷⁷ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Špitál sv. Alžbety v Banskej Bystrici (*in Nouozolio*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorého začatie stavby schválil Peter Karol z Banskej Bystrice (*de Nouozolio*) na pomoc pre chudobných a nemocných, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a v jednotlivých štyroch hlavných dňoch Pána Ježiša Krista a pre tých, ktorí podporia chudobných. Pápež Inocent VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
109. Benedikt Heem, pilišský župan (*de Pelissiensis*), žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁷⁸ v Avignone pre seba, svojho brata Petra a pre ich manželky, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
110. Suplikant Gregor, syn Dominika, domicelus, žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁷⁹ v Avignone pre seba, svoju manželku a pre osem osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
111. Ondrej, sedmohradský vojvoda, komes zo Szolnoku (*de Sonuk*), žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁸⁰ v Avignone pre svojho sluhu Jána, syna Kemina, a pre jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
112. Benedikt Heem, pilišský župan (*de Pelissiensis*), žiadal dňa 18. mája 1359⁴⁸¹ v Avignone pre seba a pre päťdesiatich príbuzných, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatárom a pohanom, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.

⁴⁷⁴ *MVSI III/3*, s. 241, č. 159 (1358).

⁴⁷⁵ *MVSI II/1*, s. 213, č. 372 (1359).

⁴⁷⁶ *MVSI II/1*, s. 217, č. 380 (1359).

⁴⁷⁷ *MVSI II/1*, s. 219–220, č. 387 (1359).

⁴⁷⁸ *MVSI II/1*, s. 217, č. 381 (1359).

⁴⁷⁹ *MVSI II/1*, s. 219, č. 385 (1359).

⁴⁸⁰ *MVSI II/1*, s. 220, č. 389 (1359).

⁴⁸¹ *MVSI II/1*, s. 218, č. 383 (1359).

113. Heidenrik z Lippe (*de Lippia*), magister slobodných umení, osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadal dňa 10. marca 1360⁴⁸² v Avignone pre seba, svojho brata kňaza Jána z Lippe (*de Lippia*) a pre šesť osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
114. Pápež Inocent VI. udelil dňa 20. apríla 1360⁴⁸³ v Avignone odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Štefana Spovedníka vybudovaný v Piešťanoch palatínom Mikulášom Kontom.
115. Mikuláš Kont, palatín Uhorského kráľovstva a sudca Kumánov, žiadal dňa 20. apríla 1360⁴⁸⁴ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Márie Magdalény vo Vyšehrade (*in Wysegrad*) vo Vesprémskej diecéze. Pápež Inocent VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
116. Uhorská kráľovná Alžbeta žiadala dňa 20. apríla 1360⁴⁸⁵ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Oltár Kristovho tela vo farskom Kostole sv. Panny Márie vo Vyšehrade (*in Wysegrad*) vo Vesprémskej diecéze vo sviatok Najsvätejšieho Tela Kristovho, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch Pána Ježiša Krista, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok sv. Vojtecha. Pápež Inocent VI. schválil túto žiadosť na jeden rok a jednu kvadragénu.
117. Martin, arcidiakon z Branjina (*de Barania*), posol kráľovnej Alžbety, žiadal dňa 1. septembra 1360⁴⁸⁶ v Avignone pre seba a pre desať osôb menovaných v Apoštolskej kancelárii, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
118. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 22. februára 1363⁴⁸⁷ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský kostol v majetku Ónod (*in Olnod*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorý postavili vojak Peter Zudor a jeho bratia, a tiež tým, ktorí prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola.
119. Uhorská kráľovná Alžbeta, matka Ľudovíta I., uhorského kráľa, žiadala dňa 24. mája 1363⁴⁸⁸ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv. Panny Márie v Podvini (*in Podvinna*) v Pätkostolnej diecéze, ktorý bol postavený v blízkosti schizmatikov a heretikov.
120. Pápež Urban V. udelil dňa 1. júla 1365⁴⁸⁹ v Avignone, na žiadosť sufragana, biskupa podriadeného ostrihomskému arcibiskupovi, odpustenie trestu za hriechy všetkým tým, ktorí zahynuli v bitke proti schizmatikom, Tatarom a pohanom v Uhorskom kráľovstve.
121. Uhorský kráľ Ľudovít I. žiadal dňa 19. júna 1366⁴⁹⁰ v Avignone pre bosniackého biskupa Petra, pre Simona, komesa z Mediaš (*de Megies*), pre Pavla, trenčianskeho vicekomesa (*Trinchiniensis*), a jeho manželku, pre pána Ladislava Tuteus a jeho manželku, pre Ladislava, kaločského prepošta a osobného lekára samotného kráľa Ľudovíta I., pre Michala zo Šúroviec (*de Sur*), vojaka z Lefantoviec (*de Elephant*),

a jeho manželku, pre magistra Jakuba, zbrojnoša a protonotára kráľovského palatína Mikuláša Konta, a pre magistra Štefana, syna Chemeka, zbrojnoša a protonotára kúrie kráľovského sudcu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.

122. Uhorská kráľovná Alžbeta, matka Ľudovíta I., uhorského kráľa, žiadala dňa 23. júna 1366⁴⁹¹ v Avignone o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Panny Márie, ktorú dal uhorský kráľ Ľudovít I. postaviť vo vlastnom paláci vo Vyšehrade (*in Wysegrad*).
123. Uhorská kráľovná Alžbeta, manželka uhorského kráľa Ľudovíta I., žiadala dňa 23. júna 1366⁴⁹² v Avignone pre Jána, syna Antona, presbytera kaplnky Uhorskej kráľovnej, pre Gala, syna Benedikta z Monkad (*in Monukad*), pre Jána, syna Mikuláša z Hrkáča v Gemerskej Vsi (*in Harkath*), pre Ondreja, syna Petra z Frankenau v Rakúsku (*de Frankow*), pre Mikuláša, syna Mikocha z Veľkých Vozokán (*de Vezeken*), pre Briccia, syna Michala, zo Sv. Jána (*de Santo Johane*), Ostrihomskej arcidiecézy a Rábskej diecézy, zbrojnošov uhorskej kráľovnej, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
124. Štefan, biskup z Nitry (*de Nitriensis*), žiadal dňa 6. júla 1366⁴⁹³ v Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
125. Štefan, biskup z Nitry (*de Nitriensis*), žiadal dňa 6. júla 1366⁴⁹⁴ v Avignone, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz spovedníka Jána Capriho udelené úplne rozhrešenie.
126. Pápež Urban V. udelil dňa 13. januára 1369⁴⁹⁵ v Ríme odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Panny Márie v Pezinku (*in Bozin*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla a vo Sviatok všetkých svätých. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sto dní z nariadeného pokánia.
127. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁴⁹⁶ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Panny Márie v Ľubici (*de Lewbicz*) v Ostrihomskej arcidiecéze v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
128. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁴⁹⁷ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Agnesy z Ruskinoviec (*de Villarusslini*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok sv. Agnesy a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto

⁴⁸² *MVSI II/1*, s. 230, č. 413 (1360).

⁴⁸³ *MVSI III/3*, s. 37, RA 24, fol. 368v. (1360). Listiny chýbajúce vo vatikánskych registroch, no zapísaných v avignonských registroch.

⁴⁸⁴ *MVSI II/1*, s. 232, č. 419 (1360).

⁴⁸⁵ *MVSI II/1*, s. 231, č. 415 (1360).

⁴⁸⁶ *MVSI II/1*, s. 244, č. 448 (1360).

⁴⁸⁷ *MVSI II/1*, s. 256, č. 473 (1363).

⁴⁸⁸ *MVSI II/1*, s. 259, č. 479 (1363).

⁴⁸⁹ *Theiner II.*, s. 76-79, č. 146 (1365).

⁴⁹⁰ *MVSI III/1*, s. 278-279, č. 517 (1366).

⁴⁹¹ *MVSI II/1*, s. 280, č. 521 (1366).

⁴⁹² *MVSI II/1*, s. 282-283, č. 526 (1366).

⁴⁹³ *MVSI II/1*, s. 284, č. 530 (1366).

⁴⁹⁴ *MVSI II/1*, s. 284, č. 531 (1366).

⁴⁹⁵ *Theiner II.*, s. 94, č. 182 (1370).

⁴⁹⁶ *MVH I/3*, s. 111, č. 128 (1390).

⁴⁹⁷ *MVH I/3*, s. 111-112, č. 129 (1390).

- listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
129. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁴⁹⁸ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Ducha zo Spišských Vlách (*de villa latina*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok Ducha Svätého a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
130. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁴⁹⁹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kaplnku sv. Juraja umiestnenú v Kostole sv. Jakuba z Levoče (*de Lewcse*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok sv. Juraja a vo sviatok zasvätenia tejto kaplnky, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na jej výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
131. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁵⁰⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Oltár sv. apoštolov Petra a Pavla vo farskom Kostole sv. Jakuba Apoštola z Levoče (*de Lewche*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
132. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁵⁰¹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia špitálny Kostol sv. Ducha za hradbami mesta Levoče (*de Lewthe*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
133. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 21. decembra 1390⁵⁰² v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kaplnku sv. Antona zo Stojan (*de Villastioiani*), v Ostrihomskej arcidiecéze.
134. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 19. januára 1391⁵⁰³ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia cintorínsku / pohrebnú Kaplnku sv. Barbory vo farskom Kostole sv. Vavrinca z Hrabušíc (*de Compositi*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok Barbory a vo sviatok zasvätenia tejto kaplnky, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na jej výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
135. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 19. januára 1391⁵⁰⁴ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Panny Márie zo Spišskej Novej Vsi (*de Novavilla*) v Ostrihomskej arcidiecéze v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou a milodarom na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
136. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 19. januára 1391⁵⁰⁵ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia špitálnu Kaplnku sv. Ondreja apoštola, Troch kráľov a sv. Agnesy v Banskej Bystrici (*in Novosolio*).

⁴⁹⁸ MVH I/3, s. 112, č. 130 (1390).

⁴⁹⁹ MVH I/3, s. 114, č. 134 (1390).

⁵⁰⁰ MVH I/3, s. 114, č. 135 (1390).

⁵⁰¹ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 17, f. 208v. (1390).

⁵⁰² MVH I/3, s. 115–116, č. 138 (1390).

⁵⁰³ MVH I/3, s. 130–131, č. 157 (1391).

⁵⁰⁴ MVH I/3, s. 134, č. 161 (1391).

⁵⁰⁵ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 12, f. 209r–v (1392).

137. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 8. apríla 1391⁵⁰⁶ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Juraja v Plešivci (*in Perscwch*) na Gemeri vo sviatok sv. Juraja, sv. Františka z Assisi a sv. Heleny a vo sviatok zasvätenia kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na tri roky z nariadeného pokánia.
138. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 18. decembra 1391⁵⁰⁷ v Ríme u sv. Petra odpustenie trestu za hriechy uhorskému kráľovi Žigmundovi Luxemburskému a všetkým tým, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom, Tatárom a pohanom.
139. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 10. februára 1392⁵⁰⁸ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Oltár sv. Jána Krstiteľa, Márie Magdalény, Barbory a Heleny umiestnený v Kaplnke sv. Juraja, ktorý je za hradbami farského Kostola sv. Jakuba v Levoči (*in Leutzza*).
140. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 10. februára 1392⁵⁰⁹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Oltár Najsvätejšej Trojice a Antona a Anny umiestnený vo farskom Kostole sv. Jakuba v Levoči (*in Leuczza*).
141. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 10. februára 1392⁵¹⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Alžbety v Košiciach (*in Cassowia*) vo sviatok sv. Alžbety Durínskej. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky z nariadeného pokánia.
142. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 24. januára 1393⁵¹¹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kaplnku sv. Doroty z Jasova (*de Jaczo*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok zasvätenia tejto kaplnky, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na jej výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
143. Ján, vikár v pontifikáte ostrihomskeho arcibiskupa Jána, potvrdzuje v roku 1396⁵¹² odpustkovú listinu z 12. decembra 1323⁵¹³ tykajúcu sa farského kostola v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*).
144. Kninský biskup Ladislav, zverenec alebo správca spišského opátstva, udelil dňa 15. septembra 1397⁵¹⁴ v opátskom Kláštore sv. Panny Márie v Spišskom Štiavniku (Scepusiensis) odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Michala ležiaci v dedine Harakovce (*Herkowcz*) v Ostrihomskej arcidiecéze. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
145. Ján, vikár v pontifikáte ostrihomskeho arcibiskupa Jána potvrdzuje v roku 1398⁵¹⁵ odpustkovú listinu z 12. decembra 1323, tykajúcu sa farského Kostola Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*).

⁵⁰⁶ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 10, f. 228v–229r (1391).

⁵⁰⁷ MVH I/3, s. 178–179, č. 203 (1391).

⁵⁰⁸ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 25, f. 209v (1392).

⁵⁰⁹ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 25, f. 210r (1392).

⁵¹⁰ Doteraz needitovaná, pozri HRDINA, *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX.* (1389 – 1404) – RL 25, f. 209r–v (1392).

⁵¹¹ MVH I/3, s. 211, č. 236 (1393).

⁵¹² MATULAY. *Mesto Banská Bystrica*, s. 53, č. 150 (1396).

⁵¹³ MATULAY. *Mesto Banská Bystrica*, s. 22, č. 25 (1323).

⁵¹⁴ ZsO I., s. 549, č. 4973 (1397).

⁵¹⁵ MATULAY. *Mesto Banská Bystrica*, s. 59, č. 174 (1398).

146. Ladislav z Farkašoviec (*de Farkassy*), syn Michala Franka zo Spiša (*de Scepus*), kninský biskup (*Tinniniensis*), vydal dňa 15. júla 1398⁵¹⁶ spoločne so splitským arcibiskupom Ondrejom a 16 dalmatskými biskupmi odpustkovú listinu pre štiavnický kláštor – kláštor cistercitov v Štiavniku (*de Schaovnyk*) a ďalších 15 kostolov a kaplniek vo svojej doméne, Kostol Panny Márie v Štiavniku (*in Schaovnyk*), Kostol sv. Márie Magdalény v Hranovnici (*in Granycz*), sv. Michala Archanjela v Spišskom Bystrom (*in Kubach*), sv. Alžbety v Kravanoch (*in Crawan*), sv. Martina vo Vikartovciach (*in Vykardi*), sv. Šimona a Júdu apoštolov vo Vydrníku (*in Vidernek*), tiež sv. Šimona a Júdu v Šuňave (*in Schoovna seu Sunyava*), sv. Petra a Pavla v Lučivnej (*in Luchwa seu Lutsivna*), sv. Tomáša v Mengusovciach (*in Mengus*), sv. Ducha v Spišskej Teplici (*in Teplica*), sv. Doroty v Olcnave pri Poprade (*in Alcznow*), Kostol sv. Antona v Stojanoch (*in villa Stoyani*), Kostol sv. Vavrince s Kaplnkou sv. Barbory v Hrabušiciach (*in villa Compositi*), Kostol sv. Pavla vo Vlkovej (*in villa Farkassy*) a Kostol sv. Márie Magdalény v Rakúsoch (*in Ruchus vel Rokus*), v Spišskom dištrikte, Ostrihomskej arcidiecézy, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou a almužnou na ich výstavbu. Ostrihonský arcibiskup Ján, primás, delegát Apoštolskej stolice, hlavný kancelár kráľa, túto žiadosť povoľuje v trvaní jednej kvadragény a dobrodincom udelil odpustky na sto dní z nariadeného pokánia.
147. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 20. februára 1400⁵¹⁷ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Panny Márie v Olcnave (*in Alizno*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, vo sviatok sv. Kataríny a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na tri roky a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
148. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 27. februára 1400⁵¹⁸ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Jakuba v Levoči (*in Lewcza*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok sv. Havla, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť šiestich svedkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi.
149. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 6. apríla 1400⁵¹⁹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Štefana, uhorského kráľa, v Matejovciach (*in Mattisdorf*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok navštívenia Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, vo sviatok sv. Štefana, vo sviatok zasvätenia tohto kostola a vo Sviatok všetkých svätých, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti

⁵¹⁶ ZsO I., s. 595, č. 5407 (1398).

⁵¹⁷ MVH I/4, s. 171, č. 219 (1400). Hrdina píše, že dátum je v edícii zle uvedený, v skutočnosti šlo o 23.1.1400 a ZsO II. je 21.2.1400.

⁵¹⁸ MVH I/4, s. 172, č. 221 (1400). Hrdina píše, že dátum je v edícii zle uvedený, po správnosti to je 29.1.1400.

⁵¹⁹ MVH I/4, s. 191–192, č. 243 (1400).

návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.

150. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 13. apríla 1400⁵²⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia špitálnu Kaplnku sv. Ducha za hranicami mesta Bardejov (*Bartfa*) v Jágerskej diecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, a tiež tým, ktorí podporia špitál. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
151. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 11. októbra 1400⁵²¹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Ondreja v Koválove (*in Kawalow*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, vo sviatok sv. Ondreja a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na dva roky a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
152. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 1. novembra 1400⁵²² v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Márie z Vojky (*de Puke*) v Jágerskej diecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
153. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 1. novembra 1400⁵²³ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Michala z Lastomír (*de Leztmeer*) v Jágerskej diecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, vo sviatok sv. Michala a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
154. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 6. novembra 1400⁵²⁴ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Martina v Martine (*in Turis*), v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých

⁵²⁰ MVH I/4, s. 196–197, č. 249 (1400).

⁵²¹ MVH I/4, s. 234, č. 290 (1400).

⁵²² MVH I/4, s. 241, č. 301 (1400).

⁵²³ MVH I/4, s. 241–242, č. 302 (1400).

⁵²⁴ MVH I/4, s. 244, č. 305 (1400).

- štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, vo sviatok sv. Kataríny a vo sviatok zasvätenia kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia
155. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 9. novembra 1400⁵²⁵ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Márie z Vrábeľ (*de Vereb*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok nanebovzatia sv. Panny Márie, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť dvoch spovedníkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi a mariánsky dom v Cáchách.
156. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 15. decembra 1400⁵²⁶ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. kráľa Štefana v Kolíňanoch (*in Kolon*) v Nitrianskej župe.
157. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 15. decembra 1400⁵²⁷ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kaplnku sv. Panny Márie v Sereďi (*in Zered*) v Ostrihomskej arcidiecéze. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na deväť rokov z nariadeného pokánia.
158. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 17. decembra 1400⁵²⁸ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Jána Krstiteľa v augustiniánskom kláštore z Bardejova (*de Bartfa*) v Jágerskej diecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
159. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 19. decembra 1400⁵²⁹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Kríža zo Zemplínskej Teplice (*de Kerezthwr*) v Jágerskej diecéze vo sviatok nájdenia a povýšenia sv. Kríža, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
160. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 30. marca 1401⁵³⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Panny Márie v benediktínskom kláštore z Krásnej nad Hornádom (*de Zeplach*), (časť Košíc), v Jágerskej diecéze vo sviatok sv. Panny Márie, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť šiestich spovedníkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Chrám sv. Marka v Benátkach.
161. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 8. apríla 1401⁵³¹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia špitálnu Kaplnku sv. Ducha v Hlohovci (*in Galgolch*)

⁵²⁵ MVH I/4, s. 252, č. 312 (1400).

⁵²⁶ MVH I/4, s. 292, č. 353 (1400).

⁵²⁷ MVH I/4, s. 293, č. 354 (1400).

⁵²⁸ MVH I/4, s. 296, č. 358 (1400).

⁵²⁹ MVH I/4, s. 299, č. 362 (1400).

⁵³⁰ MVH I/4, s. 314–315, č. 381 (1401).

⁵³¹ MVH I/4, s. 318, č. 384 (1401).

v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok Turíc, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na jej výstavbu. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť dvanástich spovedníkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi a mariánsky dom v Cáchách.

162. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 1. marca 1402⁵³² v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia novopostavený Kostol sv. Alžbety v Košiciach (*Cassoviensis*) v Jágerskej diecéze vo sviatok sv. Filipa a Jakuba, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na opravu kostola, ktorý bol po požiari zničený. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť dvoch spovedníkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Chrám sv. Marka v Benátkach a Kostol sv. Márie z Porciuncula v Assisi.
163. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 1. marca 1402⁵³³ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol sv. Martina v Spišskom Podhradí (*in Scepus*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok nanebovstúpenia Pána, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež tiež udelil správcovi kostola možnosť zvoliť dvanástich spovedníkov. Šlo o odpustenie, ktoré bolo určené aj pre Chrám sv. Marka v Benátkach.
164. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 7. marca 1402⁵³⁴ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Antona v Dravciach (*in Dorowez*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok narodenia, obrezania, zjavenia, vzkriesenia, nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Kristovho tela, vo sviatok Turíc, v jednotlivých štyroch hlavných dňoch sv. Panny Márie, vo sviatok narodenia sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok apoštolov sv. Petra a Pavla a vo sviatok zasvätenia tohto kostola, a tiež tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na jeho výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia
165. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 4. júla 1402⁵³⁵ v Ríme u sv. Petra odpustenie všetkým tým, ktorí pri príležitosti rakúskej kongregácie rakúskych františkánov pristúpia k sviatostiam a dajú peňažné dary na dobročinné ciele. Táto odpustková listina je najstaršou odpustkovou listinou, ktorá sa zachovala v Archíve mesta Bratislavy.
166. Pápež Bonifác IX. udelil dňa 9. novembra 1402⁵³⁶ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia farský Kostol sv. Juraja, mučeníka zo Želiezoviec (*de Seliz*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok nájdenia sv. Kríža, a odpustenie tým, ktorí prispievajú svojou pomocou na výstavbu kostola. Pápež tiež udelil správcovi tohto kostola možnosť zvoliť spovedníkov. Tiež udelil odpustky všetkým tým, ktorí ročne navštívia Kostol nanebovzatia Panny Márie v Ostrihome (*in Strigoniensis*) vo sviatok nanebovzatia Panny Márie, ako aj tým, ktorí navštívia Kaplnku sv. Panny Márie a sv. Ladislava, kráľa, z Tekovských Lužianok (*de Kyssarlo*), a farský Kostol sv. Panny Márie z Plavých Vozokán (*de Vezekyn*), ktorý sa nachádza v blízkosti farského kostola v Želiezovciach (*in Seliz*). Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom týchto kostolov a kaplnky na sedem rokov a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
167. Fráter Benedikt z rádu Bratstva sv. A (...) udelil dňa 1. marca 1406⁵³⁷ v Banskej

⁵³² MVH I/4, s. 417–418, č. 475 (1402).

⁵³³ MVH I/4, s. 416, č. 474 (1402).

⁵³⁴ MVH I/4, s. 422, č. 480 (1402).

⁵³⁵ AMB I, č. 698.1 (1402).

⁵³⁶ MVH I/4, s. 471–472, č. 533 (1402).

⁵³⁷ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 62–63, č. 190 (1406).

- Bystrici odpustky všetkým tým, ktorí navštívia novopostavenú Kaplnku sv. Michala v Banskej Bystrici (*in Biztricia*).
168. Pápež Gregor XII. obnovuje dňa 19. decembra 1406⁵³⁸ v Ríme u sv. Petra ustanovenie, ktoré nariadil ešte jeho predchodca Inocent VII. dňa 23. júla 1406, v ktorom udelil odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Štefana, prvomučeníka, v Mojmírovciach (*in Ilmer*). Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na tri roky a tri kvadragény a v ôsmom roku na sto dní.
169. Ostrihorský arcibiskup Ján udelil dňa 3. októbra 1411⁵³⁹ v Bratislave odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kaplnku Božieho tela v Bratislave (*in Posoniensi*) vo sviatok narodenia Pána, na Nový rok, na zjavenie Pána, Veľký piatok, Veľkú noc, vo sviatok nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Turíc, vo sviatok Najsvätejšej Trojice, vo sviatok nanebovzatia Panny Márie, vo sviatok narodenia a sŕatia hlavy sv. Jána Krstiteľa, vo sviatok sv. Michala, všetkých svätých, Petra a Pavla a viacerých apoštolov, sv. kráľa Štefana a sv. kráľa Ladislava, sv. princa Imricha, sv. Juraja, sv. Vavrince a viacerých mučeníkov, sv. Martina, Alberta, Mikuláša, Stanislava, Gregora a viacerých spovedníkov, ďalej vo sviatok sv. Márie Magdalény, Kataríny, Margity, Cecílie, Lucii, Doroty, Agáty, Agnesy, Školastiky, Barbory, Alžbety, Kláry, Anny. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tejto kaplnky na jednu kvadragénu a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
170. Pápež Ján XXIII. udelil dňa 18. decembra 1413⁵⁴⁰ v Lodi, odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Panny Márie vo františkánskom kláštore vo Vranove nad Topľou (*in Warano*), Jágerskej diecézy, na Vianoce, Nový rok, na zjavenie Pána, Veľkú noc, vo sviatok nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, Turíc, vo sviatok narodenia Panny Márie, vo sviatok zvestovania Pána, vo sviatok Hromníc, nanebovzatia Panny Márie, vo sviatok narodenia Jána Krstiteľa, vo sviatok sv. Petra a Pavla, apoštolov a všetkých svätých a vo sviatok zasvätenia toho kláštora, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kláštora na sedem rokov a sedem kvadragénov a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
171. Sidonský biskup Benedikt, vikár v pontifikáte ostrihorského arcibiskupa Jána, udelil v roku 1413⁵⁴¹ v Banskej Bystrici odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Jakuba, apoštola, v Banskej Bystrici (*in Bistritia seu Novo Zolio*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok nanebovstúpenia Pána. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na jeden rok a jednu kvadragénu.
172. Sidonský biskup Benedikt, vikár v pontifikáte ostrihorského arcibiskupa Jána, udelil v roku 1414⁵⁴² v Banskej Bystrici odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Jakuba na (donačnom) území mesta Banská Bystrica (*in Bistrica seu Novo Zolio*).
173. Sidonský biskup Benedikt, vikár v pontifikáte ostrihorského arcibiskupa Jána, rozširuje v roku 1415⁵⁴³ odpustky udelené dňa 13. februára 1350⁵⁴⁴ pre Kaplnku Panny Márie a sv. Antona v Sásovej (*villa militis*).

⁵³⁸ ZsO II., s. 654–655, č. 5162 (1406).

⁵³⁹ AMB I., s. 117, č. 794 (1411) – ZsO III., s. 276, č. 1014 (1411).

⁵⁴⁰ ZsO IV., s. 345, č. 1423 (1413).

⁵⁴¹ ZsO IV., s. 357, č. 1496, (1413).

⁵⁴² MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 64, č. 194 (1414).

⁵⁴³ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 64, č. 195 (1415).

⁵⁴⁴ MATULAY, *Mesto Banská Bystrica*, s. 25, č. 33 (1350).

174. Pápež Ján XXIII. udelil dňa 5. januára 1415⁵⁴⁵ v Kostnici na žiadosť Juraja z Prievidze (*Preuidia*), syna Leustacha z Jelšavy (*Ilswa*), odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi (*Preuidia*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok nanebovzatia Panny Márie a povýšenia Kríža, a tiež tým, ktorí prispajú svojou pomocou na jeho výstavbu. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a sedem kvadragénov.
175. Pápež Ján XXIII. udelil dňa 22. januára 1415⁵⁴⁶ v Kostnici odpustky všetkým tým, ktorí navštívia Kostol sv. Štefana v Ostrihomskom hrade, v ktorom sa narodil Štefan I., uhorský kráľ a apoštol, na Vianoce, Nový rok, vo sviatok Zjavenia Pána, na Veľkú noc, vo sviatok nanebovstúpenia Pána, vo sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, Turíc, vo sviatok narodenia Panny Márie, vo sviatok zvestovania Pána, vo sviatok Hromníc, nanebovzatia Panny Márie, vo sviatok narodenia Jána Krstiteľa, vo sviatok sv. Petra a Pavla, apoštolov, vo Sviatok všetkých svätých a vo sviatok sv. Štefana Kráľa. Touto listinou boli právoplatne zaistné duchovné milosti návštevníkom tohto kostola na sedem rokov a sedem kvadragénov a dobrodincom na sto dní z nariadeného pokánia.
176. Štefan, prezývaný Jakch, barón zo Sedmohradskej diecézy, žiadal dňa 25. novembra 1417⁵⁴⁷ v Kostnici pre seba, svoju manželku Uršuľu, jeho synov Michala a Ladislava a ich manželky, pre Jána a Ladislava, synov Juraja, prezývaného Jakch, a ich manželky Margarétu a Annu, pre Dionýza a Michala Jakcha, pre Ladislava, syna Dionýza, bána z Lučenca (*de Losoncz*) a jeho manželku, pre Benedikta Zudara a jeho manželku z Jágerskej diecézy a sedmohradskeho biskupa Štefana, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
177. Albert, rytier z Michaloviec (*de Ungmial*) v Jágerskej diecéze a sluha kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. januára 1418⁵⁴⁸ v Kostnici o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Kríža vo Vinnom (*in Ungis*) v Jágerskej diecéze, ktorú pred nedávnom nanovo postavili bratia pavlíni, ďalej odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol Blahoslavenej Márie, sv. Stanislava a sv. Anny v Starom (*in Stara*), farský Kostol sv. Kataríny vo Vinnom (*in Wynna*), farský Kostol sv. Mikuláša vo Vojnatine (*in Waynatina*), farský Kostol sv. Mikuláša v Porube pod Vihorlatom (*in Ereiba*), farský Kostol všetkých svätých v Sobranciach (*in Wasrasaba*), farský Kostol sv. Štefana Kráľa v Lúčkach (*in Luczka*), farský Kostol sv. Ondreja v Tarpe (*in Tarpa*), ďalej Kaplnku sv. Mikuláša na vrchu, umiestnenú blízko Michaloviec (*in Ungmihal*), Kaplnku sv. Martina v Porube pod Vihorlatom (*in Porziba*), Kaplnku sv. Márie v Petrovciach nad Laborcom (*in Petrowecz*), všetky v Jágerskej diecéze.
178. Albert, rytier z Michaloviec (*de Ungmihal*) v Jágerskej diecéze a sluha kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. januára 1418⁵⁴⁹ v Kostnici, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka. V tej istej suplike Donyň Kyzýncezky, zbrojnoš Ostrihomskej arcidiecézy a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal pre seba a svoju manželku Katarínu o podobnú milosť.

⁵⁴⁵ ZSO V., s. 62, č. 17 (1415).

⁵⁴⁶ ZsO V., s. 86–87, č. 118 (1415).

⁵⁴⁷ Lukcsics I., s. 46, č. 1 (1417).

⁵⁴⁸ Lukcsics I., s. 53, č. 34 (1418).

⁵⁴⁹ Lukcsics I., s. 53, č. 35 (1418).

179. Juraj, syn Petra z Valče (*de Walchia*), z Ostrihomskej arcidiecézy, vicepokladník/vicekomorník kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 14. januára 1418⁵⁵⁰ v Kostnici, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka. V tej istej supplike Valentín, syn Petra z Valče (*de Walchia*), brat spomínaného Juraja, žiadal o podobnú milosti.
180. Juraj, syn Petra z Valče (*de Walchia*), z Ostrihomskej arcidiecézy, vicepokladník/vicekomorník kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 15. januára 1418⁵⁵¹ v Kostnici, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
181. Dorozl Imrich de Rumj z Rábskej diecézy, kráľovský podpohárnik, žiadal dňa 23. januára 1418⁵⁵² v Kostnici pre osoby z kráľovského sprievodu: vojaka Imricha z Pavloviec nad Uhom (*de Paloch*) a jeho manželku Veroniku, pre Matúša z Pavloviec nad Uhom (*de Paloch*) a jeho manželku Agátu, pre ich matku Annu, vdovu po Petrovi z Pavloviec nad Uhom (*de Paloch*), a pre Margarétu, vdovu po Šimonovi z Rozhanoviec (*Rosogon*), všetky z Jágerskej diecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka
182. Pápež Martin V. udelil dňa 31. januára 1418⁵⁵³ v Kostnici odpustenie Jánovi z Vergy (*de Verzeyo*), pánovi hradu Kaynten, a jeho synom Antonovi a Jánovi, obvineným z krádeže cenného majetku ostrihomskeho arcibiskupa, skrz biskupa z Bazileja a jeho generálneho vikára.
183. Vojak Mikuláš, syn Mikuláša z Perína (*de Peren*), z Jágerskej diecézy, kráľovský stajník, vo svojej osobe a v osobe svojho brata Ladislava, syna Mikuláša z Perína (*de Peren*), žiadal dňa 2. februára 1418⁵⁵⁴ v Kostnici o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Blahoslavenej Panny Márie, sv. Agáty, sv. Michala, sv. Mikuláša, sv. Jána, sv. Dominika zo Sárospataku (*de Pathak*), Kostol sv. Egídia, sv. Imricha a sv. Panny Márie zo Sátoraljaújhely (*de Wyhel*), Kostol sv. Mikuláša v Seni (*in Sina*), Kostol sv. Juraja z Perína (*de Poron*), všetky v Jágerskej diecéze, ktoré postavili ich predkovia. A tiež žiadali pre ich matku Margarétu, vdovu po Mikulášovi, bánovi z Perína (*de Peren*), a ich sestru Katarínu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
184. Matúš z Pavloviec nad Uhom (*de Paloch*), komes z Dyosgyőr (časť Miškovca) a radca Rímskeho a Uhorského kráľa, žiadal dňa 6. februára 1418⁵⁵⁵ v Kostnici o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv. Petra z Pavloviec nad Uhom (*de Paloch*) v Jágerskej diecéze, ktorý bol postavený jeho predkami.
185. Rotulus⁵⁵⁶ ostrihomskeho arcibiskupa Jána vydaný dňa 16. marca 1418⁵⁵⁷ v Kostnici zahŕňal okrem iného aj žiadosť o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Petra Apoštola z Piešťan (*de Pestzen*) v Ostrihomskej arcidiecéze, tiež žiadosť o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku Blahoslavenej Panny Márie v Katedrále sv. Vojtecha v Ostrihome (*in Strigoniensis*), ktorú dal postaviť arcibiskup Ján a vybral si ju na svoj posledný odpočinok.
186. Imrich z Perína (*de Peren*), barón Jágerskej diecézy, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 18. marca 1418⁵⁵⁸ v Kostnici pre seba a svoju manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka. A tiež žiadal o odpustky pre tých, ktorí navštívia pavlínsky Kláštor sv. Jána Krstiteľa v obci Kurityán v Jágerskej diecéze, ktorý na vlastné náklady postavil Imrich. V tej istej supplike Juraj, rábsky a ostrihomský prepoš a vicekancelár kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
187. Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná, žiadala dňa 20. apríla 1418⁵⁵⁹ v Kostnici, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
188. Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná, žiadala dňa 4. mája 1418⁵⁶⁰ v Kostnici, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
189. Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná, žiadala dňa 14. júna 1418⁵⁶¹ v Kostnici, nech jej je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jej spovedníka.
190. Pápež Martin V. udelil dňa 20. októbra 1419⁵⁶² vo Florencii odpustky pre tých, ktorí navštívia kolegiálny Kostol sv. Martina, inak nazývaný aj Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa, v Bratislave (*in Pozonio*) v Ostrihomskej arcidiecéze vo sviatok zasvätenia toho kostola, na dobu štyroch rokov.
191. Peter, syn Henricha z Brezovice (*de Brisewicz*), komes palatína kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 3. januára 1420⁵⁶³ vo Florencii o odpustky pre tých, ktorí navštívia Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole sv. Martina spovedníka v obci Lipany (*Septemciliis*) v Jágerskej diecéze, v trvaní troch rokov.
192. Správca farskeho Kostola apoštolov sv. Petra a Pavla v Bystranoch (*in Ewlenbach*) v Ostrihomskej arcidiecéze žiadal dňa 3. januára 1420⁵⁶⁴ vo Florencii o sedemročné odpustky pre tých, ktorí navštívia hore uvedený kostol.
193. Pápež Martin V. udelil dňa 8. januára 1420⁵⁶⁵ vo Florencii, na žiadosť Mikuláša Gebhaltza, richtára v Prešove (*in Epperies*) v Jágerskej diecéze, pre neho a jeho manželku Katarínu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
194. Pápež Martin V. udelil dňa 8. januára 1420⁵⁶⁶, na žiadosť Michala Caupona z Lipian (*de Septemciliis*) v Jágerskej diecéze, pre neho a jeho manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
195. Pápež Martin V. udelil dňa 12. januára 1421⁵⁶⁷ v Ríme u sv. Petra Jurajovi Vlenezovi z Ľubietovej (*de Libeto*) v Ostrihomskej arcidiecéze a jeho manželke Kristíne plné odpustenie všetkých hriechov.

⁵⁵⁰ Lukcsics I., s. 54, č. 37 (1418).

⁵⁵¹ Lukcsics I., s. 54, č. 38 (1418).

⁵⁵² Lukcsics I., s. 54, č. 41 (1418).

⁵⁵³ Lukcsics I., s. 56, č. 48 (1418).

⁵⁵⁴ Lukcsics I., s. 56, č. 49 (1418).

⁵⁵⁵ Lukcsics I., s. 56, č. 50 (1418).

⁵⁵⁶ „Forma predkladania supplík nemusela byť vždy rovnaká, v tomto prípade šlo o rotulus“.

⁵⁵⁷ Lukcsics I., s. 59–60, č. 63 (1418).

⁵⁵⁸ Lukcsics I., s. 60, č. 64 (1418).

⁵⁵⁹ Lukcsics I., s. 61, č. 71 (1418).

⁵⁶⁰ Lukcsics I., s. 63, č. 84 (1418).

⁵⁶¹ Lukcsics I., s. 66, č. 99 (1418).

⁵⁶² Lukcsics I., s. 87, č. 214 (1419).

⁵⁶³ Lukcsics I., s. 88, č. 223 (1420).

⁵⁶⁴ Lukcsics I., s. 88, č. 224 (1420).

⁵⁶⁵ Lukcsics I., s. 89, č. 229 (1420).

⁵⁶⁶ Lukcsics I., s. 89, č. 230 (1420).

⁵⁶⁷ Lukcsics I., s. 103, č. 324 (1421).

196. Pápež Martin V. udelil dňa 27. apríla 1421⁵⁶⁸ v Ríme u sv. Petra Margite, vdove po Mikulášovi, bánovi z Perína (*de Perin*) a vojakovi Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
197. Pápež Martin V. udelil dňa 24. februára 1422⁵⁶⁹ v Ríme u sv. Petra Pavlovi, synovi Ondreja zo Sučian (*de Suczan*), z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Anne plné odpustenie všetkých hriechov.
198. Pápež Martin V. udelil dňa 16. marca 1422⁵⁷⁰ v Ríme u sv. Petra Pavlovi, správcovi Kostola sv. Ladislava z Bodoviec (*de Bodavilla*), plné odpustenie všetkých hriechov.
199. Pápež Martin V. udelil dňa 27. marca 1422⁵⁷¹ v Ríme u sv. Petra Mikulášovi Bacheuserovi v Spišskej Novej Vsi (*in Novavilla*) v Ostrihomskej arcidiecéze a jeho manželke Margite plné odpustenie všetkých hriechov.
200. Pápež Martin V. udelil dňa 30. marca 1422⁵⁷² v Ríme u sv. Petra Jánovi Chrafft a jeho manželke z Jágerskej diecézy plné odpustenie všetkých hriechov.
201. Pápež Martin V. udelil dňa 30. marca 1422⁵⁷³ v Ríme u sv. Petra Petrovi Rotelovi, alias Osunczerovi a jeho manželke Zuzane z Jágerskej diecézy plné odpustenie všetkých hriechov.
202. Pápež Martin V. udelil dňa 3. januára 1423⁵⁷⁴ v Ríme u sv. Petra Margaréte, vdove po nebohom Šimonovi z Rozhanoviec (*de Rozogon*), z Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
203. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 26. februára 1423⁵⁷⁵ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Michala v Bratislave (*in Porsenburch*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
204. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1423⁵⁷⁶ v Ríme u sv. Petra Jurajovi, správcovi farského kostola v Huncovciach (*in Villacaius*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
205. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1423⁵⁷⁷ v Ríme u sv. Petra Ondrejovi, synovi Jána z Kamenice (*de Tarke*), správcovi farského kostola v Plavči (*in Palacza*) v Jágerskej diecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
206. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1423⁵⁷⁸ v Ríme u sv. Petra Matejovi, synovi Petra, laikovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke plné odpustenie všetkých hriechov.
207. Pápež Martin V. udelil dňa 15. júna 1423⁵⁷⁹ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Anne, vdove po Ondrejovi, synovi Ladislava z Michaloviec (*de Nagmial*), z Jágerskej diecézy plné odpustenie všetkých hriechov.
208. Pápež Martin V. udelil dňa 11. októbra 1423⁵⁸⁰ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Ladislavovi, synovi Petra z obce Veľkých Slemeniec (*de Selemir*), laikovi z Jágerskej diecézy, a jeho manželke Alžbete plné odpustenie všetkých hriechov.

⁵⁶⁸ Lukcsics I., s. 111, č. 383 (1421).

⁵⁶⁹ Lukcsics I., s. 123, č. 455 (1422).

⁵⁷⁰ Lukcsics I., s. 125, č. 472 (1422).

⁵⁷¹ Lukcsics I., s. 126, č. 478 (1422).

⁵⁷² Lukcsics I., s. 126, č. 484 (1422).

⁵⁷³ Lukcsics I., s. 126, č. 485 (1422).

⁵⁷⁴ Lukcsics I., s. 134, č. 536 (1423).

⁵⁷⁵ Lukcsics I., s. 135, č. 543 (1423).

⁵⁷⁶ Lukcsics I., s. 137, č. 560 (1423).

⁵⁷⁷ Lukcsics I., s. 137, č. 561 (1423).

⁵⁷⁸ Lukcsics I., s. 137, č. 562 (1423).

⁵⁷⁹ Lukcsics I., s. 144, č. 615 (1423).

⁵⁸⁰ Lukcsics I., s. 146, č. 648 (1423).

209. Pápež Martin V. udelil dňa 15. októbra 1423⁵⁸¹ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Ulrichovi Guczlovi, laikovi z Banskej Bystrice (*de Nocsol*) v Ostrihomskej arcidiecéze, a jeho manželke Margaréte plné odpustenie všetkých hriechov.
210. Pápež Martin V. udelil dňa 23. októbra 1423⁵⁸² v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Mikulášovi Russerschorffovi, laikovi z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Kláre plné odpustenie všetkých hriechov.
211. Pápež Martin V. udelil dňa 2. novembra 1423⁵⁸³ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej presbyterovi Jurajovi, synovi krajčira Pavla z Oždian (*de Osdian*), z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
212. Pápež Martin V. udelil dňa 3. novembra 1423⁵⁸⁴ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Margaréte, žene Jána, Jurajovho syna z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
213. Pápež Martin V. udelil dňa 3. novembra 1423⁵⁸⁵ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Jurajovi, synovi Michala z Modran (*de Modorvar*), z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke plné odpustenie všetkých hriechov.
214. Pápež Martin V. udelil dňa 5. novembra 1423⁵⁸⁶ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Ondrejovi, synovi Michala z Veľkého Blahova (*de Nagabany*), laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Margaréte, plné odpustenie všetkých hriechov.
215. Pápež Martin V. udelil dňa 13. novembra 1423⁵⁸⁷ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Kláre, vdove po Mikulášovi Forgáčovi z Jelenca (*de Gymis*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
216. Pápež Martin V. udelil dňa 13. novembra 1423⁵⁸⁸ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Helene, vdove po Jánovi z Humenného (*de Hummina*) v Jágerskej diecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
217. Pápež Martin V. udelil dňa 16. novembra 1423⁵⁸⁹ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Ladislavovi, synovi Jána z Jakubovian (*de Jacobaza*), z Jágerskej diecézy, a jeho manželke Zuzane plné odpustenie všetkých hriechov.
218. Pápež Martin V. udelil dňa 19. novembra 1423⁵⁹⁰ v Ríme u Svätej Panny Márie Váčšej Ondrejovi, synovi Juraja z Trávnice (*de Fys*), laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
219. Pápež Martin V. udelil dňa 2. decembra 1424⁵⁹¹ v Ríme u sv. Apoštolov Jánovi, prezývanému Pemezek, obyvateľovi Trenčína (*de Trenczini*) v Nitrianskej diecéze, a jeho manželke Kláre plné odpustenie všetkých hriechov.
220. Pápež Martin V. udelil dňa 16. decembra 1424⁵⁹² v Ríme u sv. Apoštolov Barbore, uhorskej a rímsko-nemeckej kráľovnej, možnosť zvoliť si vlastného spovedníka.
221. Pápež Martin V. udelil dňa 16. decembra 1424⁵⁹³ v Ríme u sv. Apoštolov Barbore, uhorskej a rímsko-nemeckej kráľovnej, plné odpustenie všetkých hriechov.

⁵⁸¹ Lukcsics I., s. 146, č. 651 (1423).

⁵⁸² Lukcsics I., s. 147, č. 660 (1423).

⁵⁸³ Lukcsics I., s. 148, č. 662 (1423).

⁵⁸⁴ Lukcsics I., s. 148, č. 664 (1423).

⁵⁸⁵ Lukcsics I., s. 148, č. 665 (1423).

⁵⁸⁶ Lukcsics I., s. 148, č. 670 (1423).

⁵⁸⁷ Lukcsics I., s. 149, č. 682 (1423).

⁵⁸⁸ Lukcsics I., s. 149, č. 681 (1423).

⁵⁸⁹ Lukcsics I., s. 150, č. 686 (1423).

⁵⁹⁰ Lukcsics I., s. 150, č. 691 (1423).

⁵⁹¹ Lukcsics I., s. 163, č. 757 (1424).

⁵⁹² Lukcsics I., s. 164, č. 767 (1424).

⁵⁹³ Lukcsics I., s. 164, č. 769 (1424).

222. Pápež Martin V. udelil dňa 13. marca 1425⁵⁹⁴ v Ríme u sv. Apoštolov pánovi Jurajovi, synovi Petra z Dubovice (*de Dob*) v sídle Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
223. Pápež Martin V. udelil dňa 13. marca 1425⁵⁹⁵ v Ríme u sv. Apoštolov pánovi Jánovi, synovi Petra z Perína (*de Peren*) v sídle Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
224. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1425⁵⁹⁶ v Ríme u sv. Apoštolov Mikulášovi Vsterlumniczovi a jeho manželke Kataríne z Ostrihomskej arcidiecézy plné odpustenie všetkých hriechov.
225. Pápež Martin V. povolil dňa 30. mája 1425⁵⁹⁷ v Ríme u sv. Apoštolov Štefanovi z Rozhanoviec (*de Rosgon*), barónovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke barónke, že ich spovedník im raz v živote a raz v prípade smrti z apoštolskej právomoci môže poskytnúť plné odpustenie všetkých hriechov.
226. Pápež Martin V. udelil dňa 22. februára 1426⁵⁹⁸ v Ríme u sv. Apoštolov Jurajovi Schnilemu, laikovi z Prešova (*de Prescionia*), Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Kataríne plné odpustenie všetkých hriechov.
227. Pápež Martin V. udelil dňa 25. februára 1426⁵⁹⁹ v Ríme u sv. Apoštolov jágerskému biskupovi Petrovi plné odpustenie všetkých hriechov.
228. Pápež Martin V. udelil dňa 25. februára 1426⁶⁰⁰ v Ríme u sv. Apoštolov Blažejovi, jágerskému kustódovi a kanonikovi, plné odpustenie všetkých hriechov.
229. Pápež Martin V. udelil dňa 26. marca 1426⁶⁰¹ v Ríme u sv. Petra Anne, vdove po Jánovi z Perína (*de Peren*) v sídle Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
230. Pápež Martin V. udelil dňa 13. januára 1427⁶⁰² v Ríme u sv. Apoštolov Alžbete, vdove z Michaloviec (*de Noymihal*) v Jágerskej diecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
231. Pápež Martin V. udelil dňa 22. decembra 1428⁶⁰³ v Ríme u sv. Apoštolov Mikulášovi Vza, zbrojnošovi z Uzovskej Panice (*de Panyth*) v Ostrihomskej arcidiecéze, a jeho manželke Margaréte plné odpustenie všetkých hriechov.
232. Pápež Martin V. udelil dňa 22. decembra 1428⁶⁰⁴ v Ríme u sv. Apoštolov Alžbete, vdove po Jánovi Magni z Plešivca (*de Pelswch*), z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
233. Pápež Martin V. udelil dňa 22. decembra 1428⁶⁰⁵ v Ríme u sv. Apoštolov Vavrincovi zo Sene (*de Syna*), presbyterovi Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
234. Pápež Martin V. udelil dňa 23. decembra 1428⁶⁰⁶ v Ríme u sv. Apoštolov Ladislavovi Gervasii, laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Veronike plné odpustenie všetkých hriechov.
235. Pápež Martin V. udelil dňa 23. decembra 1428⁶⁰⁷ v Ríme u sv. Apoštolov Alžbete, žene Blažej z Choče (*Heewtzy*), z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.

⁵⁹⁴ Lukcsics I., s. 168, č. 789 (1425).

⁵⁹⁵ Lukcsics I., s. 168, č. 790 (1425).

⁵⁹⁶ Lukcsics I., s. 168, č. 793 (1425).

⁵⁹⁷ Lukcsics I., s. 170, č. 809 (1425).

⁵⁹⁸ Lukcsics I., s. 177, č. 848 (1426).

⁵⁹⁹ Lukcsics I., s. 172, č. 849 (1426).

⁶⁰⁰ Lukcsics I., s. 172, č. 850 (1426).

⁶⁰¹ Lukcsics I., s. 181, č. 872 (1426).

⁶⁰² Lukcsics I., s. 186, č. 901 (1427).

⁶⁰³ Lukcsics I., s. 210, č. 1065 (1428).

⁶⁰⁴ Lukcsics I., s. 210, č. 1066 (1428).

⁶⁰⁵ Lukcsics I., s. 211, č. 1068 (1428).

⁶⁰⁶ Lukcsics I., s. 211, č. 1072 (1428).

⁶⁰⁷ Lukcsics I., s. 211, č. 1073 (1428).

236. Pápež Martin V. udelil dňa 23. decembra 1428⁶⁰⁸ v Ríme u sv. Apoštolov Elene, vdove po Petrovi z Teriakoviec (*Tegzees*), z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
237. Pápež Martin V. udelil dňa 3. januára 1429⁶⁰⁹ v Ríme u sv. Apoštolov Tomášovi, synovi Ondreja, presbyterovi a správcovi farského kostola v Zbudzi (*in Izbugia*) v Jágerskej diecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
238. Pápež Martin V. udelil dňa 19. marca 1429⁶¹⁰ v Ríme u sv. Apoštolov Jurajovi, synovi Mateja z Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Margaréte plné odpustenie všetkých hriechov.
239. Pápež Martin V. udelil dňa 19. marca 1429⁶¹¹ v Ríme u sv. Apoštolov Margaréte Swertfegerinne, vdove z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
240. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1429⁶¹² v Ríme u sv. Apoštolov Gertrúde, vdove po Jánovi, krajčírovi z Čaky (*de Czeka*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
241. Pápež Martin V. udelil dňa 29. marca 1429⁶¹³ v Ríme u sv. Apoštolov Jánovi, synovi Ondreja, presbyterovi a správcovi farského Kostola sv. Klimenta z Veľkého Kýra (*de Keer*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
242. Pápež Martin V. udelil dňa 8. apríla 1429⁶¹⁴ v Ríme u sv. Apoštolov odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Jána Krstiteľa z Jelky (*de Ilba*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorý je umiestnený v susedstve husitov.
243. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 15. apríla 1429⁶¹⁵ v Ríme u sv. Apoštolov o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Ondreja apoštola v Kremnici (*in Cremnicensi*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
244. Pápež Martin V. udelil dňa 16. júna 1429⁶¹⁶ v Ríme u sv. Apoštolov Ondrejovi Bernhertilovi, obyvateľovi mesta Bratislava (*Pesoniensis*) v Ostrihomskej arcidiecéze, a jeho manželke Barbore plné odpustenie všetkých hriechov.
245. Pápež Martin V. udelil dňa 1. apríla 1430⁶¹⁷ v Ríme u sv. Apoštolov Ladislavovi, synovi Lukáša z Hontianskych Nemcov (*de Nemti*), správcovi farského Kostola sv. Martina v Bojniciach (*in Boynocz*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
246. Pápež Martin V. udelil dňa 11. apríla 1430⁶¹⁸ v Ríme u sv. Apoštolov Anne, žene Valentína Maurícia z Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
247. Erhard Modrer, laik z Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 14. júla 1430⁶¹⁹ v Ríme u sv. Apoštolov o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Ondreja v Kremnici (*in Cremnicz*), ktorú na vlastné náklady postavil, ďalej odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Panny Márie v Kremnici (*in Cremnicz*), Kaplnku sv. Jána Krstiteľa,

⁶⁰⁸ Lukcsics I., s. 211, č. 1074 (1428).

⁶⁰⁹ Lukcsics I., s. 212, č. 1083 (1429).

⁶¹⁰ Lukcsics I., s. 229, č. 1208 (1429).

⁶¹¹ Lukcsics I., s. 230, č. 1212 (1429).

⁶¹² Lukcsics I., s. 232, č. 1234 (1429).

⁶¹³ Lukcsics I., s. 232, č. 1235 (1429).

⁶¹⁴ Lukcsics I., s. 233, č. 1240 (1429).

⁶¹⁵ Lukcsics I., s. 234, č. 1250 (1429).

⁶¹⁶ Lukcsics I., s. 241, č. 1302 (1429).

⁶¹⁷ Lukcsics I., s. 254, č. 1385 (1430).

⁶¹⁸ Lukcsics I., s. 256, č. 1406 (1430).

⁶¹⁹ Lukcsics I., s. 258, č. 1416 (1430).

- ktorá ležala za mestom Kremnica (*Cremnicz*), Kaplnku sv. Michala v Bojniciach (*in Woyuutz*), Kláštor sv. Kríža za mestom Prievidza (*Previgia*), a pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Martina v obci Bátovce (*in Foro-Dominarum*), všetky v Ostrihomskej arcidiecéze.
248. Eberhard Horgasser, hornonemecký provinciál, v lete 1430⁶²⁰ priniesol prievadzským karmelitánom pápežskú odpustkovú listinu, ktorou sa udeľovali plnomocné odpustky návštevníkom Kostola nanebovzatia Panny Márie na cintoríne pri kláštore Svätého Kríža.
249. Pápež Martin V. udelil dňa 8. januára 1431⁶²¹ v Ríme u sv. Apoštolov Jánovi Frustukchel, laikovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke Alžbete plné odpustenie všetkých hriechov.
250. Pápež Martin V. udelil dňa 9. januára 1431⁶²² v Ríme u sv. Apoštolov Matejovi Criseunorly, laikovi Jágerskej diecézy, a jeho manželke Anne plné odpustenie všetkých hriechov.
251. Pápež Martin V. udelil dňa 22. januára 1431⁶²³ v Ríme u sv. Apoštolov Leonardovi Onufri z Bojníc (*de Banyaz*), zbrojnošovi Ostrihomskej arcidiecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
252. Pápež Martin V. udelil dňa 22. januára 1431⁶²⁴ v Ríme u sv. Apoštolov Štefanovi z obce Perína (*de Peren*), zbrojnošovi Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
253. Pápež Martin V. udelil dňa 23. januára 1431⁶²⁵ v Ríme u sv. Apoštolov Ondrejovi Pavlovi zvanému Pohormok z Kyjatíc (*de Kyde*) v Ostrihomskej arcidiecéze plné odpustenie všetkých hriechov.
254. Pápež Eugen IV. udelil dňa 11. marca 1431⁶²⁶ v Ríme u sv. Petra tak duchovným, ako aj svetským úradníkom rímskeho, uhorského a českého kráľa Žigmunda Luxemburského a nasledovníkom kráľovskej kúrie možnosť zvoliť si vlastného svedníka.
255. Pápež Eugen IV. udelil dňa 27. marca 1431⁶²⁷ v Ríme u sv. Petra Jánovi Eylausnuokovi z Ostrihomskej arcidiecézy a jeho manželke Kataríne plné odpustenie všetkých hriechov.
256. Pápež Eugen IV. udelil dňa 27. marca 1431⁶²⁸ v Ríme u sv. Petra Jánovi Prunerovi z Ostrihomskej arcidiecézy a jeho manželke Kataríne plné odpustenie všetkých hriechov.
257. Pápež Eugen IV. udelil a 27. marca 1431⁶²⁹ v Ríme u sv. Petra Lukášovi, synovi Štefana, správcovi farského Kostola sv. Panny Márie z Čierneho Brodu (*de Wizkelith*) v Ostrihomskej arcidiecéze, plné odpustenie všetkých hriechov.
258. Pápež Eugen IV. udelil dňa 27. marca 1431⁶³⁰ v Ríme u sv. Petra Michalovi, synovi Jána Dycha, laikovi Ostrihomskej arcidiecézy, a jeho manželke Margaréte plné odpustenie všetkých hriechov.

⁶²⁰ LUKAČKA, Prievidza, s. 358.

⁶²¹ Lukcsics I., s. 261, č. 1430 (1431).

⁶²² Lukcsics I., s. 260, č. 1433 (1431).

⁶²³ Lukcsics I., s. 262, č. 1441 (1431).

⁶²⁴ Lukcsics I., s. 262, č. 1442 (1431).

⁶²⁵ Lukcsics I., s. 262, č. 1450 (1431).

⁶²⁶ Lukcsics II., s. 42, č. 4 (1431).

⁶²⁷ Lukcsics II., s. 43, č. 15 (1431).

⁶²⁸ Lukcsics II., s. 43, č. 16 (1431).

⁶²⁹ Lukcsics II., s. 43, č. 17 (1431).

⁶³⁰ Lukcsics II., s. 44, č. 18 (1431).

259. Uhorský kráľ Žigmund Luxemburský žiadal dňa 22. februára 1432⁶³¹ v Ríme u sv. Petra, v osobe brata Juraja, syna Henricha, profesora kapucínov, správcu Špitála sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme, okrem iného aj o odpustky pre tých, ktorí navštívia spomínaný špitál.
260. Pápež Eugen IV. udelil dňa 15. apríla 1432⁶³² v Ríme u sv. Petra Jánovi z Perína (*de Peryn*), vojakovi Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
261. Ján Kramer, laik Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 29. apríla 1432⁶³³ v Ríme u sv. Petra odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku alebo Oltár sv. Božej Rodičky Márii a sv. Jána Krstiteľa a evanjelistu Jána v Kostole sv. Mikuláša v Trnave (*in Tyrnavia*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktoré postavil Ján vo sviatok patrónov a iných sviatkov, ktoré nariadi pápežská kancelária, a tiež pre tých, ktorí prispajú svojou pomocou na ich výstavbu. Pápež Eugen IV. schválil túto žiadosť na jeden rok.
262. Ján Kramer, laik Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 17. júla 1432⁶³⁴ v Ríme u sv. Petra odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku alebo Oltár sv. Božej Rodičky Márii a sv. Jána Krstiteľa a evanjelistu Jána v Kostole sv. Mikuláša v Trnave (*in Tyrnavia*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktoré Ján postavil, vo sviatok patrónov a iných sviatkov, ktoré nariadi pápežská kancelária, a tiež pre tých, ktorí prispajú svojou pomocou na ich výstavbu. Pápež Eugen IV. schválil túto žiadosť na jeden rok.
263. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 19. júla 1432⁶³⁵ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Jakuba v Levoči (*in Lewtcza*) v Spišskom dištrikte, v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorý kvôli útokom husitov takmer úplne zhorel.
264. Ján Sinister, presbyter Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 22. decembra 1432⁶³⁶ v Ríme u sv. Petra, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých skrz jeho svedníka.
265. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 2. apríla 1433⁶³⁷ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Panny Márie v Banskej Bystrici (*in Novo Solio*), Oltár Tela Kristovho vo farskom Kostole Sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote (*in Sabaria alias in Steffendorff*), farský Kostol sv. Alžbety vo Zvolene (*in Antiquo Solio*), farský Kostol sv. Martina v Gemerskej Hôrke (*in Ezrem*), Kaplnku sv. Márie Magdalény v Gemerskej Hôrke (*in Ezeremzen*), Kaplnku sv. Tomáša apoštola z Boľkoviec (*in Polk*) a Kaplnku sv. Márie v Radvani (*in Rodwans*), všetky v Ostrihomskej arcidiecéze, vo sviatok, ktorý nariadi pápežská kancelária. Pápež Eugen IV. schválil túto žiadosť na desať rokov a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
266. Juraj Lrysser, klerik Ostrihomskej arcidiecézy zo vznešeného rodu, patrón Kaplnky Blahoslavenej Márie v Smoleniciach (*Smolnicz*) v Ostrihomskej arcidiecéze, žiadal dňa 17. mája 1433⁶³⁸ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia spomenutú kaplnku vo sviatok nanebovzatia Panny Márie a tiež pre tých, ktorí prispajú svojou pomocou na výstavbu kaplnky. Pápež Eugen IV. schválil túto žiadosť na dva roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.

⁶³¹ Lukcsics II., s. 57, č. 76 (1432)

⁶³² Lukcsics II., s. 59, č. 84 (1432).

⁶³³ Lukcsics II., s. 60, č. 91 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 277, fol. 18t.* (1432).

⁶³⁴ Lukcsics II., s. 64, č. 108 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 279, fol. 13t.* (1432).

⁶³⁵ Lukcsics II., s. 64, č. 109 (1432).

⁶³⁶ Lukcsics II., s. 68, č. 126 (1432) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 282, fol. 5t.* (1432).

⁶³⁷ Lukcsics II., s. 72, č. 143 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 294, fol. 42t.* (1432).

⁶³⁸ Lukcsics II., s. 73, č. 148 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 286, fol. 255* (1433).

267. Pápež Eugen IV. udelil dňa 29. júna 1433⁶³⁹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol všetkých svätých z Malých Trakan (*de Kistharkan*) v Jágerskej diecéze.
268. Pápež Eugen IV. udelil dňa 29. júna 1433⁶⁴⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Panny Márie z Krepše (*de Gerepse*) v Jágerskej diecéze.
269. Gašpar Ventur z Bratislavy (*de Posonio*) v Ostrihomskej arcidiecéze žiadal dňa 2. júla 1433⁶⁴¹ v Ríme u sv. Petra pre seba, jeho manželku a ich deti možnosť vyspovedať sa.
270. Benedikt, syn Jána z Unína (*de Wijnij*), laik Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴² v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Martina z Unína (*de Win*) v spomenutej diecéze vo sviatok sv. Martina a iných sviatkoch, ktoré nariadi pápežská kancelária, a tiež pre tých, ktorí prispejú svojou pomocou na výstavbu kostola. Ďalej žiadal pre seba a svojho otca Jána Win, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka. Pápež Eugen IV. schválil túto žiadosť na tri roky a jednu kvadragénu z nariadeného pokánia.
271. Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴³ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Petra vo Svätom Petre (*ad Sanctum Petrum*), a možnosť udeľovať odpustenie všetkých hriechov skrz správcu tohto kostola. Ďalej žiadal pre seba, jeho manželku, matku, súrodencov, pre uja Juraja Kaplatowského, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka a odpustenie trestu za hriechy pre seba v čase, keď bojoval za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom. V tej istej suplike zbrojnoš Ladislav, syn Ondreja z Temnej Studne (*de Scheititkuth*) v Ostrihomskej arcidiecéze, žiadal o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Blahoslavenej Márie z Luly (*de Lilee*) v Ostrihomskej arcidiecéze a možnosť udeľovať odpustenie všetkých hriechov skrz správcu tohto kostola. Ďalej žiadal pre seba, jeho otca a súrodencov, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka a odpustenie trestu za hriechy pre seba, v čase keď bojoval za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom. A tiež žiadal o oslobodenie z obvinenia vraždy, ktorú mal spáchať jeho príbuzný Ladislav, syn Jána z Kaplnej (*de Capella*). Ďalej suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Martina v Senici (*in Senicz*) v Ostrihomskej arcidiecéze, ktorý bol skrz husitov okradaný. Nachádza sa tu ešte jedna žiadosť, v ktorej zbrojnoš Mikuláš Hluboczsky z Hlbokého (*de Hluboka*) v Ostrihomskej arcidiecéze žiadal pre seba, jeho matku a súrodencov, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
272. Juraj, syn Šimona z Bošian (*de Bassan*), vojak Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴⁴ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Blahoslavenej Panny

⁶³⁹ Lukcsics II., s. 76, č. 163 (1433).

⁶⁴⁰ Lukcsics II., s. 76, č. 164 (1433).

⁶⁴¹ Lukcsics II., s. 76, č. 165 (1433).

⁶⁴² Lukcsics II., s. 81–82, č. 184 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl. Vol. 287, fol. 30t.* (1433).

⁶⁴³ Lukcsics II., s. 88–89, č. 206 (1433).

⁶⁴⁴ Lukcsics II., s. 89–90, č. 209 (1433).

- Márie v Kostolnej Vsi (*in Novaecclesia*), Blahoslavenej Márie Magdalény v Čermanoch (*in Chawathy*) a sv. Martina v Bošianoch (*in Bassan*) v Ostrihomskej arcidiecéze, a tiež žiadal pre seba, jeho manželku Margarétu, pre jeho matku Margarétu, vdovu po Šimonovi z Bošian (*de Bassan*), z Ostrihomskej arcidiecézy, a pre Jána Barlina a jeho manželku z Ostrihomskej arcidiecézy, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
273. Pavol z Drienčan (*de Derniche*), vojak Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴⁵ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol všetkých svätých z Drienčan (*de Derniche*), Kostol Blahoslavenej Panny Márie z Tekovských Lužian (*de Arma*) a sv. Jána Krstiteľa z Rimavskej Soboty (*de Rimasambbati*) v Ostrihomskej arcidiecéze, v niektorých týchže Pavol je patrón.
274. Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴⁶ v Ríme u sv. Petra pre seba a jeho manželku Margarétu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
275. Vznešení Pavol, Peter, Ján a Mikuláš, synovia vznešeného baróna Imricha z Drienčan (*de Derenche*), z Ostrihomskej arcidiecézy, žiadali dňa 13. júla 1433⁶⁴⁷ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol všetkých svätých z Drienčan (*de Derenche*), a pre seba a svojich rodičov, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
276. Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš Ostrihomskej arcidiecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴⁸ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Mikuláša v osade Ropov (*in Ropow*) v Ostrihomskej arcidiecéze, a pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Barbary v Šuriankach (*in Surawina*) Ostrihomskej arcidiecézy. Ďalej žiadal pre Passkoni Pssak z Jablonice (*de Jablema*), zbrojnošovi Ostrihomskej arcidiecézy, jeho manželke a ich deťom, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka.
277. Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej (*de Mikefalwa*), vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁴⁹ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Michala z Hornej Mičinej (*de Mikefalwa*), a možnosť udeľovať odpustenie všetkých hriechov skrz správcu tohto kostola. Ďalej žiadal pre seba, svojho otca a svojich bratov a sestry, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka a odpustenie trestu za hriechy pre seba v čase, keď bojoval za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom.
278. Juraj z Maťoviec (*de Mathnich*) v Jágerskej diecéze žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵⁰ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv. Márie z Maťoviec (*de Mathnic*) v Jágerskej diecéze, v ktorom je Juraj patrónom, a tiež pre seba a jeho manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich spovedníka
279. Petermannus z Dlhého Klčova (*de Longocampo*), zbrojnoš z Jágerskej diecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵¹ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol sv.

⁶⁴⁵ Lukcsics II., s. 90–91, č. 212 (1433).

⁶⁴⁶ Lukcsics II., s. 91–92, č. 215 (1433).

⁶⁴⁷ Lukcsics II., s. 92, č. 217 (1433).

⁶⁴⁸ Lukcsics II., s. 99, č. 244 (1433).

⁶⁴⁹ Lukcsics II., s. 104–105, č. 255 (1433).

⁶⁵⁰ Lukcsics II., s. 95, č. 230 (1433).

⁶⁵¹ Lukcsics II., s. 97, č. 237 (1433).

- Jakuba z Dlhého Klčova (*de Longocampo*), a tiež pre seba, jeho manželku Margarétu a ich deti možnosť vyspovedať sa a získať plné odpustenie všetkých hriechov.
280. Štefan, syn Ladislava z Rozhanoviec (*de Rozgon*), komes Temešvárskeho, Rábskeho a Dolnobelehrádskeho komitátu, hlavný kapitán v bitke proti Turkom, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵² v Ríme u sv. Petra o odpustenie trestu za hriechy pre seba a tých, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom. V tej istej suplike Štefan a Juraj, synovia Šimona z Rozhanoviec (*de Rozgon*), žiadali o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Blahoslavenej Panny Márie vo Vranove nad Topľou (*in Varano*) v Jágerskej diecéze, kde ich rodičia odpočívajú, a odpustenie trestu za hriechy pre seba v čase, keď bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom. Spomínaný Štefan tiež žiadal pre seba a jeho manželku Cecíliu, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz ich svedníka. A jeho manželka tiež žiadala o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Najsvätejšej Trojice z Taty (*de Tata*) v Rábskej diecéze.
281. Blažej, syn Mikuláša, vojak z Vacovskej diecézy, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵³ v Ríme u sv. Petra o odpustenie trestu za hriechy pre seba v čase, keď bojoval za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom, a tiež o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Anny z Gemerskej Panice (*de Panith*) v Jágerskej diecéze a Kaplnku sv. Petra a Benedikta z Michaloviec (*de Michi*) v Jágerskej diecéze, ktorých patrónom je Blažej. Ďalej žiadal pre seba a jeho manželku Dorotu plné odpustenie všetkých hriechov a tiež, aby spomínaný Kostol sv. Anny z Gemerskej Panice (*de Panith*) v Jágerskej diecéze, ktorý Blažej postavil, bol povýšený na stupeň farského kostola, pretože obyvatelia tejto obce neboli schopní kvôli záplavám a vzdialenosti dostať sa do farnosti, v ktorej existoval farský Kostol sv. Márie z Gemeru (*de Gumer*).
282. Juraj, syn Sebastiána z Geče (*de Grethe*), vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského, patrón Kostola sv. Petra a Pavla Apoštolov v Bukovciach (*in Bakoch*) v Jágerskej diecéze, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵⁴ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia spomenutý kostol. Tiež žiadal pre seba, jeho matku Martu, jeho bratov Petra, Štefana, Jána a Mikuláša, pre jeho bratranca Michala Etrecha a jeho manželku Elenu a pre jeho uja Ladislava z Geče (*de Geche*) a jeho manželku, nech im je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz ich svedníka.
283. Markus Craus, kňaz Ostrihomskej arcidiecézy, kaplán a spolustolovník kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. júla 1433⁶⁵⁵ v Ríme u sv. Petra, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov raz v živote a raz v prípade smrti skrz jeho svedníka.
284. Ladislav z Čopu (*de Chapi*), tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského a jeho vlastní (carnales) bratia Štefan a Augustín, vznešení rytieri Jágerskej diecézy, žiadali dňa 21. júla 1433⁶⁵⁶ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Anny zo Stankoviec (*de Zamkocz*), Kaplnku sv. Ondreja z Parchovian (*de Parno*), farský Kostol sv. Márie Magdalény zo Sečoviec (*de Zeech*), Kostol všetkých svätých z Božčíc (*de Bassan*), Kostol sv. Ladislava z Jasenova (*de Ezen*), všetky v Jágerskej diecéze, v

⁶⁵² Lukcsics II., s. 99–100, č. 245 (1433).

⁶⁵³ Lukcsics II., s. 100–101, č. 247 (1433).

⁶⁵⁴ Lukcsics II., s. 105–106, č. 257 (1433).

⁶⁵⁵ Lukcsics II., s. 80, č. 182 (1433) – výskum vo Vatikánskom tajnom archíve *Reg. Suppl.*, Vol. 287, fol. 30r (1433).

⁶⁵⁶ Lukcsics II., s. 107–108, č. 263 (1433).

- ktorých sú spomenutí vojaci patrónmi, a tiež o odpustenie trestu za hriechy pre seba a tých, ktorí bojovali za obranu katolíckej cirkvi proti schizmatikom a pohanom.
285. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 23. júla 1433⁶⁵⁷ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol všetkých svätých z Revúcej (*de Reuthe*), Kostol Blahoslavenej Panny Márie z Tekovských Lužian (*de Arma*) a Kostol Blahoslaveného Jána z Rimavskej Soboty (*de Rimasumbat*), všetky v Ostrihomskej arcidiecéze.
286. Vavrínek, barón z Hédervár (*de Hedrechwar*), vojak a senešal kráľa Žigmunda Luxemburského, žiadal dňa 13. augusta 1433⁶⁵⁸ v Ríme u sv. Petra o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol Blahoslavenej Panny Márie z Hédervár (*de Hedrichwar*) a Kostol sv. Pavla v Pavlovej (*in sanctus Paulus*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
287. Ladislav zo Štítnika (*de Cetnek*) v Ostrihomskej arcidiecéze, presbyter a správca Kostola Najsvätejšej Trojice z Budína (*de Buda*) vo Vsprémskej diecéze, žiadal dňa 14. augusta 1433⁶⁵⁹ v Ríme u sv. Petra, o odpustky pre tých, ktorí navštívia sedem kostolov, ktoré jeho otec Ladislav zo Štítnika (*de Cetnek*), vznešený barón, laik Jágerskej diecézy, postavil na svojom pozemku v Štítniku (*in Cethnek*), po tom čo navštívil sedem kostolov v Ríme.
288. Pápež Eugen IV. udelil dňa 1. apríla 1434⁶⁶⁰ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol Blahoslavenej Márie v Maškovej (*in Masfalva*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
289. Pápež Eugen IV. udelil dňa 1. apríla 1434⁶⁶¹ v Ríme u sv. Petra odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Demetera Mučeníka v Bušinciach (*in Busa*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
290. Komes Štefana z Rozhanoviec (*de Rozgon*), vznešený barón z Jágerskej diecézy, Temešvárskeho, Rábskeho a Dolnobelehrádskeho komitátu, žiadal dňa 9. mája 1435⁶⁶² vo Florencii o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kaplnku sv. Panny Márie v kolegiálnom Kostole sv. Márie zo Stoličného Belehradu (*de Albaregali*) vo Vsprémskej diecéze. V tej istej suplike žiadala vznešená barónka Cecília, manželka komesa Štefana, o odpustky pre tých, ktorí navštívia Kostol Najsvätejšej Trojice z Taty (*de Tata*) v Rábskej diecéze.
291. Pápež Eugen IV. udelil dňa 13. decembra 1435⁶⁶³ vo Florencii Blažejovi, synovi Ladislava zo Zemplínskej Novej Vsi (*Upor*), z Jágerskej diecézy a jeho manželke Helene plné odpustenie všetkých hriechov.
292. Pápež Eugen IV. udelil dňa 1. januára 1436⁶⁶⁴ vo Florencii Affre, vdove po nebohom vznešenom mužovi Ondrejovi Bátorovi z Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
293. Pápež Eugen IV. udelil dňa 20. marca 1436⁶⁶⁵ vo Florencii Ondrejovi, synovi Ladislava, a jeho manželke Dorote z Ostrihomskej arcidiecézy plné odpustenie všetkých hriechov.
294. Pápež Eugen IV. udelil dňa 20. marca 1436⁶⁶⁶ vo Florencii odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Agnesy v Ruskinovciach (*in Rusquini*) a farský

⁶⁵⁷ Lukcsics II., s. 109, č. 267 (1433).

⁶⁵⁸ Lukcsics II., s. 116, č. 300 (1433).

⁶⁵⁹ Lukcsics II., s. 114–115, č. 293 (1433).

⁶⁶⁰ Lukcsics II., s. 124, č. 340 (1434).

⁶⁶¹ Lukcsics II., s. 125, č. 341 (1434).

⁶⁶² Lukcsics II., s. 130, č. 369 (1435).

⁶⁶³ Lukcsics II., s. 135, č. 398 (1435).

⁶⁶⁴ Lukcsics II., s. 136, č. 401 (1436).

⁶⁶⁵ Lukcsics II., s. 137, č. 409 (1436).

⁶⁶⁶ Lukcsics II., s. 138, č. 418 (1436).

Kostol sv. Kríža v Smižanoch (*in Simogio*), oba z Ostrihomskej arcidiecézy, a tiež tým, ktorí prispejú svojou pomocou a milodarom na opravu kostolov, pretože boli zničené útokmi husitov.

295. Pápež Eugen IV. udelil dňa 24. marca 1436⁶⁶⁷ vo Florencii Mikulášovi z Veľkého Kamenca (*Kamenzc*), laikovi Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
296. Mikuláš, syn Jána z obce Čazma (*de Czasma*), lekár a prepošt Kaplnky Blahoslavenej Panny Márie a kanonik jágerského kostola a vikár jágerského biskupa, žiadal dňa 27. marca 1436⁶⁶⁸ vo Florencii, nech mu je z apoštolskej právomoci udelené plné odpustenie všetkých hriechov iba raz v prípade smrti skrz jeho spovedníka.
297. Pápež Eugen IV. udelil dňa 4. mája 1436⁶⁶⁹ v Bologni Anne, vdove po Klementovi z Kamenice (*de Tarku*), z Jágerskej diecézy, plné odpustenie všetkých hriechov.
298. Pápež Eugen IV. udelil dňa 10. mája 1436⁶⁷⁰ v Bologni Uršule, vdove po Žigmundovi z Humenného (*de Humenne*), z Jágerskej diecézy, a tiež Štefanovi, pánovi mesta z Humenného, a jeho manželke Kataríne plné odpustenie všetkých hriechov.
299. Pápež Eugen IV. udelil dňa 16. augusta 1436⁶⁷¹ v Bologni odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Mikuláša vo Veľkom Mederi (*in Megiar*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
300. Pápež Eugen IV. udelil dňa 17. decembra 1436⁶⁷² v Bologni odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Martina z Nových Sadov (*de Kurt*) a farský Kostol sv. Petra a Pavla vo Svätom Petre (*in Sancti Petri*), oba v Ostrihomskej arcidiecéze.
301. Pápež Eugen IV. udelil dňa 20. marca 1437⁶⁷³ v Bologni odpustky všetkým tým, ktorí navštívia farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v obci Stráže pod Tatrami (*in Michaelis*) v Ostrihomskej arcidiecéze.
302. Suplikant, ktorého meno nie je uvedené, žiadal dňa 28. novembra 1437⁶⁷⁴ v Bologni o odpustky pre tých, ktorí navštívia farský Kostol sv. Jána Krstiteľa v obci Stráže pod Tatrami (*in Michaelis*) v Ostrihomskej arcidiecéze.

⁶⁶⁷ Lukcsics II., s. 138, č. 415 (1436).

⁶⁶⁸ Lukcsics II., s. 138, č. 417 (1436).

⁶⁶⁹ Lukcsics II., s. 139, č. 423 (1436).

⁶⁷⁰ Lukcsics II., s. 140, č. 426 (1436).

⁶⁷¹ Lukcsics II., s. 141, č. 434 (1436).

⁶⁷² Lukcsics II., s. 142, č. 441 (1436).

⁶⁷³ Lukcsics II., s. 156, č. 516 (1437).

⁶⁷⁴ Lukcsics II., s. 154, č. 507 (1437).

PREHĽAD LITERATÚRY A PRAMEŇOV

Archívne pomôcky

MATULA, Ctibor: *Mesto Banská Bystrica. Katalóg administratívnych a súdnych písomností (1020) 1255 – 1536. I.* Bratislava : Archívna správa MV SR, 1980.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Bratislave: *Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomností.* Praha : Archívna správa MV, 1956.

Archívne pramene

Diplomatické pramene slovenských archívov.

Archivio Segreto Vaticano, Registra supplicationum. Vol. 277, fol. 18t. (1432); Vol. 279, fol. 13t. (1432); Vol. 282, fol. 5t. (1432); Vol. 286, fol. 255 (1433); Vol. 287, fol. 30t. (1433); Vol. 294, fol. 42t. (1432).

Zoznam použitých prameňov

ARTNER, Edgár – NEMES, Gábor (eds.). *Collectanea Vaticana Hungariae. Classis I. „Magyarország mint a nyugati keresztény művelődés védőbástyája.“ A Vatikáni Levéltárnak azok az okiratai, melyek őseinknek a Keletről Európát fenyegető veszedelmek ellen kifejtett erőfeszítéseire vonatkoznak.* Volumen 1. Budapest – Róma : Pázmány Péter Katolikus Egyetem Rektora, 2004, 335 s. ISBN 963-9296-88-0.

BELÉNYESY, Károly. *Pálos kolostrok az Abaúji–Hegyalján.* Borsod–Abaúj–Zemplén megye régészeti emlékei 3. Miskolc : Typo–Top Kft. Nyomdaüzemében, 2004, 122 s. ISSN 1586–3522, ISBN 963 9271 38 1.

BORSA, Iván (ed.). *Zsigmondkori oklevéltár III. – VII. (1411 – 1420).* Budapest : Magyar Országos Levéltár 1993, 1994, 1997, 1999, 2001, 786 s.; 750 s.; 850 s.; 819 s.; 726 s. ISBN 963-05-7026-2.

BOSSÁNYI, Árpád (ed.). *Regesta supplicationum. Apápai kérvénykönyvek magyar vonatkozású okmányai. I. (1342 – 1352); II. (1352 – 1394).* Budapest : Stephaneum Nyomda, 1916; 1918, 664 s.; 532 s.

BUNYITAY, Vincentius (ed.). *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia.* Series I. Tomus V. *Liber Confraternitatis Sancti Spiritus De Urbe. A római Szentlélek Társulat anyakönyve.* (Magyarországi vatikáni okirattár). 1446–1523. Budapestini : Franklin Társulat, 1889, 168 s.

CSÁNKI, Dezső. *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában.* Tomus I. – III. Budapest, 1890 – 1897 (CD verzia, Arcanum Adatbázis).

DEDEK, Crescens Lajos (ed.). *Monumenta ecclesiae Strigoniensis.* Tomus III. Esztergom : Typis descripsit Gustavus Buzárovits, 1924, 780 s.

ENGEL, Pál. *Magyarország világi archontológiája 1301 – 1457.* Budapest, 2001 (CD verzia, Arcanum Adatbázis).

ERŠIL, Jaroslav (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus VII. *Acta Martini V. (1417 – 1431)*. pars 1-3, Pragae : Academia, 1996-2001, 1074s. ISBN 80-200-0635-4, ISBN 80-200-0873-X.

FRAKNÓI, Guilielmus (ed.). *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia*. Series I. Tomus VI. *Mathiae Corvini Hungariae regis epistolae ad Romanos pontifices datae et ab eis acceptae. Mátyás király levelezése a római pápákkal*. (Vatikáni magyar okirattár). 1458–1490. Budapestini : Franklin Társulat, 1891, 280 s.

FRAKNÓI, Guilielmus (ed.). *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia*. Series I. Tomus III. – IV. *Bullae Bonifacii IX. P. M. IX. Bonifác pápa bullái*. (Vatikáni magyar okirattár). 1389–1396, 1396–1404. Budapestini : Franklin Társulat, 1888, 1889, 368 s.; 653 s.

GYÖRFFY, György. *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza I. – IV.* Budapest : Akadémiai Kiadó, 1987 - 1988, 945 s.; 666 s.; 587 s.; 742 s.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus prodromus. *Acta Clementis V., Johannis XXII. et Benedicti XII. 1305 – 1342*. Pragae : Academia, 2003, 893 s. ISBN 80-200-0959-0.

HRADSKY, Josephus. *Additamenta ad Initia progressus ac praesens status capituli*. Szepesváralja 1903 – 1904, 791 s.

IPOLYI, Arnold (ed.). *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia*. Series I. Tomus I. *Rationes collectorum pontificorum in Hungaria*. (Magyarországi vatikáni okirattár). *Pápai tizedszedők számadásai. 1281–1375*. Budapestini : Franklin Társulat, 1887, 524 s.

JENŠOVSKÝ, Bedřich (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus III. *Acta Urbani V. 1362 – 1370*. Pragae : Typis Stredočeská tiskárna 1944, 846 s.

Katechizmus Katolíckej cirkvi. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1998, 918 s. ISBN 80-7162-253-2.

JUCK, Ľubomír (ed.). *Výsady miest a mestečiek na Slovensku I. (1238-1350)*. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1984, 200 s. ISBN 71-057-84.

KLICMAN, Ladislaus (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus I. *Acta Clementis VI. 1342 – 1352*. Pragae : Typis Gregerianis, 1903, 953 s.

KNAUZ, Ferdinandus (ed.). *Monumenta ecclesiae Strigoniensis*. Tomus II.. Esztergom : Typis descriptis Gustavus Buzárovits, 1882, 884 s.

KOLLÁNYI, Ferencz. *Esztergomi kanonokok 1100 – 1900*. Esztergom : Buzárovits Gusztáv Könyvnyomdája, 1900, 547 s.

KROFTA, Camillus (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus V. *Acta Urbani VI. et Bonifacii IX. 1378 – 1396*. Pragae : Typis Gregerianis, 1903, 592 s.

LUKCSICS, József – TUSOR, Péter – FEDELES, Tamás (eds.). *Collectanea Vaticana Hungariae*. Classis I. *Cameralia Documenta Pontificia de Regnis Sacrae Coronae Hungariae (1297–1536)*. Volumen 9. Budapest – Róma : Gondolat Kiadó, 2014, 384 s. ISBN 978-963-308-203-4.

LUKCSICS, Pál. *XV. századi papák oklevelei I. – II.* Budapest : Magyar Tudományos Akadémia, 1931, 1938, 320 s.; 400 s.

MÁLYUSZ, Elemér (ed.). *Zsigmondkori oklevéltár I. – II. (1387 – 1410)*. Budapest : Magyar Országos Levéltár kiadványai, 1951, 1956, 1958, 795 s.; 658 s.; 630 s.

MAREK, Miloš (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus III. *Registra Vaticana ex actis Clementis papae VI. res gestas Slovacas illustrantia*. Volumen 2 (1342 – 1352). Trnavae – Romae : Miloš Marek a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMX, 362 s. ISBN 978-80-8082-427-3.

MAREK, Miloš (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus III. *Registra Vaticana ex actis Innocentii papae VI. res gestas Slovaciae illustrantia*. Volumen 3 (1352 – 1362). Trnavae – Romae : Miloš Marek a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMXIV., 320 s. ISBN 978-80-8082-822-6.

MARSINA, Richard (ed.). *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus I. *Inde ab a. DCCCCV usque ad a. MCCXXXV*. Bratislavae : Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae 1971, 435 s. + XXV tab.

MARSINA, Richard (ed.). *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus II. *Inde ab a. MCCXXXV usque ad a. MCCLX*. Bratislavae : Sumptibus Consilii nationalis Bratislaviensis, Capitalis Reipublicae Socialisticae Slovacae editrice Libraria Obzor 1987, 608 s. + XXV tab.

NOVÁK, Fridericus Joannes (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus II. *Acta Innocentis VI. 1352 – 1362*. Pragae : Typis Gregerianis 1907, 708 s.

PÉTERFFY, Carolus (ed.). *Sacra concilia ecclesiae Romano-catholicae in regno Hungariae celebrata ab anno Christi MXVI. usque ad annum MDCCXXV.: Accedunt Regnum Hungariae, et Sedis Apostolicae legatorum Constitutiones ecclesiasticae*. Viedeň : Typis Kaliwodianis, 1742, 365 s.

PIRHALLA, Márton. *A Szepesi prépostság vázlatos története kezdetétől a püspökség felállításáig*. Lőcse 1899, 585 s.

PITI, Ferenc (ed.) *Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia XXVII. (1343)*. Budapest – Szeged, 2007, 716 s.

PÓL, Anton (ed.). *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia*. Series I. Tomus II. *Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bibornok*. (Magyarországi követségének okiratai). 1307–1311. Budapestini : Franklin Társulat, 1885, 512 s.

RÁBIK, Vladimír (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus II. *Registra supplicationum ex actis pontificum Romanorum res gestas Slovacas illustrantia*. Volumen 1 (1342 – 1415). Trnavae – Romae : Vladimír Rábik a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMIX., 342 s. ISBN 978-80-8082-302-3.

RÁBIK, Vladimír (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus IV. *Camera apostolica I. (Libri formatarum 1424 – 1524)*. Trnavae – Romae : Vladimír Rábik a Institutum historicum Slovacum in Roma apud Universitatem Tyrnaviensem, MMXIV., 317 s. ISBN 978-80-8082-821-9.

SEDLÁK Vincent (ed.). *Monumenta Vaticana Slovaciae*. Tomus I. *Rationes collectorum pontificorum in annis 1332 – 1337*. Trnavae – Romae : Vincentus Sedlák a Institutum Historicum Slovacum in Roma, MMVIII., 234 s. ISBN 978-80-8082-186-9.

SEDLÁK, Vincent (ed.). *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. Tomus I. Inde ab a. MCCCII usque ad a. MCCCXIV. Bratislavae : Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae MCMLXXX, 651 s. + XLIV tab.

SEDLÁK, Vincent (ed.). *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. Tomus II. Inde ab a. MCCCXV usque ad a. MCCCXXIII. Bratislavae : Sumptibus Academiae scientiarum Slovacae MCMLXXXVII, 634 s. + VII tab.

STLOUKAL, Carolus (ed.). *Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*. Tomus IV. *Acta Gregorii XI. 1370 – 1378*. Praegae : Typis Stredočeská tiskárna, 1944, 300 s.

THEINER, Augustin. *Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia*. Tomus I. – II. Romae : Typis Vaticanis, 1859-1860, 837 s.; 534 s.

TUSOR, Péter–NEMES, Gábor (eds.). *Collectanea Vaticana Hungariae*. Classis I. *Consistorialia Documenta Pontificia de Regnis Sacrae Coronae Hungariae (1426–1605)*. Volumen 7. Budapest – Róma : Pázmány Péter Katolikus Egyetem Egyháztörténeti Kutatócsoportja, 2011, 303 s. ISBN 978-963-308-028-3.

TUSOR, Péter–SZOVÁK, Kornél–FEDELES, Tamás (eds.). *Collectanea Vaticana Hungariae*. Classis I. *Magyarország és a római Szentszék II. Vatikáni magyar kutatások a 21. században*. Volumen 15. Budapest – Róma : Gondolat Kiadó, 2017, 462 s. ISBN 978-963-508-850-8.

WAGNER, Carolus (ed.). *Analecta Scephusii sacri et profani I. – II.* Viennae, 1773 – 1774, 469 s.; 357 s.

WAGNER, Carolus (ed.). *Analecta Scephusii sacri et profani III. – IV.* Posonii et Cassoviae, 1778, 264 s.; 219 s.

Zoznam použitej literatúry

AUGUSTYN, Józef. *Sviatosť zmiernenia: inšpirácia nielen pre spovedníkov*. 1. vyd. Trnava : Spolok svätého Vojtecha, 2002, 101 s. ISBN 80-7162-336-9.

BAGIN, Anton. *Cirkevné dejiny - Stredovek*. II. vydanie. Bratislava : Spolok sv. Vojtecha v Trnave v Cirkevnom nakladateľstve v Bratislave, 1986, 240 s.

BEŇKO, Ján. *Osídlenie severného Slovenska*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1985, 316 s.

BEŇKO, Ján. *Starý Turiec*. Martin : Osveta, 1996, 278 s.

DOLINSKÝ, Juraj. *Cirkevné dejiny Slovenska I*. Bratislava : Teologická fakulta Trnavskej univerzity, 2001, 133 s. ISBN 80-7141-363-1.

DVOŘÁKOVÁ, Daniela. *Rytier a jeho kráľ. Stibor zo Stiboríc a Žigmund Luxemburský*. Sonda do života stredovekého uhorského šľachtica s osobitným zreteľom na územie Slovenska. Budmerice : Vydavateľstvo Rak, 2003, 528 s. ISBN 80-85501-25-2.

HLAVAČKOVÁ, Miriam. Hradné kaplnky. In *VOX*. Dvojtýždenník o náboženstve a kultúre. Bratislava, 2018, roč. 5, č. 1, ISSN 13339-3634, s. 14-16.

HLAVAČKOVÁ, Miriam. *Kapitula pri Dóme sv. Martina. Intelektuálne centrum Bratislavy v 15. storočí*. Bratislava : Spoločnosť Pro Historia, o.z, 2008, 210 s. ISBN 978-80-970060-2-0.

HRDINA, Ignác Antonín (ed.). *Dokumenty tridentského koncilu*. 1. vyd. Praha : Krystal OP, 2015, 335 s. ISBN 978-80-87183-75-5.

HRDINA, Ján. *Pápežské odpustkové listiny ve střední Evropě za pontifikátu Bonifáce IX. (1389 – 1404)* : dizertačná práca. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra pomocných vied historických a archivního studia, 2010, 238 s.

HUDÁČEK, Pavol. Bardejov. In ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján a kol. *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2010, ISBN 978-80-89396-11-5, s. 79 - 98.

HUDÁK, Ján. *Patrocínia na Slovensku*. Bratislava : Umenovedný ústav SAV, 1984, 480 s.

JAKUBČIN, Pavol. *Dejiny kláštora cistercitov v Spišskom Štiavniku* : diplomová práca. Trnava : Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2007, s. 87.

JUDÁK, Viliam – POLÁČIK, Štefan. Katalóg patrocínií na Slovensku. Bratislava : Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave, 2009, 476 s. ISBN 978-80-969787-3-1.

JUSTICE, Ginny. *The Role of Indulgences in the Building of New Saint Peter's Basilica* : nepublikovaná diplomová práca. Florida : Rollins College, 2011, 90 s.

KOLEKTÍV, *Dejiny Slovenska I.* (do roku 1526). Richard Marsina (ed.), Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1986, 534 s.

KOLEKTÍV, *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I. – III.* Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1977, 1978, 1978, 528 s.; 520 s.; 536 s.

KRÁLOVÁ, Dagmar. *Odpustky. Historický prežitok?* Bratislava : Vydavateľstvo Don Bosco, 2015, 40 s. ISBN 978-80-8074-303-1.

KUMOR, Boleslav. *Cirkevné dejiny. Jeseň cirkevného stredoveku*. Levoča : Polypress, 2002, 328 s. ISBN 80-88704-49-9.

LABANC, Peter. *Spišskí prepošti do roku 1405*. Trnava – Poľsko : Filozofická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave – Spolok Slovákov v Poľsku, 2011, 228 s. ISBN 978-83-7490-440-7.

LABANC, Peter – GLEJEK, Miroslav. *Spišské prepošstvo na prelome stredoveku a novoveku I. Príspevok k náboženským dejinám Spiša*. Trnava – Poľsko : Filozofická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave – Spolok Slovákov v Poľsku, 2015, 103 s. ISBN 978-83-7490-879-5.

LUKAČKA, Ján. Prievidza. In ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján a kol. *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2010, ISBN 978-80-89396-11-5, s. 354 – 360 s.

MAJTÁN, Milan. *Názvy obcí Slovenskej republiky. (Vývin v rokoch 1773 – 1997)*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1998, 600 s. ISBN 80-224-0530-2.

MAREK, Miloš. Cirkevné inštitúcie na území stredovekého Slovenska a ich predstavitelia v prameňoch Vatikánskych archívov. Obdobie pontifikátu Klementa VI. (1342-1352) a Inocenta VI. (1352-1362). In KOHÚTOVÁ, Mária (ed.). *Studia Historica Tyrnaviensia XVIII*. Kraków – Trnava : Towarzystwo Słowaków w Polsce a Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave a Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, 2016, ISBN 978-83-7490-877-1, s. 23-42.

MAREK, Miloš. Formovanie farskej siete na území Nitrianskej župy v stredoveku. In RÁBIK, Vladimír a kol. (eds.). *Vývoj cirkevnej správy na Slovensku*. Trnava - Krakov : Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave - Spolok Slovákov v Poľsku, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków, 2010, ISBN 978-83-7490-347-9, s. 131-215.

MELIŠ, Jozef Bernard. Cirkevné výsady miest a mestečiek v stredoveku na Slovensku. In *Historický zborník*. Martin : Matica Slovenská, 2006, roč. 26, č. 2, s. 26-47. ISSN 1335-872362.

MÚCSKA, Vincent. Cirkevné zákony Štefana I. Svatého. In ATTILA, Simon (ed.). *Acta Historica Danubiensia 1*. Komárno : Katedra histórie Pedagogickej fakulty Univerzity Jána Selyeho v Komárne, 2007, ISBN 978-80-89234-26-4, s. 11-17.

MÚCSKA, Vincent. *Uhorsko a cirkevné reformy 10. a 11. storočia*. Bratislava : Stimul, 2004, 139 s. ISBN 1001146088.

NERER, Michal. *Uhorskí šľachtici Mikuláš z Perina, Stibor zo Stiboric a Ladislav z Ludanic vo víre husitských bojov* : diplomová práca. Brno : Masarykova univerzita Filozofická fakulta, Historický ústav, 2010, s. 79.

RÁBIK, Vladimír. Erhard Modrer z Trnavy a Kremnice – počiatky rodu. Modelová analýza premeny meštianskych elít v stredovekom Uhorskom kráľovstve. In *Mesto a dejiny* [online]. Košice : UPJŠ Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, 2018, roč. 7, č. 2, s. 75-93. [Citované 05. októbra 2019]. Dostupné na internete: <https://www.upjs.sk/public/media/19917/MaD_2_2018_komplet.pdf>. ISSN 1339-0163.

RÁBIK, Vladimír. Formovanie farskej siete na juhozápadnom Slovensku v stredoveku (Bratislavské prepoštvstvo). In RÁBIK, Vladimír a kol. (eds.). *Vývoj cirkevnej správy na Slovensku*. Trnava - Krakov : Katedra histórie a Inštitút pre výskum prameňov k slovenským dejinám Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave - Spolok Slovákov v Poľsku, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków, 2010, ISBN 978-83-7490-347-9, s. 29-130.

RÁBIK, Vladimír. *Nemecké osídlenie na území východného Slovenska v stredoveku*. (Šarišská župa a slovenské časti žúp Abovskej, Zemplínskej a Užskej). Bratislava : Karpatskonemecký Spolok na Slovensku, 2006, 433 s. ISBN 80-8060-197-6.

RÁBIK, Vladimír. Počiatky konventu klarisiek v Trnave v stredoveku. In *Studia Capuccinorum Boziniensia III*. Bratislava : Minor, Kapucíni na Slovensku, 2017, s. 58-71. ISSN 2585-8025.

RÁBIK, Vladimír. Registra supplicationum a ich význam pre výskum stredovekého Slovenska. In KOHUTOVÁ, Mária – LOPATKOVÁ, Zuzana a kol. (eds.). *Metodologické limity historického prameňa*. Kraków – Trnava : Towarzystwo Słowaków w Polsce a Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2014, ISBN 978-83-7490-795-8, s. 81-92.

RÁBIK, Vladimír. Suplikačné registre pápežskej kúrie a Slovensko za pontifikátu pápežov Klementa VI., Inocenta VI. a Urbana V. (1342 – 1370). In DOBROTKOVÁ Marta – KOHUTOVÁ, Mária (eds.). *Slovensko a Svätá Stolica* Trnava : Slovenský historický ústav v Ríme, 2008, s. 62-73.

RÁBIK, Vladimír. Trnava. In ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján a kol. *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2010, ISBN 978-80-89396-11-5, s. 523 - 551.

SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena (eds.). *Pramene k vojenskej dejinám Slovenska I/2*. 1000 - 1387. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2011, 288 s. ISBN 978-80-89523-13-9.

SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena (eds.). *Pramene k vojenskej dejinám Slovenska I/3*. 1387 - 1526. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2013, 352 s. ISBN 978-80-89523-25-2.

SKOWRONEK, Józef Alfons. Odpustky. In AUGUSTYN, Józef, SJ (ed.). *Umenie spovedať, Poradca pre kňazov a laikov*. Trnava : Dobrá kniha Trnava a Spolok svätého Vojtecha, 2010, ISBN 978-80-7141-697-5, ISBN 978-80-7162-844-6, s. 90-92.

SOKOLOVSKÝ, Leon. *Správa stredovekej dediny na Slovensku*. Bratislava : AEPRESS, 2002, 312 s. ISBN 80-88880-24-6.

ŠMILAUER, Vladimír. *Vodopis Starého Slovenska*. Práce Učené spoločnosti Šafaříkovy v Bratislavě IX. Praha a Bratislava : Nákladem Učené spoločnosti Šafaříkovy v Bratislavě 1932, 564 s.

ŠPIRKO, Jozef. *Cirkevné dejiny*. II. zväzok. Turčiansky Svätý Martin : Neografia, 1943, 540 s.

ŠTEFÁNIK, Martin. Kremnica. In ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján a kol. *Lexikon stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2010, ISBN 978-80-89396-11-5, s. 217 – 241.

TOMKO, Jozef. *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku*. Spišská Kapitula a Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka, 1995, 222 s. ISBN 80-7142-026-3.

TÓTH, Norbert C. Az egri káptalan archontológiája 1387–1526. In RÁCZ, György – KOVÁCS, Eleonóra (eds.). *TURUL*. Budapest : Kiadja a Magyar történelmi társulat szerkesztőség: Magyar nemzet levéltár országos levéltára 2015, ISSN 1216–7258, s. 48 – 71.

TROCHTA, Jozef. Zoznam cirkevných miest Slovenska, zostavený podľa pápežských účtovných registrov o desiatkoch zaplatených užívateľmi cirkevných benefícií v 14. storočí. Rukopis, Bratislava, 1964 – 1969.

ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Šariša*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1990, 520 s. ISBN 80-85174-03-0.

ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Užskej župy*. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafaříka v Košiciach 1995, 554 s. ISBN 80-88722-11-x.

ULIČNÝ, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Zemplínskej župy*. Michalovce : Zemplínska spoločnosť, 2001, 763 s. ISBN 80-968579-1-6.

VARSÍK, Branislav. *Husitské revolučné hnutie a Slovensko*. Bratislava : SAV, 1965, 376 s.

VARSÍK, Branislav. *Osídlenie Košickej kotliny I-III*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1964, 1973, 1977; 475 s.; 561 s.; 575 s.

VARSÍK, Branislav. *Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo SAV, 1984, 256 s.

ZAREVÚCKY, Anton. *Katalóg farností a kostolov bansko-bystrického biskupstva*. Banská Bystrica, 1976, s.

ZUBKO, Peter. *Kult svätej krvi v Košiciach : Rozprávanie o stratených stredovekých relikviách*. Košice : Viliam Ščavnický, 2013, 127 s. ISBN 978-80-971061-2-6.

ŽUDEL, Juraj. *Stolice na Slovensku*. Bratislava : Obzor, 1984, 202 s.

Menný register

Affra, vdova po nebohom vznešenom mužovi Ondrejovi Bátorovi z Jágerskej diecézy 61, 66, 85, 133

Agáta, manželka Matúša z Pavloviec nad Uhom 57, 62, 77, 122

Agnesa, manželka rytiera Levka z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 73, 109

Agnesa, uhorská kráľovná 51, 64, 68, 100

Agnesa, vdova po Deziderovi z Lefantoviec 53, 66, 71, 106

Akus (Akuš), syn slavónskeho bána Mikču 52, 62, 64, 69, 101

Albert z Turbia 53, 62, 64, 72, 107

Albert, rytier z Michaloviec 27, 31, 46, 56, 63, 65, 77, 121

Albert, tajomník uhorskej kráľovnej Alžbety 21, 31, 32, 38, 106

Alexander V., pápež 13

Alžbeta, manželka Jakuba z Košíc 54, 61, 108

Alžbeta, manželka laika Jána Frustukchel z Jágerskej diecézy 59, 81, 128

Alžbeta, manželka laika Ladislava, syn Petra z Veľkých Slemeniec 58, 66, 79, 124

Alžbeta, manželka sudcu Jakuba Dipreht z Bratislavy 71, 105

Alžbeta, uhorská kráľovná, manželka Ľudovíta I., uhorského kráľa 73, 76, 109, 111, 112

Alžbeta, uhorská kráľovná, matka Ľudovíta I., uhorského kráľa 15, 20, 21, 30-32, 38, 39, 54-56, 61, 62, 64, 65, 68, 69, 72, 74, 75, 99, 102, 103, 106-109, 112, 113

Alžbeta, vdova po Jánovi Magni z Plešivca 80, 126

Alžbeta, vdova po nebohom Jánovi Sanctovi z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 66, 73, 109

Alžbeta, vdova z Michaloviec 58, 66, 80, 126

Alžbeta, žena Blažej z Choče 58, 66, 80, 126

Anna, manželka Ladislava, syna Juraja, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Anna, manželka Mateja Criseunorly, laika z Jágerskej diecézy 59, 81, 128

Anna, vdova po abovskom županovi Jánovi z Perína 58, 66, 80, 126

Anna, vdova po Klementovi z Kamenice 61, 85, 134

Anna, vdova po Ondrejovi, synovi Ladislava z Michaloviec 58, 66, 79, 124

Anna, vdova po Petrovi z Pavloviec nad Uhom 57, 62, 77, 122

Anna, žena Valentína Maurícia z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 81, 127

Anton, čanádsky biskup 19, 99

Anton, syn Jána z Vergy, pána hradu Kaynten 57, 67, 77, 122

Arkantius, biskup 105

Arnaldus z Chaussin, nuncius Apoštolskej stolice Poľského a Uhorského kráľovstva 53, 62, 65, 72, 107

Augustín, brat Ladislava z Čopu, rytier 60, 84, 132

Barbora, manželka bratislavského meštana Ondreja Bernhertila 59, 127

Barbora, uhorská a rímsko-nemecká kráľovná 57, 58, 61, 78-80, 123, 125

Beatrix, dauphina z Viennois 52, 61, 70, 101

Benedikt Heem, pilišský župan 31, 39, 55, 63, 65, 74, 75, 111

Benedikt Iwasse z obce Veliki Kalnik, arcidiakon 53, 62, 65, 71, 105

Benedikt XI., pápež 12

Benedikt XII., pápež 12, 52, 69, 100

Benedikt XIII., pápež 13, 14

Benedikt Zudar z Jágerskej diecézy 56, 62, 76, 121

Benedikt, brat z rehole sv. Augustína 26, 45, 119

Benedikt, sidonský biskup a vikár ostrihomskeho arcibiskupa Jána 26, 45, 120

Benedikt, syn Jána z Unína, laik 32, 49, 59, 63, 66, 82, 130

Blažej, jágerský kustód a kanonik 58, 65, 80, 126

Blažej, syn Ladislava zo Zemplínskej Novej Vsi 60, 66, 85, 133

Blažej, vojak z Vacovskej diecézy 50, 60, 63, 65, 84, 132

Boleslav, ostrihomský arcibiskup 21, 36, 99

Bonifác VIII., pápež 12, 18

Bonifác IX., pápež 6, 13, 23-25, 39-45, 56, 67, 76, 113-119

Briccius, syn Michala zo Sv. Jána, zbrojnoš uhorskej kráľovnej Alžbety 56, 61, 65, 76, 113

Cecília, manželka baróna Štefana z Rozhanoviec 31, 50, 51, 60, 64, 80, 84, 132, 133

Čanáď, ostrihomský arcibiskup 21, 38, 52, 62, 65, 69, 100, 101, 107

Demeter z Marjád 54, 61, 65, 72, 108

Dezider vojak z Lučenca 54, 65, 73, 108

Dionýz Jakch 56, 76, 121

Dominik z Koprivnice 53, 62, 66, 71, 105

Donym Kyzýneczky, zbrojnoš z Ostrihomskej arcidiecézy a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského 56, 63, 65, 77, 121

Dorota, manželka Ondreja, syna Ladislava, z Ostrihomskej arcidiecézy 61, 66, 85, 113

Dorota, manželka vojaka Blažeja z Vacovskej diecézy 60, 63, 84, 132

Dorozl Imrich de Rumj, kráľovský podpohárnik 62, 77, 122

Eberhard Horgasser, hornonemecký provinciál 27, 128

Eduard I., anglický kráľ 12

Egid, (Egídius) spovedník uhorskej kráľovnej Alžbety 54, 61, 65, 72, 107

Egid, augustiniánsky pustovník 19, 86, 99

Elena, manželka Michala Etrech 60, 63, 84, 132

Elena, vdova po Petrovi z Teriakoviec 58, 66, 80, 127

Erhard Modrer, trnavský a kremnický mešťan 32, 47, 127

Eugen IV., pápež 14, 28, 48-51, 81-85, 128-130, 133, 134

Filip Druget, spišský župan 19, 31, 36, 99,

Filip IV., francúzsky kráľ 12

Filip, syn Antona z Ostrihomskej arcidiecézy 60, 64, 66, 83, 131

Fortanerius, generálny predstaviteľ rehole františkánov 52, 62, 70, 101

František, rábsky biskup 105

František, rímsky kardinál 36, 100

Gal, syn Benedikta z Monkad vo Vrábľoch 56, 61, 65, 76, 113

Gašpar Ventur z Bratislavy 59, 62, 64, 82, 130

Gertrúda, vdova po krajčírovi Jánovi z Čaky 58, 66, 81, 127

Gregor Tibur, rytier z Čanádu 55, 63, 65, 74, 110

Gregor XI., pápež 13

Gregor XII., pápež 13, 14, 26, 45, 120

Gregor, čanádsky biskup 62, 71, 105

Gregor, domicelus 62, 64, 74, 111

Gregor, lampsacký biskup 105

Guido (Kvido), presbyter a kardinál Kostola sv. Cecílie, legát Apoštolskej stolice v Uhorsku, Lombardsku a provincii v Salzburgu 21, 31, 38, 53, 62, 71, 106

Háb, vacovský biskup 19, 99

Hedviga z Anjou 15

Heidenrik z Lippe, magister slobodných umení, osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I. 55, 63, 65, 75, 112

Helena Sinke, žena z Jágerskej diecézy 53, 66, 70, 104

Helena, manželka Blažeja, syna Ladislava zo Zemplínskej Novej Vsi 60, 66, 85, 133

Helena, vdova po Jánovi z Humenného 58, 66, 79

Henrich, budvanský biskup 105

Henrich, prezývaný Honberth z Vroclavskej arcidiecézy 54, 61, 66, 72, 108

Herman, syn Mikuláša z Budína 54, 61, 66, 72, 108

Hieronym 14

Chala Sinke, žena z Jágerskej diecézy 53, 66, 70, 104

Imrich z Pavloviec nad Uhom 56, 62, 66, 77, 122

Imrich z Perína, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského 31, 33, 47, 57, 63, 64, 78, 123

Inocent VI., pápež 13, 21, 38, 39, 54, 55, 73-75, 109-112

Inocent VII., pápež 13, 26, 120

Jakub Dipreht, sudca z Bratislavy 53, 62, 64, 71, 105

Jakub z Košíc 54, 61, 66, 72, 108

Jakub, laik z Ostrihomskej arcidiecézy 55, 63, 66, 74, 111

Jakub, spišský biskup 19, 99

Jakub, zbrojnoš a protonotár kráľovského palatína Mikuláša Konta 56, 61, 64, 113

Ján Barlin z Ostrihomskej arcidiecézy 60, 63, 83, 131

Ján Dзецzkon 53, 62, 64, 72, 107

Ján Eylausnuok z Ostrihomskej arcidiecézy 59, 66, 81, 128

Ján Frustukchel, laik z Jágerskej diecézy 59, 66, 81, 128

Ján Hus 14, 16

Ján Chrafft z Jágerskej diecézy 57, 66, 78, 124

Ján Kaplatowsky, vojak, zbrojnoš a pokladník kráľa Žigmunda Luxemburského 31, 33, 49, 59, 62, 82, 130

Ján Kromer (Kramer), laik z Trnavy 32, 48, 129

Ján Pruner z Ostrihomskej arcidiecézy 59, 66, 81, 128

Ján Sinister, presbyter Ostrihomskej arcidiecézy 59, 63, 65, 82, 129

Ján XXII., pápež 12, 18, 36, 51, 68, 69, 99-101

Ján z Nitrianskej diecézy 66, 73, 109

Ján z Jágru, učiteľ z rehole františkánov, svedník a kazateľ kaplnky uhorského kráľa Ľudovíta I. a vyslanec uhorskej kráľovnej Alžbety 55, 62, 65, 74, 111

Ján z Vergy, pán hradu Kaynten 57, 67, 77, 122

Ján z Kaniže, ostrihomský arcibiskup 16, 23, 26, 45, 47, 116, 120

Ján z Unína 49, 59, 63, 66, 82, 130

Ján, brat Juraja Šebastiána z Geče 60, 63, 84, 132

Ján, brat nitrianskeho biskupa Mikuláša 62, 71, 107

Ján, corbavský biskup 105

Ján, edesský arcibiskup 20, 37, 105

Ján, kaločský arcibiskup 19, 36, 99

Ján, kňaz z Lippe 55, 63, 65, 75, 112

Ján, Ondrejov sluha z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 75, 111

Ján, presbyter a správca farského Kostola sv. Klimenta z Veľkého Kýra 59, 65, 81, 127

Ján, presbyter kaplnky uhorskej kráľovnej 56, 76, 127

Ján, prezývaný Pemezek, trenčiansky mešťan 58, 66, 79, 125

Ján, rímsky kardinál 36, 100

Ján, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 65, 73, 109

Ján, syn Imricha z Drienčan 49, 60, 83 131

Ján, syn Jána z Vergy, pána hradu Kaynten 57, 67, 77, 122

Ján, syn Juraja, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Ján, syn laika Ponča Rohožnice, klerik 53, 62, 65, 70, 103

Ján, syn Mikuláša z Hrkáča v Gemerskej Vsi 56, 61, 65, 76, 113

Ján, syn Petra z Niedzice, dvoran uhorského kráľa Ľudovíta I. 55, 62, 64, 74, 110

Ján, syn Petra z Perína, vojak 65, 80, 82, 126,

Ján, viceplebán 31, 36, 100

Ján, vikár ostrihomského arcibiskupa Jána 23, 41, 115

Jaroslav, správca kostola v Kazimierzi 53, 62, 65, 72, 107

Július II., pápež 11

Juraj Kaplatowsky 59, 62, 82, 130

Juraj Lrysser, klerik Ostrihomskej arcidiecézy 31, 48, 129

Juraj presbyter, syn krajčira Pavla z Oždian 58, 65, 79, 125

Juraj Schnile, laik z Prešova 58, 66, 80, 126

Juraj Šebastián z Geče, vojak a familiár kráľa Žigmunda Luxemburského 31, 50, 60, 63, 65, 84, 132

Juraj Vlenez z Ľubietovej 57, 66, 78, 123

Juraj z Bystrian, levočský mešťan 22, 32, 40, 41, 87

Juraj z Prievidze, syn Leustacha z Jelšavy 27, 31, 46, 121

Juraj z Maťoviec 32, 50, 60, 64, 66, 83, 131

Juraj zvaný Vessos 53, 65, 70, 103

Juraj, barón z Rozhanoviec 50, 84, 132

Juraj, hevešský župan 31, 38, 107

Juraj, profesor kapucínov, správca špitála sv. Štefana v Bazilike sv. Petra a Pavla v Ríme 30, 48, 129

Juraj, rábsky a ostrihomský prepoš a vicekancelár kráľa Žigmunda Luxemburského 57, 63, 65, 78, 123

Juraj, správca farského kostola v Huncovciach 57, 63, 65, 78, 123

Juraj, syn Mateja z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 81, 127

Juraj, syn Michala z Modran, a jeho manželka 58, 66, 79, 125

Juraj, syn Petra z Dubovice 58, 66, 80, 126

Juraj, syn Petra z Valče, vicekomorník 56, 62, 64, 77, 122

Juraj, syn Šimona z Bošian, rytier 31, 49, 59, 65, 83, 130

Kadold Perkman, domicelus z Ostrihomskej arcidiecézy 55, 64, 74, 110

Karol II. 16

Karol IV. 13

Karol Róbert I., uhorský kráľ 15, 20, 51, 52, 54, 64, 67-69, 98-101, 108

Katarína Sienska 13

Katarína, dcéra bána Mikuláša z Perína 62, 77, 122

Katarína, manželka Jána Eylaunuok z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 81

Katarína, manželka Jána Prunera z Ostrihomskej arcidiecézy 59, 66, 81, 128

Katarína, manželka laika Juraja Schnile z Prešova 58, 80, 126

Katarína, manželka Mikuláša Usterlumnicz (Vsterlumnicz) z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 80, 126

Katarína, manželka richtára Mikuláša Gebhaltz z Prešova 78, 123

Katarína, manželka rytiera Jána z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 73, 109

Katarína, manželka Štefana z Humenného 61, 85, 134

Katarína, manželka zbrojnoša Donyňa Kyzýneczyho 56, 77, 121

Klára, manželka laika Mikuláša Russerschorff z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 79, 125

Klára, manželka trenčianskeho mešťana Jána, prezývaného Pemezek 58, 66, 73, 79, 125

Klára, vdova po Mikulášovi Forgáčovi z Jelenca 58, 66, 79, 125

Klement V., pápež 12

Klement VI., pápež 13, 20, 37, 38, 52, 53, 54, 69-73, 101-109

Klement VII., pápež 13

Kristína, manželka Juraja Vlenez z Ľubietovej 57, 66, 78, 123

Ladislav Gervasi, laik z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 80, 126

Ladislav Tuteus 56, 61, 66, 75, 112

Ladislav z Čopu, tajomník kráľa Žigmunda Luxemburského a rytier 31, 33, 50, 60, 63, 64, 84, 132

Ladislav z Geče 60, 66, 84, 132

Ladislav zo Štítnika, presbyter a správca Kostola Najsvätejšej Trojice z Budína 29, 31, 32, 50, 133

Ladislav, brat vojaka Mikuláša, syna Mikuláša, bána z Perína 62, 77, 122

Ladislav, kaločský prepoš a osobný lekár uhorského kráľa Ľudovíta I. 56, 61, 65, 75, 112

Ladislav, kninský biskup 23, 115, 116

Ladislav, syn Jána z Jakubovian 58, 66, 79, 125

Ladislav, syn Juraja, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Ladislav, syn Lukáša z Hontianskych Nemcov, správca farského Kostola sv. Martina v Bojniciach 59, 65, 81, 127

Ladislav, syn Petra z Veľkých Slemeniec, laik 58, 66, 79, 124

Ladislav, syn Štefana, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Ladislav, syna Dionýza, bána z Lučenca 56, 62, 64, 76, 121

Ladislav, zbrojnoš, syn Ondreja z Temnej Studne 31, 49, 59, 63, 65, 82, 130

Leonard Onufri, zbrojnoš z Bojníc 59, 65, 81, 128

Lev X., pápež 11

Levko, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 65, 73, 109

Lorand Stephlin, syn Mikuláša z Budína 54, 61, 66, 72, 108

Lothard z Ostrihomskej arcidiecézy 53, 62, 66, 70, 104

Ludovít I., uhorský kráľ 15, 20, 22, 30, 32, 38, 39, 52, 54, 56, 61-63, 65, 67, 69, 70-75, 101-105, 107-113

Ludovít IV. Bavorský 12

Lukáš, správca farského Kostola sv. Panny Márie z Čierneho Brodu 59, 65, 81, 128

Margaréta Swertfegerinna, vdova z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 81, 127

Margaréta, manželka Filipa, syna Antona z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 83, 131

Margaréta, manželka Jána, syna Juraja, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Margaréta, manželka laika Michala, syna Jána Dycha, z Ostrihomskej arcidiecézy 59, 82, 128

Margaréta, manželka laika Ondrej, syna Michala z Veľkého Blahova 58, 79, 125

Margaréta, manželka liptovského župana Tomáša 70, 102

Margaréta, manželka Mikuláša Bacheuser

zo Spišskej Novej Vsi 57, 66, 78, 124

Margaréta, manželka rytiera Juraja, syna Šimona z Bošian 60, 83, 131

Margaréta, manželka Štefana z Perína 53, 70, 104

Margaréta, manželka Ulricha Guczla, laika z Banskej Bystrice 58, 79, 125

Margaréta, manželka vojaka Michala, syna nebohého Dezidera z Lefantoviec 53, 106

Margaréta, manželka zbrojnoša Mikuláša Vza z Uzovskej Panice 58, 80, 126

Margaréta, manželka zbrojnoša Petermannusa z Dlhého Klčova 60, 63, 83, 131-132

Margaréta, slavónska vodkyňa 54, 64, 72, 108

Margaréta, vdova po bánovi Mikulášovi z Perína 77, 122

Margaréta, vdova po nebohom Šimonovi z Rozhanoviec 57, 62, 64, 77, 79, 124

Margaréta, vdova po Šimonovi z Bošian 60, 63, 83, 131

Mária Feulia, manželka nebohého palatína Viliama Drugeta 53, 64, 71, 105

Máriu z Anjou 15

Markus Craus, kňaz z Ostrihomskej arcidiecézy, kaplán a spolustolovník kráľa Žigmunda Luxemburského 60, 63, 65, 132

Marta, matka Juraja Šebastiána z Geče 60, 63, 84, 132

Martin Bellin, kanonik zo Záhrebu 53, 62, 65, 71, 105

Martin V., pápež 14, 26, 46, 47, 56, 59, 76-81, 122-128,

Martin, arcidiakon z Branjina nuncius uhorskej kráľovnej Alžbety 55, 62, 65, 75, 112

Martin, jágerský biskup 36, 99

Martin, klerik uhorskej kráľovnej Alžbety 31, 38, 106

Martin, prepoš z Dömösu 62, 65, 71, 105

Martin, stonský biskup 105

Matej Criseunorly, laik z Jágerskej diecézy 59, 66, 81, 128

Matej Korvín 16

Matej, syn Petra, laik z Jágerskej diecézy 58, 66, 79, 124

Matúš Čák Trenčiansky 15

Matúš, ajacciský biskup 105

Matúš, kráľovský radca z Pavloviec nad Uhom 31, 46, 57, 62, 66, 122

Matúš, trenčiansky župan a rytier 54, 63, 66, 74, 110

Maurus z Amelie (Amisiensis) 18, 36, 99

Merso Sinke, vojak Jágerskej diecézy 53, 65, 70, 104

Michal Caupon z Lipian 57, 63, 66, 78, 123

Michal Etrech 60, 63, 84, 132

Michal Jakch 56, 76, 121

Michal zo Šúroviec, vojak z Lefantoviec 56, 75, 112

Michal, kanonik Sedmohradského kostola 55, 74, 111

Michal, syn Jána Dycha, laik z Ostrihomskej arcidiecézy 59, 66, 82, 128

Michal, syn nebohého Dezidera z Lefantoviec, vojak 53, 65, 71, 106

Michal, syn Štefana, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Mikč, slavónsky bán 52, 62, 64, 69, 101

Mikuláš Bacheuser zo Spišskej Novej Vsi 57, 66, 78, 124

Mikuláš Gebhaltz, richtár z Prešova 57, 61, 64, 78, 123

Mikuláš Hluboczsky, zbrojnoš z Hlbokého 31, 49, 59, 63, 65, 82, 83, 130, 131

Mikuláš Kont, kráľovský palatín a bratislavský župan 22, 31, 32, 39, 54, 56, 61, 64, 65, 72, 74, 75, 110, 112, 113

Mikuláš Lach, vojak 55, 63, 65, 74, 110

Mikuláš Russerschdorff, laik z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 79, 125

Mikuláš Sas, zvolenský zemepán 31, 32, 36, 38

Mikuláš Tibur, rytier z Čanádu 55, 63, 65, 74, 110

Mikuláš Usterlumnicz (Vsterlumnicz) z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 80, 126

Mikuláš Vza, zbrojnoš z Uzovskej Panice 58, 65, 80, 126

Mikuláš, brat hontianskeho župana Tomáša 70, 102

Mikuláš, brat Juraja Šebastiána z Geče 60, 63, 84, 132

Mikuláš, jágerský biskup 21, 38, 52, 54, 62, 65, 69, 73, 100

Mikuláš, jasovský prepoš 54, 61, 65, 72, 108

Mikuláš, kanonik z Paniowice 54, 61, 65, 72, 107

Mikuláš, Karolov syn 32, 36, 100

Mikuláš, laik z Veľkého Kamenca 61, 66, 85, 134

Mikuláš, nitriansky biskup 53, 62, 65, 71, 107

Mikuláš, ostrihomský arcibiskup 38, 108

Mikuláš, spišský prepoš 54, 65, 72, 108

Mikuláš, syn Imricha z Drienčan 49, 60, 83, 131

Mikuláš, syn Jána z obce Čazma, lekár a vikár jágerského biskupa Petra z Rozhanoviec 61, 63, 65, 85, 134

Mikuláš, syn Mikocha z Malých/Veľkých Vozokán 56, 61, 65, 76, 113

Mikuláš, syn Pavla, vojak 63, 65, 75, 110

Mikuláš, vojak, syn Mikuláša, bána z Perína, kráľovský stajník 53, 57, 62, 64, 122

Offce, manželka Henricha, prezývaného Honberth z Vroclavskej arcidiecézy 54, 61, 66, 72, 108

Oliver, sudca kráľovskej rady 53, 62, 64, 71, 105

Omodej Abu 15

Omodej z Ostrihomskej arcidiecézy 53, 62, 66, 70, 104

Omodeus, lancianský biskup 105

Ondrej Bernhertil, bratislavský mešťan 59, 66, 81, 127

Ondrej, jágerský biskup 19, 99

Ondrej, sedmohradský vojvoda, komes zo Szolnok 66, 75, 111

Ondrej, splitský arcibiskup 23, 42, 116

Ondrej, syn Jána z Kamenice, správca farského kostola v Plavči 58, 65, 79, 124,

Ondrej, syn Juraja z Trávnice, laik 58, 66, 79, 125

Ondrej, syn Ladislava, z Ostrihomskej arcidiecézy 66, 85, 133

Ondrej, syn Michala z Veľkého Blahova, laik 58, 66, 79, 125

Ondrej, syn Pavla zvaného Pohromok z Kyjatíc 59, 66, 81, 128

Ondrej, syn Petra z Frankenau 56, 61, 65, 76, 113

Oto Wittelsbach 15

Pascha, manželka palatína Jána Drugeta 51, 64, 68, 100

Passkoni Pssak, zbrojnoš z Jablonice 60, 63, 65, 83, 131

Pavol, komes a vyslanec uhorského kráľa Ľudovíta I. 62, 70, 103, 104

Pavol, správca Kostola sv. Ladislava z Bodoviec 57, 65, 78, 124

Pavol, syn Imricha z Drienčan, vojak 31, 49, 60, 83 131

Pavol, syn Ondreja zo Sučian 57, 66, 78, 124

Pavol, trenčiansky podžupan (vicekomes) 55, 65, 75, 112

Peter Rotel alias Osunczer z Jágerskej diecézy 57, 66, 78, 124

Peter Sinke, vojak Jágerskej diecézy 53, 66, 70, 104

Peter z Rozhanoviec, jágerský biskup 58, 65, 80, 126

Peter z Koprivnice 53, 62, 66, 71, 105

Peter, biskup z Cali 105

Peter, bosnianky biskup z Ďakova 55, 61, 65, 75, 112

Peter, brat Jána, syna Petra z Niedzice 55, 62, 64, 74, 110

Peter, brat Juraja Šebastiána z Geče 60, 63, 84, 132

Peter, brat pilišského župana Benedikta Heem 55, 63, 74, 111

Peter, kustód z Bratislavy 54, 61, 65, 72, 108

Peter, lasinský biskup 105

Peter, spišský župan z Brezovice 31, 47, 123

Peter, syn Imricha z Drienčan 49, 60, 83 131

Petermannus, zbrojnoš z Dlhého Klčova 31, 50, 60, 63, 65, 83, 131

Ponč laik z Rohožnice 53, 62, 65, 66, 70, 103

Rajmund, rímsky kardinál 38, 107

Sebek, syn Jána, vojak 55, 63, 65, 74, 110

Sigfridus, opát 31, 32, 37, 103

Šimon, komes z Mediaș 55, 61, 65, 75, 112,

Štefan z Humenného 61, 85, 134

Štefan Ákoš 15

Štefan Ločk, železnohradský župan 52, 63, 66, 70, 102

Štefan z Perína 59, 70, 104

Štefan, barón z Rozhanoviec 30, 58, 61, 80, 126

Štefan, brat Juraja Šebastiána z Geče 60, 63, 84, 132

Štefan, brat Ladislava z Čopu, rytier 60, 84, 132

Štefan, domicelus z Ostrihomskej arcidiecézy 73, 109

Štefan, kaločský arcibiskup 53, 62, 71, 105

Štefan, nitriansky biskup 54, 65, 72, 76, 108

Štefan, pilišský župan, svokor Tomáša, 52, 53, 63, 65, 70, 102

Štefan, prezývaný Jakch, barón zo Sedmohradskej diecézy 56, 62, 64, 76, 121

Štefan, protonotár uhorského kráľa Ľudovíta I. 53, 56, 61, 65, 71, 75, 105, 113

Štefan, rytier z Mojzesova 54, 65, 73, 109

Štefan, sedmohradský biskup 56, 62, 65, 76, 121

Štefan, slavónsky vodca 54, 64, 72, 73, 108, 109

Štefan, syn Ladislava z Hornej Mičinej 31, 49, 60, 63, 65, 83, 131

Štefan, syn Mikuláša z Perína 66, 70, 104

Štefan, syn slavónskeho bána Mikču 62, 64, 69, 101

Štefan, vojak z Lučenca 52, 65, 69, 100

Štefan, zbrojnoš a protonotár kúrie kráľovského sudcu 53, 56, 61, 65, 71, 75, 105, 113

Štefan, zvaný Teutes 53, 65, 70, 103,

Tomáš, brat nitrianskeho biskupa Mikuláša 62, 71, 107

Tomáš, holičský župan 20, 31, 32, 37, 52, 63, 65, 70, 102-104

Tomáš, hontiansky župan 65-66, 70, 102

Tomáš, kanonik Kostola sv. Martina v Spišskom Podhradí 53, 65, 71, 105

Tomáš, laik z Ostrihomskej arcidiecézy 73, 109

Tomáš, liptovský župan 20, 31, 32, 37, 52, 63, 65, 70, 102, 103

Tomáš, ostrihomský arcibiskup 19, 29, 36, 99

Tomáš, presbyter a správca farského kostola v Zbudzi 58, 65, 80, 127

Ulrich Guצל, laik z Banskej Bystrice 58, 66, 79, 125

Urban V., pápež 13, 22, 39, 55, 75, 76, 112, 113

Urban VI., pápež 13

Uršuľa, manželka Štefana, prezývaného Jakch 56, 76, 121

Uršuľa, vdova po Žigmundovi z Humenného 61, 85, 134

Václav Přemyslovský 15

Valentín, makarský biskup 105

Valentín, syn Petra z Valče 56, 62, 64, 77, 122

Vavrinec, barón z Héderváru 31, 33, 50, 133

Vavrínek, presbyter zo Sene 58, 80, 126

Vavrínek, syn Mikuláša Sása 31, 38, 107

Veronika, manželka Imricha z Pavloviec nad Uhom 57, 62, 77, 122

Veronika, manželka Ladislava Gervasi, laika z Ostrihomskej arcidiecézy 58, 66, 80, 126

Viliam zo Soltanie (Guillelmus Soltaniensis) 36, 99

Vöszös, rytier z Ostrihomskej arcidiecézy 54, 65, 73, 110

Zuzana, manželka Ladislava, syna Jána z Jakubovian 58, 66, 79, 125

Zuzana, manželka Petra Rotela alias Osunczer z Jágerskej diecézy 57, 66, 78, 124

Žigmund Luxemburský, uhorský kráľ 14, 16, 24, 30, 32, 47-50, 56, 57, 59, 60, 62-64, 67, 76-78, 81-84, 98, 115, 121-123, 128-133

Miestny register

Abovská župa (Abov, komitát) 34, 35, 88, 96, 99

Amelia 18, 36

Anglicko 13, 67

Avignon 12, 13, 99-113

Báčska župa 34

Balkán 16

Banská Bystrica 6, 18-21, 23, 24, 26, 28, 32, 34-36, 39-41, 45, 48, 58, 66, 79, 86, 95, 99, 100, 106, 111, 114, 115, 119, 120, 125, 129

Baranská župa 34

Bardejov 24, 25, 35, 43, 44, 86, 92, 117, 118

Bátovce 27, 35, 47, 89, 128

Bazilej 14, 122

Bodovce 57, 65, 78, 124

Bojnice 26, 27, 31, 47, 59, 65, 81, 89, 127, 128

Boľkovce 28, 35, 48, 90, 129

Bologna 13, 14, 21, 34, 35, 38, 53, 134,

Boršodská župa 34

Bošany 28, 31, 35, 49, 59, 60, 63, 65, 83, 89, 130, 131

Božčice 29, 35, 50, 94, 132

Branjina 55, 62, 65, 75, 112

Bratislavská župa (Bratislava, kapitula) 6, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 45, 47, 54, 56, 59, 61, 62, 64, 65, 71, 72, 82, 88, 96, 97, 105, 108, 119, 120, 123, 124, 127, 130,

Brezovica 31, 47, 123

Budín (hrad) 16, 25, 28, 50, 54, 61, 66, 72, 108, 133

Bukovce 29, 35, 50, 93, 132

Bušince 29, 35, 51, 90, 133

Bystrany 22, 32, 23, 27, 31, 40, 41, 47, 87, 123

Csór 20, 34, 37, 102, 103

Čaka 58, 66, 81, 127

Čanáď 55, 65, 74

Čazma 61, 63, 65, 85, 134

Čermany 28, 35, 49, 89, 131

Česko 7

Čierny Broď 59, 65, 81, 128

Čop 31, 33, 50, 60, 63, 64, 84, 132

Đakov 55, 61, 65, 75

Dalmácia 67

Dlhé Klčovo 29, 31, 35, 50, 60, 63, 65, 83, 94, 131, 132

Dolnobelehradský komitát 133

Dömös 53, 62, 65, 71, 105

Dravce 25, 30, 35, 44, 86, 92, 119

Drienčany 28, 31, 35, 49, 83, 88, 131

Dubovice 58, 66, 80, 126

Felhevíz 86

Francúzsko 12, 13, 67

Frankenau 56, 61, 65, 76, 113

Geča 31, 50, 60, 63, 65, 66, 84, 132

Gemerská Hôrka 28, 35, 48, 89, 129

Gemerská Panica 29, 50, 89, 132

Gemerská Ves 56, 61, 65, 76, 113

Gemerská župa (Gemer) 23, 29, 33-35, 88, 96, 113, 115, 132

Göröcsöny 20, 34, 37, 103

Harakovce 23, 35, 41, 90, 115,

Hédervár 29, 31, 33, 35, 50, 133
Hevešská župa (Heves) 21, 31, 34, 35, 38, 107
Hlboké 29, 31, 49, 59, 65, 82, 83, 130
Hlohovec 25, 35, 44, 86, 89, 118
Hontianska župa (Hont) 34, 35, 57, 89, 96
Hontianske Nemce 59, 65, 81, 127
Horná Mičiná 28, 29, 31, 35, 49, 60, 63, 65, 83, 95, 131
Hrabušice 22-24, 30, 35, 40, 42, 91, 114, 116
Hranovnica 24, 35, 42, 91, 116
Hrkáč 56, 61, 65, 76, 113
Hronský Svätý Beňadik 20, 31, 32, 34, 36, 37, 86, 93, 103
Humenné 58, 61, 66, 79, 85, 125, 134
Huncovce 22, 57, 65, 79, 124
Chaussin 53, 62, 65, 72, 107
Choča 58, 66, 80, 126
Chrastince 21, 34, 38, 89, 106
Jablonica 60, 63, 65, 83, 131
Jäger (diecéza) 21, 32, 38, 53, 56-62, 65, 66, 70, 76, 78-81, 85, 96, 99, 104, 106, 107, 109, 117-134
Jakub 26, 45
Jakubovany 58, 66, 79, 125
Jasenov 29, 50, 86, 93, 132
Jasov 23, 35, 41, 54, 88, 108, 115
Jelenec 58, 66, 79, 125
Jelka 27, 35, 47, 88, 127
Jelšava 31, 46, 121
Kaloča (arcidiecéza) 21, 35, 36, 38, 55, 63, 65, 74, 110
Kamenica 58, 61, 65, 79, 85, 124, 134
Kaniža 16, 23
Kaynten 57, 67, 77, 122
Kazimierz 53, 62, 65, 72, 107
Keeda 20, 34, 37, 103
Knin 24
Kolíňany 25, 35, 43, 86, 89, 118
Komárňanská župa 34, 35, 89, 96
Koprivnica 53, 62, 66, 71, 105
Kostnica 14, 16, 121-123
Kostolná Ves 28, 35, 49, 89, 131
Košice 23, 25, 35, 36, 41, 44, 86, 88, 115, 119
Koválov 25, 35, 43, 89, 117
Közepnémethy 19, 34, 36, 99
Krakov 53, 107
Krásnej nad Hornádom 25, 35, 44, 86, 88, 118
Kravany 24, 34, 42, 86, 91, 116
Kremnica 27, 32, 35, 47, 93, 127, 128
Krepša 28, 35, 49, 94, 130
Kurityán 27, 47, 123
Kyjatice 59, 66, 81, 128
Kysek 15
Lastomír 25, 35, 43, 94, 117
Laterán 13
Lefantovce 53, 56, 61, 65, 66, 71, 75, 106, 112
Levoča 22-24, 28, 30, 35, 40-42, 48, 86, 87, 91, 114-116, 129
Lipany 16, 27, 35, 47, 57, 64, 66, 78, 92, 123
Lippa 55, 63, 65, 75, 112
Livorno 13

Lombardsko 21, 31, 38, 53, 62, 71, 106
Loyon 12
Lubica 22, 30, 35, 39, 91, 113
Lubietová 57, 66, 78, 123
Lučenec 52, 54, 56, 62, 64, 65, 69, 73, 76, 100, 108, 121
Lučivná 24, 35, 42, 91, 116
Lúčka 27, 35, 46, 86, 92, 121
Lula 28, 35, 49, 93, 130
Maďarsko 7, 19-22, 27, 29, 33, 34, 53, 54, 56, 66, 86
Malé Trakany 28, 35, 49, 94, 130
Malé Vozokany 61, 65, 76
Marjád 54, 61, 65, 72, 108
Martin 25, 35, 43, 117
Mašková 29, 35, 50, 90, 133
Matejovce 24, 30, 43, 58, 59, 86, 91, 116, 124, 128
Maťovce 29, 32, 35, 50, 60, 64, 66, 83, 93, 131
Maťovské Vojkovce 29
Mediaș 55, 61, 65, 75, 112
Mengusovce 24, 35, 42, 91, 116
Michalovce 27, 29, 31, 35, 46, 50, 56, 58, 63, 65, 66, 77, 79, 80, 94, 121, 124, 126, 128, 132
Modran 58, 66, 79, 125
Mojmírovce 26, 35, 45, 90, 120
Mojzesova 54, 65, 73, 109
Monkad 56, 61, 65, 76, 113
Morava 11, 67
Nadlice 20, 34, 37, 90, 104
Neapol 13
Nemecko (cisárstvo) 12-14, 55

Niedzica 55, 62, 64, 74, 110
Nikopol 16
Nitrianska župa (Nitra, diecéza) 25, 29, 33-35, 54, 66, 73, 89, 96, 102, 104, 106, 107, 109, 113, 118, 125
Nizozemsko 67
Nové mesto pod Šiatrom 27
Nové Sady 90, 51
Novohradská župa (Novohrad) 34, 35, 90, 96
Olcava 24, 30, 35, 42, 91, 116
Ónod 22, 35, 39, 112
Ostrihomská župa (Ostrihom, arcidiecéza, hrad) 19, 21, 25-27, 31, 34-36, 38, 45-48, 53-56, 58-63, 66, 70, 71, 73-75, 77-85, 96, 99, 100, 102-134
Ožďany 58, 65, 79, 125
Paniowica 54, 61, 65, 72, 107
Panónia 86
Parchovany 29, 35, 50, 60, 94, 132
Pavlová 29, 35, 50, 89, 133
Pavlovce nad Uhom 27, 31, 35, 46, 57, 62, 67, 77, 93, 122
Perín (Perín–Chym) 27, 31, 33, 35, 46, 47, 53, 57-59, 62-66, 70, 77, 78, 80-82, 88, 104, 122-124, 126, 128, 129
Peštianska župa 34
Petrovce nad Laborcom 27, 35, 46, 94, 121
Pezinok 22, 35, 39, 60, 88, 113
Piešťany 22, 27, 35, 39, 47, 90, 112, 122
Pisa 13
Plavé Vozokany 25, 35, 45, 93, 119
Plaveč 58, 65, 79, 124
Plešivec 21, 23, 34, 35, 38, 40, 58, 66, 80, 89,

107, 115, 126

Podvina 22, 34, 35, 39, 112

Poprad 22, 23, 24, 30, 116

Poruba pod Vihorlatom 27, 35, 46, 93, 121

Prešov 57, 58, 61, 64, 66, 78, 80, 123, 126

Prievidza 26, 27, 31, 35, 46, 47, 86, 90, 121, 128

Rábská župa (komitát, diecéza) 34, 62, 113, 122, 132, 133

Radvaň 28, 29, 35, 48, 95, 129

Rakúsy 24, 34, 42, 91, 116

Raška 55, 74, 110

Revúca 29, 50, 89, 133

Rím 6, 7, 12, 13, 30, 34, 38, 48, 60, 72, 98, 113-120, 123-133

Rimavská Sobota 28, 29, 35, 48-50, 89, 129, 131, 133

Rohožnica 53, 62, 65, 66, 70, 103

Ropov 29, 35, 49, 90, 131

Rozhanovce 15, 30, 31, 50, 51, 57, 58, 60, 61, 62, 64, 65, 77, 79, 80, 84, 85, 122, 124, 126, 132, 133

Rumj 62, 77, 122

Ruskinovce 22, 30, 32, 35, 36, 39, 51, 92, 113, 133

Sabolčská župa 34

Salzburg 21, 31, 38, 53, 62, 71, 106

Sárospataku 27, 46, 122

Sásová 21, 26, 28, 31, 32, 34, 35, 38, 45, 95, 107, 108, 120

Sečovce 29, 35, 50, 94, 132

Sedmohradsko (diecéza) 56, 62, 64, 76, 121

Seňa 27, 35, 46, 65, 88, 122, 130

Senica 28, 35, 49, 90, 130

Sereď 25, 35, 43, 88, 118

Sicília 13

Slovensko 6, 7, 9, 15-25, 34, 35, 53, 86, 87, 96, 98

Slovinsko 22, 34

Smižany 30, 32, 35, 36, 51, 92, 134

Smolenice 28, 35, 48, 88, 129

Sobrance 27, 35, 46, 93, 121

Spišská Nová Ves 22, 23, 30, 35, 40, 57, 66, 78, 92, 114, 124

Spišská Sobota 22-24

Spišská Teplica 24, 35, 42, 92, 116

Spišská župa (kapitula) 18, 23, 33, 90, 96

Spišské Bystré 24, 35, 42, 92, 116

Spišské Podhradie 22, 25, 30, 35, 44, 53, 65, 71, 92, 105, 119

Spišské Vlasy 22, 30, 35, 40, 92

Spišský Hrušov 20, 34, 37, 92, 105

Spišský Štiavnik 23, 24, 30, 35, 42, 92, 115, 116

Stankovce 29, 50, 94, 132

Staré 27, 35, 46, 94, 121

Stojany 23, 24, 30, 35, 40, 42, 86, 92, 114, 116

Stolično-belehradská župa (Stoličný Belehrad) 29, 34, 35, 51, 133

Stráže 35, 92,

Stráže pod Tatrami 30, 51, 134

Sučany 57, 66, 78, 124

Svätý Peter 28-30, 49, 51, 130, 134

Szolnok 66, 75, 111

Šarišská župa 33, 35, 92, 96

Škótsko 13

Španielsko 13

Štítnik 21, 29, 31, 32, 35, 50, 89, 133

Šuňava 24, 25, 42, 92, 116

Šurany 20, 34, 37, 90

Šurianky 20, 29, 35, 49, 90, 102, 103

Šúrovce 56, 75, 112

Švajčiarsko 67

Taliansko 12, 13, 18, 34, 67

Tarpa 27, 46, 121

Tata 29, 50, 51, 132

Tekovská župa 33-35, 59, 93, 96

Tekovské Lužany 25, 28, 29, 35, 49, 50, 86, 93, 131, 133

Tekovské Lužianky 25, 45, 93, 119

Temešvársky komitát 60, 132, 133

Temná Studňa 31, 49, 59, 63, 65, 82, 130

Teriakovce 58, 66, 80, 127

Tornyosnémeti 19, 86

Trávnica 58, 66, 79, 125

Trebišov 21, 34, 38, 94, 106

Trenčín 58, 125

Trnava 6, 9, 19, 28, 32, 34-36, 48, 88, 99, 129

Turbia 53, 62, 64, 72, 107

Turčianska župa 34, 35, 93, 96

Uhorsko (kráľovstvo) 6, 13, 15, 19, 21, 32, 55, 63, 67, 74, 110, 112,

Unín 28, 32, 35, 49, 59, 63, 66, 82, 90

Uzovská Panica 58, 65, 80, 126

Užská župa 33, 35, 93, 96, 97

Vacov (diecéza) 31, 32, 50, 60, 63, 65, 84,

103, 106, 132

Valča 56, 62, 64, 77, 122

Veča 20, 29, 34, 37, 90, 102, 104

Veliki Kalnik 53, 62, 65, 71, 105

Veľké Blahovo 58, 66, 79, 125

Veľké Slemence 58, 66, 79, 124

Veľký Kamenec 28, 61, 66, 85, 134

Veľký Kýr 59, 65, 81, 127

Veľký Meder 30, 35, 51, 89, 134

Verga 57, 67, 77, 122

Vikartovce 24, 35, 42, 92, 116

Vinné 26, 27, 35, 46, 94, 121

Vlková 24, 35, 42, 92, 116

Vojka 25, 29, 35, 43, 94, 117

Vojnatina 27, 35, 46, 94, 121

Vráble 25, 35, 43, 56, 61, 65, 76, 93, 118

Vranov nad Topľou 26, 29, 35, 45, 50, 94, 120, 132

Vroclav (arcidiecéza) 54, 61, 66, 72, 107, 108

Vydrník 24, 35, 42, 92, 116

Vyšehrad 20, 22, 32, 34-36, 39, 99, 100, 112, 113

Záhreb 53, 62, 65, 71, 105, 107

Zbudza 58, 65, 80, 127

Zemplínska Nová Ves 60, 66, 85, 133

Zemplínska Teplica 25, 44, 58, 118

Zemplínska župa (Zemplín) 29, 33, 35, 94, 96

Zolná 21, 32, 34, 38, 86, 95, 110

Zvolenská župa (Zvolen) 20, 21, 28, 33, 35, 48, 60, 86, 95, 96

Želiezovce 25, 45, 93, 119

Obrázok č. 1 Mapa historických žúp na Slovensku so zaznačenými sakrálnymi objektmi v jednotlivých mestách

SIMONA ANDERÁKOVÁ

ODPUSTKOVÉ LISTINY ZA VLÁDY ANJOUOVCOV A ŽIGMUNDA LUXEMBURSKÉHO NA ÚZEMÍ SLOVENSKA

RECENZENTI

prof. PhDr. Vladimír Rábik, PhD.

doc. ThDr. PaedDr. Šimon Marinčák, PhD.

VYDAVATEĽ

Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

Hornopotočná 23, 918 43 Trnava

Tel.: +421 33 5939303

ff.truni.sk

© Mgr. Simona Anderáková, PhD., 2020

© Filozofická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave, 2020

ISBN 978-80-568-0203-8

